

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΠΕ' - ΤΕΥΧΟΣ 6 - ΙΟΥΝΙΟΣ 2008
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ίω. Γενναδίου 14 – 115 21 Ἀθήναι
Τηλ.: 210-72.72.253. Fax 210-72.72.251
http://www.ecclesia.gr
e-mail: periodika@ecclesia.gr

Ἐκδίδεται

Προνοία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. **ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ**

Ἰδιοκτησία τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων τῆς
Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς
Υπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἐκδότης:

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
Ἀρχιμ. **Κύριλλος Μισιακούλης,**
Ίω. Γενναδίου 14
115 21 Ἀθήναι

Ἀρχισυντάκτης
Κωνσταντῖνος Χολέβας

Τμῆμα Συντάξεως
Ἐπιμέλεια ὕλης, διόρθωσις δοκιμῶν
Βασίλειος Δ. Τζέρεπος, Δρ. Θ.

Φωτογραφίες
Χρήστος Μπότης

Στοιχειοθεσία - Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἰασίου 1 – 115 21 Ἀθήναι
Τηλ.: 210-7272.356 – Fax 210-7272.380
http://www.apostoliki-diakonia.gr

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου:
Νικόλαος Κάλτζιας
Πρωτομαγιάς 3, Κρουσινέρι Ἀττικῆς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Ἐκκλησία καὶ Περιβάλλον 403

ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου Α΄,

Μήνυμα διὰ τὴν Παγκόσμιον Ἡμέραν Περιβάλλοντος 405

Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Ἱερωνύμου Β΄,

Μήνυμα γιὰ τὴν Ἡμέρα τοῦ Περιβάλλοντος 406

Μήνυμα πρὸς τὴν Μ.Κ.Ο. «Προσβάσιμες Περιηγήσεις» 408

Μήνυμα πρὸς τοὺς συνέδρους τῆς Ἡμερίδος «Τὰ σύγχρονα ἠλεκτρονικὰ μέσα στὴν

ὕπηρεσία τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας: Διαπιστώσεις καὶ προοπτικές».. 410

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ὁ Μακαριώτατος στὴ Βέροια γιὰ τὴν ἑναρξη τῶν «Παυλείων» 412

Πρόγραμμα ἐκδηλώσεων τῶν ΙΔ΄ «Παυλείων» 416

ΙΔ΄ Παύλεια: Ἡμερίδα γιὰ τὸν Γέροντα Σωφρόνιο τοῦ Ἑσσεξ 420

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Κωνσταντίνου Ζορμπᾶ,

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐνώπιον τῶν ποικίλων πολιτικῶν, κοινωνικῶν καὶ

ἄλλων ἐξελίξεων 422

«Τὰ σύγχρονα ἠλεκτρονικὰ μέσα στὴν ὕπηρεσία τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς

Ἐκκλησίας: Διαπιστώσεις καὶ προοπτικές» 426

Πανερωπαϊκὸς Μαθητικὸς Διαγωνισμὸς μὲ θέμα: «Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος -

Ἀπόστολος τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Κύπρου = Ἀπόστολος τῆς Εὐρώπης» 429

ΟΜΙΛΙΑΙ

Ἀποστόλου Νικολαΐδη,

Τὸ μέλλον τῆς Οἰκουμενικῆς Κίνησης 430

ΜΕΛΕΤΑΙ

Παναγιώτου Ἰ. Μπούμη,

Θεώρηση τοῦ Συμφώνου Ἐλεύθερης Συμβίωσης 436

Ἀλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου,

«Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων» (Ματθ. 23,32) 444

Εὐαγγελίας Γ. Δάφνη,

Περὶ τὴν Θεολογίαν τῆς Μεταφράσεως τῶν Ο΄ 449

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

..... 456

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

..... 459

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

..... 462

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

..... 470

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

..... 478

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ἡ 5η Ἰουνίου ἔχει καθιερωθεῖ νὰ ἐορτάζεται παγκοσμίως ὡς ἡ παγκόσμιος Ἡμέρα τοῦ Περιβάλλοντος. Στὸ παρὸν τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ δημοσιεύονται τὰ σχετικὰ μηνύματα τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία στὶς ἡμέρες μας ἐπιδεικνύει ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον γιὰ τὰ προβλήματα τῆς Οἰκολογίας, διότι θεωρεῖ ὅτι ἡ ὁποιαδήποτε πρόκληση βλάβης πρὸς τὸ Περιβάλλον συνιστᾷ ἀσέβεια καὶ προσβολὴ πρὸς τὰ ἔργα τοῦ Δημιουργοῦ. Εἶναι γνωστὸ ὅτι τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἔχει ἀνακηρύξει τὴν 1η Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους ὡς Ἡμέρα Περιβάλλοντος, ὃ δὲ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἔχει ἐπαινεθεῖ διεθνῶς λόγω τῆς μεγάλης εὐαισθησίας καὶ τῆς συνεχοῦς δραστηριότητός του στὸν τομέα τῆς Οἰκολογίας.

Τὸ Περιβάλλον, ἡ Δημιουργία τοῦ Θεοῦ, ὁ ἀστρικός καὶ ὁ φυσικός Κόσμος δημιουργήθηκαν ἀπὸ τὸν Πλάστη Κύριο γιὰ νὰ τοποθετηθεῖ μέσα σὲ αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος καὶ νὰ μεγαλοουργήσει, νὰ κυριαρχήσει καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου νὰ ἀποκτήσει τὴν μακαριότητα. Ὁ ἄνθρωπος ἐνεργώντας ἀντίθετα ἀπὸ τὴν βούληση τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος ἔπλασε τὸν Κόσμο «καλὸν λίαν», διεσάλυσε τὴν ἀκεραιότητα τῆς Δημιουργίας μὴ φειδόμενος τῆς ἐλευθερίας του, μὲ τὴν ὁποία τὸν ἐκόσμησε ὁ Θεός, ἐπενέβη στὴ Φύση καὶ προκάλεσε ἀνεπανόρθωτα τραύματα σ' αὐτήν.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Περγάμου καὶ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Ἰωάννης λέγει ὅτι: «Ἡ προστασία τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος δὲν ἀποτελεῖ σήμερα πολυτέλεια γιὰ τὴν θεολογία. Ὅσοι ὅμως ἀφήνουν τὸ ζήτημα αὐτὸ στὴν ἐπέμβαση τοῦ Θεοῦ καὶ μόνον, παραβλέπουν καὶ ὑποτιμοῦν τὴν σημασία τῆς ἀνθρωπίνης ἐλευθερίας καὶ εὐθύνης, τοῦ αὐτεξουσίου».

Ὁ ἄνθρωπος διέπραξε τὴν ἀστοχία νὰ ὀργανώσει τὸν ζωτικὸ του περίγυρο αὐθαιρέτως καὶ νὰ ἐκβιάσει τὴν σκοπιμότητα τῆς φύσεως. Ἀποτέλεσμα τῶν ἀστοχιῶν του ἦταν νὰ κερδίσει τὴν ἐκδίκηση τῆς φύσεως, γιὰ τὴν ἀσέβηση στὴν φυσικὴ ἰσορροπία της. Οἱ ἀποφάσεις του ὑπῆρξαν μυωπικές, ἀφοῦ ζήτησε νὰ τὰ κατακτήσει ὅλα γιὰ νὰ μὴ τοῦ λείπει τίποτε. Ἐκεῖνο ποῦ θεώρησε ὡς θρίαμβο τὸν ὀδήγησε τελικὰ στὴν πικρὴ διαπίστωση ὅτι ὁ πλανήτης μας κινδυνεύει νὰ γίνῃ ἐρημικὸς καὶ ἀκατάλληλος γιὰ κατοικία καὶ στέγη τοῦ ἀνθρώπου.

Στὸ πλαίσιο αὐτοῦ τοῦ εὐρύτερου προβληματισμοῦ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔχει συστήσει τὴν Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Θείας καὶ Πολιτικῆς Οἰκονομίας καὶ Οἰκολογίας ἀποδεικνύουσα καὶ μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν τὴν ἰδιαίτερη μέριμνά της γιὰ τὰ Οἰκολογικὰ ζητήματα. Ἐνα ἐκ τῶν μελῶν τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ καθηγητὴς κ. Χρῆστος Ζερεφός, ἐτιμήθη ἀπὸ τὸν ΟΗΕ μὲ ἐπιστολή, ἡ ὁποία τὸν κατατάσσει στὴν διεθνή ἐπιστημονικὴ ὁμάδα, ἡ ὁποία ἔλαβε τὸ Νόμπελ Εἰρήνης γιὰ τὸ ἔτος 2008. Ἡ Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐργάζεται ἀδιαλείπτως καὶ συστηματικῶς γιὰ νὰ εὐαισθητοποιήσει τοὺς πιστοὺς τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς ποῦ εὐρίσκονται μακριὰ ἀπὸ αὐτήν, γιὰ τὴν προστασία τοῦ Περιβάλλοντος.

Ἀξίζει νὰ ὑπενθυμίσουμε ὅτι κατὰ τὸν Ἐνθρονιστήριον Λόγο του στὶς

16.2.2008 ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος περιέλαβε καὶ τὰ οἰκολογικὰ ζητήματα μεταξὺ τῶν συγχρόνων προβλημάτων, μὲ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀσχοληθεῖ ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἀπὸ πλευρᾶς ποιμαντικῆς καὶ θεολογικῆς. Εἶπε χαρακτηριστικά: «Ἀνάλογης βαρύτητας εἶναι καὶ μερικὰ εἰδικὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦν τὴ σύγχρονη κοινωνικὴ πραγματικότητα καὶ ἀπαιτοῦν διατύπωση ὀρθοδόξων θεολογικῶν προσεγγίσεων καὶ ποιμαντικῶν ἀντιμετωπίσεων. Ζητήματα ὅπως τὸ οἰκολογικὸ πρόβλημα, τὰ βιοηθικὰ διλήμματα, ἡ ποιμαντικὴ τῶν νοσηλευτηρίων, ἡ οἰκονομικὴ μετανάστευση, τὸ σύγχρονο ἐμπόριο τῆς ἀνθρώπινης σάρκας, ὁ κοινωνικὸς ἀποκλεισμός, ἡ φτώχεια, τὸ

στίγμα τῆς ψυχικῆς νόσου, ἡ κοινωνικὴ ἐξαθλίωση καὶ ἄλλα πολλὰ πρέπει νὰ ἔρθουν στὸ ἐπίκεντρο τοῦ θεολογικοῦ καὶ ποιμαντικοῦ μας προβληματισμοῦ μὲ τρόπο ἔγκυρο, ὑπεύθυνο καὶ συστηματικό».

Οἱ πνευματικοὶ ταγοὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας καλοῦν τὸν κάθε πιστό, ἀλλὰ καὶ τὸν κάθε ὑπεύθυνο καὶ προβληματιζόμενο ἄνθρωπο, νὰ συμμετάσχει στὴν κοινὴ προσπάθεια γιὰ τὴν προστασία τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος καὶ γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ πλανήτη μας. Ἀσέβεια πρὸς τὸ Περιβάλλον εἶναι ἀσέβεια πρὸς τὸν Θεό. Ἄς ἀφυπνισθοῦμε ὅλοι ἔστω καὶ τὴν ὑστάτη ὥρα καὶ ἄς δείξουμε τὸν σεβασμὸ μας πρὸς τὴν Δημιουργία τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησεν.

**Μήνυμα τῆς
Α.Θ. Παναγιότητος,
τοῦ Οἰκουμενικοῦ
Πατριάρχου
κ.κ. Βαρθολομαίου
διὰ τὴν Παγκόσμιον
Ἡμέραν
Περιβάλλοντος**

(5.6.2008)

Ἡ σημερινὴ Παγκόσμιος Ἡμέρα Περιβάλλοντος εἶναι μία μοναδικὴ εὐκαιρία ὥστε τὸ σύνολον τῆς ἀνθρωπότητος, ἕκαστος πολίτης τοῦ κόσμου προσωπικῶς, ἢ κοινωνία συνολικῶς, ἢ επιχειρηματικὴ κοινότης καὶ βεβαίως οἱ θρησκευτικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἡγέται, νὰ ἀναλογισθοῦμε τὰς δυσθεωρήτους πλέον διαστάσεις τῆς περιβαλλοντικῆς κρίσεως. Ἔχει ἔλθει ἡ στιγμή διὰ ἐκβάθρων ἀναθεώρησιν τοῦ τρόπου σκέψεως καὶ λειτουργίας μας ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ μοναδικοῦ κόσμου, τὸν ὁποῖον ὁ Παντοκράτωρ Θεὸς ἐκκληροδότησεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα μὲ τὴν ἐντολὴ «ἐργάζεσθαι καὶ φυλάσσειν».

Ἡ ἀνθρωπότης πλέον δὲν ἀρκεῖται εἰς τὴν ἀντλησιν τῶν ἀπαραιτήτων πρὸς τὸ ζῆν ὑλῶν καὶ ὠφελειῶν ἐκ τοῦ φυσικοῦ κόσμου, ὥστε νὰ διατηρηθῆ εἰς τὸ ἀκέραιον ἢ δυνατότης ἀναγεννήσεως τῶν φυσικῶν οἰκοσυστημάτων καὶ ὁ ἐπανεμπλουτισμὸς τῶν φυσικῶν πόρων. Ἡ ἀνθρωπότης ἔχει δυστυχῶς πρὸ πολλοῦ ὑπερβῆ τὴν θεϊαν ἐντολὴν διὰ φροντίδα τῆς κτίσεως. Τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς τῆς ἀφρονος καὶ πλεονεκτικῆς συμπεριφορᾶς βιώνουμε σήμερον, παρακολουθοῦντες ὡς ἄβουλοι θεαταὶ τὰς ἐπιπτώσεις τῆς καταστροφικῆς κλιματικῆς ἀλλαγῆς, τὴν ρύπανσιν τῶν ἐσωτερικῶν καὶ θαλασσιῶν ὑδάτων, τὴν ὑπεραλίευσιν, τὴν ἀπώλειαν τῆς βιοποικιλότητος, τὴν ἐρημοποίησησιν τῶν ἐδαφῶν, τὴν καταστροφὴν τῶν δασῶν ἀπὸ φονικῆς πυρκαϊῆς καὶ πολλὰς ἀκόμη ἐκφάνσεις αὐτῆς τῆς πρωτοφανοῦς περιβαλλοντικῆς κρίσεως.

Τὸ Πατριαρχεῖον μας, τὸ ὁποῖον συμβολικῶς ἐορτάζει ὡς Ἡμέραν τῆς Κτίσεως τὴν 1ην Σεπτεμβρίου, ἀπαρχὴν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἔτους, σήμερον ἐνώνει τὴν φωνὴν του μὲ τοὺς ἀπανταχοῦ τῆς γῆς εὐαίσθητοποιημένους καὶ περιβαλλοντικῶς δραστηριοποιημένους ἀνθρώπους καὶ φορεῖς, ἀσχέτως θρησκευτικοῦ ἢ πολιτικοῦ φρονήματος.

Ἄς καταβάλωμεν, ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, ἕκαστος ἀπὸ τῆς θέσεώς του πᾶσαν προσπάθειαν ἀντιμετώπισεως τῆς περιβαλλοντικῆς κρίσεως, ἀφήνοντας ὀπίσω τὰς ὅποιας διαφορὰς καὶ πάθη ἔχουν εἰς τὴν διάρκειαν τῆς ἱστορίας χωρὶς λαοὺς καὶ ἔθνη. Ἰδιαιτέρως τὰ οἰκονομικῶς ἀνεπτυγμένα κράτη, ἅς περιβάλλουν μὲ κατανόησιν καὶ ἅς προσφέρουν ἀφειδῶς καὶ ἀνιδιοτελῶς κάθε διαθέσιμον οἰκονομικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν βοήθειαν πρὸς ἐκεῖνα τὰ ἔθνη τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζουν τὴν πείναν καὶ σπαράσσονται ἀπὸ ἐμφυλίου πολέμου. Ἄς ἐνθυμούμεθα ὅτι ὁ ὑποτιμητικῶς ἀποκαλούμενος «Τρίτος Κόσμος», δηλαδὴ ἐκεῖνα τὰ κράτη ποὺ ὑστεροῦν εἰς οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν, δὲν διατηροῦν ἀπλῶς πολιτισμικόν, ἀλλὰ καὶ φυσικὸν πλοῦτον, ὁ ὁποῖος εἶναι κρίσιμος διὰ τὴν σωτηρίαν ὁλοκλήρου τοῦ πλανῆτου μας.

Μήνυμα γιὰ τὴν Ἡμέρα τοῦ Περιβάλλοντος

(5ῃ Ἰουνίου 2008)

Τὸ φυσικὸ περιβάλλον δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ μέσα στὸν ὁποῖο τοποθέτησε τὸν ἄνθρωπο, γιὰ νὰ ζήσει καὶ νὰ διαχειρίζεται τὰ ὑλικά ἀγαθὰ ποὺ τοῦ προσφέρει. Γιὰ νὰ ἀπολαμβάνει αὐτὰ τὰ ἀγαθὰ, πρέπει νὰ ζεῖ μία πνευματικὴ ζωὴ, ποὺ ὀρίζεται στὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιο (Στ' 53): «Ἀμὴν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σὰρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίνητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζοὴν ἐν ἑαυτοῖς». Τὸ ἀκοῦμε στὴ Θεία Λειτουργία ὅπου ὁ Ἱερέας καλεῖ τοὺς πιστοὺς γιὰ νὰ κοινωνήσουν «Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης».

Τί σημαίνει γιὰ νὰ κοινωνήσουν; Σημαίνει ὅτι μετανοοῦν γιὰ τὴν ἀλλοίωση τῆς θείας εἰκόνας τὴν ὁποία φέρουν, καὶ προσπαθοῦν νὰ ζήσουν αὐτὴν τὴν πνευματικὴ ζωὴ. Ἄλλωστε ἡ μετάνοια, ἡ ἐξομολόγηση καὶ ἡ κοινωνία δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρὰ ἡ προσέγγιση στὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Κυρίου, ποὺ μᾶς δίνεται διὰ τοῦ Σταυρικοῦ Του Θανάτου, ὥστε νὰ ζοῦμε αὐτὴ τὴν ζωὴ. Τὸ παράδειγμα τοῦτο τῆς ζωῆς τοῦ Θεανθρώπου πρέπει νὰ ἀκολουθεῖ ὁ ἄνθρωπος γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ ἀπολαμβάνει τὰ ὑλικά ἀγαθὰ τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος. Ἄν ζεῖ κατὰ σὰρκα, κατὰ ἐπιθυμία σαρκός, τότε δὲν κάνει τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ ρυπαίνει τὸ περιβάλλον, ποὺ καταλήγει ἔτσι σὲ ἓνα αὐτοκαταστρεφόμενο σύστημα καὶ γιὰ τὸν ἴδιο τὸν ἄνθρωπο καὶ γιὰ τὸ περιβάλλον.

Κατὰ τὴ σημερινὴ ἡμέρα, ἀλλὰ καὶ κάθε ἡμέρα, πρέπει νὰ σκεπτόμαστε πῶς ὀφείλουμε νὰ συμπεριφερόμαστε ἔναντι τοῦ περιβάλλοντος ὡς Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ καὶ ὑπεύθυνοι πολίτες. Συνήθως μιλώντας γιὰ τὸ περιβάλλον ἐννοοῦμε τοὺς συνανθρώπους μας, τὴν οἰκογένεια, τοὺς φίλους, τὴν κοινωνία. Εἶναι κι αὐτὸ ἓνα σύμπτωμα τῆς ἐποχῆς μας, νὰ ἀγνοοῦμε τὸ φυσικὸ περιβάλλον, νὰ ὑποτιμᾶμε καὶ νὰ περιφρονοῦμε τὴν ἀξία του, νὰ θεωροῦμε, ὅτι εἶναι ὄχι φιλικὸ πρὸς ἐμᾶς, ἄν καὶ ὄχι ἐχθρικό, ὅτι ἔχει δημιουργηθεῖ μόνο γιὰ νὰ ἐξυπηρετεῖ τὴ βούλησή μας. Ὅτι δηλαδὴ εἶναι ἀντικείμενο τὸ ὁποῖο μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ τὸ ἀλλοιώνουμε προκειμένου νὰ τὸ προσαρμόζουμε στὶς δικές μας ἀνεξέλεγκτες καὶ ἀτέρμονες ἀνάγκες καὶ ἐπιθυμίες.

Μὲ ἐπικρατοῦσα τὴ λογικὴ αὐτὴ εἶναι ἐπόμενο σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῆς ζωῆς στὸν Πλανήτη μας, σὲ μᾶκρο- καὶ μικροκλίμακα, νὰ ὑπάρχει ἀνησυχητικὴ ἐπιβάρυνση τοῦ περιβάλλοντος καὶ νὰ αὐξάνεται ἡ σκληρότητα καὶ ἡ βαρβαρότητα στὴ ζωὴ μας. Τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρὰ δάση καίγονται, οἱ θάλασσες ρυπαίνονται, ὁ ἀέρας μολύνεται, ἡ ξηρὰ ἀλλοιώνεται ἀπὸ τεράστια ἔργα ποὺ ἐξυπηρετοῦν τὴν οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη, οἱ πόλεις τιμεντοποιοῦνται, ἡ ὑπαιθρος ἐρημώνεται ἀπὸ ἀνθρώπους, ἀφοῦ αὐτοὶ προτιμοῦν τὸν ἀστικὸ τρόπο ζωῆς, τὸ πόσιμο νερὸ μὲ δυσκολία ἐξυπηρετεῖ τὶς ἀνάγκες τοῦ συσσωρευόμενου στὶς πόλεις πληθυσμοῦ.

Τὶς τελευταῖες δεκαετίες καὶ στὸν ἐλλαδικὸ χῶρο ξεκίνησε νὰ ἀναπτύσσεται ἓνας εὐρύτερος προβληματισμὸς σχετικὰ μὲ ὅλες τὶς ἐπιβλαβεῖς συνέπειες ποὺ προκαλοῦν οἱ τοξικὲς οὐσίες στὸ φυσικὸ περιβάλλον καὶ κυρίως στοὺς φυσικοὺς πόρους ζωῆς, ὅπως εἶναι τὸ ἔδαφος, τὸ νερὸ, ἡ ἀτμόσφαιρα, τὰ ὁποῖα πρωτογενῶς παρέχουν ζωὴ στὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ καὶ στοὺς διαφόρους ὀργανισμοὺς ποὺ ἀναπτύσσονται μέσα σὲ αὐτό.

Ἡ ἀρχὴ τὴν ὁποία πρέπει νὰ ἐφαρμόσει ὁ ἄνθρωπος γιὰ νὰ σεβασθεῖ τὸ περιβάλλον, εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς ἀγάπης. Ὁ ἄνθρωπος σήμερα, πού δὲ σέβεται αὐτὴ τὴν ἀρχή, ρυπαίνει τὸ περιβάλλον. Ρυπαίνει τὸ περιβάλλον, διότι δὲν σέβεται τὸν ἑαυτόν του, ἀλλὰ καὶ τὸν συνάνθρωπό του.

Ποῦ ὁδηγεῖται ἡ κοινωνία σήμερα, ἀποτελεῖ τὸ μεγάλο ἐρωτηματικό, τὸ ὁποῖο πρέπει νὰ ἀπαντηθεῖ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἄνθρωπο, γιατί ἡ Ἐκκλησία διακηρύσσει «ζῆσε τὴν σωματικὴ σου ζωὴ σύμφωνα μὲ τοὺς

κανόνες καὶ δὲν ἔχεις τίποτε νὰ φοβηθεῖς»· μάλιστα δίνει καὶ τὰ μέσα, ὅπως θὰ δοῦμε στὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολή (Στ' 22) «Νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας, δουλωθέντες δὲ τῷ Θεῷ, ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν, τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον». Αὐτὸ σημαίνει ὅτι, ἂν ζοῦμε σὰν πνευματικοὶ ἄνθρωποι θὰ ἔχουμε τὸν καρπὸν ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος προέρχεται ἀπὸ τὸν ἁγιασμό πού ὁδηγεῖ στὴν αἰώνιο ζωὴ.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

**Μήνυμα
πρὸς τὴν Μ.Κ.Ο.
«Προσβάσιμες
Περιηγήσεις»**

(20.6.2008)

Ἀγαπητοὶ Σύνεδροι, κυρίες καὶ κύριοι,

Μὲ χαρὰ δέχτηκα τὴν πρόσκληση τῆς Ἐριτίμου κ. Σμαράγδας Παξιμαδᾶ, Προέδρου τοῦ Δ.Σ. τῆς Μ.Κ.Ο. «Προσβάσιμες Περιηγήσεις» γιὰ νὰ χαιρετίσω τὸ 1ο Πανελλαδικὸ τετραήμερο Συνεδριό σας μὲ θέμα: «Μὲ γνώμονα τὴν προσβασιμότητα στὰ Βήματα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου καὶ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Σερραίου» ποὺ γίνεται στὴν ὁμορφη καὶ ἱστορικὴ πόλη τοῦ Σιδηροκάστρου.

Τὸ Συνεδριό σας αὐτὸ εἶναι ἀφιερωμένο στὶς δυνατὲς προσωπικότητες τῆς ζωῆς, ἐσᾶς δηλαδή μὲ τὶς εἰδικὲς δεξιότητες καὶ ἀνάγκες. Ἀνοίγοντας τὶς πτυχὲς τῆς καρδιᾶς μου καὶ μὲ εἰλικρινῆ αἰσθήματα πατρικῆς ἀγάπης γιὰ μία ἀκόμη φορὰ σᾶς ἐκφράζω τὸν ἔπαινό μου γιὰ τὴ δύναμη τῆς ψυχῆς σας.

Μία δύναμη ὑπόδειγμα γιὰ ὅλους. Γιατὶ ἐσεῖς ὡς πρόσωπα καὶ ὄχι ἄτομα ὅπως ἐπεκράτησε νὰ λέγεται ἀδόκιμα, ξέρετε νὰ ἀγωνίζεστε στὸ στίβο τῆς καθημερινότητας καὶ νὰ ἀνεβαίνετε ἀνηφόρες δοκιμασιῶν ψύχραιμα θαρρετὰ καὶ αἰσιόδοξα. Ξέρετε τὸν λόγο τοῦ πονεμένου καὶ δοκιμασμένου Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου «οὐκ ἐάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε».

“Ὅλοι ἐσεῖς οἱ ἀδελφοί μας ἀποτελεῖτε τὰ ζωντανὰ καὶ μόνιμα παραδείγματα καὶ τὰ πρότυπα τῆς πίστεως στὸ Θεὸ καὶ τὴ ζωὴ. Πρότυπα τῆς θελήσεώς σας γιὰ νὰ παραμείνετε ὄχι μόνον ἀπλοὶ ἐνεργοὶ πολῖτες τῆς κοινωνίας μας, ἀλλὰ πρότυπα καρτερίας καὶ ὑπομονῆς, ὑποδείγματα μοναδικὰ ἀπέναντι στὴ δοκιμασία σας, ἀλλὰ καὶ πρόσωπα συνεχοῦς καὶ γόνιμης δημιουργίας.

Βεβαίως καὶ δὲν ἔχετε ἀνάγκη λόγων παρηγορίας ἀπὸ ὅσους δὲν ζοῦμε τὸ καθημερινὸ πρόβλημά σας ἀλλὰ τῆς εἰλικρινοῦς ἀγάπης μας καὶ τοῦ ἀνιδιοτελοῦς ἐνδιαφέροντός μας.

Θέλετε περισσότερο νὰ ἔχετε τὴν καρδιά μας καὶ τὴν κατανόησή μας. Θέλετε νὰ σᾶς ἀντιμετωπίζουμε, καὶ ἔτσι ἀγωνιζόμαστε νὰ κάνουμε, ὡς ἴσους καὶ ὑπεύθυνους πολῖτες καὶ ὡς ἀνεπανάληπτα πρόσωπα καὶ εἰκόνες τοῦ δημιουργοῦ Θεοῦ.

Εἶναι εὐχάριστο βέβαια, ὅτι τὰ τελευταῖα χρόνια γίνεται προσπάθεια ἀπὸ ὅλους, πολιτεία, τοπικὴ αὐτοδιοίκηση, Ἐκκλησία, ἰδιωτικούς φορεῖς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ πρωτοβουλίες δικῆς σας, ὅπως εἶναι ἡ διεξαγωγή τοῦ Συνεδρίου σας τούτου, ὥστε νὰ βοηθήσουξε γιὰ τὴν ἰσότιμη συμμετοχὴ σας καὶ τὴν προσπέλασή σας στοὺς ἱερούς προσκυνηματικούς χώρους.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μέσα ἀπὸ τὰ θεσμικὰ ὄργανά Της, μέσα ἀπὸ τὸ Συνοδικὸ Γραφεῖο Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, προωθεῖ τὸ πρόγραμμά της κατὰ τὸ δυνατόν, ὥστε οἱ Ἱεροὶ Ναοὶ μας, ἀλλὰ καὶ τὰ περισσότερα τῶν Ἱ. Μονῶν καὶ Προσκυνημάτων μας νὰ ἀποκτήσουν κεκλιμένα ἐπίπεδα (ράμπες) μὲ σκοπὸ νὰ μποροῦν νὰ προσέρχονται σ’ αὐτοὺς χωρὶς προβλήματα ὅλοι ἐκεῖνοι ποὺ δυσκολεύονται. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ. Ὅφείλουμε νὰ σᾶς ἐνεργοποιήσουμε καὶ νὰ σᾶς ἀξιοποιήσουμε καὶ στὴν ἐνοριακὴ πολὺπλευρῆ ζωὴ καὶ πλούσια ποιμαντικὴ μας δράση.

Ἀγαπητοὶ Σύνεδροι,

Ἡ ἀνύσταχτη μέριμνά μας γιὰ τὸν ἀναξιοπαθοῦντα ἀδελφό, τὸν ἀνάπηρο, τὸν ἀνήμπορο, τὸν ἀδύναμο, συνιστᾷ τὸ ἀδιάφευστο κριτήριο, βάσει τοῦ οποί-

ου θα κριθεῖ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ γνησιότητα τῆς χριστιανικῆς μας πίστεως καὶ μαρτυρίας. Δὲν ὑπάρχει πτυχή τοῦ ἀνθρώπινου πόνου ποὺ εἶναι δυνατὸν νὰ μᾶς ἀφήνει ἀδιάφορους. Ὅχι γιατί ὁ σκοπὸς τῆς Ἐκκλησίας ἐξαντλεῖται στὸ κοινωνικὸ τῆς ἔργου. Ἀλλὰ γιατί εἶναι ἀσύμβατο νὰ ὀνομάζεσαι χριστιανὸς καὶ νὰ μὴν νοιάζεσαι γιὰ τὸν ἄρρωστο, τὸν φυλακισμένο, τὸν ἀναξιόπαθοῦντα, τὸν γυμνὸ, τὸν πεινασμένο, τὸν φτωχὸ, τὸν βασανισμένο, τὸν πρόσφυγα, τὸν μετανάστη, τὸν στιγματισμένο γιὰ τὴν ψυχικὴ του ἀρρώστια, τὸν ἀνάπηρο, τὸν ἀδύναμο. Τὸν κάθε ταλανιζόμενο ἀδελφό μας. Κι αὐτὸ γιὰ ἓναν καὶ μοναδικὸ λόγο: Ὅτι προσφέρουμε σὲ καθένα ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ἀποκαλεῖ ἐλαχίστους ἀδελφούς του, τὸ προσφέρουμε στὸν ἴδιο τὸ Χριστὸ (Ματθ. 25, 35-37).

Ἀφοῦ γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ σᾶς εὐχαριστήσω γιὰ τὴν πρόσκληση, ποὺ μοῦ ἀπευθύνετε, θέλω νὰ εὐλογήσω τὶς ἐργασίες τοῦ Συνεδρίου σας καὶ νὰ εὐχηθῶ ὑγεία σὲ ὅλους σας καὶ ἐπιτυχία σὲ αὐτό, τὴν ὁποῖαν ἄλλωστε θεωρῶ βεβαία. Θὰ περιμένω ἀπὸ τὸν Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη π. Σπυρίδωνα Κατραμάδο, Γραμματέα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ποὺ ὀρίστηκε ὡς Ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας μας στὸ Συνεδριό σας, νὰ μᾶς ἐνημερώσει γιὰ τὴν πορεία τῶν ἐργασιῶν καὶ τῶν πορισμάτων τοῦ Συνεδρίου σας μετὰ τὴν λήξη του.

Κυρίες καὶ Κύριοι Σύνεδροι, Καλὴ ἐπιτυχία στὰ ἔργα σας.

Μὲ πατρικὲς εὐχὲς καὶ εὐλογίες

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Ἱερώνυμος

**Μήνυμα πρὸς τοὺς
συνέδρους τῆς
Ἡμερίδος μὲ θέμα
“Τὰ σύγχρονα
ἠλεκτρονικὰ μέσα
στὴν ὑπηρεσία τοῦ
ποιμαντικοῦ ἔργου
τῆς Ἐκκλησίας:
Διαπιστώσεις καὶ
Προοπτικές”**

(12.6.2006)

Σεβασμιώτατοι
Θεοφιλέστατοι,
Ἀδελφοὶ Συμπρεσβύτεροι,
Ἐλλογιμώτατοι κ. Καθηγητές,
Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε!

Δύο διαφορετικὲς ὄψεις παροῦσες στὸ σημερινὸ κόσμο ἐξακολουθοῦν νὰ διαγράφουν τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσης τῆς τεχνολογίας ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο. Ἡ πρώτη θεωρεῖ τὴν τεχνολογία καὶ τὰ ἐπιτεύγματά της σὰν μία διαρκῆ εὐλογία γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὴν κοινωνία. Ἡ τεχνολογία ἐμφανίζεται σὰν ἡ κινητήρια δύναμη τῆς προόδου, πὺν μπορεῖ νὰ δώσει τις λύσεις στὰ κοινωνικὰ μας πρόβλήματα, ὁ βοηθὸς στὴν ἀπελευθέρωση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τυχὸν καταδυναστεύσεις του, ἡ πηγὴ τῆς μόνιμης εὐημερίας του. Ἡ ὄψη αὐτὴ ἔχει τις ρίζες της στὶς εὐρωπαϊκὲς κοινωνικὲς φιλοσοφίες τοῦ 19ου αἰῶνα τῶν Simon, Marx καὶ Comte. Υἱοθετεῖται εὐκόλα ἀπὸ πολλοὺς ἐπιστήμονες καὶ μηχανικούς, ἀπὸ ἀρχηγοὺς κρατῶν καὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πὺν ἀναζητοῦν μία ἐλπίδα καὶ στὴν ἀναζήτησή τους αὐτὴ ἐμπιστεύονται τις ἐπιστημονικὲς καὶ τεχνικὲς δυνατότητες τοῦ ἀνθρώπου γιὰ καλύτερο αὐριο.

Μία δευτέρη ὄψη ἐμφανίζει τὴν τεχνολογία σὰν μία κατάρα γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Εἶναι αὐτὴ πὺν μειώνει τις δουλειὲς τῶν ἀνθρώπων δημιουργώντας ἀνεργία, καταργεῖ τὴν ιδιωτικὴ ζωὴ καὶ παρεμβαίνει στὰ προσωπικά του δεδομένα, τὴν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου καὶ γενικότερα τὴν ἀξιοπρέπεια του. Σύμφωνα μὲ αὐτὰ ἡ τεχνολογία εἶναι αὐτόνομη καὶ δύσκολα ἐλέγξιμη, προβάλλοντας ὑλιστικὲς ἀρχὲς καὶ καταστρέφοντας τις θρησκευτικὲς ἀξίες, δημιουργώντας ἕνα ἀσφυκτικὸ περιβάλλον πὺν δηλητηριάζει τὴ φύση καὶ ὑποβιβάζει τὴν ἀνθρώπινη προσωπικότητα. Ἡ ὄψη αὐτὴ ἀρχίζει καὶ ἐμφανίζεται στὴν ἐποχὴ μας μὲ τὰ οἰκολογικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα, πὺν προκύπτουν ἀπὸ τὴν ἀλόγιστη χρῆση τῶν τεχνολογικῶν ἐπιτευγμάτων.

Κάθε μία ἀπὸ αὐτὲς τις ὄψεις ἀντανაკλᾶ πραγματικὰ προβλήματα πὺν ἀναφέρονται στὴ σχέση τῆς τεχνολογίας μὲ τὴν κοινωνία μας. Μποροῦμε νὰ ἐντοπίσουμε διάφορες ἐμπειρικὲς ἀποδείξεις πὺν ἐνισχύουν τὴν μία ἢ τὴν ἄλλη θέση, χωρὶς νὰ προσθέτουμε ιδιαίτερη γνώση στὴν κατανόηση τῶν πραγματικῶν μηχανισμῶν μὲ τοὺς ὁποίους ἡ τεχνολογία ὀδηγεῖ τὴν κοινωνικὴ ἀλλαγὴ στὸ μέλλον. Τὰ τελευταῖα χρόνια στὰ ὁποῖα δίνεται μεγάλη ἔμφαση στὴν οἰκολογικὴ τεχνολογία, δηλαδή στὴν τεχνολογία ἐκείνη πὺν ἐξυπηρετεῖ τὸν ἄνθρωπο καὶ ἐπιλύει τις διευρυμένες ἀνάγκες του, χωρὶς ὁμως νὰ καταστρέφει τὴν περιβαλλοντικὴ ἰσορροπία τῶν οἰκοσυστημάτων, δημιουργοῦνται εὐαισθησίες καὶ ἐρωτήματα σχετικά γιὰ τοὺς τρόπους σύσφιξης τῆς σχέσης τῶν εἰδικῶν της τεχνολογίας μὲ τις κοινωνικὲς καὶ θεολογικὲς ἐπιστῆμες καὶ τὸν πολιτισμὸ.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συμμετέχοντας στὶς ἀνησυχίες τοῦ λαοῦ μας τόσο γιὰ τις προοπτικὲς πὺν ἀνοίγονται μὲ τις νέες τεχνολογίες γιὰ τὴν ἀποτελεσματικότερη διαποίμανση τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν καὶ τὴ σύσφιξη τῶν προσωπικῶν σχέσεων τῶν Ἐνοριῶν, ὄσο καὶ

για τὰ προβλήματα πού ἐμφανίζονται καὶ δημιουργοῦνται ἀπὸ τὴν πολυπλοκότητα τῶν συσκευῶν τῆς πληροφορικῆς καὶ τὶς δυνατότητες πού δίνονται μὲ αὐτὲς στὸν καθένα μας για πρόσβαση σὲ εὖρος πληροφοριῶν, ἀκόμη καὶ σὲ αὐτὲς πού ὀνομάζονται εὐαίσθητες, διοργανώνει τὴν ἡμερίδα αὐτή.

Τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ προσωπικὰ ἐμοῦ δὲν εἶναι τυχαῖο, ἀλλὰ ξεκινάει ἀπὸ τὴν ἐντολὴ τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἑθνῶν Παύλου «πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε, ἀπὸ παντὸς εἶδους πονηροῦ ἀπέχεσθε» (Α΄ Θεσ. ε΄ 21-22), ἀλλὰ καὶ τὴ συνολικὴ θέση τῆς παράδοσης μας καὶ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας για τὴν ἀποδοχὴ τῶν νέων τεχνολογιῶν καὶ τῶν θύραθεν μὲ προσοχὴ καὶ εὐλάβεια στὸ πρόσωπο κάθε ἀνθρώπου ἔχοντες πάντα κατὰ νοῦν ὅτι οἱ τέχνες καὶ οἱ ἐπιστῆμες ὑπάρχουν για νὰ προσφέρουν στὸν ἄνθρωπο τὰ ἀναγκαῖα, ὅπως πολὺ ὁμορφά μας λέγει ὁ μέγας πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας, ἅγιος Γρηγόριος ὁ Νύσσης: «Καὶ προσῆγεν εὐκαίρως εἰπεῖν

καὶ τὸ τοῦ Βαρούχ” Οὗτος ἐξεῦρε πᾶσαν ὁδὸν ἐπιστήμης καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰακώβ τῷ παιδί αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο τέχνηαι ἔμπυροι, καὶ πυρὸς χωρὶς, καὶ ἄλλαι ἔνυδροι, καὶ μυρία τῶν ἐπιτηδευμάτων εὐρέσεις, ἵνα ταῖς τοῦ βίου χρείαις ἀνευδεῆς ἢ διακονία γένηται. Καὶ ὁ μὲν Θεὸς οὕτως, ὁ πρῶτος τῆς εὐποιΐας εὐρετῆς καὶ τῶν ἡμῶν ἀναγκαίων πλούσιος ὁμοῦ καὶ συμπαθῆς χορηγός» (Γρηγορίου Νύσσης, *Περὶ φιλοπρωχίας καὶ εὐποιΐας*, PG 46, 464B).

Μὲ αὐτὲς τὶς σκέψεις, τὶς εὐχὲς καὶ τὶς προσδοκίες μου χαιρετίζω αὐτὴν τὴν Ἡμερίδα, τὴν ὁποία διοργανώνει ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ εὐχομαι τὴν κατὰ Θεὸν ἀξιοποίηση τῶν πορισμάτων αὐτῆς, ὡς καὶ πλούσιον τὸν ἀμιτὸν ἐν τοῖς διακονίαις ὑμῶν, «ἵνα δῶη ὑμῖν κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ κραταιωθῆναι διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν» (Ἐφεσ. γ΄ 16-17).

**Ο ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΣ
ΣΤΗ ΒΕΡΟΙΑ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ
ΤΩΝ «ΠΑΥΛΕΙΩΝ»**

Τὴν Ἡμαθία ἐπισκέφθηκε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος, καλεσμένος τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας γιὰ νὰ συμμετάσχει στὰ ἸΔ΄ Παύλεια.

Τὸ πρωὶ τῆς Κυριακῆς 1ης Ἰουνίου, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος προεξῆρχε σὲ ἀρχιερατικὸ συλλεΐτουργο ποὺ τελέστηκε στὸ Βῆμα τοῦ Ἁγ. Παύλου, μὲ τὸ ὅποιο, ὅπως κάθε χρόνο, ξεκινοῦν οἱ λατρευτικὲς ἐκδηλώσεις πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Στὸ πολυαρχιερατικὸ συλλεΐτουργο ἔλαβαν μέρος ἀρχιερεῖς ποὺ διαποιμαίνουν «Παύλεις» Μητροπόλεις.

Στὸ κήρυγμά του ὁ κ. Ἱερώνυμος ἔδωσε ἰδιαίτερη ἔμφαση σὲ τρία σημεῖα τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν, στὴν ἰσότητά ὄλων, τὴν οὐσιαστικὴ καὶ θυσιαστικὴ προσφορὰ ἀγάπης στὸν πλησίον καὶ τὶς ἠθικὲς διατάξεις ποὺ χαρακτηρίζουν τὴ χριστιανικὴ ζωὴ.

Ὁ Φαρισαϊσμός δὲν ἔχει σχέση μὲ τὴ ζωὴ τῆς ἐκκλησίας, δὲν εἶναι ἡ οὐσία τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, ἦταν τὸ μήνυμα ποὺ ἔστειλε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ἀπὸ τὴ Βέροια καὶ τόνισε ὡς ἰδιαίτερα σημαντικὴ γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα τὴν ἀποστολικὴ δράση τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν, τοῦ κήρυκα τῆς οἰκουμενικότητας τοῦ Εὐαγγελίου, ποὺ γνώρισε καὶ ἡ πόλη τῆς Βέροιας.

Νωρίτερα ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας κ. Παντελεήμων εὐχαρίστησε τὸ Μακαριώτατο γιὰ τὴν ἀποδοχὴ τῆς πρόσκλησης νὰ κηρύξει τὴν ἑναρξὴ τῶν ἸΔ΄ Παυλείων καὶ τὸν καλωσόρισε

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος κηρύττων τὸν θεῖον Λόγον κατὰ τὸ πολυαρχιερατικὸ Συλλεΐτουργο στὴν Βέροια.

Ή Μακαριώτατος Άρχιεπίσκοπος Άθηνών και πάσης Έλλάδος κ. Ίερώνυμος και ό Σεβ. Μητροπολίτης Βεροίας και Ναούσης κ. Παντελεήμων περιστοιχιζόμενοι από τούς ιεράρχες πού έλαβαν μέρος στην ένναρξη τών Παυλείων.

Ή Σεβ. Μητροπολίτης Βεροίας και Ναούσης κ. Παντελεήμων όμιλεί κατά τας έκδηλώσεις τών ΙΑ΄ Παυλείων.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Βεροίας καὶ Ναούσης κ. Παντελεήμων ἀπονέμει τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου στὸν Μακαριώτατο.

ὡς Ἀρχιεπίσκοπο ποὺ χαράζει νέους δρόμους στὴν ἑλλαδικὴ Ἐκκλησία.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας τελέστηκε μνημόσυνο στὴ μνήμη τοῦ Δημ. Βικέλα, στὰ πλαίσια τοῦ Συνεδρίου ποὺ ὁ Δήμος Βέροιας πραγματοποίησε τιμώντας τὸ σύγχρονο ἀναβιωτὴ τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων. Τὸ Ἀρχιερατικὸ Συλλεΐτουργο, παρακολούθησαν οἱ βουλευτὲς Ἡμαθίας Ἡλίας Φωτιάδης, Λάζαρος Φωτιάδης καὶ Τάσος Σιδηρόπουλος, ὁ Νομάρχης Ἡμαθίας Κώστας Καραπαναγιωτίδης, ὁ πρόεδρος τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου Γιώργος Μηνᾶς, ἡ Δήμαρχος Βέροιας Χαρούλα Οὔσουλτζόγλου, ὁ Δ/τὴς τοῦ Γ.Ν. Νοσοκομείου Βέροιας Ἀργύρης Γκαμπέσης.

Τιμητικὴ διάκριση στὸν Μακαριώτατο

Μετὰ τὴ θεία Λειτουργία στό «Βῆμα» ὁ Μακαριώτατος ἐπισκέφθηκε τὸ Ἐπισκοπεῖο Βεροίας, ὅπου τοῦ ἀπενεμήθη τὸ περιδέραιο μὲ τὸν χρυσὸ Σταυρὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ποὺ ἀποτελεῖ καὶ τὴν ὑψίστη τιμητικὴ διάκριση τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας.

Ἐναρξη τῶν καλλιτεχνικῶν ἐκδηλώσεων

Τὸ βράδυ τῆς Κυριακῆς ξεκίνησαν οἱ καλλιτεχνικὲς ἐκδηλώσεις τῶν ἸΔ' Παλυλείων. Ἡ ἐκδήλωση «Ἐλεγεία γιὰ τὸν ξένο καὶ ἀδελφὸ» συνδυάστηκε καὶ μὲ τὴ λήξη τοῦ πνευματικοῦ καὶ κατηχητικοῦ ἔργου τῆς Μητροπόλης καὶ πραγματοποιήθηκε παρουσία τοῦ

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος προεξήρχε στὸ Ἀρχιερατικὸ Συλλεΐτουργο στὸ Βῆμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου στὴν Βέροια.

Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Τὴν ἐκδήλωση τίμησαν μὲ τὴν παρουσία τους ὁ βουλευτὴς Ἡλίας Φωτιάδης, ὁ νομάρχης Κώστας Καραπαναγιωτίδης, ἡ δήμαρχος Βέροιας Χαρούλα Οὔσουλτζόγλου, ὁ δήμαρχος Ἀποστόλου Παύλου Ἀπόστολος Νεστορόπουλος, ὁ ἀντινομάρχης Πρόδρομος Ἰσαακίδης, ὁ πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Βέροιας Πέτρος Τσαπαρόπουλος, οἱ ἀντιδήμαρχοι Βέροιας Γιώργος Μιχαηλίδης καὶ Δημήτρης Δάσκαλος, ὁ νομαρχιακὸς σύμβουλος Ἄγγελος Τόλκας, ὁ Ἀστυνομικὸς Δ/ντὴς κ. Στάθης καὶ ὁ διοικητὴς τῆς Πυροσβεστικῆς κ. Ντόβας.

Ἡ αὐλαία τῆς ἐκδήλωσης ἀνοίξε μὲ τὸ χαιρετισμὸ τοῦ Μητροπολίτη καὶ ἀκολούθησε τὸ πρόγραμμα τῆς

χορωδίας «Χριστιανικὴ Ἐλπίς». Στὴ συνέχεια ὁ συνθέτης καὶ ποιητὴς Δημήτρης Μπροῦχος καὶ ὁ πατὴρ Γεράσιμος Μπεκὲς ἀπήγγειλαν τὴ συλλογὴ ποιημάτων τοῦ κ. Μπροῦχου «Ἐλεγεία γιὰ τὸν ξένο καὶ τὸν ἀδελφό», ἐνῶ ὁ γνωστὸς καλλιτέχνης κ. Κώστας Σμοκοβίτης ἐκτέλεσε σὲ πρώτη παγκόσμια τὸν ὕμνο γιὰ τὸν ξένο κι ἀδελφό.

Ἀκολούθησαν ἡ ἀνασκόπηση τοῦ πνευματικοῦ καὶ κατηχητικοῦ ἔργου τῆς Μητροπόλεως καὶ οἱ βραβεύσεις τῶν ἀθλητῶν τοῦ διενοριακοῦ τουρνουὰ ποδοσφαίρου 5Χ5 καὶ οἱ νικητὲς τοῦ διαγωνισμοῦ φωτογραφίας τῆς Μητροπόλεως. Ἡ ἐκδήλωση ὁλοκληρώθηκε μὲ τὸ χορευτικὸ δρώμενο τοῦ Λυκείου Ἑλληνίδων Βέροιας.

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
ΤΩΝ ΙΔ΄
«ΠΑΥΛΕΙΩΝ»
ΤΗΣ
Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΒΕΡΟΙΑΣ,
ΝΑΟΥΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΑΜΠΑΝΙΑΣ**

Σάββατο 31 Μαΐου

09:00 Σύγχρονες μορφές τῆς Ἐκκλησίας. Ἡμερίδα γιὰ τὸ μακάριο Γέροντα Σωφρόνιο τοῦ Ἑσσεξ (Ἀντωνιάδεια Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν - Βέροια)

Κυριακή 1 Ἰουνίου

07:00 Ἀρχιερατικὸ Συλλεΐτουργο προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου καὶ συλλειτουργούντων Ἀρχιερέων ἀπὸ Ἀποστολικῆς Μητροπόλεως (Βῆμα Ἀποστόλου Παύλου - Βέροια)

10:30 Μνημόσυνο γιὰ τὸ Δημήτριο Βικέλα μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν ἐκδηλώσεων «Βικέλια 2008» τοῦ Δήμου Βεροίας (Βῆμα Ἀποστόλου Παύλου - Βέροια)

12:00 Πολίτης τοῦ κόσμου. Λήξη Διεθνoῦς Συνεδρίου καὶ ἀπονομῆς βραβείων πανελλήνιου λογοτεχνικοῦ διαγωνισμοῦ Ὀλυμπιακῆς Στέγης Δημητρίου Βικέλα σὲ συνεργασία μὲ τὸ Δῆμο Βέροιας (Χῶρος Τεχνῶν - Βέροια)

13:00 Grand Prix σκακιοῦ σὲ συνεργασία μὲ τὸ Σκακιστικὸ Ὅμιλο Βεροίας (Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Σουμελά - Καστανιά)

20:00 Ἐλεγεία γιὰ τὸν ξένο καὶ ἀδελφό.
Ἐκδήλωση γιὰ τὴν ἔναρξη τῶν ΙΔ΄ Παυλείων, τὴ λήξη τοῦ πνευματικοῦ καὶ κατηχητικοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ ἀπονομὴ διακρίσεων τοῦ Παύλειου διαγωνισμοῦ φωτογραφίας καὶ τοῦ πρωταθλήματος ποδοσφαίρου 5X5 τοῦ Γραφείου Νεότητος.
Συμμετέχει ἡ χορωδία τῆς Ἀδελφότητος «Ἐλπίδα» (Ἀνοικτὸ Θέατρο Ἄλσους - Βέροια)

Δευτέρα 2 Ἰουνίου

18:00 Παιδιὰ καὶ περιβάλλον. Παιδικὴ παράσταση θεάτρου σκιῶν (Προαύλιο 1ου Δημοτικοῦ Σχολείου - Ἀλεξάνδρεια)

Τρίτη 3 Ἰουνίου

07:00 Ξενοφοβία: Μία ποιμαντικὴ πρόκληση. Ἡμερίδα ἱερέων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως (Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Δημητρίου - Τρίκαλα)

Πέμπτη 5 Ἰουνίου

20:00 Ὁ Ὕμνος τῆς ἀγάπης. Συναυλία Τριφώνης Μικτῆς Χορωδίας τοῦ Ἱ. Ν. Ἁγίων Αναργύρων Βεροίας, μὲ βάση τὶς ἐπιστολὲς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (Ἱ. Ν. Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου - Ἅγιος Γεώργιος Δήμου Δοβρᾶ)

21:30 Οἱ 10 πληγὲς τοῦ περιβάλλοντος. Ἐκδήλωση τοῦ συλλόγου Vermont σὲ συνεργασία μὲ τὸ Δῆμο Βέροιας, μὲ τὴν εὐκαι-

	<p>ρία τῆς Παγκόσμιας Ἡμέρας Περιβάλλοντος (Ἀντωνιάδεια Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν - Βέροια)</p> <p>Παρασκευή 6 Ἰουνίου</p>	19:00	<p>Τρίτη 10 Ἰουνίου</p> <p>Ἐνας ἀλλογενῆς ἅγιος. Θυρανοίξια Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Λουκά (Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Δοβροῶ)</p>
09:00	<p>Ὁ πνευματικὸς πολιτισμὸς τῆς Βέροιας στὸν κόσμον τῶν παλαιτύπων. Ἐπιστημονικὴ Διημερίδα γιὰ τὰ «παλαιτυπα» τῆς Βέροιας, σὲ συνεργασία μὲ τὸ Ἀριστοτέλειο Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.) καὶ τὸ Ἰδρυμα Ἐθνικοῦ καὶ Θρησκευτικοῦ Προβληματισμοῦ (Ι.Ε.Θ.Π.). (Ἀντωνιάδεια Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν - Βέροια)</p>	21:00	<p>Τετάρτη 11 Ἰουνίου</p> <p>Μὲ τὰ φτερὰ τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς. Παρουσίαση τοῦ βιβλίου τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου γιὰ τὴν Ἱερὰ Μονὴ Τιμίου Προδρόμου Νάουσας, μὲ τὴ συμμετοχὴ τῆς παιδικῆς χορωδίας τοῦ τοπικοῦ παραρτήματος τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς Νάουσας καὶ τῆς χορωδίας «Δομέστικοι τῆς Δράμας» (Δημοτικὸ Θέατρο - Νάουσα)</p>
18:00	<p>Συνέχεια Ἐπιστημονικῆς Διημερίδας (Ἀντωνιάδεια Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν - Βέροια)</p> <p>Σάββατο 7 Ἰουνίου</p>	07:30	<p>Πέμπτη 12 Ἰουνίου</p> <p>Ξενοφοβία: Ἐνα σύγχρονον φαινόμενον. Ἡμερίδα πρεσβυτερῶν τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως (Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίας Κυριακῆς - Λουτροῦ)</p>
09:00	<p>Συνέχεια καὶ λήξη τῆς Ἐπιστημονικῆς Διημερίδας (Ἀντωνιάδεια Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν - Βέροια)</p>		<p>Παρασκευή 13 Ἰουνίου</p>
20:00	<p>Νὰ ζεῖς, ν' ἀγαπᾷς, νὰ μαθαίνεις ... Ἐκθεση ἔργων τῆς Σχολῆς ὑαλογραφίας (Vitrò) καὶ ψηφιδογραφίας τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχείρησης Πολιτισμοῦ Βεροίας (Φουαγιὲ Ἀντωνιάδειας Στέγης Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν - Βέροια)</p> <p>Κυριακὴ 8 Ἰουνίου</p>	21:00	<p>Στὰ βήματα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Προβολὴ πολυμορφικοῦ δίσκου (DVD) γιὰ τὶς περιοδεῖες τοῦ Ἀποστόλου Παύλου καὶ συναυλία μὲ ὕμνους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (Αἶθουσα Δημαρχείου - Πλατὺ)</p>
21:00	<p>Τὸ Ρουμλούκι. Παρουσίαση ἐκδόσεως τῆς Τοπικῆς Ἐνώσεως Δήμων καὶ Κοινοτήτων (Τ.Ε.Δ.Κ) Ν. Ἡμαθίας γιὰ τὸ γλωσσικὸ ἰδίωμα τοῦ Ρουμλουκιοῦ (Αἶθουσα Ἐπισκοπείου - Ἀλεξάνδρεια)</p> <p>Δευτέρα 9 Ἰουνίου</p>	21:00	<p>Τετάρτη 18 Ἰουνίου</p> <p>Βυζαντινοὶ Ὕμνοι. Συναυλία τῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως (Ἱερὸς Μητροπολιτικὸς Ναὸς Παναγίας - Χαλάστρα)</p>
21:00	<p>Νέοι Σολίστες. Μαθητικὴ ἐπίδειξη τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς καὶ Παραδοσιακῆς Μουσικῆς τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως (Πνευματικὸ Κέντρο Ἱεράς Μητροπόλεως - Βέροια)</p>	20:00	<p>Πέμπτη 19 Ἰουνίου</p> <p>Ἐργαζόμενες Μετανάστριες. Συνάντηση ἐνημέρωσης καὶ γνωριμίας σὲ συνεργασία μὲ τὴν Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ Γυναικείων Θεμάτων (Ε.Ε.Γ.Θ.) τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ Κέν-</p>

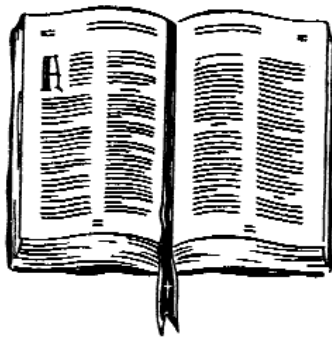
	τρο Ἐκπαίδευσης Ἐνηλίκων (Κ.Ε.Ε.) Ν. Ἡμαθίας (Αἶθουσα Ἐκδηλώσεων Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίων Ἀναργύρων - Βέ- ροια)	21:00	ριοτήτων τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρε- σίας Στρατοῦ (Χῶρος Τεχνῶν - Βέ- ροια)
21:00	«Καβασίλεια». Πολιτιστικὲς ἐκδηλώ- σεις μὲ τὴ συμμετοχὴ τοπικῶν συλλό- γων (Προαύλιο Δημοτικοῦ Σχολείου - Καβάσιλα)		«Εὐστάθιος Χωραφᾶς». Καλλιτεχνικὴ ἐκδήλωση τοῦ Πολιτιστικοῦ Συλλόγου Πατρίδας (Ἄνοιχτο Θέατρο Ἄλσους - Βέροια)
	Παρασκευὴ 20 Ἰουνίου	21:00	Τετάρτη 25 Ἰουνίου
07:00	Ἡ Ἁγία Γραφή στὸν σύγχρονο κόσμο. Ἐπιστημονικὴ Ἡμερίδα θεολόγων καθηγητῶν τῶν γυμνασίων καὶ λυκεί- ων Ν. Ἡμαθίας σὲ συνεργασία μὲ τὴ Διεύθυνση Β΄βάθμιας Ἐκπαιδύσεως Ν. Ἡμαθίας (Ἀντωνιάδεια Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν)	09:00	Μνήμη μου σὲ λένε Πόντο. Ἐκδήλωση ἀφιερωμένη στὸν καλλιτέχνη Χρῦσαν- θο ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Νομαρχιακῆς Αὐτοδιοίκησης Ἡμαθίας (Ἄνοιχτο Δημοτικὸ Θέατρο - Ἀλεξάνδρεια)
10:00	Ἁγία Γραφή. Ὁ ἀγώνας τῆς ἐλπίδας. Ἐκθεση γιὰ τὰ ἀρχαία χειρόγραφα καὶ τὶς σύγχρονες μεταφράσεις τῆς Ἁγίας Γραφῆς σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ἑλληνικὴ Βιβλικὴ Ἐταιρεία (Φουα- γιὲ Ἀντωνιάδεια Στέγης Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν - Βέροια)	11:30	Πέμπτη 26 Ἰουνίου
	Σάββατο 21 Ἰουνίου		Ξενοφοβία καὶ φιλαδελφεία κατὰ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο. Ἐναρξη Διεθνoῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου (Ἀντωνιά- δεια Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν - Βέροια) Ἔτος Ἀποστόλου Παύλου 2008
10:30	Κατήχηση καὶ πολυπολιτισμικότητα. Ἡμερίδα καθηγητῶν τῆς Ἱερᾶς Μη- τροπόλεως (Αἶθουσα Δημαρχείου - Βεργίνα)	18:30	Παρουσίαση ἐπετειακοῦ πολυμορφι- κοῦ δίσκου (DVD) γιὰ τὸ πέρασμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἀπὸ τὴ Βέ- ροια (Ἀντωνιάδεια Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν - Βέροια)
20:00	Τὸ «σπίτι» ἐνὸς πρόσφυγα. Θυρανοί- ξια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκου (Κεντρικὴ Πλατεῖα - Πλατὺ)	21:00	Συνέχεια Διεθνoῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου (Ἀντωνιάδεια Στέγη Γραμ- μάτων καὶ Τεχνῶν - Βέροια)
	Κυριακὴ 22 Ἰουνίου		Ἀνέστιος σὲ ξένη γῆ. Πολυφωνικὸ δρώμενο σὲ μουσικὴ σύνθεση Μίμη Πλέσσα καὶ ποίηση Δημήτρη Μπρού- χου (Χῶρος Τεχνῶν - Βέροια)
20:00	Γνωριμία καὶ διάλογος μὲ τὸν ἄρχον- τα πρωτοψάλτη Χαρίλαο Ταλιαδῶρο. Ἡμερίδα Ἱεροψαλτῶν καὶ συνεστία- ση (Δημοτικὸ Περίπτερο «Κιόσκι» - Νάουσα)	09.30-18.30	Παρασκευὴ 27 Ἰουνίου
	Δευτέρα 23 Ἰουνίου	21.00	Συνέχεια Διεθνoῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου (Ἀντωνιάδεια Στέγη Γραμ- μάτων καὶ Τεχνῶν - Βέροια)
20:00	Ἡ Ἐκκλησία «στρατευομένη». Πα- ρουσίαση τοῦ ἔργου καὶ τῶν δραστη-		Ἀποστολικὴ μαρτυρία. Θεμελίωση Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Σωσι- πάτρου τοῦ Βεροιέως, μαθητῆ καὶ συνεργοῦ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (Πάρκο Συνοικισμοῦ Προμηθεά - Βέ- ροια)

Σάββατο 28 Ἰουνίου

- 09.30 Συνέχεια καὶ λήξη Διεθνoῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου (Ἀντωνιάδεια Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν - Βέροια)
- 19.30 Πανηγυρικός Ἐσπερινός τῆς μνήμης τοῦ Ἀποστόλου Παύλου μετὰ τὴν παρουσία Ἀρχιερέων Ἐκπροσώπων τῶν Ὁρθοδόξων Πατριαρχείων καὶ Ἐκκλησιῶν (Ἱερός Μητροπολιτικός Ναός - Βέροια)

Κυριακή 29 Ἰουνίου

- 07.00 Ὁρθρος καὶ Διορθόδοξο Ἀρχιερατικό Συλλείτουργο μετὰ τὴν παρουσία Ἀρχιερέων Ἐκπροσώπων τῶν Ὁρθοδόξων Πατριαρχείων καὶ Ἐκκλησιῶν (Ἱερός Μητροπολιτικός Ναός - Βέροια)
- 19.30 Λιτανεία καὶ Πανηγυρικός Ἐσπερινός μετὰ διορθόδοξη Ἀρχιερατική Συγχοροστασία (Βῆμα Ἀποστόλου Παύλου - Βέροια)

**ΙΑ΄ ΠΑΥΛΕΙΑ:
ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ
ΤΟΝ ΓΕΡΟΝΤΑ
ΣΩΦΡΟΝΙΟ ΤΟΥ
ΕΣΣΕΞ**

(Παρουσίαση μιᾶς σύγχρονης ἀσκητικῆς μορφῆς τῆς Ὁρθοδοξίας)

Πραγματοποιήθηκε στή Βέροια στίς 31.5.2008 ἡ Ἡμερίδα γιά τόν μακάριο γέροντα Σωφρόνιο τοῦ Ἑσσεξ Ἀγγλίας, στά πλαίσια τῶν ἐκδηλώσεων «ΙΑ΄ Παύλεια» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης καί Καμπανίας.

Ἵμλητῆς ἦταν οἱ:

1. Σεβ. Μητροπολίτης Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεος, μέ θέμα «Ἵ γέροντας Σωφρόνιος ὅπως τόν ἔζησα».

2. Σεβ. Μητροπολίτης Λεμεσοῦ κ. Ἀθανάσιος, μέ θέμα «Ἡ ἱερωσύνη κατά τόν γέροντα Σωφρόνιο».

3. Πανοσιολ. Ἄρχιμ. Ἰουστίνος Μπαρδάκας, μέ θέμα «Ἁγιος Σιλουανός Ἀθωνίτης-Γέρον Σωφρόνιος Σαχάρωφ: Βίοι παράλληλοι».

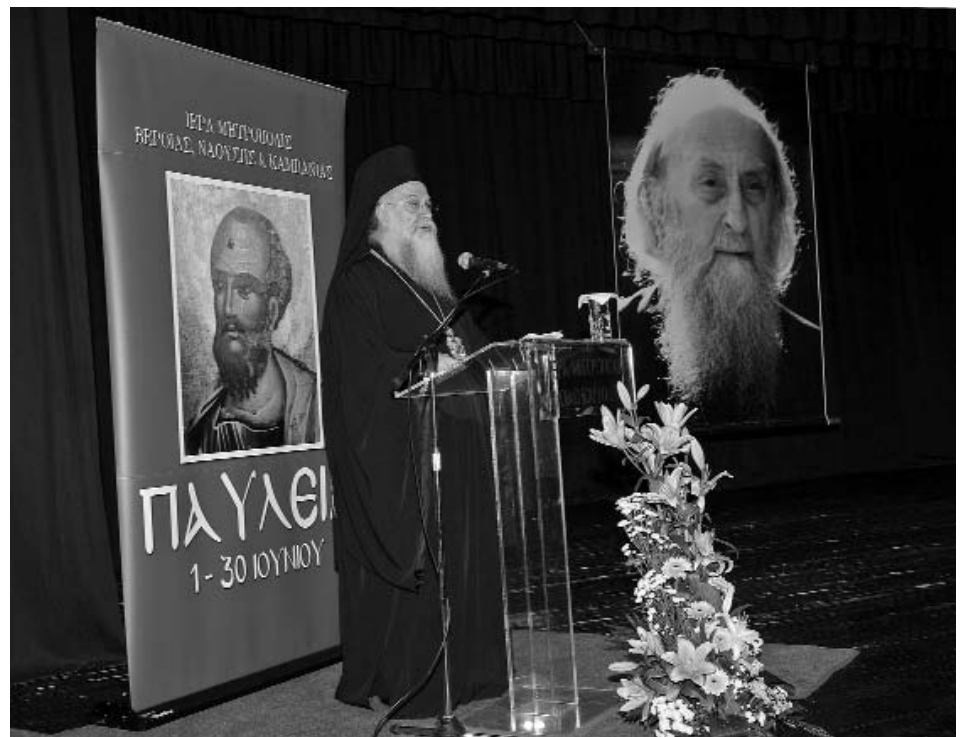
4. Πανοσιολ. Ἄρχιμ. Ζαχαρίας Ζάχαρος, μέ θέμα «Ἵ ἅγιος Σιλουανός καί ὁ μαθητής του γέρον Σωφρόνιος» (τήν ὁμίλια ἀνέγνωσε ὁ Πανοσιολ. Ἄρχιμ. Γεώργιος Χρυσοστόμου, Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως).

5. Πανοσιολ. Ἱερομ. Νικόλαος Σαχάρωφ, μέ θέματα α) «Ἡ διακονία τοῦ λόγου στόν γέροντα Σωφρόνιο» καί β) «Θεοεγκατάλειψις».

6. Ὅσιολογ. Μοναχός Νικόδημος Ἁγιοπαυλίτης, μέ θέμα «Ἵ γέροντας Σωφρόνιος ὡς πνευματικός στήν Ἱερά Μονή Ἁγίου Παύλου».

7. Ἀνέστης Κεσελόπουλος, Καθηγητής Α.Π.Θ., μέ θέμα «Ἵ πνευματικός ἀγώνας στά κείμενα τοῦ γέροντα Σωφρονίου»

Ἵ Σεβασμ. Μητροπολίτης Βεροίας κ. Παντελεήμων, πού μίλησε κατά τήν ἔναρξη τῆς Ἡμερίδας, μετέφερε προσωπικές ἐμπειρίες ἀπό τή γνωριμία του μέ τόν γέροντα Σωφρόνιο.

Ἵ Σεβ. Μητροπολίτης Βεροίας καί Ναούσης κ. Παντελεήμων ὁμιλεῖ κατά τὸ Συνέδριο εἰς μνήμην τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος Σωφρονίου.

Στὴν Ἡμερίδα συμμετεῖχαν οἱ Σεβασμ. Μητροπολίτες Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὄρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Νικόδημος, Μιλῆτου κ. Ἀπόστολος, Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας κ. Μακάριος καὶ Θερωῶν κ. Δημήτριος.

Ἐπίσης συμμετεῖχαν Καθηγητὲς καὶ φοιτητὲς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου καὶ τῆς Ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας Θεσσαλονίκης, ἐκπρόσωποι τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ εὐάριθμο ἀκροατήριό ὄχι μόνον ἀπὸ τὴ Βέροια ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν εὐρύτερη πε-

ριοχή, ὅπως Θεσσαλονίκη, Ἔδεσσα, Γιαννιτσά, Κοζάνη, Σιάτιστα, Γρεβενά κ.ἄ.

* * *

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Ἡμερίδας προβλήθηκε μὲ πολυμέσα βιογραφικὸ καὶ φωτογραφικὸ ὕλικό ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Γέροντα Σωφρονίου καὶ τῶν τόπων ὅπου ἔζησε καὶ ἔδρασε. Τὴν προβολὴ ἐπιμελήθηκε ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Παλαμᾶς Κυριλλίδης, Ἡγουμενεύων τῆς Ἱ. Μ. Παναγίας Καλλιπέτρας Βεροίας.

**Ἡ Ἐκκλησία τῆς
Ἑλλάδος ἐνώπιον
τῶν ποικίλων
πολιτικῶν,
κοινωνικῶν καὶ
ἄλλων ἐξελίξεων**

Με ἐπιτυχία ὁλοκληρώθηκαν οἱ ἐργασίες τῆς τέταρτης ἐπιστημονικῆς Ἡμερίδας γιὰ τοὺς Γραμματεῖς ὄλων τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, τῶν Ἐπιστημονικῶν συνεργατῶν τῆς Ε.Μ.Υ.Ε.Ε. καὶ τῆς Ε.Κ.Υ.Ο., τῶν ἐπιστημονικῶν ὑπαλλήλων τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας» καὶ τῆς Μ.Κ.Ο. «Ἀλληλεγγύη», καθὼς καὶ τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Παρατηρητήριο Κοινωνικῶν Φαινομένων (ΠΚΦ) τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μὲ θέμα: «Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐνώπιον τῶν ποικίλων πολιτικῶν, κοινωνικῶν καὶ ἄλλων ἐξελίξεων». Ἡ Ἡμερίδα ἔλαβε χώρα τὴν 26η Μαΐου ἐ.ἔ., στὶς ἐγκαταστάσεις τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στὴν Ἱερὰ Μονὴ Πεντέλης, κατόπιν σχετικῆς ἀποφάσεως τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἐν τῇ Συνεδρία Αὐτῆς τῆς 16ης μηνὸς Νοεμβρίου 2007.

* * *

1. Στὸ Ἀνακοινωθὲν τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου στὶς 28 Φεβρουαρίου 2008, κατὰ τὴν πρώτη Συνεδρία τῆς ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου Β΄, μεταξὺ ἄλλων, ἀναφέρει τὸ ἑξῆς: «Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος παρακολουθεῖ μὲ ἀνύστακτο ἐνδιαφέρον καὶ ἰδιαίτερη προσοχὴ τὶς ἐξελίξεις στὴν εὐρύτερη περιοχὴ τῶν Βαλκανίων ποὺ θέτουν σὲ δοκιμασία τὶς εὐαισθησίες τῶν λαῶν καὶ τὸ θεόσδοτο μεγάλο ἀγαθὸ τῆς εἰρήνης»¹. Ἡ Ἐκκλησία ἐπαγρυπνᾷ καὶ καλῶς πράττει. Πιστεύουμε ὅμως ὅτι τὸ μέγεθος τοῦ προβλήματος εἶναι πολὺ μεγαλύτερο. Κι αὐτὸ γιὰ τὶς ἐξελίξεις αὐτές, πέρα ἀπὸ τὴν πολιτική, συμμετέχει καὶ ἡ θρησκευτικὴ κοινότητα². Κι αὐτὴ ἀποτελεῖ τὸ κατ' ἐξοχὴν οὐσιαστικὸ στοιχεῖο αὐτῆς τῆς ἐθνογέννησης. Ζοῦμε καθημερινὰ τοὺς παλμοὺς μιᾶς πιεστικῆς καὶ πολλὰς φορὲς ἀπειλούμενης ἐθνογέννησης ποὺ ἀξίζει νὰ δοῦμε τὶς αἰτίες καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς κατάστασης αὐτῆς, κάτω ἀπὸ μία διαφορετικὴ ματιά. Πρέπει ὅμως νὰ ἐπισημάνουμε ὅτι τὴν ἴδια στιγμή οἱ πολιτικοὶ στὶς περιοχὲς αὐτές -ἀλλὰ καὶ ὅσοι συμμετέχουν στὶς διαδικασίες κατανόησης τοῦ ὅλου προβλήματος- βρίσκονται πολὺ συχνὰ ἀντιμέτωποι μὲ ἓναν ἀξιακὸ πολυθεϊσμό, ὁ ὁποῖος προέρχεται ἀπὸ τὸν πλουραλισμὸ τῶν τοπικῶν πολιτισμικῶν καὶ θρησκευτικῶν ταυτοτήτων, ἀδυνατώντας νὰ συμβάλλουν θετικὰ στὶς ἐξελίξεις. Εἶναι καιρὸς, λοιπόν, οἱ Ἐκκλησίες νὰ συμβάλλουν μὲ σεβασμὸ στὸ πρόβλημα αὐτό.

2. Ἡ δεύτερη ἀναφορὰ ἔχει νὰ κάνει μὲ τὴ σχετικὴ Ἐκθεση ποὺ καταθέσαμε πρὸς τὴ ΔΙΣ μὲ τὸν τίτλο «Κοινωνικὲς προεκτάσεις τῆς μετὰ Σι-

Τοῦ

Δρος Κων/νου Β. Ζορμπᾶ,
Διευθυντοῦ τοῦ Παρατηρητηρίου
Κοινωνικῶν Φαινομένων
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

1. Περιοδικὸ Ἐφημέριος, Μάρτιος 2008, σελ. 28.

2. Βλ. σχετικὰ Κων. Ζορμπᾶ, Ἐθνογέννηση καὶ Ὁρθοδοξία, *Τὰ Χρονικά Κισάμου καὶ Σελίνου*, Μάρτιος-Ἀπρίλιος 1992, σελ. 4.

3. Περιοδικὸ Ἐκκλησία, 4 (2008), 303.

μπίου ἐποχῆς. Ὁ ρόλος τῶν Ἐκκλησιῶν γιὰ τὸ μέλλον τοῦ Χριστιανισμοῦ στὴν Εὐρώπη καὶ τὸν κόσμο»³. Συμμετέχοντας πάνω ἀπὸ 20 χρόνια στὰ δρώμενα τῶν Ἐκκλησιῶν στὴν Εὐρώπη καὶ τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν, ἔχουμε τὴν αἴσθηση ὅτι οἱ Ἐκκλησίες ἀλλάζουν. Στὴν Τρίτη Πανευρωπαϊκὴ Οἰκουμενικὴ Συνέλευση (ΚΕΚ-CCΕΕ) Σιμπίου τῆς Ρουμανίας πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ὁμιλητὲς παρουσίασαν μίαν Ἐκκλησία, ἢ ὁποία δὲν ἦταν παρούσα. Μία Ἐκκλησία μὲ διαφορετικὸ Εὐαγγέλιο, ἠθικὴ καὶ ἀξίες. Δὲν ἀναφέρομαι σὲ δογματικὲς διαφορὲς ἀλλὰ σὲ μίαν ἐνεργοποίηση τῶν πιστῶν στὴν Εὐρώπη, οἱ ὅποιοι ἐπιθυμοῦν μίαν Ἐκκλησία πού θὰ εἶναι περισσότερο «κοινωνικὴ» παρὰ «οἰκουμενικὴ»⁴. Ἐρώτημα: Μποροῦν ἄραγε οἱ Ἐκκλησίες νὰ συγκλίνουν σὲ μίαν κοινὴ συνεργασία καὶ ἀποστολὴ πρὸς ἀντιμετώπιση τῶν νέων ἀναγκῶν, τὴν πρόληψη τῆς ξενοφοβίας, τοῦ ρατσισμοῦ, τοῦ ἀποκλεισμοῦ καὶ τῶν συνακόλουθων κοινωνικῶν φαινομένων χωρὶς νὰ κατανοεῖται τὸ ἐκκλησιαστικὸ δόγμα⁵;

* * *

Χωρὶς ἄλλο, οἱ μεγάλες οἰκουμενικὲς συναντήσεις δὲν εἶναι ὁ κατάλληλος τόπος γιὰ ἓνα οὐσιαστικὸ θεολογικὸ διάλογο. Αὐτὸ πού μποροῦμε νὰ κάνουμε εἶναι νὰ θέσουμε κάποιες κατευθυντήριες γραμμές. Μέσα σὲ ἓνα χῶρο ἐκκοσμηκευμένο καὶ τῆς διάσπασης τῶν ταυτοτήτων μας, τὸ πραγματικὸ θαῦμα δὲν θὰ εἶναι νὰ δοῦμε ἐνωμένη τὴν Ἐκκλησία, ἀλλὰ νὰ μπορέσουμε νὰ δεσμευτοῦμε σὲ κοινὲς ποιμαντικὲς πράξεις. Κι αὐτὸ γιὰτὶ ἡ ἴδια ἡ πίστη μας τὸ ἀπαιτεῖ.

Ἐὰν οἱ δύο παραπάνω ἀναφορὲς ἔχουν κάποιο μελλοντικὸ προσανατολισμό, ὑπάρχουν δύο πολὺ σημαντικὰ προβλήματα, μὲ ἄμεσες ἐπιπτώσεις στὸ κοινωνικὸ σύνολο. Γιὰ τὴν προσέγγισή τους ἀκολου-

θήσαμε τὴν πρόσκληση τοῦ ἴδιου του Μακαριωτάτου, ὁ ὁποῖος, στὸν ἐνθρονιστήριό λόγο του, ζήτησε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν, τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας καὶ οἱ ὅποιοι «δὲν αἰσθάνονται ἱκανοποιημένοι ἀπὸ τὴν ἀκίνησία, τὴ στασιμότητα καὶ τὴ δουλειὰ τοῦ αὐτονόητου»⁶, νὰ προβληματισθοῦν μαζί μας γιὰ τὸ μέλλον τῆς κοινωνίας μας, ὥστε νὰ μπορέσουμε καὶ ἐμεῖς νὰ λαμβάνουμε τὶς πρέπουσες ἀποφάσεις.

3. Ἡ πρώτη ἀφορὰ τὴν ἀποδομητικὴ δυναμικὴ τοῦ κοινωνικοῦ κράτους, κατὰ τὴ διαδρομὴ τῆς ὁποίας ἀποψιλώνονται εὐάλωτες πτυχές του, μὲ τὴν προβολὴ τοῦ ἀξιώματος ὅτι στὸ μετὰ-ἐθνικὸ κράτος δὲν ἔχουν θέση ἐλλειμματικὲς κοινωνικὲς λύσεις. Ἀναφερόμαστε στὸ «τέλος τοῦ κοινωνικοῦ κράτους»⁷. Καὶ ἐρωτᾷ κανεὶς: α) Ποιὰ περιθώρια κοινωνικῆς διακονίας ἔχει ἡ Ὁρθοδοξία; β) Ποιὲς δυνατότητες καὶ προοπτικὲς ἔχει ἡ Ἐκκλησία νὰ διακονήσῃ τὸν ἄνθρωπο σὲ ἓνα παρόμοιο περιβάλλον;

Ἔχουμε τὴν ἐντύπωση ὅτι τὸ Κράτος, μὲ τὴν εὐρεῖα ἔννοια, προσπαθεῖ ἐναγωνίως νὰ ἀπαντήσῃ στὶς ἀδυναμίες του, ἀναζητᾷ ἄλλοθι γιὰ ἀστοχίες καὶ ἀνεπάρκεια. Ἀπὸ τὴν ἄλλη βρισκόμαστε ἀντιμέτωποι μὲ νέα δεδομένα ὅπως π.χ. ἡ μισθωτὴ ἐργασία, ὅπου παύει νὰ ὑπάρχει ὡς δημόσιο ἀγαθὸ καὶ δικαίωμα. Ἀκόμη καὶ τὸ εὐρωπαϊκὸ πρότυπο κοινωνίας, τὸ ὁποῖο προτείνεται ἀπὸ τὴν Στρατηγικὴ τῆς Λισσαβόνας, μονοπωλεῖται ἢ ἀναζητήση λύσεων μὲ οἰκονομικὰ μέσα⁸.

* * *

Καὶ τὰ ἐρωτήματα πολλὰ: Ποῦ βρίσκεται σήμερὰ ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη, τὸ μοῖρασμα ἀνάμεσα στοὺς φτωχοὺς καὶ τοὺς πλούσιους, πού συμβολίζει ἡ θεία Εὐχαριστία; Ποιὸ μπορεῖ νὰ εἶναι τὸ μέλλον τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας μας; Μὲ ποιὸ τρόπο ἡ παιδεία καὶ ἐνδεχομένως ἡ ὀρθόδοξη παράδοσή μας θὰ

4. Βλ. σχετικὰ Ἀπ. Νικολαΐδη, *Οἱ οἰκουμενικὲς περιπέτειες τοῦ Χριστιανισμοῦ*, ἔκδ. Γρηγόρη, Ἀθήνα 2007.

5. Βλ. τὶς σχετικὲς πρωτοβουλίες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ε. Δουρίδα, Συνοπτικὴ παρουσίαση τοῦ σχεδίου δράσης «Ἀναζητώντας τόπους συνύπαρξης», στὸ Περιοδικὸ *Ἐκκλησία*, 1 (2008), 13-16.

6. Περιοδικὸ *Ἐκκλησία*, 3 (2008), 190.

7. Ἀλ. Μητρόπουλου, *Τὸ τέλος τοῦ κοινωνικοῦ κράτους*, ἔκδ. Λιβάνη, Ἀθήνα 2008.

8. Ἀντ. Παπαντωνίου, *Τὸ εὐρωπαϊκὸ μοντέλο κοινωνίας ὡς πρόσκληση ποιμαντικῆς μαρτυρίας*, Περιοδικὸ *Ἐκκλησία*, 3 (2007), 200-207.

ἀνταποκριθεῖ σέ ὅλα αὐτά; Ποιά μπορεῖ νά εἶναι σέ τέτοιες περιπτώσεις ἡ κριτική, προφητική ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας καί πόσο συνειδητά καί ἀποτελεσματικά ἀσκεῖται τὸ ὑψηλὸ αὐτὸ ἐκκλησιαστικὸ ἀξιῶμα; Ἀλλὰ καί πῶς μπορεῖ νά ἰσορροπήσει ἡ Ἐκκλησία μας ἀνάμεσα στὴν Κοινωνία τῶν Πολιτῶν καί τὴν Κοινωνία τῆς Πληροφορίας;

4. Τὸ μέλλον ὁμως μᾶς ἐπιφυλάσσει καί μία ἄλλη ἔκπληξη καί περιγράφεται μὲ μία λέξη: Κίνα! Ἡ Εὐρώπη μέχρι σήμερα κατάφερε νά γίνεῖ ὁ ἐγγυητὴς τριῶν ὁραμάτων: Τὸ πρῶτο, ἡ δημιουργία μιᾶς δυνατῆς Εὐρώπης ὡς ἐγγυητῆς τῆς ἀσφάλειας καί τῆς σταθερότητας σὲ παγκόσμιο ἐπίπεδο. Τὸ δεύτερο, ἡ δημιουργία μιᾶς εὐρωπαϊκῆς οικονομικῆς δύναμης ὡς ἐγγυητῆς γιὰ τὴν ἀνάπτυξη ἄλλων Χωρῶν, τῶν τρίτων Χωρῶν, ὅπως ἡ Ἀφρική, ἡ « φτωχή» Ἀσία καί ἡ Λατινική Ἀμερική. Καί τέλος, ἡ δημιουργία μιᾶς ἀνεξάρτητης Εὐρώπης ὡς ἐγγυητῆς τῆς διαφορετικότητας καί τῆς διαπολιτισμικῆς ἐτερότητας. Τὴν ἴδια ὁμως στιγμή ἡ Κίνα ἀποτελεῖ καί μία μεγάλη πρόκληση γιὰ τὴν Εὐρώπη καί τὶς Ἐκκλησίες. Ἡ πρώτη πρόκληση εἶναι αὐτὴ τῆς συμμετοχικότητας καί τῆς συνεργασίας. Ἄραγε θὰ δοῦμε μία μέρα τὴν Εὐρώπη καί τὴν Κίνα νά συνεργάζονται γιὰ νά δημιουργήσουν τὴν τεχνολογία τοῦ μέλλοντος; Ἡ δεύτερη πρόκληση εἶναι πολιτική καί στρατηγική. Ἡ εὐρωασιατικὴ ἡπειρος θὰ παραμείνει μία περιοχὴ ἀλληλεγγύης ἢ θὰ μεταλλαχθεῖ σὲ τόπο συγκρούσεων; Ἡ τρίτη πρόκληση εἶναι πολιτισμική. Τὴν ἐποχὴ τῆς παγκοσμιοποίησης καί τῆς ὁμοιομορφίας θὰ περάσουμε ἀπὸ τὴ «σύνγκρουση τῶν πολιτισμῶν» (Σαμουήλ Χάντιγκτον) στὸ «πολιτισμικὸ σόκ» (Εὐρώπης-Κίνας). Σήμερα στὴν Εὐρώπη ἀναζητοῦνται νέα μοντέλα ζωῆς (*modus vivendi*), ἴσως καί νέες ἀντιλήψεις γιὰ τὴν ἴδια μας τὴν ὑπαρξὴ (*raison d' être*). Ἀπέναντι στὴν πνευματικὴ πτωχεῖα τῆς Εὐρώπης καί τὴν ἀδυναμία τῶν θρησκευτικῶν παραδόσεων νά προσφέρουν πνευματικούς προσανατολισμούς, ἡ Κίνα ἔρχεται ὡς ἐναλλακτικὴ λύση γιὰ τὴ δημιουργία μιᾶς νέας φιλοσοφίας μέσα ἀπὸ τὶς βιωματικὲς ἀντιλήψεις, ἢ ὅποια θὰ ἐνισχύει τὶς ἠθικὲς κοινωνικὲς ἀρχὲς τόσο σὲ εὐρωπαϊκὸ ὅσο καί σὲ παγκόσμιο ἐπίπεδο.

Μὲ ποιὸ τρόπο ὁμως θὰ μπορέσουμε νά ἀπαντήσουμε στὶς ἀναδυόμενες πολλαπλὲς ἐκδοχὲς τοῦ μον-

τέρου, τὶς ἀποκαλούμενες «πολλαπλὲς νεωτερικότητες»⁹ ἢ «πολλαπλὲς ταυτότητες»; Δύσκολο νά ἀπαντήσει κανεὶς. Πιστεύουμε ὅτι τὰ ἐρωτήματα ἀπευθύνονται πρὸς κάθε ἐνορία, πρὸς κάθε Μητρόπολη, πρὸς κάθε ἐκκλησιαστικὸ ὄργανισμὸ καί κυρίως στὸν καθένα ξεχωριστὰ πού ἐπιτελεῖ ἓνα σημαντικὸ ἔργο μέσα στὴ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ μέλλον τοῦ Χριστιανισμοῦ «θὰ καθορισθεῖ ἀπὸ τὴν ἱκανότητα πού θὰ ἔχουν οἱ Ἐκκλησίες ὄχι μόνον νά μυοῦν καί νά ἐνσωματώνουν μέσα στὴν πίστη ὅσους κτυποῦν τὴν πόρτα τους, ἀλλὰ καί ἀπὸ τὴν ἱκανότητά τους νά κινητοποιοῦν τοὺς πιστοὺς ὡς Χριστιανούς μάρτυρες μέσα στὶς γειτονιές, ὅπου ζοῦνε καί ἐργάζονται»¹⁰. Ὁμοίως καί ἡ Ὁρθοδοξία χρειάζεται νά βρεῖ τρόπους γιὰ νά εἰσάγει στὸν κόσμο αὐτὸ πού ἐκφράζεται μέσα στὴν ἐσχατολογία τῆς ὡς αἰώνια ζωῆ. Καί οἱ προϋποθέσεις, οἱ ὁποῖες ὑπάρχουν, «ἀποτελοῦν ὄχι μόνον εὐλογες ἢ παραδεκτὲς ἀφετηρίες, ἀλλὰ καί ἀξιόπιστα ἢ δοκιμασμένα κριτήρια ἐνὸς ὑπεύθυνου, νηφάλιου καί ἐποικοδομητικοῦ διαλόγου τῆς Ἐκκλησίας (σημ. δική μας: μὲ τὸν κόσμο), ἀφοῦ ὁμως ἡ Ἐκκλησία προετοιμασθεῖ προηγουμένως κατάλληλα γιὰ τὸν ἐξαιρετικὰ δύσκολο αὐτὸ διάλογο»¹¹.

* * *

Ἡ Ἐκκλησία κατάφερε νά ἰσορροπήσει ἀνάμεσα στὸν πνευματικὸ καί ὑλικὸ κόσμο ἔχοντας ὡς βάση τῆς τοὺς ὅρους τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου: Νά ἐργάζεται δηλαδή «ἀτρέπτως, ἀχωρίστως, ἀσυγχύτως καί ἀδιαίρετως» μέσα στὸν ὑλικὸ κόσμο, νά προσλαμβάνει τὴν ὕλη, ἀνακαινίζοντας τὸν ἄνθρω-

9. Βλ. τὴ θεωρία τῶν «πολλαπλῶν νεωτερικοτήτων» ὡς κριτικὴ στὸ κυρίαρχο δυτικὸ μοντέλο τῆς νεωτερικότητας ἀπὸ τὸν Γερμανὸ S. N. Eisenstadt, *Comparative civilizations and multiple modernities: A Collection of Essays*, Leiden, Brill, 2003.

10. Νταβίντ Ε. Μπγιόρκ, Τὸ μέλλον τοῦ Χριστιανισμοῦ στὴ Δυτικὴ Εὐρώπη. Τὸ τέλος τοῦ κόσμου, Περιοδικὸ *Σύναξη*, 103 (2007), 19-20.

11. Βλ. Φειδᾶ, Ἐκκλησία καί Κόσμος κατὰ τοὺς τρεῖς Ἱεράρχες, Περιοδικὸ *Διάβαση*, 66 (2007), 18. Πρβλ. Ἰ. Πέτρου, Ὁρθόδοξη Θεολογία καί σύγχρονα κοινωνικὰ προβλήματα, *Επιστημονικὴ Ἐπετηρίδα Θεολογικῆς Σχολῆς*, Τμῆμα Θεολογίας, Τόμος 7, Θεσσαλονίκη 1997, σελ. 255-268.

πο καὶ τὸν κόσμον. Ἡ πρόσληψη αὐτὴ βιώνεται ἐν τῷ λειτουργικῷ χρόνῳ, μέσα στὸν ὁποῖο ἐκφράζεται ἡ πεποίθησις, ὅτι ὁ ἐνανθρωπήσας Χριστὸς «*ἀφθαρτίζει θεοπρεπέστατα ἀπαθανατίζων τὸ πρόσλημμα*» (Κανὼν Μ. Σαββάτου, Ὡδὴ ε΄). Ἡ ἀφθαρτὴ οὐσία τοῦ Θεοῦ θεραπεύει-ἀπαθανατίζει διὰ παντὸς τὴν ὕλην. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀναφορὰ ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου

στὸν Θεό, κατὰ τὴ θεία Εὐχαριστία, νοεῖται ἐπίσης καὶ ὡς ἐπαναφορὰ, δηλαδή ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν πώση πρὸς τὸν ἐσχατολογικὸ προορισμὸ του. Ὁ π. Σέργιος Μπουλγκάκωφ σημειώνει πολὺ εὐστοχα ὅτι «ἡ ἐσχατολογία προϋποθέτει μίαν συνεχῆ λύση τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων· ἐκεῖ βρίσκεται ἡ ἰδέα τοῦ τέλους».

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

**ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΘΕΙΑΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ**

**«Τὰ σύγχρονα
ἠλεκτρονικὰ μέσα
στὴν ὑπηρεσία τοῦ
ποιμαντικοῦ ἔργου
τῆς Ἐκκλησίας:
Διαπιστώσεις καὶ
Προοπτικὲς»**

(ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου)

(12.6.2008)

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπραγματοποίησε Ἡμερίδα μὲ θέμα: «Τὰ σύγχρονα ἠλεκτρονικὰ μέσα στὴν ὑπηρεσία τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας: Διαπιστώσεις καὶ Προοπτικὲς» τὴν Πέμπτη 12 Ἰουνίου ἐ.ἔ. ἐν τῷ Διορθοδόξῳ Κέντρῳ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Πεντέλης. Τὸ πρόγραμμα ἦταν τὸ ἀκόλουθο:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

08.00 - 08.30: Προσέλευση Συνέδρων

08.30 - 09.00: Προσευχή - Ἐναρξη - Προσφωνήσεις.

Χαιρετισμὸς τῶν κ.κ. Συνέδρων τῆς Ἡμερίδος ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. **ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ**.

Α' Συνεδρία

Θέμα: «Σύγχρονα ἠλεκτρονικὰ μέσα: Προβληματισμοὶ καὶ ἐφαρμογὲς στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ὁ Ἐλλογιμώτατος κ. Βασίλειος Γιούλτσης,
Ὁμότιμος Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

09.00 - 09.10: Εἰσαγωγικὲς σκέψεις: «Χρονικὸ τῆς χρήσης σύγχρονων ἠλεκτρονικῶν μέσων στὸ ποιμαντικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας»
Εἰσηγητὴς: Ὁ Ἐλλογιμώτατος κ. Βασίλειος Γιούλτσης,
Ὁμότιμος Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

09.10 - 09.30: Α' Εἰσήγηση

Θέμα: «Προτυποποίηση ἐκκλησιαστικῆς ἰστοσελίδος στὸ Διαδίκτυο».

Εἰσηγητὴς: Ὁ Ἐλλογιμώτατος κ. Νικόλαος Μυριίδης, Ἐπικ. Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

09.30-09.50: Β' Εισήγηση
 Θέμα: «*Ἀνάπτυξη βάσης δεδομένων ποιμαντικῆς στήριξης*».
 Εισηγητής: Ὁ Αἰδес. Πρωτοπρεσβύτερος κ. Γρηγόριος Σταμκόπουλος, Δρ. Ἱατρικῆς Πληροφορικῆς καὶ Δρ. Θεολογίας.

09.50 - 10.20: Δεκάλεπτα σχόλια ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τῶν θεματικῶν ἐνοτήτων τῆς Α' Συνεδρίας, ὑπὸ τὸ πρῶσιμα συγκεκριμένων ἐμπειριῶν σὲ Ἱερῆς Μητροπόλεις καὶ Ἐνορίες.

Συζητητές:

α) Ὁ Αἰδес. Πρωτοπρεσβύτερος κ. Γεώργιος Γεωργακόπουλος, Κληρικὸς Ἱερῆς Μητροπόλεως Πειραιῶς.

β) Ὁ κ. Τριαντάφυλλος Μπολτέτσος, Ὑποψ. Δρ. Θεολογίας, Ὑπεύθυνος Κέντρου Ποιμαντικῆς Γάμου καὶ Οἰκογενείας-Γραμματεὺς τῆς Ἱερῆς Μητροπόλεως Φθιώτιδος.

γ) Ὁ Πανος. Ἀρχιμανδρίτης κ. Σεραφεὶμ Δημητρίου, Κληρικὸς Ἱερῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν (Ἡλεκτρονικὸ Ἐνοριακὸ Ἔντυπο).

10.20 - 10.50: Συζήτηση

10.50 - 11.10: Διάλειμμα

Β' Συνεδρία

Θέμα: «*Τὰ ἠλεκτρονικὰ μέσα στὴν Οἰκογένεια καὶ τὴ Νεολαία*»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Ἀχελώου κ. Εὐθύμιος

11.10 - 11.30: Α' Εισήγηση
 Θέμα: «*Οἰκογένεια καὶ Διαδίκτυο: Κίνδυνοι καὶ εὐκαιρίες· (Internet Café - Ἐνοριακὸ Internet Café)*»
 Εισηγήτρια: Ἡ Ἐλλογιμωτάτη κ. Χριστίνα Βάγια, Καθηγήτρια Κοινωνικῆς Ἐργασίας Τ.Ε.Ι. Ἀθηνῶν.

11.30 - 11.50: Β' Εισήγηση
 Θέμα: «*Ἡλεκτρονικὰ Μέσα: Σύγχρονος διάυλος ἐπικοινωνίας μὲ τοὺς νέους*».

Εισηγητής: Ὁ Πανος. Ἀρχιμανδρίτης κ. Καλλίνικος Μαυρολέων, Κληρικὸς Ἱερῆς Μητροπόλεως Καρπάθου καὶ Κάσου.

11.50 - 12.10: Γ' Εισήγηση
 Θέμα: «*Ἡλεκτρονικὴ μεταγραφή τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Κρίσεως γιὰ νέους*» (Power Point).

Εισηγητής: Ὁ Ἐλλογιμώτατος κ. Ἄγγελος Βαλλιανάτος, Δρ. Θεολογίας - Σύμβουλος Θεολόγων στὴ Β/θμια Ἐκπαίδευση.

12.10 - 12.30: Σχόλιο γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν ἠλεκτρονικῶν μέσων στὴν Κατήχηση καὶ τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν μὲ ἀφορμὴ τὸ «CD-ROM τῆς Ε' καὶ Στ' Δημοτικοῦ»

Εισηγητής: Ὁ Ἐλλογιμώτατος κ. Στέφανος Κουμαρόπουλος, Δρ. Θεολογίας - Καθηγητής, Ὑπεύθυνος Συμβουλευτικοῦ Σταθμοῦ Νέων Β/θμιας Ἐκπαίδευσης.

12.30 - 13.00: Συζήτηση

Γ' Καταληκτικὴ Συνεδρία

Θέμα: «*Ἡ χρήση τῶν ἠλεκτρονικῶν μέσων στὴν συμβουλευτικὴ τῆς Ἐκκλησίας*»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ὁ Ἐλλογιμώτατος κ. Ἀλέξανδρος Σταυρόπουλος, Ὁμότιμος Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

13.00 - 13.20: Εισήγηση
 Θέμα: «*Συμβουλευτικὴ Ποιμαντικὴ μέσω Διαδικτύου*»

Εισηγητής: Ὁ Αἰδес. Πρωτοπρεσβύτερος κ. Ἀναστάσιος Μπαστούνης, Κληρικὸς Ἱερῆς Μητροπόλεως Ἀττικῆς.

- 13.20 - 13.30: Α΄ Σχόλιο: «Ἐνα Γραφεῖο Βοηθείας καὶ λύσης ποιμαντικῶν ζητημάτων ἀπευθυνόμενο σὲ Κληρικούς καὶ Λαϊκοὺς συνεργάτες».
- Συζητητής: Ὁ Αἶδης. Πρωτοπρεσβύτερος κ. Ἀθανάσιος Καλογήρου, Κληρικός Ἱεραῖς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης.
- 13.30 - 13.40: Β΄ Σχόλιο: «Νομικά ζητήματα καὶ προβλήματα ἀπὸ τὴ χρήση τῶν σύγχρονων ἠλεκτρονικῶν μέσων».
- Συζητητής: Ὁ Ἐντιμολογιώτατος κ. Ἀναστάσιος Ν. Μαρίνος, Ἐπίτιμος Ἀντιπρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.
- 13.40 - 14.00: Συζήτηση
- 14.00 - 14.15: «Γενικά Συμπεράσματα ἀπὸ τὴ χρήση τῶν ἠλεκτρονικῶν μέσων στὸ ποιμαντικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας»
- 14.15 - 15.00: Γεῦμα
- 15.00: Λήξη τῆς Ἡμερίδος

**ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΛΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

**ΣΥΝΟΔΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΝ
(ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ)**

**Πανευρωπαϊκός
Μαθητικός
Διαγωνισμός
μέ θέμα:
“Ο Ἀπόστολος
Παῦλος - Ἀπόστολος
τῆς Ἑλλάδος
καὶ τῆς Κύπρου =
Ἀπόστολος τῆς
Εὐρώπης”**

Παρατίθεται ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν, ποὺ διακρίθηκαν ἀπὸ τὶς χῶρες τῆς Εὐρώπης καὶ οἱ ὁποῖοι συμμετεῖχαν στὸν Πανευρωπαϊκὸ Διαγωνισμὸ μέ θέμα: Ἀπόστολος Παῦλος - Ἀπόστολος τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Κύπρου = Ἀπόστολος τῆς Εὐρώπης

1. Ἰταλία=1 Μαθητής (Συμμετοχές: 16)
2. Βέλγιο=5 Μαθητές (Συμμετοχές: 78)
3. Γαλλία=12 Μαθητές (Συμμετοχές: 81)
4. Γερμανία=30 Μαθητές (Συμμετοχές: 170)
5. Μεγάλη Βρετανία=39 Μαθητές (Συμμετοχές: 57)
6. Σουηδία=0 (Συμμετοχή: 1)
7. Κύπρος=200 Μαθητές (Συμμετοχές: 1080)
8. Ρουμανία=0 Μαθητής (Συμμετοχή: 1)
9. Βουλγαρία=12 Μαθητές (Συμμετοχές: 65)
10. Ἀλβανία=0 (Συμμετοχές: 65)
11. Ρωσία=22 Μαθητές (Συμμετοχές: 55)
12. Οὐκρανία=10 Μαθητές (Συμμετοχές: 44)
13. Ἀρμενία=15 Μαθητές(Συμμετοχές: 15)
14. Καζακστάν=0 (Συμμετοχή: 1)
15. Οὐζμπεκιστάν=0 (Συμμετοχές: 3)
16. Ἀζερμπαϊτζάν=4 Μαθητές (Συμμετοχές: 4)
17. Αἴγυπτος=0 (Συμμετοχές: 9)

Ἄναλυτικὰ τὰ ὀνόματα τῶν βραβευομένων δημοσιεύονται στὴν ἰστοσελίδα www.ecclesia.gr

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ*

(Ὁμιλία σὸ Παρατηρη-
τήριο Κοινωνικῶν Φαι-
νομένων τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος, Πεντέλη,
26.5.2008)

Τοῦ

Ἀποστόλου Νικολαΐδη,
Καθηγητοῦ τῆς Κοινωνιολογίας
τῆς Θεολογίας καὶ τῆς Κοινω-
νικῆς Ἠθικῆς σὸ Πανεπιστήμιο
Ἀθηνῶν

Ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις¹ εἶναι ὁμολογουμένως τὸ πλέον σημαντικό γιὰ τὸ Χριστιανισμὸ ἱστορικὸ γεγονός τοῦ 20οῦ αἰώνα. Ἡ διηρημένη κατὰ κόσμον Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ κατόπιν ἔντονων ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν πιέσε-
ων ἀποφάσισε νὰ ἐνεργοποιηθεῖ καὶ νὰ ἐξετάσει σοβαρὰ τὶς προϋποθέσεις
ἐνώσεως τῶν διεστώτων.

Μέχρι στιγμῆς ἡ Οἰκουμενικὴ κίνησις ἔχει ἓνα πλούσιο παρελθόν, ἔχει ἓνα
σχεδὸν στάσιμον παρὸν καὶ διερωτώμαστε γιὰ τὸ μέλλον τῆς. Ὅσα πρόκειται
νὰ ἀναφέρω ἐδῶ εἶναι μὲν προσωπικὲς ἐκτιμήσεις, οἱ ὁποῖες ὡστόσο δὲν ἀπη-
χοῦν ὑποκειμενικῆς ἀπόψεως καὶ ἰδεολογικῆς ἢ ὁμολογιακοῦ τύπου τοποθετή-
σεις, ἀλλὰ τὴν πραγματικότητα, ὅπως αὐτὴ ἐκτίθεται στὰ μάτια ἐνὸς ἐρευνητῆ,
ποῦ λόγῳ τοῦ γνωστικοῦ του ἀντικειμένου εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἀναζητεῖ
τὴν ἀλήθεια ὄχι τόσο σὲ ὑποθέσεις, εὐχολόγια καὶ φαντασίες, ὅσο στὰ πραγ-
ματικὰ γεγονότα.

1. Ἐπειδὴ κάθε πρόβλεψη γιὰ τὸ μέλλον εἶναι ἀπαραίτητο νὰ διέρχεται
ἀπὸ τὶς ἐμπειρίες τοῦ παρελθόντος, γι' αὐτὸ ἐπιτρέψτε μου μιὰ σύντομη ἀπο-
τίμησις αὐτοῦ τοῦ παρελθόντος.

–Ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις γεννήθηκε στὰ σπλάχνα τοῦ Προτεσταντισμοῦ
γιὰ τὶς ἀνάγκες ἐνότητος καὶ συνεργασίας τοῦ ἴδιου τοῦ πολυκερματισμένου
Προτεσταντισμοῦ. Στὴν ἐν λόγῳ Κίνησις εἰσηλθε στὶς ἀρχὲς τοῦ 20οῦ αἰώνα
καὶ ἡ ἐν πολλοῖς ἐμπερίστατη Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Ἔχει σημασία νὰ τονι-
σθεῖ αὐτό, γιὰτὶ ὅλες σχεδὸν οἱ σοβαρὲς προσπάθειες γιὰ ἐνώσιν τῆς μὲ τὴ Ρω-
μαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία γίνονταν κατὰ κανόνα ἀπὸ θέσιν ἰσχύος γιὰ ἐκείνη
καὶ ἀπὸ θέσιν ἀδυναμίας γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη.

Ὅσο γιὰ τὴ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία καὶ τὴ σχέση τῆς πρὸς τὴν Οἰκου-
μενικὴ Κίνησις εἶναι γνωστὴ ἡ ἄρνησίς τῆς γιὰ συμμετοχὴ σὲ ὅλες τὶς οἰκουμε-
νικὲς ἐπιτροπές, τὰ οἰκουμενικὰ σύμβουλα καὶ φυσικὰ τὸ Παγκόσμιον Συμ-
βούλιον Ἐκκλησιῶν, μολοντὶ ἀπὸ καμία οἰκουμενικὴ ἐκδήλωσις δὲν ἀπουσιάζ-
ουν οἱ παρατηρητὲς καὶ ἐκπρόσωποι τύπου. Ἡ ἐν λόγῳ στάσις καθορίζεται
ἀπὸ τὴν δεδηλωμένη ἐκκλησιολογικὴ τῆς αὐτάρκεια, δηλαδὴ ἀπὸ τὴ σταθερὴ
πεποίθησίς τῆς, ὅτι ἡ ἴδια εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ὅτι κατέχει τὴν ὅλη ἀλήθεια, καὶ
ὅτι δὲν ἔχει κανένα λόγο νὰ τὴ διαπραγματεύεται μὲ κανένα καὶ μάλιστα μὲ
τοὺς Προτεστάντες ποὺ ξεπήγασαν ἀπὸ τὰ σπλάχνα τῆς.

–Ἀντίθετα ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἦταν πάντοτε παρούσα οὐσία καὶ τύ-
ποις, μὲ μικρὰ διαλείμματα ἀπουσίας τῶν σλαβικῶν Ἐκκλησιῶν, τόσο στὶς
προδρομικὲς ἐπιτροπές ὅσο καὶ σὸ ΠΣΕ. Σημειώνουμε τὴν μόνιμη συμμε-
τοχὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ποὺ φέρει καὶ τὸ κύριον βᾶρος τῆς
οἰκουμενικῆς πράξεως καὶ εὐθύνης, καὶ βεβαίως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Ἡ συμμετοχὴ τῶν Ὁρθοδόξων δὲν ἀπορρέ-
ει ἀπὸ τὴν αἴσθησις ἐκκλησιολογικῆς ἀνεπάρκειας ἢ ἔλλειψης συνόλης τῆς
ἀλήθειας, ἀλλὰ ἀπὸ λόγους ποὺ ἔχουν νὰ κάνουν μὲ τὴ συναισθησις τῆς εὐθύ-
νης γιὰ τὴν ἐνότητα τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τὴν ἀνάγκη ὑπεύθυνης κοινοποιήσεως

1. Ὁ ἀναγνώστης ποὺ ἐνδιαφέρεται γιὰ περισσότερα καὶ ἀναλυτικότερα σχετικά μὲ τὶς
ἀπόψεις τοῦ γράφοντος γιὰ τὴν Οἰκουμενικὴ Κίνησις μπορεῖ νὰ ἀναγνώσει τὸ ἔργο ΑΠ. Β.
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ, *Οἱ οἰκουμενικὲς περιπέτειες τοῦ Χριστιανισμοῦ*, ἐκδ. Γρηγόρη, Ἀθήνα 2007.

τοῦ ὀρθόδοξου φρονήματος καὶ τῆς ὀρθόδοξης πράξης. Ἀσφαλῶς ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι λόγοι πού ἔχουν νὰ κάνουν μὲ ἐκκλησιαστικὴ πολιτικὴ, τὴν ἀνάγκη συνεργασίας καὶ μάλιστα σὲ καιροὺς χαλεποὺς κ.λπ.

—Στὶς ἐπιτυχίες τῆς Οἰκουμενικῆς Κίνησης προσμετροῦνται τὰ ἀκόλουθα:

1) Ἦγινε ἀντιληπτὴ ἡ ἀμφίπλευρη (Ἀνατολῆς καὶ Δύσης) εὐθύνη τόσο γιὰ τὸ ὄνειδος τῆς διάσπασης τοῦ ἐνιαίου σώματος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ὅσο καὶ γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἐνότητας. Δὲν εἶναι τυχαῖος ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς διάσπασης «κοινὴ συμφορά» ἢ «βαρεῖα ἁμαρτία». Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δὲν ἔπρεπε νὰ πληρώνει λάθη, ἐπιπολαιότητες καὶ φιλοδοξίες ἀξιωματούχων πού κατάλαβαν λάθος τὸ ρόλο τους στὴν Ἐκκλησία. Εἶναι παντελῶς ἀπαράδεκτο νὰ διασπᾶται ἡ Ἐκκλησία ὄχι στὸ ὄνομα τῆς ἀλήθειας, ἄλλωστε πῶς θὰ μπορούσε νὰ συμβεῖ αὐτό, ἀφοῦ ἡ ἀλήθεια ἐνώνει καὶ δὲν διασπᾶ, ἀλλὰ στὸ ὄνομα τοῦ πρωτείου καὶ τοῦ ἀλάθητου, ὄχι τόσο ὡς δόγματα καὶ βασικὲς ἐκκλησιαστικὲς ἀρχές, ὅσο ὡς τρόποι ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καὶ συμπεριφορᾶς σὲ Δύση καὶ Ἀνατολή, καὶ σὲ ὅλα τὰ θρησκευτικὰ περιβάλλοντα. Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο κατανόηθηκε ὅτι ἕνας διασπασμένος Χριστιανισμὸς δὲν θὰ μπορούσε νὰ σταθεῖ μὲ ἀπαιτήσεις στὸ σύγχρονο κόσμο, ἀφοῦ θὰ ἀδυνατοῦσε νὰ πείσει γιὰ τὴν ἀνάγκη ἐνότητας, εἰρήνης, δικαιοσύνης καὶ ἐλευθερίας τοῦ κόσμου, τῆ στιγμῆ πού ἴδιος ὄχι μόνο δὲν διαθέτει τίποτε ἀπὸ αὐτὰ ἀλλὰ συνέβαλε στὴ δημιουργία καὶ διατήρησή τους στὸ κοσμικὸ περιβάλλον.

2) Μὲ τὰ νέα δεδομένα καὶ τὸ διάλογο παραμερίζεται ὁ ἀντιρρητικὸς καὶ πολεμικὸς χαρακτήρας τῆς Θεολογίας, πού ἐκφραζόταν μέσα ἀπὸ ἐπιστολές καὶ συγγράμματα, καὶ γίνεται εἰρηνικὸς, διαλλακτικὸς, συστατικὸς τῆς προσωπικῆς ἐπικοινωνίας. Ἦτσι κατέστη δυνατὴ ἡ ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἐπικοινωνία καὶ ἀλληλογνωριμία πού εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἀξιοπρέπειας τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν πού καταρράκωσε μὲ τὰ ἀναθέματα, τὴν ἄρση παρεξηγήσεων, τὴν ἐλαχιστοποίηση τῶν ἀμοιβαίων καχυποψιῶν καὶ τὴν ἐμπέδωση σχέσεων ἐμπιστοσύνης καὶ ἀλληλεγγύης. Τὰ προβλήματα στὶς σχέσεις τῶν Ἐκκλησιῶν συζητοῦνται ἀπὸ κοντὰ καὶ ἀνοικτὰ χωρὶς ἐκατέρωθεν φανατισμοὺς καὶ ἄλλες θρησκευτικὲς ὑπερβολές. Θὰ ἔλεγα ὅτι ἔγινε κατορθωτὸ τὸ αὐτονόητο γιὰ κάθε

ἀπλὸ κοσμικὸ ἄνθρωπο: νὰ συζητοῦν καὶ νὰ συμπροβληματίζονται ἡγέτες καὶ ἀντιπροσωπεῖες διαφορετικῶν ὁμολογιῶν μὲ εὐπρέπεια, ἀλληλοσεβασμὸ, εὐγένεια χωρὶς καχυποψίες, ὑπονοούμενα καὶ βαρβαρότητες. Εἶναι σημαντικό ὅτι ὅλη αὐτὴ ἡ ἀλλαγὴ ἐντάχθηκε στὴ λογικὴ καὶ τὴν ἀνάγκη τῆς μετανοίας, ἀφοῦ ἀποτελεῖ μέρος ἐνός «διαλόγου μετανοίας».

3) Μέσῳ τοῦ θεολογικοῦ διαλόγου ὅλες οἱ πλευρὲς ἀναγκάστηκαν νὰ ἐπανεξετάσουν ὅρους, θεολογικοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοῦ περιεχομένου, στὸ πλαίσιο νέων δεδομένων καὶ μακρὰ ἀπὸ θεολογικὰ σπουδαστήρια μὲ κέντρο ἀναφορᾶς τὴν πράξη καὶ τὶς ἀνάγκες τῆς. Ἀναγκάστηκαν π.χ. νὰ δηλώσουν ξεκάθαρα πῶς θεωρεῖ ὁ ἕνας τὸν ἄλλο: αἰρετικὸ ἢ σχισματικὸ, Ἐκκλησία ἢ σχίσμα, ὅπως ἀναγκάστηκαν νὰ πάρουν θέση σὲ ζητήματα πού ἀφοροῦν στὶς προϋποθέσεις ἐνότητας ἢ στὸν ὀρισμὸ τῆς ἔννοιας τῆς ἀγάπης καὶ τὶς πρακτικὲς τῆς συνέπειες.

4) Ἡ οἰκουμενικὴ κίνηση καὶ οἱ ἀνάγκες οἰκουμενικῆς ἐνημέρωσης, ὀργάνωσης καὶ προβληματισμοῦ ἔγιναν ἡ αἰτία ἀνάπτυξης ἰδιαίτερου θεολογικοῦ κλάδου πού καθιερώθηκε ὡς πανεπιστημιακὸ μάθημα στὶς Θεολογικὲς Σχολές μὲ τίτλο Ἱστορία οἰκουμενικῆς κίνησης, ἢ Οἰκουμενικὴ Θεολογία ἢ Οἰκουμενικὴ Ἐκκλησιολογία. Καὶ ἂν δὲν συνέβη αὐτό, γιὰ τὶς ἴδιες ἀνάγκες καθιερώθηκε μιὰ διεπιστημονικὴ-θεολογικὴ προσέγγιση τῆς οἰκουμενικῆς κίνησης, δηλαδὴ οἰκουμενικὸς προβληματισμὸς μέσῳ ὅλων σχεδὸν τῶν θεολογικῶν κλάδων. Γενικότερα θὰ ἔλεγα ἡ οἰκουμενικὴ κίνηση ἔδωσε τὸ ἔναυσμα γιὰ μιὰ ἀρκετὰ ἐκτεταμένη θεολογικὴ κινητικότητα, ἀφοῦ δημιουργήθηκαν Οἰκουμενικὰ Ἰνστιτοῦτα, Ἀκαδημίες, κ.ἄ.

5) Μὲ ἀφορμὴ τὴν οἰκουμενικὴ κίνηση δόθηκε ἡ εὐκαιρία στὴν μὲν προτεσταντικὴ θεολογία νὰ ἐμπλουτισθεῖ μὲ βασικὲς θεολογικὲς καὶ ἐκκλησιολογικὲς ἀρχές, ὅπως αὐτὲς εἶναι ἀποθησαυρισμένες στὴν ὀρθόδοξη παράδοση. Στὴ δὲ θεολογία τῶν ὀρθοδόξων καὶ τὴ σύγχρονη ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ ἡ δυνατότητα νὰ διακρίνει τὸ οἰκεῖο ἀπὸ τὸ ξένο, ἀφοῦ εἶναι γνωστὲς οἱ προσμείξεις ἀπὸ δυτικοῦ τύπου θεολογικὰ ρεύματα καὶ ἰδιαίτερα ἀπὸ δυτικότερες ἐκκλησιαστικὲς συμπεριφορές. Γιατὶ ἔχει διαπιστωθεῖ ἀπὸ καιρὸ ὅτι τὰ ὄρια μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσης δὲν εἶναι ἐμφανῆ, ἀφοῦ καμιά κακοδοξία τοῦ δυτικοῦ Χριστιανισμοῦ

δὲν ἀπουσιάζει ἀπὸ τὸν τόπο μας, καὶ δὲν ἐννοῶ τόσο τὸν θεολογικὸ λόγο, ὅσο τὴν ἐκκλησιαστικὴ πράξη, ἀπὸ τὴν ὁποία δὲν ἀπουσιάζει ὁ εὐσεβισμὸς, ὁ δεσποτισμὸς, ὁ δογματισμὸς, ὁ νομικισμὸς, τὸ πρωτεῖο, τὸ ἀλάθητο κ.ἄ.

6) Στὴν οἰκουμενικὴ κίνηση ἀποδίδεται ἡ δυνατότητα ὀρθοδόξων θεολόγων νὰ κάνουν μεταπτυχιακὲς σπουδὲς στὰ Πανεπιστήμια τῆς Εὐρώπης, κάτι ποὺ συνέβαλε ὄχι μόνο στὴ στελέχωση τῶν θεολογικῶν σχολῶν ἀλλὰ καὶ στὴν ἀνάπτυξη πολλῶν νέων κλάδων τῆς ἀκαδημαϊκῆς θεολογίας καὶ ἐμβάθυνση στοὺς ἥδη ὑπάρχοντες.

7) Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία εἶχε τὴν εὐκαιρία α) νὰ ἔχει μιὰ σημαντικὴ καὶ οἰκοδομητικὴ θέση καὶ λειτουργία στὸν παγκόσμιο χριστιανικὸ χῶρο. β) νὰ γνωστοποιήσει τὸν πλοῦτο τῆς πίστεως καὶ τῆς λατρείας καὶ κυρίως τὴν ὀρθόδοξη πνευματικότητα καὶ ἀσκητικὴ ἐμπειρία σὲ ἐκκλησιαστικὰ περιβάλλοντα ποὺ τὴν εἶχαν χάσει. γ) νὰ ἐπηρεάσει σημαντικὰ τὴν ἑτερόδοξη θεολογία καὶ ἰδιαίτερα αὐτὴ τῶν προτεσταντῶν. δ) νὰ δανειστεῖ θετικὰ ὀργανωτικὰ πρότυπα γιὰ τὴ δική της ὀργάνωση καὶ κοινωνικὴ δραστηριοποίηση.

Μὲ αὐτὰ τὰ δεδομένα ποιὲς προοπτικὲς ξανοίγονται γιὰ τὴν Οἰκουμενικὴ Κίνηση;

Θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρώτημα ἀπαντώντας σὲ τρία ἐπιμέρους ἐρωτήματα:

1. Εἶναι δυνατὴ ἡ ἀποκατάσταση τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητας;

Ὅταν ἀναφερόμαστε στὴν ἐκκλησιαστικὴ ἐνότητα ἐννοοῦμε δύο πράγματα: ἐνότητα στὰ δόγματα, ἐνότητα στὴν ἐκκλησιαστικὴ πράξη.

Εἶναι δυνατὴ ἡ ἐνότητα στὰ δόγματα; Ἡ μέχρι στιγμῆς ἐμπειρία εἶναι ἀπαγορευτικὴ. Κανεὶς δὲν εἶναι διατεθειμένος νὰ ἐγκαταλείψει τὶς δογματικὲς ἀποκλίσεις ἢ διαφορὲς καὶ νὰ ἀποδεχθῆ τὰ δόγματα τοῦ ἄλλου. Τὰ ἐπιχειρήματα τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας ὅτι θὰ πρέπει ὅλες οἱ Ἐκκλησίαι νὰ ἐπανέλθουν στὰ δόγματα, ὅπως αὐτὰ διατυπώθηκαν σὶς ἑπτὰ Οἰκουμενικὲς Συνόδους τῆς μιᾶς τότε καὶ ἐνιαίας Ἐκκλησίας, δὲν ἔφεραν ἀποτελέσματα, ἀφοῦ ἡ καθεμιά ἐπικαλεῖται τὶς δικές της ἐρμηνεῖες τοῦ ἴδιου θεολογικοῦ ὑλικοῦ καὶ τὴ δική της θεολογικὴ παράδοση. Τὰ ἴδια περίπου ἐπιχειρήματα χρησιμοποιεῖ καὶ ἡ Ρωμαιοκα-

θολικὴ Ἐκκλησία. Ἡ παραδοχὴ μεμονωμένων προσώπων ὑπὲρ τοῦ δικαίου τῶν ὀρθοδόξων ἐπιχειρημάτων δὲν λύνει τὸ πρόβλημα.

Τὸ μεγαλύτερο ἐμπόδιο γιὰ μιὰ θεολογικὴ ἐνότητα δὲν εἶναι κατὰ τὴ γνώμη μου καὶ τὰ πράγματα ἢ διαφορετικὴ θεολογικὴ ἢ διανοητικὴ ἐρμηνεία καὶ προσέγγιση, ἀλλὰ ἡ ἐσκεμμένη ἐμμονὴ στὰ θεσπισθέντα, ἀφοῦ μέσω τῶν δογματικῶν παραχαράξεων ἐξυπηρετεῖται μιὰ συγκεκριμένη ἐκκλησιαστικὴ πράξη. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ δογματικὴ ἀπόκλιση δὲν παραπέμπει στὸν ἑαυτό της, ἀλλὰ σὲ συγκεκριμένες πρακτικὲς ποὺ ἀναφέρονται στὸν τρόπο ἀντίληψης τῆς Ἐκκλησίας, στὴ θέση της στὸν κόσμο καὶ τὴν ἀποστολή της. Μπορῶ, ἂν θέλετε, νὰ μιλήσω γιὰ τὸ φιλιόκβε καὶ τὴ συγκεκριμένη σχέση του μὲ τὸ πρωτεῖο καὶ τὸ ἀλάθητο, ἀφοῦ μέσω αὐτοῦ ἀναβαθμίζεται ὁ θεσμικὸς - κοσμικὸς χαρακτήρας τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὑποβαθμίζεται ὁ χαρισματικὸς - πνευματικὸς.

Εἶναι δυνατὴ ἡ ἐνότητα στὴν ἐκκλησιαστικὴ πράξη; Ἡ ἐμπειρία ἀπέδειξε ὅτι αὐτὴ εἶναι πολὺ πιὸ δύσκολη ἀπὸ ὅ,τι ἡ θεολογικὴ. Καὶ αὐτὸ γιὰ δύο πολὺ βασικοὺς λόγους:

α) γιὰ χάρη της γίνονται τὰ σχίσματα καὶ ὄχι γιὰ τὶς θεολογικὲς δογματικὲς διαφορὲς. Ἀπλῶς αὐτὲς ἐπιστρατεύονται γιὰ νὰ κατορθωθεῖ, νὰ ἐμπεδωθεῖ καὶ νὰ διατηρηθεῖ ἡ σχισματικὴ κατάσταση. Τὸ σχίσμα τοῦ 1054 εἶναι τὸ χαρακτηριστικότερο παράδειγμα. Προηγήθηκαν αἰῶνες συνύπαρξης τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν μὲ τὸ φιλιόκβε, τὸ πρόβλημα κορυφώθηκε τὴν ἐποχὴ τοῦ Μ. Φωτίου μὲ ἀφορμὴ καὶ πάλι ἐκκλησιαστικὰ γεγονότα, ἀλλὰ σχίσμα δὲν ἔγινε, τὴ δὲ ἐποχὴ τοῦ 1054 τὸ φιλιόκβε ἦταν σὲ νάρκη. Ἐπανῆλθε καὶ ἐντάθηκε μετὰ ἀπὸ αὐτὸ γιὰ νὰ τὸ δικαιολογήσει καὶ νὰ τὸ ὀριστικοποιήσει.

β) Εἶναι δυνατὸ σὲ ἕναν ἐπίσημο διεκκλησιαστικὸ διάλογο νὰ διαπιστωθεῖ ἡ δογματικὴ ἀποκατάσταση καὶ ἡ ἀνυπαρξία δογματικῶν διαφορῶν, ἀλλὰ ἔνωση νὰ μὴ δοῦμε ποτέ. Χαρακτηριστικὸ παράδειγμα αὐτὸ ποὺ συμβαίνει μὲ τὴ σχέση τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μὲ τὶς Προχαλκηδόνιες Ἐκκλησίες, ὅπου τὸ πρόβλημα πλέον δὲν εἶναι δογματικὸ, ἀλλὰ ἐκκλησιαστικὸ, ἀφοῦ θὰ πρέπει ἢ ἐμεῖς νὰ ἀποδεχθοῦμε ὡς ἁγίους αὐτοὺς ποὺ μέχρι τώρα ἀναθεματίζουμε, καὶ ἐννοῶ τὸν Δίοσκουρο καὶ τὸν Σεβήρο, καὶ νὰ καταδικάσουμε τὸν

Λέοντα πάπα Ρώμης, ἢ νὰ τοὺς καθαιρέσουν ἐκεῖνοι καὶ νὰ τοὺς ἀναθεματίσουν ἀναδρομικά.

Τὸ μεγαλύτερο ὠστόσο ἐμπόδιο γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἐνότητας εἶναι ὅτι κανεὶς δὲν εἶναι διατεθειμένος νὰ ἀποκηρύξει γιὰ τὸν ἑαυτό του τοὺς λόγους ποὺ ὀδήγησαν καὶ ὀδηγοῦν στὰ σχίσματα, καὶ αὐτοὶ ἔχουν νὰ κάνουν κυρίως μὲ τὸ προπατορικό ἐκκλησιαστικό ἀμάρτημα τῶν ἐκκλησιαστικῶν παιγνίων ἐξουσίας ποὺ ἀπαιτεῖ δύο πράγματα: 1) Τὴν ἀναγνώριση τοῦ δικοῦ μου πρωτείου, γιατί ἐγὼ ἐκπροσωπῶ αὐθεντικά τὸν ἰδρυτὴ τῆς Ἐκκλησίας Θεάνθρωπο Χριστὸ καὶ ἄρα ἐγὼ εἶμαι ὁ αὐθεντικός ἐκφραστής τῆς ἀλήθειας, 2) τὴν ὑποταγὴ τῶν ἄλλων σὲ μένα χάρις τῆς ἐνότητας καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας. Αὐτὸ ἔκανε καὶ κάνει ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία διαχρονικά, καὶ τὸ ἀπέδειξε σὲ ὅλες τὶς ἱστορικὲς προσπάθειες ἔνωσης τῶν Ἐκκλησιῶν. Αὐτὸ γίνεται ὅμως καὶ σὲ ὅλα τὰ μήκη καὶ πλάτη τῆς χριστιανικῆς ἐπικράτειας, ὅπου χάρις τῆς ἐξουσίας καὶ τῆς φιλοδοξίας, θεσμικῆς καὶ ἀτομικῆς, δημιουργοῦνται ἢ ἐπαπειλοῦνται καὶ νέα σχίσματα καὶ πολὺ περισσότερες συγκρούσεις, ἀνταγωνισμοὶ καὶ ἀντιπαλότητες. Θὰ ἀναφέρω μερικὰ παραδείγματα:

–Μὲ ἀφορμὴ τὴν οἰκουμενικὴ κίνηση δημιουργήθηκε διάσπαση τοῦ ἐσωτερικοῦ μετώπου σὲ ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικά σώματα, ὅταν ξέσπασε ἡ ἔντονη ἀντιπαράθεση μεταξὺ οἰκουμενιστῶν καὶ ἀντιοικουμενιστῶν. Οἱ ἀντιοικουμενιστὲς κατηγοροῦν τοὺς οἰκουμενιστὲς ὅτι «ξεπούλησαν» καὶ πρόδοσαν τὴν ὀρθοδοξία, ὅτι χρησιμοποίησαν τὴν ἀγάπη γιὰ τὴν ἐξουδετέρωση τῶν δογματικῶν διαφορῶν, ὅτι μετέτρεψαν τὸ διάλογο τῆς ἀλήθειας σὲ διάλογο τοῦ ψεύδους, ὅτι σκανδαλίζουν τὸ πλήρωμα μὲ τὶς οἰκουμενικὲς ἐλευθεριότητες, ὅτι εἶναι ὀπαδοὶ μιᾶς παναίρεσης καὶ ὀνειρεύονται τὴ δημιουργία μιᾶς πανθησκείας. Οἱ οἰκουμενιστὲς προσάπτουν στοὺς ἀντιοικουμενιστὲς ἐπαρχιωτισμὸ, ὀπισθοδρομηση, μισαλλοδοξία, ἐμπάθεια, ὑποκρισία καὶ φαρισαϊκὴ αὐταρέσκεια. Εἶναι σαφὲς ὅτι καὶ οἱ δύο χρησιμοποιοῦν τὴν οἰκουμενικὴ κίνηση γιὰ τὴν ἐξασφάλιση ταυτότητας, ὑπαρξης καὶ θρησκευτικῆς ἀνάδειξης. Χαρακτηριστικὸ παράδειγμα οἱ Παλαιοημερολογίτες, οἱ ὁποῖοι γιὰ νὰ δικαιολογήσουν καὶ σήμερα τὴν ὑπαρξή τους καὶ νὰ ἀναδείξουν τὴ δι-

κή τους ὀρθοδοξία κατηγοροῦν ὅλους τοὺς νεοημερολογίτες ὡς οἰκουμενιστὲς καὶ παπικούς.

–Εἶναι γνωστὴ ἡ ὑποκρισία στὶς διεκκλησιαστικὲς σχέσεις, ὅταν ἀπὸ τὴ μιὰ πλευρὰ ἀναζητοῦνται σχέσεις ἐμπιστοσύνης, δικαιοσύνης καὶ ἀλληλεγγύης καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη υἱοθετοῦνται ἢ ὑποδαυλίζονται ἀντίθετες συμπεριφορὲς ποὺ ὑποσκάπτουν τὸ διάλογο, πλήττουν τὴν ἀξιοπιστία καὶ ἀναξωογονοῦν παλαιὲς καχυποψίες γιὰ τὸ βαθμὸ εἰλικρίνειας καὶ τὶς πραγματικὲς διαθέσεις τῶν ἐμπλεκόμενων στὸ διάλογο μερῶν, καὶ ἐννοῶ μηχανισμοὺς προσηλυτισμοῦ, καλλιέργεια αἰσθημάτων μισαλλοδοξίας (βλ. γεγονότα τῆς Σερβίας) καὶ προπάντων τὸ πρόβλημα τῆς Οὐνίας. Ἄν αὐτὰ τὰ δύο δὲν ἐξυπηρετοῦν καὶ δὲν φανερώνουν παίγνια ἐξουσίας, τότε τί ἄλλο θὰ μπορούσε νὰ τὰ ὑπηρετεῖ;

–Εἶναι γνωστοὶ ὄχι μόνο οἱ ἐξωτερικοὶ ἀλλὰ καὶ οἱ ἐσωτερικοὶ ἐκκλησιαστικοὶ ἀνταγωνισμοὶ ἄλλοτε μεταξὺ Ἀθήνας καὶ Κωνσταντινούπολης, ἄλλοτε μεταξὺ Μόσχας καὶ Κωνσταντινούπολης, ἄλλοτε μεταξὺ Ἁγίου Ὁρους καὶ Κωνσταντινούπολης καὶ ἄλλοτε μεταξὺ σλαβόφωνων ἢ ἀραβόφωνων καὶ ἑλληνόφωνων ὀρθόδοξων. Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ σὲ ὅλες τὶς ἄλλες Ὁμολογίες. Ποιὸς μπορεῖ νὰ ἰσχυριστῆ σοβαρὰ καὶ πειστικά ὅτι ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἀνταγωνισμοὶ γίνονται στὸ ὄνομα τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας του, καὶ ὄχι γιὰ τὴν ἱκανοποίηση ἐκκλησιαστικῶν φιλοδοξιῶν;

Ἄφοῦ μιλάμε γιὰ ἐνότητα, αὐτὴ εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξει στὴ μορφή ἐνὸς χριστιανικοῦ συγκρητισμοῦ. Οἱ ἐκκλησιαστικὲς διοικήσεις θὰ παραμένουν διασπασμένες καὶ ὀχρωμένες πίσω ἀπὸ τὴν ταυτότητά τους, τὸ παρελθὸν καὶ τὰ παίγνια ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας, ὠστόσο οἱ μεμονωμένοι πιστοὶ λόγῳ τῶν εὐνοϊκῶν συνθηκῶν ποὺ δημιουργεῖ ἡ ἀνοικτὴ παγκοσμιοποιημένη καὶ ἐκκοσμηκευμένη κοινωνία (ἄμβλυνση θρησκευτικῶν ταυτοτήτων, ἔνταση τῶν ἀθειστικῶν προσεγγίσεων, κατασυκοφάντηση τῶν θρησκείων, τῶν ὁμολογιῶν καὶ τῶν ἐκπροσώπων τους, ἀλλαγὴ τοῦ νοήματος τῆς ζωῆς) θὰ εἶναι μαζί, θὰ ἐπικαλοῦνται τὶς ἴδιες σὲ γενικὲς γραμμὲς πεποιθήσεις καὶ θὰ ἀναπαύονται μὲ τὴν αἴσθηση ὅτι ὅλοι οἱ χριστιανοὶ εἶναι τὸ ἴδιο, μέχρι νὰ ἔλθει καὶ ὁ καιρὸς ποὺ θὰ λένε ὅτι ὅλοι οἱ

ἄνθρωποι ἔχουν ἓνα Θεό, οἱ ἠθικοὶ κανόνες εἶναι οἱ ἴδιοι, καὶ ἐπομένως τί νόημα ἔχουν οἱ διαφορετικὲς θρησκείες.

2. Εἶναι λοιπὸν μετὰ ἀπὸ ὅλα αὐτὰ σκόπιμη ἢ συνέχηση τοῦ διαλόγου καὶ τῶν λοιπῶν ἐπαφῶν;

Τὸ ἐρώτημα ἀπαντιέται μὲ δύο τρόπους: Ἀπὸ τὴ μιὰ πλευρὰ εἶναι αὐτοὶ ποὺ πιστεύουν ὅτι μὲ τὸ διάλογο κοινοῦνται σκέψεις, πεποιθήσεις, προβληματισμοί, ἀπορίες. Πετυχαίνονται δὲ γνωριμίες, διαλύονται καχυποψίες, προλαμβάνονται αἰματοχυσίες, κυρίως ὅμως προσεγγίζεται καὶ κοινοποιεῖται ἡ ἀλήθεια. Τὰ ἴδια ἰσχύουν καὶ γιὰ τὸν διάλογο μετὰ τῶν Ὁμολογιῶν. Στὸ διάλογο ἔχει τὴν εὐκαιρία ἢ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία νὰ εὐαγγελισθεῖ τὴν ὀρθόδοξη ἀλήθεια, νὰ μεταλαμπαδεύσει τὴν ὀρθόδοξη πνευματικότητα, νὰ γνωρίσει ἀπὸ κοντὰ ὅσα πιστεύουν καὶ βιώνουν οἱ ἄλλες Ὁμολογίες, νὰ διαλύσει χρονίζουσες παρεξηγήσεις, νὰ θέσει βάσεις πιθανῆς συνεργασίας σὲ θέματα ποὺ ἀφοροῦν στὸ σύνολο τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου σήμερα ποὺ ἀναπτύσσεται ἓνας θρησκευτικὸς συγκρητισμὸς καὶ ἀνταγωνισμὸς.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ στέκονται αὐτοὶ ποὺ θέλουν τὸ διάλογο ὡς ἐργαλεῖο πειθοῦς καὶ ὑποταγῆς τῶν ἄλλων. Ἔτσι ἐξηγεῖται τὸ ἐρώτημα, ἀφοῦ ὁ διάλογος δὲν ὀδηγεῖ πρὸς ἐνωσὴν, δηλαδὴ τὴν ἔνωση, τότε γιατί νὰ γίνεται; Εἶναι σαφὲς ὅτι στὴν περίπτωση αὐτὴ τὸ ἐνδιαφέρον δὲν στρέφεται στὴν ἀλήθεια καθ᾽αυτὴ, ἀλλὰ στὴν ἐπιβολὴ τῆς δικῆς μου ἀλήθειας, αὐτῆς ποὺ εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὶς φιλαρχικὲς καὶ φιλόδοξες διαθέσεις μου, ποὺ ἐξυπηρετεῖ τὰ δικά μου συμφέροντα καὶ ποὺ τὴν ἔχω βαπτίσει ὡς ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ὁρθόδοξίας. Ὅλοι αὐτοὶ λησμονοῦν ὅτι ἡ ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀπὸ μόνη τῆς δραστικῆς καὶ δὲν χρειάζεται βία καὶ πειθῶ γιὰ νὰ κυριαρχήσει. Ὅσοι τὸ προσπάθησαν σ' Ἀνατολὴ καὶ σὲ Δύση ἐξέθεσαν καὶ εὐτέλι-σαν στὰ μάτια τοῦ κόσμου τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. Τὸ διάλογο τὸν καθιστᾷ ἀποτελεσματικὸ ἢ χάρι καὶ ἢ πρόνοια τοῦ Θεοῦ καὶ ὄχι οἱ δικές μας ἰκανότητες.

Ἐπὶ αὐτῶν καὶ αὐτοὶ ποὺ ἀρνοῦνται τὸν διάλογο. Καὶ τὸ ἐρώτημα εἶναι γιατί; Πάντοτε εἶχα αὐτὴ τὴν ἀπορία. Προσπάθησα νὰ ἐντοπίσω τοὺς λόγους:

– Θεωροῦμε τὸν ἄλλο ὡς μίαν σκία καὶ φοβόμαστε ὅτι μὲ τὸν διάλογο θὰ πάθουμε τὸ ἴδιο.

– Θεωροῦμε τὸν ἄλλο ὅτι ἔχει τὴν ἰκανότητα νὰ μᾶς πείσει γιὰ τὴ δική του ἀλήθεια καὶ νὰ μᾶς ἀλλαξοπιστήσει.

– Μᾶς τὸ ἀπαγορεύει ἡ γνωστὴ ρῆσις τοῦ Παύλου ἢ καὶ ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν προσώπων καὶ ὑπακούμε σ' αὐτές.

– Προκαλεῖται σκάνδαλο στοὺς πιστοὺς ἢ δημιουργοῦμε ὑποψίες ὅτι κάτι κακὸ ἐτοιμάζουμε γιὰ τὴν πίστη καὶ τὴν Ἐκκλησίαν μας.

Προσωπικὰ πιστεύω ὅτι οἱ πραγματικοὶ λόγοι τῆς ἀπόρριψης βρισκονται εἴτε σὲ προκαταλήψεις ποὺ ἐνισχύουν πρακτικὲς τοῦ παρελθόντος εἴτε στὴν καλλιέργεια τῆς ὑποψίας ὅτι οἱ διαλεγόμενοι ἐπεξεργάζονται ἐκούσια ἢ ἀκούσια τὴν ὑποταγὴ τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας στὴ Δυτικὴ προδίδοντας δόγματα καὶ παραδόσεις αἰώνων. Οἱ λόγοι εἶναι βάσιμοι στὸ βαθμὸ ποὺ θὰ μπορούσε νὰ συμβεῖ κάτι τέτοιο. Προσωπικὰ τὸ θεωρῶ ἀνέφικτο, ἀφοῦ βασικὴ προϋπόθεση ἐνὸς διαλόγου εἶναι ἡ ὑπαρξὴ ταυτότητας τῶν διαλεγόμενων καὶ ἡ ἀπόλυτη γνῶσις τῆς ταυτότητος τοῦ ἄλλου. Ἡ οἰκουμενικὴ ἐμπειρία ἀπέδειξε ὅτι καὶ νὰ θέλεις νὰ ἀρνηθεῖς τὴν ταυτότητά σου δὲν στὸ ἐπιτρέπει ὁ ἄλλος.

Ἀνακεφαλαιώνοντας τὴ δική μου ἀπάντηση στὸ δευτέρω ἐρώτημα θὰ ἔλεγα ὅτι δὲν ἔχουμε δικαίωμα ἀρνήσεως τοῦ διαλόγου, καὶ αὐτὸ γιὰ τοὺς ἐξῆς λόγους:

– Εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ κάνουμε διάλογο, γιατί ὁ διάλογος δὲν εἶναι μιὰ δική μας ἐπιλογὴ οὔτε ἐξαρχατα ἀπὸ τὶς διαθέσεις, τὶς ἀντοχὲς καὶ τὰ συμφέροντά μας, ἀλλὰ ὑποχρεωτικὴ ἀποστολὴ ποὺ στηρίζεται σὲ ἐντολὲς τοῦ Χριστοῦ καὶ τὶς ἐπιταγὲς τῆς μακρόχρονης ἐκκλησιαστικῆς παράδοσης. Μπορεῖ οἱ ἄνθρωποι νὰ κουράζονται, δὲν κουράζεται ὅμως ποτὲ οὔτε ἀποκάμνει ὁ λόγος τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐξᾴσου δὲν ὑπάρχει καὶ ἄλλος τρόπος νὰ συμβεῖ κάτι στὸ μέλλον παρὰ μόνον μὲς τοῦ διαλόγου καὶ πάντως ὄχι μὲ μισαλλόδοξες, πολεμικὲς, συγκρουσιακὲς καὶ περιφρονητικὲς διαθέσεις ἢ πρακτικὲς.

– Πολλὰ ἀπὸ ὅσα μέχρι τώρα πρόσφερε ἡ οἰκουμενικὴ κίνησις παραμένουν ἀκόμη ζητούμενα, ἀλλὰ δὲ ἀπὸ αὐτὰ, χρειάζονται συντήρησις. Μιὰ πιθανὴ διακοπὴ τοῦ διαλόγου καὶ τῶν ἐπαφῶν θὰ μπορούσε εὐκόλα καὶ μὲ τὴν παρέμβαση φονταμενταλιστικῶν κύκλων νὰ διευκολύνει τὴν ἐπάνοδο σὲ πρότερες καταστάσεις, γιὰ τὶς ὁποῖες πολλοὶ ἐξέφρασαν τὴν ἀπογοήτευσή τους.

—Ο διάλογος μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν ξεκίνησε μὲ στόχο τὴν ἐνότητα, ἀλλὰ ἐξυπρέτησε καθοδὸν πολλές ἄλλες ἀνάγκες. Γι' αὐτὸ καὶ ἦταν σοφὴ ἢ τακτικὴ τῆς ρεαλιστικῆς ἱεράρχησης τῶν πραγμάτων, ὥστε νὰ μὴν ἀχρηστευθεῖ ὁ διάλογος. Προηγούνται ἡ προσωπικὴ ἐπικοινωνία, ἡ ἀνταλλαγὴ ἐπισκέψεων, τρόποι ἀκύρωσης τῆς ἀποξένωσης καὶ ἀμοιβαίας καταλλαγῆς, ἡ συζήτηση ἐπὶ θεμάτων κοινῆς ἀποδοχῆς, ὁ διάλογος τῆς ἀγάπης καὶ στὸ τέλος ὁ θεολογικὸς διάλογος. Μιὰ τυχὸν ἀποτυχία ἢ ἀδιέξοδα στὸ τελευταῖο αὐτὸ στάδιο δὲν μπορεῖ νὰ σημάνει καὶ τὴν ἀχρηστευση ὅλων τῶν προηγούμενων. Μεταξὺ τῶν ἄλλων διαπιστώθηκε ὅτι ὁ διάλογος εἶναι χρήσιμος γιὰ τὴ δημιουργία ἐνὸς ἐνιαίου μετώπου γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση προβλημάτων εἴτε μέσα στὶς ἐπιμέρους Ἐκκλησίες εἴτε στὴν παγκόσμια κοινότητα. Αὐτὰ τὰ προβλήματα καὶ ἰδιαίτερα τὰ παγκόσμια συνεχίζουν νὰ ὑφίστανται, καὶ οἱ Ἐκκλησίες θὰ πρέπει νὰ ἀποφασίσουν α) ἂν τὶς ἀφοροῦν καὶ σὲ ποιοῦ βαθμῷ, καὶ ἂν ναί β) ἂν θὰ τὰ ἀντιμετωπίζουν μεμονωμένα ἢ θὰ ἦταν καλύτερα ὅλες μαζί. Στὸ πλαίσιο τοῦ ΠΣΕ ἀποφάσισαν τὸ δεύτερο χωρὶς βεβαίως νὰ ἀποκλείουν καὶ τὸ πρῶτο.

3. Ποιὰ εἶναι τὰ σημεῖα συνεχοῦς προβληματισμοῦ καὶ συνεργασίας;

Ὁ μόνιμος προβληματισμὸς ἀναφέρεται κυρίως στὸν τρόπο δράσης τοῦ ΠΣΕ. Πολὺ συχνὰ οἱ ὀρθόδοξοι ἐξέφρασαν ἐπιφυλάξεις ὡς πρὸς τὸ ρόλο του. Θὰ συνεχίσει νὰ ἀποτελεῖ ἕνα διεκκλησιαστικὸ ὄργανο πού θὰ διευκολύνει τὴ συνάντηση καὶ τὸν συμπεροβληματισμὸ τῶν Ἐκκλησιῶν μὲ σκοπὸ τὴν ποθούμενη ἐνότητα ἢ θὰ μετατραπῆ σὲ ἕνα χριστιανικὸ ὑποκατάστατο καὶ μάλιστα ἐκκοσμικευμένο μὲ ἰδιολογικὸ καὶ πάντως κοσμικὸ προσανατολισμὸ, ἐξαντλώντας τὴν ἀποστολή του σὲ ἕναν ἠθικὸ, οἰκολογικὸ, κοινωνικὸ, πολιτισμικὸ, πολιτικὸ ἢ καὶ θρησκευτικὸ ἀκτιβισμό;

Κανεὶς ὡστόσο ἀπὸ αὐτοὺς πού ἐκφράζουν τὶς παραπάνω ἐπιφυλάξεις δὲν ἔχει ἀντίρρηση ὥστε τὸ ΠΣΕ νὰ μὴν περιορίζεται στὰ καθαρῶς θεολογικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα, ἀλλὰ νὰ ἀνοίγεται καὶ σὲ ὑποθέσεις πού ἀφοροῦν τὴν παγκόσμια κοινότητα καὶ τὰ προβλήματα τῶν ἀνθρώπων. Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο πάντοτε εἶχε τὴν ἄποψη ὅτι ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν πορεία τοῦ θεολογικοῦ διαλόγου τίποτε δὲν ἐμπο-

δίξει τὶς Ἐκκλησίες νὰ ὀραματίζονται ἕνα ΠΣΕ πού θὰ ἐπιτρέπει «τὴν ἀγαστὴν συνεργασίαν ὅλων τῶν χριστιανικῶν δυνάμεων εἰς τὸν ἠθικόν, κοινωνικόν, ἱεραποστολικόν καὶ διακονικόν τομέα, ἀνεξαρτήτως τῶν βασικῶν θεολογικῶν αὐτῶν διαφορῶν»².

Ἔτσι οἱ Ἐκκλησίες μποροῦν νὰ συνεργάζονται γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση μεταξὺ ἄλλων

α) τοῦ οἰκολογικοῦ προβλήματος μὲ δεδομένες τὶς εὐθύνες τοῦ ἱστορικοῦ Χριστιανισμοῦ στὴ δημιουργία του καὶ ἀφετέρου τὶς εὐθύνες γιὰ τὴν ἐπίλυσή του.

β) τῶν προβλημάτων στὴν ἱεραποστολικὴ δράση, λόγῳ τῆς πολυδιάσπασης καὶ τῆς ἀναξιοπιστίας πού αὐτὴ δημιούργησε.

γ) τοῦ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ πού παράγεται εἴτε μὲ τὴν πολιτικὴ καὶ ἰδεολογικὴ ἐργαλειοποίηση τοῦ θρησκευτικοῦ φαινομένου, ἰδιαίτερα στὶς μουσουλμανικὲς χῶρες, εἴτε μὲ τὴν ἐμφάνιση καταστροφικῶν θρησκευτικῶν κινήματων.

δ) τῶν προβλημάτων πού γεννᾷ ὁ σύγχρονος τρόπος ζωῆς καὶ ἡ καταναλωτικὴ κοινότητα μὲ δεδομένα τὴν ἀνεργία καὶ τὸ αὐξανόμενον ἀνοιγμα μεταξὺ φτωχῶν καὶ πλουσίων χωρῶν, περιοχῶν καὶ ἀτόμων.

ε) τῶν σύνθετων προβλημάτων πού προκαλεῖ ἡ Βιοϊατρικὴ καὶ Βιοτεχνολογία σὲ μιὰ ἐποχὴ ἀποθέωσης καὶ ἐμπορικοποίησης τῆς τεχνολογίας καὶ τῶν ἐφαρμογῶν της στὸ κεφάλαιο τῆς ζωῆς καὶ ἰδιαίτερα στὸ θέμα τῆς κλωνοποίησης.

Ἄν οἱ Ἐκκλησίες θεωροῦν ὅτι τὰ παραπάνω ἀποτελοῦν μέρος τῆς ἀποστολῆς τους στὸν κόσμον καὶ ὅτι ἡ δράση τους θὰ πρέπει νὰ ἔχει ἀποτελέσματα, τότε δὲν ἔχουν ἄλλη ἐπιλογή ἀπὸ τὴν ἀποκατάσταση τῆς εἰκόνας ἐνὸς ἐνιαίου, εἰρηνοποιητικοῦ, ἐποικοδομητικοῦ σώματος, πού εἶναι σὲ θέση νὰ ἐναρμονίζει λόγια καὶ πράξεις. Καὶ αὐτὸ μπορεῖ νὰ γίνῃ μὲ τὴ συνέχιση τῶν προσπαθειῶν γιὰ βελτίωση τῶν διεκκλησιαστικῶν σχέσεων σὲ βαθμῷ πού νὰ μὴν ἀπογοητεύουν μὲ τὴ στάση τους τὸ σύγχρονο ἄνθρωπο καὶ τὸν ὀδηγοῦν καταρχὴν στὴν ἐκκλησιαστικὴ καὶ ὕστερα στὴ θρησκευτικὴ ἀποξένωσή του.

2. Δήλωση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου Α', ΕΝΗΜΕΡΩΣΙΣ 11/95, σ. 24.

Θεώρηση τοῦ Συμφώνου Ἐλεύθερης Συμβίωσης

1. Εἰσαγωγικά

Ἀπὸ πολλοὺς τέθηκε μὲ τὴ δημοσιοποίηση τοῦ Σχεδίου Νόμου γιὰ τὸ «Σύμφωνο Ἐλεύθερης Συμβίωσης» τὸ ἐρώτημα, ἂν ἔχουμε νὰ κάνουμε μὲ γάμο ἢ μὲ πορνεία; Ἡ μήπως δὲν εἶναι οὔτε τὸ ἓνα οὔτε τὸ ἄλλο; Καὶ περαιτέρω καὶ ἐν τέλει ὁ Νόμος αὐτὸς ἀνήκει στὸ Οἰκογενειακὸ Δίκαιο; Ἡ μήπως πρέπει νὰ ἐνταχθεῖ κάπου ἄλλοῦ, π.χ. στὸ Ἐνοχικὸ Δίκαιο; Ἡ, ἀκόμη, μήπως μπορεῖ νὰ χαρακτηρισθεῖ κάπως ἄλλιῶς, π.χ. Ἰδιώνυμο δίκαιο;

Ἐν πρώτοις νὰ μᾶς ἐπιτραπεῖ νὰ παρατηρήσουμε τὰ ἐξῆς ὡς πρὸς τὴν ἐπωνυμία τοῦ Νομοσχεδίου: Ἡ συμβίωση δύο προσώπων καὶ ἡ ἐλευθερία τους εἶναι ἔννοιες λίγο ἀντιτιθέμενες μεταξύ τους. Ἐφ' ὅσον ἓνας συμβιώνει μὲ κάποιο ἄλλο πρόσωπο, δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχει ἀπόλυτη ἐλευθερία. Κάποια δέσμευση ἔχει ὁ ἓνας ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, ἀφοῦ εἶναι μαζί, ἀφοῦ εἶναι συν (συν-βίωση). Ἀκόμη καὶ ἡ λέξη σύμφωνο δίνει καὶ ἐνισχύει τὴν κάποια νότα καὶ χροιά δέσμευσης.

Μήπως λοιπὸν θὰ ἦταν καλλίτερα νὰ ὀνομάζεται Σύμφωνο ἢ Σύμβαση ἐλεύθερης διαβίωσης, ἀντὶ συμβίωσης; Ἡ μήπως θὰ ἦταν καλλίτερο νὰ λέγεται περιορισμένης συμβίωσης, προσωρινῆς ἢ καὶ μόνιμης συμβίωσης; Ἡ καὶ ἐνοχικῆς συμβίωσης;

Ἐν πάσῃ περιπτώσει: Ὁρθῶς νομικοὶ κύκλοι χαρακτηρίσαν τὸ ἐν λόγῳ σχέδιο νόμου «ψευδεπίγραφο», ὅπως μᾶς ἀποκαλύπτει ὁ ἴδιος ὁ κ. Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης στὴν ἐπιστολή του πρὸς τὸν Μητροπολίτη Αἰγιαλείας καὶ Καλαβρυτῶν κ. Ἀμβρόσιον (βλ. «Ὁρθόδοξος Τύπος», 28.3.2008, σελ. 6): «Κατ' ἀρχὴν τὸ Σύμφωνο βάζει *πλαίσια στήριξης* στὶς σημερινὲς ἀπολύτως ἐλεύθερες συμβιώσεις. *Τίς κάνει “λιγότερο ἐλεύθερες”*, ἐπιπόλαιες καὶ ἄδικες. Τίς συνδέει μὲ ὄρους, συμφωνίες καὶ δεσμεύσεις... Δὲν ἀπομακρύνει ἀπὸ τὸ γάμο, ὅπως φοβοῦνται ὀρισμένοι, ἀλλὰ διευκολύνει τὴν προσέγγιση πρὸς τὴν ἰδέα τοῦ γάμου. Μειώνει τὴν ἀπόσταση ἀπὸ τὸ γάμο... Μάλιστα, σύμφωνα μὲ ἀπόψεις ἐγκριτῶν νομικῶν, ἡ καθιέρωση τοῦ Συμφώνου καὶ οἱ νομικὲς δεσμεύσεις, πὸν συνεπάγεται (ὅπως ἡ ἀμοιβαία ἀξίωση διατροφῆς, ἢ συμμετοχὴ στὰ ἀποκτήματα κ.λπ.), ὀδηγεῖ στὸν χαρακτηρισμὸ τῆς ἐλεύθερης συμβίωσης, ὡς *ψευδεπίγραφης*, πλέον. Πραγματικὰ ἐλεύθερη συμβίωση, μέχρι σήμερα, ἦταν ἡ νομικῶς ἀρρυθμιστὴ συμβίωση, στὸ πλαίσιο μᾶς ἀπολύτως ἀδέσμευτης συμπεριφορᾶς τῆς προσωπικότητος. Τώρα, προέχει τὸ κοινωνικὸ κριτήριον καὶ οἱ δεσμεύσεις του».

Κατόπιν τούτου δικαίως καὶ ὁ «Ἱερὸς Σύνδεσμος Κληρικῶν Ἑλλάδος» γράφει (Ο.Τ. 4.4.08): «Ὁ ἐν θέματι νόμος περὶ «*Συμφώνου Ἐλευθέρας Συμβιώσεως*» δὲν κάνει συγκεκριμένη μνεία καὶ διάκριση σὲ τί ἀκριβῶς ἀναφέρεται καὶ τί ἀκριβῶς θέλει νὰ θεραπεύσει, μὲ ἀποτέλεσμα, τὸ ἐσκεμμένο (;) νεφελῶδες λεκτικὸ του, νὰ δίνει τὸ δικαίωμα στὸν καθένα νὰ τὸν ἐρμηνεύει, ὅπως ἐπιθυμῆι καὶ ἀνάλογα μὲ τὰ «*μέτρα του*». Ἐπομένως, στὴν οὐσία, πρόκειται γιὰ ἓναν νόμο, μᾶλλον, παγίδα μὲ σοβαρὲς οἰκογενειακὲς καὶ κοινωνικὲς ἐπιπτώσεις. Ὅμως, ὅταν παρίσταται, ἀποδεδειγμένα, ἡ ἀνάγκη νὰ ἐκδοθεῖ ἓνας νόμος, τότε ὀφείλει ὁ νομοθέτης, νὰ δηλώνει εὐθαρσῶς, σύγ-

κεκριμένα καὶ μὲ χωρὶς περιστροφές καὶ μισόλογα, γιὰ ποιά ἀκριβῶς κοινωνικὴ ἢ ἄλλη ἀνάγκη ἐκδίδεται, καὶ τί καὶ πῶς ἀκριβῶς ἐπιθυμεῖ τὴ θεραπεία της. Ἀπὸ τὴν ἔποψη αὐτὴ ἐξεταζόμενος ὁ ἐν λόγῳ “νόμος”, πάσχει ἀπὸ συγκεκριμένη νομικὴ ἐπιστημονικὴ θεμελίωση καὶ ἀκριβολογία».

Στὴ συνέχεια ἀξίζει νὰ μεταφέρουμε καὶ τὸν ἀντίκτυπο πού εἶχε στὴν κοινὴ γνώμη ἢ εἰσαγωγή τοῦ Σχεδίου Νόμου γιὰ τὸ «Σύμφωνο τῆς Ἐλεύθερης Συμβίωσης». Ἔτσι ἡ ἐφημ. «Ἔθνος» τῆς 6.4.2008 (σελ. 5) μᾶς πληροφοροεῖ: «Στὶς προτιμήσεις τῶν πολιτῶν πρώτη ἐπιλογή παραμένει ὁ θρησκευτικὸς γάμος (70,2%) καὶ δευτέρη ὁ πολιτικὸς 12,5%, τὸν ὁποῖο πλέον δείχνει νὰ τὸν συναγωνίζεται τὸ Σύμφωνο Συμβίωσης παρότι ἀκόμα θεωρεῖται ὅτι ἡ πρωτοβουλία αὐτὴ εἶναι σχετικὰ ἄγουρη γιὰ τὰ δεδομένα καὶ τὶς συνήθειες τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας». Εἰδικότερα στὸ ἐρώτημα «Εἶστε ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ Συμφώνου Ἐλεύθερης Συμβίωσης;»: Ἦσαν ὑπὲρ 59,2%, κατὰ 38,2% καὶ δὲν ἀπάντησαν 2,6%. Καὶ στὸ ἐρώτημα «Ἔσεῖς τί θὰ προτιμούσατε γιὰ ἐσᾶς ἢ κάποιον ἄλλο μέλος τῆς οἰκογενείας;»: Ἦσαν 70,2% ὑπὲρ τοῦ θρησκευτικοῦ γάμου, 12,5% ὑπὲρ τοῦ πολιτικοῦ γάμου, 8,5% ὑπὲρ τοῦ Συμφώνου Ἐλεύθερης συμβίωσης καὶ δὲν ἀπαντῶ 8,8%. Καὶ συνοψίζει ἐπιγραμματικῶς καὶ εἰρωνικῶς ἡ ἐφημερίδα : «“Ναί” στὸ Σύμφωνο, ἀλλὰ γιὰ τούς ... ἄλλους».

Ἐπίσης, ἡ ἐφημ. «Ἀπογευματινὴ» τῆς 7.4.2008 γράφει: «Ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὴ δημοσκόπηση τῆς ἐταιρείας «Pulse Research», ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε γιὰ λογαριασμὸ τῆς «Α.τ.Κ.», τὸ 57,5% τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν ἀπαντᾷ ὅτι κρίνει σωστὴ τὴ θέσπιση τοῦ Συμφώνου, ἔναντι μόλις 28% πού ἀπαντᾷ ἀρνητικῶς». Καὶ προσθέτει κατωτέρω: «Παράλληλα, σύμφωνα μὲ τὰ στοιχεῖα τῆς δημοσκόπησης τῆς ἐταιρείας «Pulse Research»: Τὸ 75,7% τῶν ἐρωτηθέντων δηλώνει ὅτι διαφωνεῖ μὲ τὸ χαρακτηρισμὸ «πορνεία», ὁ ὁποῖος ἀποδόθηκε ἀπὸ ἱεράρχες στὶς χωρὶς γάμο σχέσεις (τὸ 51,9% διαφωνεῖ ἀπόλυτα καὶ τὸ 23,8% μᾶλλον διαφωνεῖ)». Ἐνῶ παρατηρεῖται καὶ τὸ ἐξῆς ἀξιοσημείωτο: «Τὸ 34,5% δηλώνει πῶς ἔχει μικρὴ γνώση τοῦ Συμφώνου Ἐλεύθερης Συμβίωσης, τὸ 21,5% καμιά ἐνημέρωση γιὰ τὸ νομοθέτημα τοῦ ὑπουργείου Δικαιοσύνης, τὸ 30,9% ἀρκετὴ καὶ μόλις τὸ 9,2% πῶς ἔχει πλήρη γνώση».

Μετὰ τὸ τελευταῖο αὐτὸ δείγμα τίθεται τὸ ἐρώτημα: – Τότε πῶς μποροῦν νὰ ἀπαντήσουν ὀρθὰ καὶ μετὰ λόγου οἱ ἐρωτηθέντες;

Ἄλλ’ ἐν πάσῃ περιπτώσει.

2. Ὁ αὐθεντικὸς νομοθέτης

Αὐτὰ λένε οἱ πολλοί, ὁ κόσμος. Ἀλλὰ οἱ σοφοὶ ἀρχαῖοι ἡμῶν πρόγονοι ἔλεγαν: «Ὀὐκ ἄρα, ὧ βέλτιστε, πάνυ ἡμῖν οὕτω φροντιστέον τί ἐροῦσιν οἱ πολλοὶ ἡμᾶς, ἀλλ’ ὅ,τι ὁ ἐπαῖων περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων, ἀλλ’ ὁ εἶς καὶ αὐτὴ ἡ ἀλήθεια»¹. Ἰδίως ἡ τελευταία πρόταση μᾶς ὀδηγεῖ στὸ τί ἢ ποιά μέθοδος πρέπει νὰ ἀκολουθήσουμε: Καὶ ὁ ἐπαῖων, ὁ τέλειος ἐπαῖων εἶναι ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος δημιούργησε τὸν ἄνδρα καὶ τὴ γυναῖκα καὶ ὥρισε τὶς σχέσεις τους. Καὶ ἡ ἀλήθεια (ἐδῶ εἶναι καὶ λίγο προφητικὸ) εἶναι ὁ Ἰ. Χριστός, ὁ ὁποῖος εἶπε «Ἐγὼ εἰμὶ ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ» (Ἰω. 14,6), πρᾶγμα πού δὲν ἰσχυρίσθηκε ἄλλος κανεὶς.

Ἀναλυτικότερα θὰ εἶχαμε νὰ σημειώσουμε τὰ ἐξῆς:

Ὁ καλλίτερος καὶ αὐθεντικώτερος, θὰ λέγαμε ὁ ἀλάθης, σύμβουλος, γιὰ νὰ μᾶς ὑποδείξει, πῶς λειτουργεῖ π.χ. ἓνα ρολοὶ εἶναι αὐτὸς πού τὸ ἔφτιαξε, πού τὸ κατασκεύασε. Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ ἀρμοδιότερος διορθωτῆς, ἂν τυχὸν κάτι δὲν πάει καλὰ στὴ λειτουργία τοῦ ρολοιοῦ.

Ἔτσι νομίζουμε κατ’ ἀναλογία, ὅτι ὁ αὐθεντικώτερος καὶ ἀλάθης νομοθέτης τῶν σχέσεων ἑνὸς ἀνδρὸγύνου εἶναι ἐκεῖνος πού δημιούργησε αὐτὸ τὸ ἀνδρὸγυνο, αὐτὸς πού ρύθμισε τὶς λειτουργίες κάθε φύλου, ἄνδρα καὶ γυναῖκας, καθὼς καὶ τὶς σχέσεις μεταξὺ τους. Αὐτὸς μπορεῖ νὰ μᾶς ὑποδείξει τοὺς νόμους καὶ κανόνες πού πρέπει νὰ ρυθμίζουν τὴ λειτουργία τους καὶ τὴ σχέση τους καὶ αὐτὸς μπορεῖ καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλο νὰ μᾶς ὑποδείξει τὸν τρόπο καὶ τὶς ἀρχές, βάσει τῶν ὁποίων πρέπει νὰ διορθωθοῦν οἱ τυχὸν μεσολαβήσασες βλάβες ἢ ἀπορρυθμίσεις.

Καὶ αὐτὸς δὲν εἶναι κανένας ἄλλος παρὰ ὁ Θεός, ὁ Δημιουργὸς τοῦ ἀνδρὸγύνου, ὁ ὁποῖος καὶ μᾶς ἐφάνερωσε διὰ τοῦ λόγου Του, πῶς δημιουργήθηκε αὐτὸ τὸ ἀνδρὸγυνο, αὐτὸ τὸ ἀνθρώπινο γένος καὶ ποιούς νόμους ἔβαλε γιὰ τὴν εὐρρυθμὴ λειτουργία του καὶ τὶς

1. Πλάτωνος, *Κριτων*, 48α, 5 ἐξ. Io. Burnet, Oxonii (Oxford) 1967.

ἀρμονικές του σχέσεις, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν πρόοδό του καὶ τὴν εὐτυχία του.

Ἐπίσης ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Λόγου Του, τοῦ Ἰ. Χριστοῦ, μᾶς ὑπέδειξε καὶ μᾶς ὑποδεικνύει, πῶς πρέπει αὐτὸ τὸ ἀνδρόγυνο νὰ πορευθεῖ καὶ τί πρέπει νὰ κάνει, γιὰ νὰ ἐπανέλθουν οἱ λειτουργίες του καὶ οἱ σχέσεις του στὴν πρὸ τῆς πώσεως τῶν πρωτοπλάστῶν θέση τους, ὥστε νὰ ἐπιτευχθεῖ ἡ ἀνακοπεῖσα ἐξέλιξή του καὶ ἡ πρόοδός του. Ἡ Ἀγ. Γραφή μᾶς ἀποκαλύπτει σχετικῶς: «*Ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ τοῦ Ἰ. Χριστοῦ ἐγένετο*» (Ἰω. 1,17).

Ἐπίσης ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς μὲ τὸ φωτισμὸ τοῦ Ἀγ. Πνεύματος ὠδήγησε καὶ ἀποκάλυψε καὶ παρέδωσε στοὺς μαθητὲς τοῦ Ἰ. Χριστοῦ καὶ στὴν Ἐκκλησία Του τὸν ὀρθὸ τρόπο, τὴν ἀλήθεια γιὰ τὴ ρύθμιση τῶν σχέσεων τοῦ ἀνδρογύνου καὶ τὴν ἀποδοτικὴ λειτουργία κάθε μέρους αὐτοῦ μέσα στὴν οἰκογένεια, μέσα στὸ κύτταρο αὐτὸ τῆς κοινωνίας. Καὶ ἐπομένως καὶ μέσα στὴν κοινωνία. Ὑπενθυμίζουμε τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου: «*Τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὀδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν*» (Ἰω. 16,13).

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ὅταν θέλουμε νὰ ρυθμίσουμε κάτι ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω, νὰ νομοθετήσουμε γι' αὐτά, ἢ νὰ βροῦμε λύση σὲ κάποιο σχετικὸ πρόβλημα, θὰ πρέπει πρῶτα νὰ ἀνατρέχουμε σὲ ὅ,τι παρέδωσε αὐτὸς ὁ Δημιουργὸς καὶ Νομοθέτης, εἴτε διὰ τοῦ Ἰ. Χριστοῦ καὶ τοῦ Ἀγ. Πνεύματος, εἴτε διὰ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Βεβαίως σήμερα, σὲ τελικὴ ἀνάλυση, ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐκεῖνη ποὺ ἔχει ὅλη αὐτὴ τὴν παράδοση, ὅλη αὐτὴ τὴν παρακαταθήκη, ὅλη τὴν ἀλήθεια. Ἡ ἐκκλησία, ἡ ὁποία εἶναι «*στῦλος καὶ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας*» (Α΄ Τιμ. 3,15).

Ὅταν βεβαίως λέμε Ἐκκλησία, ἐννοοῦμε τὴν καθόλου Ἐκκλησία, τὴ Μία, Ἀγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία. Καὶ αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἀποφανθεῖ καὶ ἀποφαίνεται ἀλαθῆτως μὲ τὶς Οἰκουμενικές Τῆς Συνόδους, τὶς ὁποῖες ἐγκρίνει καὶ ἀποδέχεται ὅλο τὸ σῶμα, ὅλο τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, κλῆρος καὶ λαὸς μὲ κεφαλὴ τὸν Ἰ. Χριστό, μὲ βάση καὶ κριτήριό τὴ διδασκαλία Του.

Σημειωθῆτω ὅτι αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐκεῖνη, ἡ ὁποία διαφύλαξε καὶ μᾶς παρέδωσε καὶ τὴν Ἀγ. Γραφή, τὸν Κανόνα καὶ κατάλογο τῶν βιβλίων Τῆς, τὸ λό-

γο τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν παράδοση τῶν Ἀποστόλων. Καὶ ἔπραξε αὐτὸ ἀφοῦ ξεχώρισε τὰ γνήσια καὶ θεόπνευστα βιβλία τῆς Ἀγ. Γραφῆς ἀπὸ ἄλλα νόθα καὶ ψευδεπίγραφα βιβλία ἢ ἐπιστολές.

Αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία ἐπίσης μὲ τὶς Οἰκουμενικές Συνόδους ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἀγ. Γραφὴ μᾶς παρέδωσε ἀκόμη καὶ τοὺς δογματικούς ὅρους καὶ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς κανόνες, οἱ ὁποῖοι στηρίζουν, στηρίζονται καὶ ἐρμηνεύουν καὶ διαφωτίζουν ἐπαρκῶς τὴν Ἀγ. Γραφή. Καὶ οἱ κανόνες αὐτοὶ μᾶς δίνουν τὸ ὀρθὸ ἔχοντας τὴ θεία ἐπιστασία. Γι' αὐτὸ καὶ λέγονται κανόνες καὶ γι' αὐτὸ εἶναι θεῖοι καὶ ἀλάθητοι ὁδοδείκτες, ὑπερχρονικοί καὶ διαχρονικοί, ὑπερτοπικοί καὶ διατοπικοί.

Αὐτὰ γιὰ τὴν κανονικὴ καὶ μοναδικὴ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, τὴν πολύτιμη καὶ αὐθεντικὴ παρακαταθήκη τῆς. Ἄν κάποιος ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ μᾶς ὑποδείξει κάτι τὸ καλλίτερο, κάποια ἄλλη καλλίτερη λύση, κάποια ἄλλη βάση ὀρθῆς ρυθμίσεως τῶν πραγμάτων εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ τὸ πράξει.

3. Γάμος καὶ πορνεία

Στὰ θέματα λοιπὸν τῆς λειτουργίας καὶ τῶν σχέσεων τοῦ ἀνδρογύνου καὶ ἀκόμη καὶ τῶν σχέσεων δύο προσώπων τοῦ ἰδίου φύλου σ' αὐτὰ τὰ κανονικὰ κείμενα εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ καταφύγουμε κατ' ἀρχὴν μέχρι νεώτερης θείας «*διαταγῆς*», «*ἀποκαλύψεως*» ἢ «*ἀνακαλύψεως*».

Α) Ἄλλ' ἄς ἐπανέλθουμε στὰ ἐρωτήματά μας. Καὶ πρῶτα ἄς δοῦμε, λοιπὸν, τί εἶναι γάμος, γιὰ νὰ κρίνουμε τὸ Σύμφωνο ἐλεύθερης συμβίωσης.

α) Ἡ Γένεση συγκεκριμένως λέει: «*Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον... ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς*» (Γέν. 1,27). Καὶ προσθέτει προφητικῶς: «*Ἐνεκεν τούτου καταλείπει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν*» (Γέν. 2,24). Ἡ μαρτυρία αὐτὴ μᾶς δείχνει καθαρά, ὅτι ὁ γάμος εἶναι μία σοβαρὴ, σταθερὴ καὶ ἀποκλειστικὴ ἔνωση ἐνὸς ἀνδρα καὶ μιᾶς γυναίκας ποὺ θέλουν νὰ ζήσουν μαζί, μακριὰ ἀπὸ ἄλλες διασπαστικὲς ἐπιδράσεις.

β) Τὴν παλαιδιαθηρικὴ αὐτὴ θέση ἐπικύρωσε καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὅπως μας πληροφοροῦν τὰ Εὐαγγέλια. Ἔτσι ἐμφανίζεται σ' αὐτὰ ὁ Κύριος νὰ λέει

στοὺς Φαρισαίους, πὺν ἤθελαν νὰ τὸν πειράξουν καὶ ἔκαναν πὺς δὲν ἤξεραν, ἂν πρέπει ἕνας ἄνδρας νὰ χωρίζει τὴ γυναῖκα του: «Οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ κτίσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς; καὶ εἶπεν Ἐνεκα τούτου καταλείπει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν... ὁ οὖν ὁ Θεὸς συνέzeugεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω» (Ματθ. 19, 4-6). Πρὸβλ. καὶ Μάρκ. 10,6-9. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ἀπ. Παῦλος τονίζει ἐπιγραμματικῶς: «Δέσσεσαι γυναικί; μὴ ζητεῖ λύσιν» (Α' Κορ. 7,27). Ἄμα νυμφευτεῖς μία γυναῖκα, μὴ ζητᾶς ὕστερα νὰ χωρίσεις.

γ) Ἐκτὸς ὁμοῦ ἀπὸ τὶς θεῖες αὐτὲς μαρτυρίες ἔχουμε καὶ τὶς γνῶμες τῆς ἐπιστήμης, τῶν κοσμικῶν θὰ λέγαμε συγγραφέων. Ἔτσι, σύμφωνα μὲ τὸν ὀρισμὸ τοῦ ρωμαίου νομοδιδασκάλου Μοδεστίνου (ἀρχὲς τοῦ Γ' μ.Χ. αἰ.), «Γάμος ἐστὶν ἄνδρὸς καὶ γυναικὸς συνάφεια, καὶ συγκλήρωσις τοῦ βίου παντός, θείου τὲ καὶ ἀνθρωπίνου δικαίου κοινωνία»².

δ) Ἀκόμη καὶ μὲ τὸν πιὸ μοντέρνο-σύγχρονο ὀρισμὸ «Γάμος εἶναι μιά σύμβαση πὺν ἰδρύει μιά μόνιμη συμβίωση ἀνάμεσα σὲ πρόσωπα διαφορετικοῦ φύλου»³.

Ἐπὶ πλέον «τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον ἐθεώρει τὸν γάμον μόνον κατὰ τοῦτο ὡς ἰσόβιον ἀδιάσπαστον ἔνωσιν, καθ' ὅσον δὲν ἠδύνατο νὰ συναφθῆ οὔτος ἐπὶ ὠρισμένον χρόνον ἢ ὑπὸ ὅρους διαλύσεως»⁴. Καὶ τὸ ἄρθρο 1350 τοῦ δικοῦ μας Ἀστικοῦ Δικαίου ὀρίζει: «Γιὰ τὴ σύναψη γάμου ἀπαιτεῖται συμφωνία τῶν μελλονύμων. Οἱ σχετικὲς δηλώσεις γίνονται αὐτοπροσώπως καὶ χωρὶς αἴρεση ἢ προθεσμία».

Ἄρα στὸ γάμο ἔχουμε τὴ μονιμότητα, τὴ νομιμότητα καὶ τὴν ἰσοβιότητα.

Αὐτὰ περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ γάμου πρὸς τὸ παρόν.

2. Ἀ. Χ. Κρασᾶ - Χ. Πράτσικα, *Σύστημα ἀστικοῦ δικαίου*, τόμ. Δ': Οἰκογενειακὸν δίκαιον, Ἔκδ. Ε', Ἐν Ἀθήναις 1927, σελ. 6-7 καὶ J. Zhishman - Μελ. Ἀποστολοπούλου, *Τὸ Δίκαιον τοῦ γάμου*, τόμ. Α', Ἐν Ἀθήναις 1912, σελ. 3, ὑποσημ. Μὲ τὸν ὀρισμὸ αὐτό, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸν J. Zhishman «ὡς πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν σεμνότητα ὑπερβάλλει πάντας τοὺς ἄλλους ὀρισμούς ... ἐκφράζεται ὅλως ἀκριβῶς ὁ τοῦ γάμου οὐσιώδης χαρακτηριστῆρ» (ὄπ. παρ., σελ. 179).

3. Πρὸβλ. Γ. Κουμάντου, *Παραδόσεις Οἰκογενειακοῦ Δικαίου*, τόμ. Α', Ἀθήνα 1978, σελ. 41.

4. J. Zhishman, *ὄπ. παρ.*, τόμ. Α', σελ. 183-184.

Β) Ἄς δοῦμε ὁμοῦ καὶ τί εἶναι πορνεία. Κατ' ἀρχὴν βλέπουμε τὸν Ἀπ. Παῦλο νὰ γράφει: «Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία ἣτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν (ὀνομάζεται), ὥστε γυναῖκα τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν» (Α' Κορ. 5,1). Χαρακτηρίζει δηλονότι ὡς πορνεία αὐτὴν τὴν ἀθέμιτη, αἰμομικτικὴ σχέση.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Μέγ. Βασίλειος μᾶς παραδίδει δύο πολὺ διαφωτιστικὸς κανόνες γιὰ τὸν ὀρισμὸ τῆς πορνείας, οἱ ὁποῖοι μάλιστα ἔχουν ἐπικυρωθεῖ καὶ ἀπὸ τὴν Πενθέκτη Οἰκουμενικῆ Σύνοδο.

1) Ὁ μ' (40ος) κανόνας ὀρίζει: «Ἡ (γυνὴ ἢ) παρὰ γνώμην τοῦ δεσπότη (=τοῦ κυρίου τῆς) ἀνδρὸς ἑαυτὴν ἐκδοῦσα, ἐπόρνευσεν· ἢ δὲ μετὰ ταῦτα πεπαρρησιασμένη (=φανερῶ καὶ μετ' ἀδείας) γάμῳ χρησαμένη, ἐγήματο· ὥστε, ἐκεῖνο μὲν πορνεία, τοῦτο δὲ γάμος· αἱ γὰρ συνθῆκαι τῶν ὑπεξουσιῶν οὐδὲν ἔχουσι βέβαιον».

Αὐτὰ σημαίνουν ὅτι: Ὁ πεπαρρησιασμένος, φανερός, δημόσιος καὶ μετ' ἀδείας δεσμὸς ἐνὸς ἀνδρογύνου εἶναι γάμος. Ὁ ἄνευ ἀδείας - κρυφὸς δεσμὸς εἶναι πορνεία.

2) Ὁ μβ' (42ος) κανόνας ὀρίζει: «Οἱ ἄνευ τῶν κρατούντων (= κηδεμόνων) γάμοι πορνείαι εἰσιν... ὡς, ἐὰν ἐπινεύσωσιν (= ἐγκρίνωσιν) οἱ κύριοι τὴν συνοικησιν τότε λαμβάνει τὸ τοῦ γάμου βέβαιον». Καὶ ἀπὸ τοὺς δύο κανόνες αὐτοὺς ἐπίσης συμπεραίνουμε ὅτι στὸ γάμο πρέπει νὰ ὑπάρχουν οἱ προϋποθέσεις γιὰ τὸ «βέβαιον». Ἄλλιῶς· νὰ ὑπάρχει ἢ βεβαιότητα ὅτι ὑπάρχουν οἱ προϋποθέσεις νὰ ἐπιτευχθεῖ ἢ συμβίωση, ἢ ἀπρόσκοπτη συμβίωση σ' ὅλη τὴ ζωὴ τοῦ ἀνδρογύνου. Ἔτσι ἐπιτυγχάνεται ἡ μονιμότητα, ἡ ἰσοβιότητα, τοῦ γάμου ἐν ἀντιθέσει μὲ τὴν ἀβεβαιότητα καὶ προσωρινότητα πὺν εἶναι χαρακτηριστικὰ τῆς πορνείας.

Τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς προσωρινότητας καὶ τῆς ἐναλλαγῆς τῶν συντρόφων γιὰ τὴν πορνεία δέχονται καὶ οἱ μεγάλοι κανονολόγοι τῆς Ἐκκλησίας: Ἔτσι, ὁ ἔγκριτος βυζαντινὸς κανονολόγος Ζωναρᾶς λέει χαρακτηριστικῶς, ὅτι πορνεία εἶναι ἡ μετάβαση ἀπὸ τὴ μία γυναῖκα στὴν ἄλλη⁵. Καὶ ὁ ἄλλος ἐξ ἴσου ἔγκριτος βυζαντινὸς κανονολόγος Βαλσαμῶν λέει παρομοίως:

5. Πρὸβλ. Ζωναρᾶ, *Ἐρμηνεία στὸν γ' καν. τοῦ Μεγ. Βασιλείου* (Γ. Ράλλη - Μ. Ποτλῆ, *Σύνταγμα τῶν θεῶν καὶ ἱερῶν κανόνων*, τόμ. Δ', Ἀθήνησι 1854 [Φωτοτ. ἀνατ. 1966], σελ. 203).

«Οἱ πορνεύοντες, ἀνειμένην (=ἀχαλίνωτη) καὶ ἐξηπλωμένην ἁμαρτίαν ἐργάζονται, ὡς ἐξ ἑτέρας γυναικὸς εἰς ἑτέραν ἀδιαφόρως μεταβαίνοντες»⁶. Πολλὲς φορὲς μάλιστα εἶναι δυνατὸν ἢ πράξις αὐτὴ νὰ γίνεται καὶ κατόπιν συναλλαγῆς (π.χ. «ἐπὶ χρήμασι»). Ἐπίσης ὁ Ἅγ. Νικόδημος ὁ Ἄγιορείτης δικαιολογώντας τὴν ἀνοχή τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὸν γ' γάμο γράφει: «Ἐπειδὴ ὁμως οὗτος (ὁ γ' γάμος) καλῆτερος εἶναι ἀπὸ τὴν ἐλευθέραν πορνείαν ὅπου γίνεται ἐπὶ πολλὰς γυναῖκας, ὡς πορνεία μὲν, συνεσταλμένη δὲ εἰς μίαν γυναῖκα»⁷.

Καὶ γιὰ νὰ συνοψίσουμε: Ὁ μὲν γάμος διακρίνεται γιὰ τὴ μονιμότητα, τὴν ἰσοβιότητα, δημοσιότητα, βεβαιότητα καὶ νομιμότητα. Ἡ δὲ πορνεία χαρακτηρίζεται γιὰ τὴν προσωρινότητα καὶ γιὰ τὴν ἀβεβαιότητα, τὸ «ἀβέβαιον» καὶ «παράνομον».

4. Κατάταξη τοῦ Συμφώνου ἐλεύθερης συμβίωσης

Ἄς ἔλθουμε τώρα νὰ ἐξετάσουμε τὸ «Σύμφωνο ἐλεύθερης συμβίωσης», γιὰ νὰ δοῦμε, πῶς θὰ τὸ χαρακτηρίσουμε καὶ πού θὰ τὸ κατατάξουμε.

Τὸ ἄρθρο 1 (Σύσταση) τοῦ Συμφώνου λέει: «Ἡ συμφωνία δύο ἐνήλικων ἑτερόφυλων προσώπων μὲ τὴν ὁποία ὀργανώνουν τὴ συμβίωσή τους (σύμφωνο ἐλεύθερης συμβίωσης) καταρτίζεται μὲ συμβολαιογραφικὸ ἔγγραφο. Ἡ συμφωνία δηλώνεται στὸ ληξιαρχο τοῦ τόπου κατοικίας τους καὶ καταχωρίζεται σὲ εἰδικὸ ληξιαρχικὸ βιβλίον».

Σημειώνουμε ὅτι τὸ ἄρθρο αὐτὸ δὲν ὀρίζει τὸ ἀδιάλυτον, τὸ ἰσόβιον τῆς συμβίωσης τῶν δύο ἑτερόφυλων προσώπων. Ἴσως μόνον τὸ ὑπονοεῖ. Δὲν μποροῦμε λοιπὸν κατ' ἀρχὰς νὰ χαρακτηρίσουμε τὴν συμβίωση αὐτὴ ὡς γάμο πού ἀπαιτεῖ τὴ μονιμότητα καὶ τὴν ἰσοβιότητα, ἀλλὰ οὔτε καὶ ὡς πορνεία πού «θέλει» τὴν προσωρινότητα. Χαρακτηριστικὲς εἶναι ὀρισμένες ἐκφράσεις τῆς «Αἰτιολογικῆς Ἐκθεσης» στὸ σχέδιο Νόμου γιὰ τὸ «Σύμφωνο Ἐλεύθερης Συμβίωσης»:

1) Σελ. 1: «Οἱ λόγοι πού ὀδηγοῦν στὴν «ἐλεύθερη συμβίωση» μορεῖ νὰ εἶναι... ἢ ἐπιλογή κάποιων

ζευγῶν, πού ἐπιθυμοῦν τὴ μόνιμη συμβίωση, ἀλλὰ σὲ πρὸ χαλαρῆ μορφῆ ἀπὸ ὅ,τι συνεπάγεται ὁ γάμος».

2) Στὴ σελ. 3 (ἂν καὶ κάπως ἀντιφατικά) λέει: «Ἡ βασικὴ ἰδέα πού διατρέχει τὸ σχέδιο νόμου συνίσταται στὸ ὅτι τὸ Σύμφωνο Ἐλεύθερης Συμβίωσης ἀποτελεῖ ἐναλλακτικὴ μορφή μόνιμης συμβίωσης καὶ ὄχι μίαν μορφή «χαλαροῦ» γάμου».

3) Στὴ σελ. 2: «Οἱ ρυθμίσεις τοῦ σχεδίου ἔχουν ὡς ἀφετηρία τὴν ἀρχὴ ὅτι στὴν ἐλεύθερη συμβίωση ἐπικρατεῖ ἡ ἐλευθερία τῆς βούλησης τῶν προσώπων καὶ ὄχι ὁ θεσμικὸς χαρακτήρας, ὅπως συμβαίνει στὸ γάμο».

Ἄρα μήπως τὸ «Σύμφωνο Ἐλεύθερης Συμβίωσης» πρέπει νὰ ἐνταχθεῖ κάπου στὰ ἐνδιάμεσα μεταξὺ γάμου καὶ πορνείας;

Γ) Κάτι τέτοιο εἶναι ἡ παλλακεία, ἢ ἀλλιῶς ἢ «συνεσταλμένη εἰς μίαν γυναῖκα πορνεία» κατὰ τὸν Ἅγ. Νικόδημο τὸν Ἄγιορείτη.

Οἱ βυζαντινοὶ κανονολόγοι παρατηροῦν: «Παλλακὴ δὲ ἐστὶν ἢ νομίμως τινὶ συζῶσα, χωρὶς γάμου· ἢ δὲ ἦτον τιμιωτέρα παράκοιτη (=φίλη) λέγεται»⁸. Καὶ ὁ Βαλασαμῶν ἀναλυτικώτερα γράφει: «Διαφορὰ ἐστὶ παλλακῆς καὶ πόρνης· ἢ μὲν γάρ, ἡγουν ἢ παλλακὴ, εἰς μόνον τὸν παλλακευόμενον ἁμαρτάνουσα, ἐπιγινώσκειται καὶ τῷ νόμῳ· ἢ δὲ μετὰ διαφόρων πορνεύσασα, οὔτε τῷ νόμῳ ἐπιγινώσκειται, ἀλλὰ καὶ τῆς τοῦ πορνεύοντος κατοικίας ἐξωθεῖται»⁹.

Κατ' ἀρχὰς, λοιπὸν, θὰ λέγαμε ὅτι τὸ «Σύμφωνο τῆς ἐλεύθερης συμβίωσης» κατατάσσει τὸ ἀνδρόγυνο στὴν κατάσταση τῆς παλλακείας¹⁰. Πλὴν ὁμως κινδυνεύει νὰ ἐκπέσει ἔνεκα ἄλλων τοῦ ἄρθρων - διατάξεων στὴν κατάσταση τῆς «ἐλεύθερης πορνείας», ὅπως χαρακτηριστικῶς πάλι λέει ὁ Ἅγ. Νικόδημος ὁ Ἄγιορείτης. Καὶ τοῦτο, γιατί: 1) Λύεται εὐχερῶς χωρὶς προθεσμίες, 2) Λύεται καὶ μονομερῶς, αὐθαιρέτως

8. Φωτίου, *Νομοκάνων*, Τίτλ. ΙΓ', κεφ. Ε', Ράλλη - Ποτλῆ, ὅπ. παρ., τόμ. Α', σελ. 308.

9. Ράλλη - Ποτλῆ, ὅπ. παρ., τόμ. Δ', σελ. 160.

10. «Αἰτιολογικὴ Ἐκθεση», σελ. 1: «Παλαιότερα, τόσο ἡ κοινωνικὴ συνείδηση, ὅσο καὶ ὁ νόμος, ἀποδοκίμαζαν τὴν ἐξώγαμη συμβίωση οἱ χαρακτηρισμοί, ἄλλωστε, «παλλακεία» καὶ «παράνομη συμβίωση», πού χρησιμοποιοῦνταν παλαιότερα γιὰ νὰ ὑποδηλώσουν τὴν ἐξώγαμη συμβίωση, ἀπέδιδαν αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἀποδοκιμασία.

6. Ὅπ. παρ., σελ. 204.

7. Πρβλ. καὶ Ἱερομ. Ἀγαπίου - Μον. Νικοδήμου, «Πηδάλιον», ἥτοι ἅπαντες οἱ ἱεροὶ καὶ θεοὶ κανόνες, ἔκδ. «Ἀστήρ», Ἀθήνα 1957, σελ. 619.

καὶ αὐτοβούλως, 3) Λύεται καὶ αὐτοδικαίως καὶ αὐτομάτως καὶ αἰφνιδιαστικῶς.

Ἦδη ἡ λύση αὐτῆς τῆς σχέσεως ὀρίζεται (*προτείνεται ἢ ὑποδεικνύεται*;) ¹¹ ἀπὸ τὸ 4 κιάλας ἄρθρο τοῦ ἐν λόγω νομοσχεδίου. Αὐτὸ λέει: «1. Τὸ Σύμφωνο Ἐλεύθερης Συμβίωσης λύνεται μὲ συμφωνία τῶν προσώπων, πὸν περιβάλλεται τὸν τύπο τοῦ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου. Λύση ἐπέρχεται καὶ μὲ μονομερῆ συμβολαιογραφικὴ δήλωση, ἀφότου αὐτὴ κοινοποιηθεῖ μὲ δικαστικὸ ἐπιμελητὴ στὸν ἄλλο. Ἡ συμφωνία ἢ ἡ μονομερῆς δήλωση καταχωρίζεται στὸ εἰδικὸ βιβλίο, ὅπου ἔχει καταγραφεῖ καὶ ἡ σύσταση τοῦ συμφώνου. 2. Τὸ Σύμφωνο Ἐλεύθερης Συμβίωσης λύνεται αὐτοδικαίως, ἂν συναφθεῖ γάμος εἴτε μεταξὺ τῶν προσώπων πὸν συμβιώνουν, εἴτε μεταξὺ ἐνὸς ἀπὸ αὐτὰ καὶ τρίτου».

5. Κατάληξη τοῦ Συμφώνου ἐλεύθερης συμβίωσης

Καὶ παλαιότερα εἶχαμε γράψει: «Ὅσο πιὸ βέβαιο, μόνιμο καὶ σταθερὸ εἶναι ἓνα εἶδος συμβιώσεως, τόσο πιὸ πολὺ πλησιάζει πρὸς τὴν ἔννοια τοῦ γάμου, καὶ ἄρα δικαιούται νὰ χαρακτηρίζεται γάμος. Ἐνῶ ἀντιθέτως, ὅσο πιὸ προσωρινὸ καὶ ἀσταθὲς ἢ ἀβέβαιο εἶναι ἓνα εἶδος συμβιώσεως, τόσο πιὸ πολὺ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν ἰδέα τοῦ γάμου καὶ τόσο πιὸ πολὺ πλησιάζει πρὸς τὴν ἔννοια τῆς πορνείας. Ἐπὶ πλεόν, καὶ γιὰ νὰ ὀλοκληρώσουμε τὴν παρατήρηση αὐτή, θὰ μπορούσαμε νὰ προσθέσουμε καὶ τὰ ἑξῆς: Κάθε τί πὸν συμβάλλει στὴ μονιμότητα καὶ σταθερότητα αὐτῆς τῆς συμβιώσεως οἰκοδομεῖ τὴν ἔννοια καὶ

τὸ θεσμὸ τοῦ γάμου, ἢ ἄλλως ἀποτελεῖ συστατικὸ στοιχεῖο τοῦ γάμου, ἐνισχύει τὸ γάμο. Ἐνῶ ἀντιθέτως, ὅ,τι συντελεῖ –κάθε τί πὸν συντελεῖ– στὴν προσωρινότητα καὶ στὴν ἀποσταθεροποίηση, στὴν ἀβεβαιότητα, αὐτῆς τῆς συμβιώσεως, αὐτὸ τὴν ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν ἰδέα τοῦ γάμου καὶ τὴν κατευθύνει πρὸς τὴν ἔννοια τῆς πορνείας, τὴν ὀδηγεῖ πρὸς τὴν πορνείαν». Καὶ πάλι: «“Ὁ,τι” συντελεῖ στὴ μονιμότητα τοῦ γάμου, τοῦτο πρέπει νὰ ἐπιζητεῖται, διότι τότε πλησιάζουμε περισσότερο στὴν ἰδέα τοῦ γάμου, ἢ ἄλλως ἐνισχύουμε τὴ συζυγικὴ ἐνότητα. “Ὁ,τι” συντελεῖ στὴν προσωρινότητα τοῦ γάμου, τοῦτο πρέπει νὰ ἀπορρίπτεται, διότι ἐκπορνεύει τὸ γάμο, διότι ἐξασθενεῖ τὴ συζυγικὴ ἐνότητα. Καὶ ἀκόμη παραπέρα: Ὅσο πιὸ πολὺ αὐτὸ τὸ «ὅ,τι» συντελεῖ στὴ σταθερότητα τοῦ γάμου, στὴ μονιμότητα αὐτοῦ, τόσο περισσότερο πρέπει νὰ ἐπιδιώκεται, διότι αὐτὸ ἐξυψώνει τὸ γάμο. Ὅσο δὲ πιὸ πολὺ αὐτὸ τὸ «ὅ,τι» συντελεῖ στὴν προσωρινότητα καὶ στὴν ἀβεβαιότητα τῆς συμβιώσεως, τόσο περισσότερο κατεβάζει καὶ ἐκπορνεύει τὸ γάμο, καὶ γι’ αὐτὸ τόσο περισσότερο πρέπει νὰ ἀποφεύγεται.

Προτοῦ προχωρήσουμε στὰ παρακάτω, ἴσως θὰ πρέπει νὰ ποῦμε μερικὰ πράγματα ἀκόμη, γιὰ νὰ διευκρινίσουμε τὸ περιεχόμενον τοῦ «ὅ,τι». Τί δηλαδὴ μπορεῖ νὰ περιλαμβάνει αὐτὸ τὸ «ὅ,τι». Αὐτὸ τὸ «ὅ,τι» μπορεῖ νὰ εἶναι οἱ προϋποθέσεις τῆς συνάψεως τοῦ γάμου (προσόντα-κωλύματα). Ἐπίσης μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ τύπος τῆς συνάψεως τοῦ γάμου. Καὶ ἀκόμη μπορεῖ νὰ εἶναι οἱ προϋποθέσεις ἢ οἱ λόγοι λύσεως τοῦ γάμου».

Ἀλλὰ πέρα ἀπ’ αὐτὰ, καὶ ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἡ βάση τοῦ «Συμφώνου» αὐτοῦ ἀνδρογυνικὴ σχέση μπορεῖ νὰ ἐκπέσει στὴν κατάσταση τῆς πορνείας, εἶναι εὐχερὲς νὰ καταλήξει καὶ σὲ ἐκεῖνα πὸν χαρακτηρίζει ὁ Ἄπ. Παῦλος γενικῶς ὡς πορνεία δηλ. καὶ σὲ αἰμομιξίες εἰδικώτερα. Καὶ ἀκόμη πάρα πέρα μπορεῖ νὰ ὀδηγήσει καὶ σὲ σύγχυση γενῶν καὶ συγγενῶν, καθὼς καὶ σὲ ἀναστάτωση οἰκογενειῶν.

Καὶ τοῦτο, γιὰ τὸ ἄρθρο 2, § 3 λέει: «Ἐμποδίζεται ἢ σὺναψη Συμφώνου Ἐλεύθερης Συμβίωσης μεταξὺ συγγενῶν ἐξ αἵματος σὲ εὐθεία γραμμὴ ἀπεριορίστως καὶ ἐκ πλαγίου μέχρι τὸν τέταρτο βαθμὸ, καθὼς καὶ συγγενῶν ἐξ ἀγχιστείας σὲ εὐθεία γραμμὴ ἀπεριορίστως».

11. Πρέπει νὰ διερωτηθεῖ κάθε ἀρμόδιος: Μήπως μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ μπορεῖ νὰ ἐπιβραβεύεται, νὰ δικαιώνεται ὁ ἀδικῶν, ὁ ἰσχυρὸς καὶ δυνατὸς, καὶ νὰ τιμωρεῖται, νὰ ἀδικεῖται ὁ ἀδύνατος, ὁ «ἀθῶος» εἴτε αὐτὸς εἶναι ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς συντρόφους, εἴτε πολὺ περισσότερο εἶναι τὰ ἀθῶα παιδιά; Μήπως ἔτσι μπορούμε νὰ φθάνουμε στὴν κατάσταση τῆς ἐννόμου, τῆς νομίμου ἀδικίας; Σπουδαία πρόοδος! Καὶ νὰ ἀναλογισθεῖ κανεὶς, ὅτι καὶ στὸ Βυζάντιο, τὸ ὁποῖο πολλοὶ κατηγοροῦν ὡς ὀπισθοδρομικὸ, ἀκολουθοῦσαν τὴν ἀρχὴ σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία οἱ νόμοι ὄφειλαν νὰ προστατεύουν τοὺς ἀδύνατους καὶ ἀδικουμένους. Πρβλ. τὴν Νεαράν (=νόμον) τοῦ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ πὸν διακηρύσσει: «Τοῖς γὰρ ἐλαχιστοτέροις καὶ ἀσθενέσιν ἡ παροῦσα διάταξις χαρίζεται τὴν ροπὴν (=δύναμιν), ἀλλ’ οὐχ ὑπὲρ τῶν δυνατῶν καὶ μᾶλλον ἰσχυροτέρων ἐκτέθειται» (Ράλλη-Ποτλῆ, ὄπ. παρ., τόμ. Β’, σελ. 501).

Στὸ ἄρθρο αὐτό, ὅπως βλέπουμε, δὲν ὑπάρχει περιορισμὸς –κώλυμα– στὴν ἐκ πλαγίου συγγένεια ἐξ ἀγχιστείας γιὰ τὴ σύσταση «Συμφώνου ἐλεύθερης συμβίωσης».

Σημ. Παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς στὴν ἐπιστολή του πρὸς τὸν Μητροπολίτη Αἰγιαλείας καὶ Καλαβρύτων γράφει ὅτι «τὸ Σύμφωνο περιλαμβάνει τὰ ἴδια κωλύματα τοῦ γάμου». Ὅμως τὸ ἄρθρο 1357 τοῦ ΑΚ ὀρίζει, περιορίζει καὶ λέει: «Κωλύεται ὁ γάμος μετὰ συγγενῶν ἐξ ἀγχιστείας κατ' εὐθείαν μὲν γραμμὴν ἀπεριορίστως, ἐκ πλαγίου δὲ μέχρι καὶ τοῦ τρίτου βαθμοῦ». Καὶ τώρα τίθεται τὸ ἐρώτημα: Ἐκουσίως γράφει τὰ ἀνωτέρω πρὸς τὸν Μητροπολίτη Αἰγιαλείας ὁ κ. Ὑπουργός; Ἡ ἀκουσίως ἢ μᾶλλον ἐν ἀγνοία;

Κατόπιν τούτου καὶ οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων μὲ τὴν ἄδεια ἢ τὴν ἀνοχή ἢ τὴν ἐκούσια παράλειψη τοῦ ἐν λόγῳ κωλύματος στὸ 2ο ἄρθρο τοῦ «Συμφώνου Ἐλεύθερης Συμβίωσης» θὰ μπορεῖ:

1) Ὁ σύντροφος νὰ λάβει ὡς νέα σύντροφο (ἢ καὶ ὡς σύζυγο;) τὴν ἀδελφή τῆς πρώην συντρόφου του;

2) Ὁ σύντροφος θὰ μπορεῖ νὰ πάρει ὡς σύζυγο ἢ ὡς σύντροφο τὴ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ τῆς πρώην συντρόφου του;

3) Ὁ σύντροφος θὰ μπορεῖ νὰ λάβει γιὰ γυναῖκα του τὴν κόρη τῆς ἀδελφῆς τῆς συντρόφου του;

Ὁσαύτως μπορεῖ νὰ τεθοῦν καὶ ἄλλα ἐρωτήματα. Παραδείγματος χάριν: Ἄς υποθέσουμε ὅτι ἓνας ἔχει συνάψει γάμο μὲ τὸν πολιτικὸ τύπο. Μετὰ ἀπὸ τὴ λύση του συμφωνεῖ μὲ τὴν ἀδελφή τῆς νὰ συμβιώσουν. Τὰ παιδιά τοῦ α' γάμου καὶ τῆς Ἐλεύθερης Συμβίωσης τί θὰ εἶναι; Ἀδέλφια ἐτεροθαλῆ ἢ πρῶτα ἐξαδέλφια; Μήπως καὶ τὰ δύο; Ἀκολούθως ἀφήνει τὴ δεύτερη σύντροφό του καὶ παίρνει τὴν (ἐπόμενη ἀδελφή τῆς) ἢ τὴν πρώτη τῆς ἐξαδέλφης. Τὰ παιδιά τοῦ α' γάμου καὶ τῆς δεύτερης αὐτῆς συντρόφου τί θὰ εἶναι; Ἐτεροθαλῆ ἀδέλφια ἢ β' (δεύτερα) ἐξαδέλφια; Καὶ ἐὰν τὰ θεωρήσουμε μόνον ὡς δεύτερα ἐξαδέλφια θὰ μποροῦν νὰ παντρευτοῦν μετὰξὺ τους μὲ τὸν πολιτικὸ τύπο;

6. Ἐπιλογικά - Ἐπιμετρικά

Ἐκτὸς τούτων δημιουργοῦνται καὶ ἄλλα ἐρωτήματα - προβλήματα μὲ τὴν εἰσαγωγή τοῦ «Συμφώνου

Ἐλεύθερης Συμβίωσης», τουλάχιστον γιὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴ κοινωνία.

1) Θὰ προσμετρῶται στοὺς γάμους ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία ἢ «ἐλεύθερη αὐτὴ συμβίωση»; α) Ἄν προσμετρῶται μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ πορνεία; β) Ἄν δὲν προσμετρῶται εἶναι σωστὸ νὰ κάνουν ἄλλους τρεῖς θρησκευτικὸς γάμους μετὰ π.χ. ἀπὸ τρεῖς - τέσσερις συμβιώσεις;

2) Πῶς θὰ προλαβαίνουμε συμβιώσεις μετὰξὺ συγγενῶν, π.χ. ἀδελφῶν, τὴν συγγένεια τῶν ὁποίων γνωρίζουν μόνον δύο-τρία πρόσωπα, ἂν δὲν γνωστοποιεῖται δημοσίως ἢ μέλλουσα συμβίωσή τους;

3) Κατὰ ἢ μετὰ τὴ λύση τοῦ συμφώνου Ἐλεύθερης Συμβίωσης θὰ μπορεῖ ὁ ἄντρας νὰ γίνεται κληρικός; Ὁ ἱεὶς ἀποστολικὸς κανόνας ὀρίζει: «Ὁ δυὸ γάμοι συμπλακεῖς μετὰ τὸ βάπτισμα ἢ παλλακὴν κησάμενος, οὐ δύναται εἶναι... ὅλως τοῦ καταλόγου τοῦ ἱεράτικοῦ»¹². Προφανῶς ὄχι.

4) Ἐπίσης ἀνάδοχοι δὲν μποροῦν νὰ καθίστανται.

5) Στὴ Θεία κοινωνία θὰ συμμετέχουν οἱ τοιοῦτοτρόπως συμβιοῦντες; Καὶ πάλι νομίζουμε¹³, ὄχι.

6) Δὲν μποροῦμε ὅμως νὰ ἀρνηθοῦμε τὴ βάπτισμα τῶν παιδιῶν τους ἢ τὴν ἱερωσύνη σ' αὐτά.

7) Δὲν πρέπει ἐπίσης νὰ τοὺς ἀποκλείουμε ἀπὸ τὶς ἱερὲς ἀκολουθίες, ὅπως ἀπὸ τὴν κηδεῖα, ἐκτὸς καὶ ἔχουν ἀρμοδίως ἢ μὲ δήλωσή τους ἀποκοπεῖ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία.

Βεβαίως ἢ Ἐκκλησία μὲ τοὺς ἐκπροσώπους της (Ἐπισκόπους, ἐφημερίους, πνευματικὸς κ.ἄ.) θὰ πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζει μὲ τὸν ἀνάλογο τρόπο καὶ μὲ μεγάλη διάκριση καὶ ἀγάπη τὴν κάθε περίπτωση, ἰδίως κατὰ τὴν ἐπάνοδο καὶ ἐπανένταξη τῶν ἐν λόγῳ προσώπων στὴν ἐκκλησιαστικὴ κοινωνία.

Στὴν περίπτωση αὐτὴ πρέπει νὰ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν οἱ διάφοροι παράμετροι καὶ ἄλλα στοιχεῖα (π.χ. ὑποκειμενικά) ποὺ ὀδήγησαν τοὺς συνάψαντες τὸ Σύμφωνο Ἐλεύθερης Συμβίωσης νὰ προβοῦν σ' αὐτὴν τὴν ἐνέργεια. Ἡ γνώση τῶν στοιχείων αὐτῶν εἶναι ἀπαραίτητη, προκειμένου τὸ ἀρμόδιο ἐκκλησιαστικὸ ὄργανο νὰ χαρακτηρίζει, νὰ ἀξιολογεῖ τὴν κά-

12. Ράλλη-Ποτλῆ, ὅπ. παρ., τόμ. Β', σελ. 23.

13. Δὲν γνωρίζουμε, ἂν εἶναι σωστό, ὅτι μερικοὶ κληρικοὶ κοινοῦν καὶ περιπίπτοντες σὲ πορνεία.

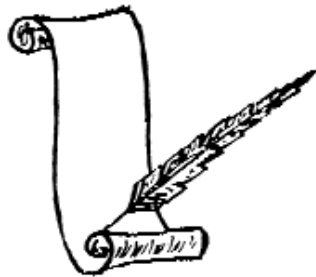
θε περίπτωση καὶ ἀναλόγως νὰ ἐπιμετρᾶ, νὰ ἐπιβάλ-
λει, τὸ κατάλληλο θεραπευτικὸ ἐπιτίμιο. Π.χ. ἐὰν τὸ
ἀνδρόγυνο ὑπέγραψε τὸ Σύμφωνο Ἐλεύθερης Συμ-
βίωσης, ὄχι γιὰ νὰ ἔχουν μία προσωρινὴ συμβίωση,
ἀλλὰ μία μόνιμη συντροφιά καὶ πολὺ περισσότερο,
ἐὰν εἶχαν σκοπὸ νὰ προχωρήσουν στὴ σύναψη γάμου,
τότε θὰ πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζονται ἐπεικέστερα.

Ἐπίσης, ἂν τὰ δύο αὐτὰ πρόσωπα προβαίνουν στὸ
Σύμφωνο Ἐλεύθερης Συμβίωσης, γιὰ νὰ ἐξασφαλί-
σουν ὁ ἓνας τὸν ἄλλο σύντροφο ἢ τὰ παιδιά, π.χ. σὲ
περίπτωση θανάτου ἢ χωρισμοῦ, πάλι πρέπει νὰ λαμ-
βάνεται ἡ διάθεση αὐτὴ στὸ χαρακτηρισμὸ τοῦ εἴδους
τῆς συμβιώσεως καὶ στὴν ἐπιμέτρηση τοῦ ἐπιτιμίου.

Δηλ. ἐὰν τὸ «Σύμφωνο» ὑπογράφεται ὄχι μὲ σκοπὸ
τὴν εὐκόλη λύση τῆς συμβίωσης, ἀλλὰ τὴν ἐξασφάλι-
ση τοῦ ἄλλου ἢ τῶν ἄλλων, τότε αὐτὸ εἶναι ἓνα ἐλα-
φρυντικὸ στοιχεῖο.

Βεβαίως αὐτὰ λέγονται ἰδίως γιὰ τὴν περίπτωση τῆς
πράγματι αἰφνιδίας καὶ βεβιασμένης συνάψεως ἢ λύ-
σεως τοῦ Συμφώνου Ἐλεύθερης Συμβίωσης ἢ τὴν
ἔμπρακτο καὶ ὄρατὴ ἐκ τῶν πραγμάτων πρόοδο τοῦ
ζεύγους πρὸς τὸ γάμο.

Ἡ Ἐκκλησία ὑποδεικνύει μὲ παρρησία τὴν ἀλή-
θεια, ἀλλὰ καὶ προσφέρει μὲ περίσσεια τὴν ἀγάπη
τῆς πρὸς τὸν ἄνθρωπο.

**«Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς
Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ
ζώντων»
(Ματθ. 22,32)***

(Σχόλια με ἀφορμὴ τὴν
Ἐπιστολὴ Βασιλέως Θεο-
δοσίου τῷ Οἰκουμενικῷ
Πατριάρχῃ, Διδασκάλῳ
καὶ Πνευματικῷ Πατρί,
Ἰωάννῃ τῷ Χρυσοστόμῳ)

Εἶναι γιὰ μένα εὐτυχὴς συγκυρία στὸ πλαίσιο τοῦ Διεθνoῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου «Ἅγιος Ἰωάννης, ὁ Χρυσόστομος, 1600 ἔτη (407-2007)» ποὺ ὀργανώνει τὸ Τμῆμα Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης νὰ ἐκθέσω ὀρισμένες σκέψεις, ἐν εἶδει σχολίων, ποὺ μοῦ ἐγεννήθησαν ἀπὸ τὴν ἀνάγνωση τῶν ἀκολουθιῶν ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῆς ἀνακλήσεως ἀπὸ τὴν πρώτη ἐξορία καὶ τῇ ἀνακομιδῇ τοῦ Λειψάνου τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου στὶς 13 Νοεμβρίου καὶ 27 Ἰανουαρίου ἀντίστοιχα.

Ἰδιαίτερα ἐντυπωσιάζει ἡ Ἐπιστολὴ Βασιλέως Θεοδοσίου. Πρόκειται γιὰ τὸν Θεοδόσιο Β΄ τὸν Μικρὸ (408-450 μ.Χ.), τὴν ὁποία ἀποστέλλει πρὸς τὸ σκήνωμα τοῦ Ἁγίου εὐρισκόμενον στὰ Κόμανα τοῦ Πόντου τῆς Μ. Ἀσίας. Ἦταν ἡ πόλη ὅπου κατετέθη τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον τὸ 407 μ.Χ. μετὰ τὴν περιπετειώδη ἐν ἐξορία περιπλάνησή του ἀπὸ Κουκουσὸν τῆς Ἀρμενίας εἰς Ἀραβισσὸν καὶ εἰς Πιτυοῦντα, ἀπ' ὅπου καὶ μεταβαίνει πρὸς τὰς αἰώνιους σκηνάς (ἡμέρα κοιμήσεως τοῦ Ἁγίου ἡ 14η Σεπτεμβρίου)¹.

Ἡ ἐπιστολὴ ἀπεστάλη τὸ 437 μ.Χ. Πατριάρχῃς Κωνσταντινουπόλεως ἐδῶ καὶ τέσσερα χρόνια ἔχει ἐκλεγεῖ ὁ Πρόκλος (434-446), μαθητῆς καὶ ὑπηρετῆς τοῦ ἁγίου, ὁ ὁποῖος διατηροῦσε εὐλαβικὰ τὴ μνήμη τοῦ παλιοῦ του διδασκάλου καὶ δὲν παρέλειπε καμία εὐκαιρία νὰ τὴν ὑπενθυμίξει στὸ λαό. Ὁ λαὸς ἀνταποκρίθηκε καὶ μετὰ τὴν εὐκαιρία πανηγυρικοῦ λόγου μετὰ ἀφορμὴ τὴ γιορτῆ του ἐκ μέρους τοῦ Πρόκλου, οἱ παρευρισκόμενοι διέκοψαν μετὰ ζητωκραυγῆς καὶ φώναζαν: «Ζητοῦμε νὰ μᾶς δώσουν πίσω τὸν ἐπίσκοπό μας Ἰωάννη. Θέλουμε τὸ σῶμα τοῦ πατέρα μας». Ὁ Πρόκλος ἔσπευσε νὰ γνωστοποιήσει στὸν αὐτοκράτορα αὐτὴν τὴν ἐπιθυμία τοῦ λαοῦ. Στὴν ἱκανοποίησὴ τῆς ἔβλεπε τὴν «πλήρη ἀποκατάσταση τῆς εἰρήνης». Ὅπως εἶναι γνωστὸ ἐδῶ κι ἓνα τρίτο του αἰῶνα πολλὰ πάθη ἀνακινουῦνταν γύρω ἀπὸ τὸ πρόσωπο ἢ τὸ ὄνομα τοῦ Χρυσοστόμου. Ὁ Πατριάρχῃς πείθει τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, ὁ ὁποῖος καὶ πέμπει πρὸς ἀνακομιδὴν τοῦ ἱεροῦ λειψάνου².

Ὁ Συναξαριστῆς σημειώνει:

Τοῦ δὲ Ἁγίου μὴ ἐπιδόντος ἑαυτὸν ἀλλ' ἀκινήτου μείναντος, δέεται ὁ βασιλεὺς δι' Ἐπιστολῆς, περιεχούσης τάδε:

Ἐπιστολὴ Βασιλέως Θεοδοσίου

Τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ, Διδασκάλῳ καὶ
Πνευματικῷ Πατρί, Ἰωάννῃ τῷ Χρυσοστόμῳ

* (Ἀνακοίνωση κατὰ τὴν Α΄ Συνεδρία στὸ Διεθνὲς Συνέδριο ποὺ ἔλαβε χώρα στὴ Θεσσαλονίκη 22-25 Νοεμβρίου 2007, στὴν Αἴθουσα Τελετῶν τοῦ Α.Π.Θ.

1. Ἡ γῆ κατὰ παράδοξο τρόπο ἀγιάζεται μετὰ τὰ συρόμενα βήματα τῶν μαρτύρων: «ἐκ τόπων συρόμενος εἰς τόπον ἀθλητά, τὴν γῆν καθηγιάσας τοῖς βήμασι τοῖς σοῖς». Περισσότερα βλ. στοῦ Ἀ.Μ. Σταυροπούλου, Προσκυνηματικὲς περιηγήσεις: Θεολογικὴ θεμελίωση, περ. «Ἐφημέριος», Ὀκτώβριος 2006, σ. 15-18.

2. Μετὰ ὠραῖο τρόπο ἐκθέτει τὰ γεγονότα ὁ Simon Dominique Amédée Thierry στὸ βιβλίο του Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Μεγαλομάρτυρας μετὰ τοὺς διωγμούς, Ἔκδ. «Χριστιανικὴ Ἑλπίς», Θεσσαλονίκη 2003 ἐκ τῆς δευτέρας γαλλικῆς ἐκδόσεως τοῦ 1874, ἢ πρώτῃ τὸ 1872), σ. 439-442. Γιὰ τὶς παραπομπὰς στὰ Μηναιᾶ τῆς Ἐκκλησίας ἐχρησιμοποιήσαμε ἐκεῖνα τῶν Ἐκδ. «Φῶς» ὡς πλέον πρόχειρα.

Θεοδόσιος Βασιλεὺς

«Νεκρὸν ὁμοίως τοῖς ἄλλοις τὸ σὸν σῶμα εἶναι νομίσαντες, Πάτερ τίμει, μετακομίσει αὐτὸ ἀπλῶς πρὸς ἡμᾶς καὶ ἀγαγεῖν ἠβουλήθημεν. διὰ τοῦτο καὶ τοῦ ποθουμένου δικαίως διημάροτομεν· ἀλλὰ σὺ γέ, Πάτερ τιμιώτατε, σύγγνωθι ἡμῖν μετακαλουμένοις, ὁ τὴν μετάνοιαν πᾶσιν διδάξας· καὶ ὡς παισὶν φιλοπάτορσιν ἐπίδος ἡμῖν σαυτὸν καὶ τοὺς ποθοῦντας σε διὰ τῆς σῆς παρουσίας εὐφρανων».

Ταύτης τῆς Ἐπιστολῆς κοιμισθείσης τῷ Ἁγίῳ καὶ ἐπὶ τῆς σοροῦ αὐτοῦ τεθείσης, εὐθέως ἐπέδωκεν ἑαυτόν, καὶ τὴν σορὸν ἀπόνως οἱ ἄγοντες ἔφερον» (Μηναῖον, ΚΖ΄ Ἰανουαρίου, στ. 404β-405α).

Στὸ συναξάρι, γίνεται λόγος γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τῆς σοροῦ στὴν Χαλκηδόνα –ἀντίπεραν τῆς Πόλεως– ἐκ μέρους τοῦ Αὐτοκράτορος καὶ τῆς Συγκλήτου, τοῦ Πατριάρχου καὶ τοῦ Κλήρου. Ἡ σορὸς τοποθετεῖται σὲ βασιλικὸ πλοῖο, δηλαδή στὴν αὐτοκρατορικὴ τρίηρη. Ξέσπασε καταιγίδα. Τὰ ἄλλα πλοῖα σκορπίστηκαν στὴ θάλασσα. Ἐκεῖνο πλοῖο μετέφερε τὸ σῶμα τοῦ ἁγίου προσάραξε στὸ ἀμπελάκι τῆς χήρας, πέτρα τοῦ σκανδάλου καὶ τῆς διενέξεως τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου μὲ τὴν βασίλισσα Εὐδοξία καὶ ἀφορμὴ τῆς ἐξορίας του. Τὸ ζήτημα φαίνεται κανονίστηκε καὶ ἀποδόθηκε ὁ ἀγρὸς στὴν ἀδικηθεῖσα χήρα. Τότε «*εὐθέως γαλήνη περὶ τὴν θάλασσαν ἐγεγόνει*». Ἀκολουθῶς ἀπάγεται εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀποστόλου Θωμᾶ· μετὰ εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Εἰρήνης. Ἐκεῖ τὸν ἀνέβασαν στὸ σύνθρονο καὶ ἄπαντες ἀνεβόησαν: «*Ἀπόλαβέ σου τὸν θρόνον Ἁγίε*». Ἡ μικρογραφία ἀπὸ κώδικα τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου πού εἶναι τυπωμένη στὴ σελίδα 11 τοῦ Προγράμματος τοῦ Συνεδρίου μας ἀπεικονίζει παραστατικὰ αὐτὲς τὶς μετακινήσεις. Στὴ συνέχεια μὲ βασιλικὸ ὄχημα μεταφέρεται στὸ ναὸ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ ἐκεῖ τοποθετεῖται στὴν «*ἱερὰ καθέδρα*» (θρόνος δεσποτικός;) καὶ ἐπεφώνησε τὸ ποίμνιο μὲ τὸ «*Εἰρήνη πᾶσι*»³. Κατὰ τὴν τέλεση τῆς Θ. Λει-

3. Ἀπίχηση αὐτῶν τῶν γεγονότων ἀποτελεῖ ἡ συνήθεια κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου (13 Νοεμβρίου), ἡ εἰκόνα τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου εὐλογοῦντος νὰ καταλαμβάνει τὸν Πατριαρχικὸ θρόνο παρακαθημένου τοῦ Πατριάρχου στὸ παραθρόνο. Ἡ σκηνὴ ἔχει ἀποτυπωθεῖ σὲ φωτογραφία τοῦ κ. Γιάννη Φριλίγκου, δρος Θ., τὴν ὁποία ἔχουμε στὴν κατοχὴ μας.

τουργίας «*θαυμάσια μεγάλα ἐτελοῦντο*». Τὸ ἱερὸν αὐτοῦ Σῶμα κατάκειται ἔκτοτε ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου.

Εἶδαμε δι' ὀλίγων αὐτὸ πού θὰ ὀνόμαζα «τὸ χρονικὸ μιᾶς παλινοστήσεως». Σὰν ὑστερόγραφο θὰ μπορούσε νὰ λεχθεῖ αὐτὸ πού ἐπιλέγει ὁ συναξαριστὴς στὶς Π' Νοεμβρίου, ὅταν ἀναφέρεται στὰ τέλη ὄλων ὅσοι συνήργησαν στὶς ἀδικίες ἐναντίον τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου καὶ πρώτης παθούσης τῆς Εὐδοξίας ὡς καὶ πρώτης ἀνομησάσης. Λέγουν, ὅτι «*μετὰ τὴν τελευταίαν τῆς, πρὸς ἔλεγχον τῆς εἰς τὸν Χρυσόστομον ἀδικίας, ἡ λάρναξ ἔνθα κατετέθη, ἐκινεῖτο ἐπὶ χρόνοις τριάκοντα καὶ δύο· ἐν δὲ τῷ ἀνακομισθῆναι τὸ τοῦ Χρυσοστόμου τίμιον λείψανον, καὶ ἀποτεθῆναι ἔνθα νῦν ἐστὶ, τοῦ κλόνου καὶ τῆς κινήσεως ἔστη*» (Μηναῖον, Π' Νοεμβρίου στ. 171β).

Μετὰ ἀπὸ ὅσα ἐξιστορήσαμε μπορούμε νὰ ἐπιβεβαιώσουμε τὸν γραφικὸ στίχο μὲ τὸν ὁποῖο ἐπιγράψαμε τὴν εἰσήγησή μας. Πράγματι: «*οὐκ ἔστιν Θεὸς Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων*» (Ματθ. 22,32).

Δὲν στέλνεις ἐπιστολὴ σ' ἓναν πεθαμένο. Παρ' ὅλες τὶς ἐντολὲς πού ἔδωσε ὁ αὐτοκράτορας νὰ φέρουν πίσω τὸ ἱερὸ λείψανο ὁ Ἅγιος δὲν ἐπέδωσε ἑαυτόν, ἔμεινε ἀκίνητος καὶ ὁ Βασιλεὺς ἀναγκάζεται νὰ ἀπευθυνθεῖ προσωπικὰ στὸν ἱ. Χρυσόστομο καὶ νὰ δικαιολογηθεῖ καὶ νὰ ζητήσει καὶ συγγνώμη γιατί νόμισε ὅτι τὸ σῶμα τοῦ Ἁγίου ἦταν νεκρὸ σὰν τὰ ἄλλα σώματα καὶ ὅτι ἡ θέλησή του καὶ μόνο ἀρκοῦσε καὶ ἦταν κάτι πολὺ ἀπλὸ νὰ στείλει ἀπεσταλμένους νὰ τὸ μετακομίσουν.

Μπαίνει σὲ διάλογο. Δὲν ἀπευθύνεται στὸ λείψανο, ἀντιμετωπίζει τὸν Ἅγιο σωματούμενο στὴ σορὸ του. Τὸν ἀποκαλεῖ τιμιώτατο πατέρα καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ ἐνδώσει καὶ νὰ ἐπιδώσει τὸν ἑαυτό του στὰ παιδιὰ του πού τόσο τὸν ἀγαποῦν σὰν πατέρα τους καὶ ὄλους αὐτοὺς πού τὸν ποθοῦν νὰ τοὺς εὐφράνει μὲ τὴν παρουσίαν του. Ἡ ἐπιστολὴ δὲν ἔμεινε ἀνεπίδοτη οὔτε καὶ ἀναπάντητη. Μόλις ἐπιδόθηκε (ἐπὶ τῆς σοροῦ αὐτοῦ τοποθετηθείσης) ἀμέσως ἐπέδωκεν ἑαυτόν (εὐθέως ἐπέδωκεν ἑαυτόν).

Εἶναι χαρακτηριστικὸς ὁ στίχος πού προηγεῖται τοῦ Συναξαρίου:

*Νεκρὸς καθίζη, ὦ Ἰωάννη, θρόνω,
Ἄλλ' ἐν Θεῷ ζῶν, πᾶσιν Εἰρήνη,
λέγεις (ΚΖ΄ Ἰανουαρίου)*

Ὁ Θεοδόσιος ὁ Β΄ στοὺς μακροὺς χρόνους τῆς βασιλείας του εἶχε πολλὰ νὰ κάνει καὶ νὰ ζήσει σχετικὰ μὲ νεκροὺς καὶ ζῶντες, μὲ κεκοιμημένους καὶ ἀνιστάμενους καὶ ἀναστημένους. Ἦταν ἕνας εὐαίσθητος καὶ εὐσεβῆς βασιλιάς (τοῦ ὁποίου ἡ μνήμη τιμᾶται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μας στὶς 29 Ἰουλίου) καὶ προσπαθοῦσε, ἀνάμεσα σὲ τόσες ἐκκλησιαστικὲς ἔριδες καὶ δογματικὲς αἰρέσεις, νὰ ἰσορροπεῖ προκειμένου νὰ φέρει τὴν εἰρήνη μεταξὺ τῶν ὑπηκόων του. Οἱ ἱστορικοὶ ὅπως δὴποτε εἶναι σὲ καλύτερη θέση νὰ ἀποφανθοῦν ὡς πρὸς τὸν βίον καὶ τὴν πολιτεία του καὶ τὴν εὐνοϊκὴ ἀντιμετώπιση τῶν αἰρετικῶν ἐκ μέρους του.

Ἐμένα μου ἐπέσυρε τὴν προσοχὴ τὸ γεγονός ὅτι ὁ Θεὸς ἐπεφύλαξε σ' αὐτὸν καὶ ἐπέτρεψε τρόπον τινὰ νὰ γίνει ὁ ἴδιος «μάρτυς Ἀναστάσεως» καὶ τῆς ζωῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ ἐπιτρέψτε στὴ συνέχεια τῆς ὁμιλίας μου νὰ σχολιάσω ἀνάλογα περιστατικὰ πὺ συνέβησαν τὰ χρόνια ἐκεῖνα.

Γνωρίζουμε ὅτι γύρω στὸ τριακοστὸ ὄγδοο ἔτος τῆς βασιλείας του (τὸ 446 μ.Χ.) εἶχε ἀναφυεῖ μία αἵρεσις ἢ ὁποία ὑπεστήριζε «περὶ τοῦ μὴ εἶναι Ἀνάστασιν». Ὁ βασιλεὺς στενοχωριόταν γιατί ἔβλεπε τὴν Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ νὰ ταράζεται· ἀκόμη καὶ Ἐπίσκοποι εἶχαν προσχωρήσει σ' αὐτήν καὶ ἀναρωτιόταν τί νὰ πράξει. Ντύθηκε λοιπὸν σάκκον μετανοίας καὶ σκύβοντας στὴ γῆ προσευχόμενος παρακαλοῦσε τὸν Θεὸ νὰ τοῦ φανερώσει τὸ ζητούμενο.

Ὁ Θεός, λοιπὸν, ἐπέτρεψε νὰ πάρει ἀπάντηση στὸ αἴτημά του κάνοντας νὰ ζωντανέψουν τὰ ἑπτὰ κοιμισμένα παιδιὰ πὺ ἐπὶ Δεκίου, τὸ 252 μ.Χ., εἶχαν ἀποσυρθεῖ σὲ σπήλαιον κοντὰ στὴν Ἐφεσο, τὸ ὁποῖον εἶχε φραγεῖ ἀπὸ ἀνθρώπους τοῦ αὐτοκράτορα. Εἶναι γνωστὴ ἡ ἱστορία τοῦ ἑπταρίθμου χοροῦ Μαρτύρων καὶ τὴ βρίσκουμε στὸ συναξάρι τῆς Δ' Αὐγούστου (Μηνναῖον σ. 46β-48α) καὶ στὴν ὠραία ἀπόδοσι τοῦ Ἰ. Μ. Παναγιωτόπουλου, *Τὰ ἑπτὰ κοιμισμένα παιδιὰ τῆς Ἐφέσου*, Ἔκδ. «Ἀστήρ», Ἀθῆναι 21981.

Μετὰ ἀπὸ πολλὰς ἐνστάσεις καὶ ἀμφισβητήσεις, πιστοποιήθηκε ἡ ταυτότητα τῶν μαρτύρων ἀπὸ τὸν τοπικὸ Ἀνθύπατο καὶ τὸν Ἐπίσκοπο, οἱ ὁποῖοι ἔστειλαν τὴν ἀναφορά τους στὸν Θεοδόσιο ὁ ὁποῖος ἔσπευσε πλησθεῖς χαρᾶς, ἀνῆλθε στὸ σπήλαιον καὶ καταφιλοῦσε μὲ δάκρυα τοὺς πόδας τῶν Ἁγίων «καὶ ἠγαλλιᾶτο καὶ ἔχαιρεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, ὅτι οὐ παρείδε Κύ-

ριος τὴν αἴτησιν αὐτοῦ, ἀλλ' ὑπέδειξεν αὐτῷ ὀφθαλμοφανῶς τὴν τῶν νεκρῶν ἐξανάστασιν. Προσομιλοῦντος οὖν τοῦ Βασιλέως μετὰ τῶν Ἁγίων ἅμα τοῖς Ἐπισκόποις καὶ ἑτέροις Ἄρχουσιν οὐκ ὀλίγοις, οἱ Ἅγιοι μικρὸν ἐναπονυστάξαντες, τούτων ὁρώντων πρὸς Κύριον ἐξεδήμησαν».

Ὁ στίχος εἶναι ἐνδεικτικὸς:

*Τὸν ἑπτάρηθμον τιμῶ χορὸν Μαρτύρων
Δείξαντα Ἀνάστασιν νεκρῶν τῷ κόσμῳ.*

Τῆ δὲ τετάρτῃ νεκροέγεροτο ξύνθανον ἑπτὰ⁴.

Πέντε ἔτη μετὰ, τὸ 451 μ.Χ. στὴ Χαλκηδόνα κατὰ τὴν Δ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδο ἐπὶ βασιλέων Μαρριαννοῦ καὶ Πουλχερίας (ἀδελφῆς τοῦ Θεοδοσίου) τὸ λειψανο τῆς Μεγαλομάρτυρος καὶ πανευφήμου Ἁγίας Εὐφημίας (ἡ μνήμη τῆς τιμᾶται τὴν 11ην Ἰουλίου) φανερώνει τὶς ζεῖδωρες δυνάμεις πὺ ἐγκαταβιοῦν σ' αὐτό, ὑποδεικνύοντας τὸν τόμον τῶν Ὁρθοδόξων ὡς τὸν μόνον ἰσχύοντα.

Στὴ γνωστὴ διένεξι τῶν Ὁρθοδόξων μὲ τοὺς περὶ τὸν Εὐτυχῆ καὶ τὸν Διόσκορον, τοὺς δεχομένους μίαν φύσιν καὶ ἐνέργειαν στὸν Χριστό, ἡ Ἁγία Εὐφημία ὑπέδειξε τὸ ὀρθόδοξο. Στὸ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ συναξάρι τῆς ἑορτῆς τῆς ἁγίας, πὺ εὐθὺς ἀμέσως παρα-

4. Ἀπεικόνισι τῆς ὅλης διηγήσεως ὑπάρχει σὲ ἀγιογραφία στὸ παρεκκλήσιο τῆς Ὑπαπαντῆς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου στὸ Μαρκόπουλο Ἀττικῆς, φιλοτεχνηθεῖσα προσφάτως ἀπὸ μοναχὴ τῆς Μονῆς. Ἀνάλογα συνέβησαν μὲ τὸν Ἀβιμέλεχ (Ἐβέδ-Μέλεχ) τὸν Αἰθίοπα τὸ δέκατον ἔτος τῆς βασιλείας Σεδεκίου (587/586 π.Χ., τὸν ὁποῖον κατόπιν παρακλήσεως τοῦ προφήτου Ἱερεμίου «ἐσκέπασεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ σκιᾷ τοῦ ὄρους, ἕως οὐ ἔμελλεν ἐπιστρέψαι ὁ λαὸς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας» γιὰ νὰ μὴ δεῖ τὸν ἀφανισμόν τῆς πόλεως (Ἱερουσαλήμ) καὶ πεθάνει ἀπὸ τὸν φόβον του. Ἐκεῖ ὑπνωσεν ἐπὶ χρόνους ἑβδομήκοντα. Μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναι αὐτὸν δὲν ἀνεγνώρισε τὴν πόλιν. «Οὐκ ἔστιν ἡ πόλις αὕτη· πελάνημαι μὴ κορεσθεῖς ὑπνοῦ». Βλ. στὸ Μηνναῖον, Δ' Νοεμβρίου σ. 49-52 τὴ σχετικὴ διήγησι. Ἐπίσης στὴν ἔκδοσι τῆς Ἱ. Μονῆς Παρακλήτου, *Διηγήσεις φοβερῆς καὶ ὠφέλιμης*. Ἀπὸ τὰ Μηνναῖα τῆς Ἐκκλησίας μας (Νεοελληνικὴ ἀπόδοσι-σχόλια), Ὁρωπὸς Ἀττικῆς 1992, σ. 43-54. Εἶναι ζωντανὲς στὴν Ἐκκλησία μας οἱ δύο περιπτώσεις καὶ μνημονεύονται μάλιστα ρητῶς εἰς τὴν *Εὐχὴ τῶν ἑπτὰ Παίδων εἰς ἀσθενῆ καὶ μὴ ὑπνοῦντα* (Μικρὸν Εὐχολόγιον ἢ Ἀγιασματάριον, Ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθῆναι 1962, σ. 283-285).

θέτουμε, περιγράφεται «έτερα» μέθοδος πού ἐπέλεξαν οἱ πατέρες ἐκείνης τῆς Συνόδου:

«...ἐπεὶ οὐκ ἐπέιθοντο, ἐτέρως τούτους μετέρχονται· δηλαδή, ἐνέγραψαν τὴν ἐκτεθεῖσαν ὀρθόδοξον πίστιν τόμῳ, καὶ τοὺς αἰρετικούς προέτρεψαν ἐν ἐτέρῳ γράψαι τὸ ἐαυτῶν φρόνημα, καὶ διανοίξαντες τὴν λάρνακα τῆς πανευφήμου μεγαλομάρτυρος Εὐφημίας ἔθεντο ἐπὶ τοῦ ταύτης στήθους ἀμφοτέρους τοὺς τόμους ἐσφραγισμένους· καὶ μετὰ ταῦτα, παραγενόμενοι καὶ ἀνοίξαντες τὸν μὲν τόμον τῶν αἰρετικῶν εὗρον ἐριμμένον ὑπὸ τοὺς πόδας τῆς Ἀγίας, τὸν δὲ τῶν ὀρθοδόξων τόμον κατεχόμενον ὑπὸ τῆς μεγαλομάρτυρος ταῖς τιμίαις αὐτῆς χερσίν. Ὅπερ ἰδόντες οἱ αἰρετικοὶ μὲν αἰσχύνῃς, οἱ δὲ ὀρθόδοξοι χαρᾶς ἐνεπλήσθησαν» (Μηναῖον, ΙΑ΄ Ἰουλίου, στ. 91α)⁵.

Ἐπρόκειτο ἴσως γιὰ ἓνα εἶδος πρακτικῆς –ἐκ τῶν πραγμάτων– «ἐπιστημολογικῆς» διάψευσης κατόπιν ὑποβολῆς σὲ δοκιμασία μιᾶς ὑποθέσεως⁶, ἡ ὁποία ὁμως συνιστᾷ ἀνορθόδοξη «ἐπιστημονική» διαδικασία σύμφωνα μὲ τὰ σύγχρονα δεδομένα, ὅταν ὡς ἀλήθεια ἐννοοῦμε κυρίως τὴν ἀντιστοιχία τῆς γνώσης μὲ τὴν πραγματικότητα.

Διὴ μας, ὁμως, πεποίθησι εἶναι ὅτι ἁγιασμένο ἀπὸ τὴ Χάρι, ἓνα *λείψανο ἁγίου* μεταμορφώνει τὸ νεκρὸ σῶμα σὲ ζωντανὸ ἴχνος πού μεταμορφώνει τὸν κόσμον, ποιεῖ θαυμάσια, θεραπεύει, ἀποτρέπει κινδύνους καὶ γίνεται πηγὴ πολλῶν δωρεῶν τοῦ Ἀναστάσιου Χριστοῦ. Ἐχοντας μετουσιώσει τίς ἄκτιστες ἐνέργειες τοῦ Θεοῦ καὶ μεταβολίσει στὸ βίον τοῦ τίς ἀνακλᾷ καὶ τίς ἀποδίδει στὴν ὑπόλοιπη κτίσι ὡς ὄρατὴ μαρτυρία τῆς ἀόρατης δυνάμεως τοῦ Θεοῦ πού γίνεται ἔτσι ὄρατὴ καὶ παροῦσα. Ἐὰν μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο ὁ Θεὸς ἐπιτρέπει ἢ ἐργασία τῶν ἐντολῶν Του ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους νὰ τὸν φανερώσει, πιστοποιεῖ αὐτὸ πού λέγεται ὅτι «ὁ Κύριος εἰς τὰς ἰδίας ἐγκέκρυπται ἐντολὰς καὶ τοῖς ζητοῦσιν αὐτόν, κατὰ ἀναλογίαν εὕρισκεται» (Ὅσιος Μᾶρκος ὁ Ἀσκητής).

5. Ἀ.Μ. Σταυροπούλου, *Ἐπιστήμη καὶ Τέχνη τῆς Ποιμαντικῆς*, ἔκδ. Ἀριμὸς, Ἀθήνα 1997, σ. 119 (ὑποσημείωση 156).

6. Ἐδῶ προσεγγίζουμε τὴν «ὑπόθεσιν» μας μὲ ὄρους ἀνάλυσης πού προτείνει ὁ ἐκπρόσωπος τῆς ἀγγλοσαξονικῆς ἐπιστημολογίας Αὐστρο-Βρετανὸς φιλόσοφος Κάρλ Ράιμοντ Πόπερ (Κ. R. Popper).

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὰ ἀνθρώπινα λείψανα, οἱ μοναχικοὶ σιωπηλοὶ μάρτυρες τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας, ἀποτελοῦν πάντα μυστήριον⁷.

Ὅσο παράδοξα μπορεῖ νὰ ἀντηχοῦν σήμερα οἱ σχετικὲς διηγήσεις, πού ἀνευρίσκονται σὲ συναξάρια ἁγίων καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴ δυνατότητα ἐλέγχου τοῦ ἀληθοῦς ἢ μή, σημασία ἔχει ἡ «δόξα», ἡ ὁποία ἀπληχεῖται στὸ γεγονός πού ἀναφέρεται. Ἡ «δόξα» αὐτὴ μαρτυρεῖ τὸ παράδοξον, τὸ γενόμενον παρὰ τὴ συνήθεια, τὴ γνώμη πού ἔχουν, δηλαδή, οἱ ἄνθρωποι, γιὰ τὸ ἂν μπορεῖ νὰ συμβεῖ ἢ νὰ μὴ συμβεῖ κάτι τέτοιο. Ἐδῶ, σὲ ἐπίρρωση τῶν πιὸ πάνω, μποροῦμε νὰ παραθέσουμε τὸ τέλος τοῦ συναξαρίου τῆς ἁγίας Εἰρήνης: «...ταῦτα μὲν οὖν κατὰ ἀνθρωπίνους λογισμοὺς ἴσως τισὶν ἄπιστα δόξουσιν, ἀλλὰ τῷ Θεῷ δυνατὰ τὰ παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατα» (Μηναῖον, Ε΄ Μαΐου, στ. 44β 46α). Ὅλ' αὐτὰ ἐγγράφονται μέσα στὸ πλαίσιο αὐτοῦ πού ἔχουμε ὀνομάσει Ποιμαντικὴ τοῦ δυνατοῦ καὶ τοῦ ἀδυνάτου, τοῦ πιθανοῦ καὶ τοῦ ἀπίθανου, τοῦ προσδοκωμένου καὶ τοῦ ἀπροσδόκητου, τοῦ θαυμαστοῦ καὶ τοῦ παράδοξου⁸.

7. Paul Bahn (σύμβουλος ἔκδοσης), *Γραμμένο στὰ ὀστᾶ - Πῶς τὰ ἀνθρώπινα ὀστᾶ ἀποκαλύπτουν τὰ μυστικά τῶν νεκρῶν*, Ἐκδ. Σαββάλα, Ἀθήνα 2003, 192 σ. Ἀνάλογη εἶναι καὶ ἡ μαρτυρία μιᾶς ἐκθέσεως στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης ἀρχῆς τοῦ 2008 μὲ τίτλο *Αἰώνιοι πρόγονοι: Ἡ τέχνη τῆς κεντροαφρικανικῆς λειψανοθήκης*. Ἡ ἐκθεση ἐξερευνᾷ τὴν ἀξία τῶν ἔργων γιὰ τοὺς πολιτισμοὺς πού τὰ δημιούργησαν, ὅπου αὐτὰ σχετίζονταν μὲ τὴν λατρεία τῶν προγόνων διακοσμώντας τίς λειψανοθήκες τους. Τὰ ἱερὰ λείψανα εἶχαν καὶ ἐκεῖ δεσπόμενα θέσι στὴ λατρεία ἐξασφαλίζοντας τὴν αἰώνια παρουσία τῶν νεκρῶν προγόνων μεταξὺ τῶν ζώντων (βλ. ἐνθετο: «Τὸ ἄλλο Βῆμα» στὴν ἐφημ. «Τὸ Βῆμα», 2 Δεκεμβρίου 2007).

8. Βλ. Ἀ.Μ. Σταυροπούλου, *Ποιμαντικὴ πολλαπλῶν διαδρομῶν*, Ἀθήνα 1995, σ. 35-45, 219-227 καὶ περ. «Ἐφημέριος» 15ης Ἀπριλίου καὶ 1ης Μαΐου 1995, σ. 128-130· πρβλ. Θ. Βεΐκου, *Θαυμασμός καὶ παράδοξο*, Ἐκδ. «Ἑλληνικὰ Γράμματα», Ἀθήνα 1995. Γιὰ τὴ θεολογικὴ προσέγγισι τῶν ἁγιολογικῶν κειμένων, βλ. Π.Β. Πάσχου, *Ἅγιοι οἱ φίλοι τοῦ Θεοῦ, Εἰσαγωγή στὴν Ἀγιολογία τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας*, Ἀθήνα 1995, σ. 25-27. Ἐνδιαφέρον παρουσιάζει τὸ Ἡμερολόγιον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Φθιώτιδος 2007, ἀφιερωμένο στὸν Γέροντα Βησσαρίωνα τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγάθωνος (ἔτος 11ο). «Περιέχει κείμενα τὰ ὁποῖα ἀποκαλύπτουν τὴν ἀλήθεια περὶ ὄλων τῶν συγκλονιστικῶν περιστατικῶν τῆς κατὰ θεῖαν πρόνοια γενομένης ἀνακομιδῆς τοῦ σκηνώματος τοῦ ἀειμνήστου Γέροντος» (ἀπὸ τὸν Πρόλογο τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ. Νικολά-

Τὰ παραπάνω μποροῦν νὰ βροῦν μία ἀπρόσμενη στήριξη σ' αὐτὸ πού ὁ αὐστριακὸς φιλόσοφος καὶ διανοητὴς Λούντβιχ Βιτγκενστάιν πίστευε ὅτι, δηλαδή, «τὸ ἀπροσδόκητο, τὸ ἀνέφικτο, θὰ πρέπει νὰ ἀποτελεῖ τὸν κανόνα καὶ ὄχι τὴν ἐξαιρέση»⁹.

Ὁ στίχος τοῦ ποιητῆ (Δημήτρη Ποταμίτη) κατὰ κάποιον τρόπο τὸ ἐπιβεβαιώνει:

«Ὅταν τελειώνει τὸ κορμὶ μὴν τὸ πετᾶτε
ὅπως πετᾶνε τὰ ἀποφάγια

ου). Ἡ Ἱ. Μητρόπολις ὀργάνωσε, τὸ Σάββατο 22 Μαρτίου τοῦ 2008 στὸ Δημοτικὸ Θέατρο Λαμίας, *Ἡμερίδα εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τοῦ Γέροντος Βησσαρίωνος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγάθωνος*, ἡ ὁποία εἶχε μεγάλη ἐπιτυχία καὶ ἀθρόα προσέλευση κλήρου καὶ λαοῦ. Γιὰ τίς «περιπέτειες» *Ἱερῶν Λειψάνων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς στῆ Βενετία* βλ. τὸ ὁμότιτλο βιβλίον τῶν Ἀγαθαγγέλου Ἐπισκόπου Φαναρίου, Χρύσας Μαλτέζου καὶ Ἐνρίκο Μορίνι, ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας, Ἀθήνα 2005, ἰδιαίτερα τὸν Πρόλογο τοῦ Ἐπισκόπου σ. 11-14.

9. Ἀπὸ κείμενο τῆς Ρίτσας Μασούρα στῆ στήλη τῆς *Πρόσωπα* στὴν ἐφημ. «Καθημερινή» τῆς 19ης Αὐγούστου 2007.

10. Δημήτρη Ποταμίτη, *Ποιήματα* 1964-2003, ἐπιμ. Θανάσης Νιάρχος, Ἔκδ. Καστανιώτη, Ἀθήνα 2007.

ἀφήστε το νὰ γίνεῖ μία καινούργια μαργαρίτα»¹⁰.

Ἡ ὑπέροχη ὕμνολογία τῶν ἀκολουθιῶν ποὺ ἀναφέραμε ἐπιβεβαιώνει «χρυσέοις ἔπεσι» αὐτὴν τὴν ἀνθοφορία καὶ τὴν ἐκλεκτὴν εὐωδία ποὺ ἀπορρέει.

Στὴν ε' ὠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Ἁγίου στὸν ὄρθρο ἀκούγεται:

«ὡς ἔαρ ὄφθης... ἐν τῇ ἐπανελεύσει σου»
(ΚΖ' Ἰανουαρίου, στ. 402 β).

Στὴν γ' ὠδὴ ἐπίσης:

«Μυρίζουσιν Ὅσιε, ὡς περ κρίνα τοῦ ἀγροῦ
οἱ ἀτμοὶ τῶν καμάτων σου, δι' ὧν εὐηρέστησας,
τῷ Θεῷ Ἱεράρχα, κινδύνους καὶ θλίψεις,
καὶ γῆ προσομιλήσας μακρά»

Καὶ πάλι στὴν ἴδια ὠδὴ:

«Ὡς ἄνθη μυρίζουσιν, οἱ τῶν λόγων σου
καρποὶ, νοητῶς ἀποστάζοντες, τὸν θεῖον
Χρυσόστομε, γλυκασμὸν τῆς σοφίας, καὶ
νῦν εὐωδιάζοντες, ἡμᾶς ταῖς πρακτικαῖς
ἀρεταῖς».

Χαρακτηριστικὸ εἶναι καὶ τὸ στιχηρὸ προσόμοιο τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς ΚΖ' Ἰανουαρίου:

«Βρῦει ὡς μυροθήκη τερπνή,
τὰ τῶν θαυμάτων θεῖα ρεῖθρα Χρυσόστομε,
ἢ λάρναξ ἢ σὴ ἐν κόσμῳ,
καὶ ἰαμάτων ροαῖς, τὰς ψυχὰς μυρίζει τῶν τιμώντων
σέ.

Χριστοῦ τῶν χαρίτων γάρ, τοῖς αὐλοῖς ἀρώμασι,
καταπλουτήσας, εὐωδιαν δεδώρησαι, τὴν ἀείζων,
τοῖς ἐν πίστει προστρέχουσιν
ὄθεν καταπολαύνοντες, χαρίτων σῶν Πάνσοφε,
καὶ τῶν ἀχράντων καὶ θείων,
κατατροφῶντες λειψάνων σου,
πιστῶς ἐξαιτοῦμεν, ταῖς ψυχαῖς «ἡμῶν δοθῆναι
τὸ μέγα ἔλεος».

Δὲν ἀπομένει παρὰ νὰ «εὐφρανθῶμεν μυστικῶς» τῇ ἀνακομιδῇ τοῦ σεπτοῦ του λειψάνου (Κοντάκιον στ. 404α) καὶ νὰ ἀναφωνήσωμεν:

«Εἰ καὶ νεκρὸς εἶ ἐν τάφῳ,
Ἀλλὰ ζῶν ἐν τῷ κόσμῳ Χρυσόστομε,
κηρύττεις μετάνοιαν καὶ γράφεις
συγχώρησιν, ἐγγνώμενος, τοῖς μετανοοῦσι
θερμῶς»

(ὠδὴ στ' τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου, στ. 403β)

**ΠΕΡΙ ΤΗΝ
ΘΕΟΛΟΓΙΑΝ ΤΗΣ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΣ
ΤΩΝ Ο΄**

Ἡ Θεολογία τῆς Μεταφράσεως τῶν Ο΄, ἔχουσα ὡς στόχον τῆς τὴν συστηματικὴν ἔκθεσιν θεολογικῶν προβλημάτων, ἀφορῶντων εἰς τὴν πίστιν τῆς Ἑλληνικῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἰς τὸν ἕνα, ἀληθινὸν Θεόν, δηλαδὴ εἰς τὴν ἑβδομηκοντολογικὴν ἐκδοχὴν τῆς παλαιοδιαθηκικῆς Μονοθεΐας, δεόν νὰ κατέχη θέσιν πρωτεύουσαν εἰς τὴν σύγχρονον ἑβδομηκοντολογικὴν ἔρευναν. Δεδομένου δ' ὅμως ὅτι ἡ Παλαιὰ Διαθήκη δὲν εἶναι ἀπλῶς βιβλίον μὲ ἑκατοντάδας σελίδας, ἀλλὰ βιβλιοθήκη¹ περιλαμβάνουσα μέγαν ἀριθμὸν βιβλίων, τὰ ὅποια ἔλαβαν γραπτὴν μορφήν κατὰ τὴν διάρκειαν χιλίων καὶ πλέον ἐτῶν, ἀπηχοῦν παναρχαίας προφορικὰς παραδόσεις καὶ διαφέρουν μεταξὺ τῶν ἐξ ἐπόψεως μορφῆς τε καὶ περιεχομένου, τίθεται τὸ πρόβλημα τῆς μεταβλητότητός των, εἰς αὐτὴν καταγεγραμμένων, θρησκευτικῶν ἀντιλήψεων καὶ παραστάσεων τοῦ Ἀρχαίου Ἰσραήλ. Ἐὰν ἡ μετάφρασις τῆς Ἑβραϊκῆς Βίβλου εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐξεπονήθη πράγματι κατὰ τὴν διάρκειαν δύο ἢ τριῶν περιπτῶν αἰῶνων (3ος - 2ος αἰ. π.Χ.), ἀπὸ διαφορετικῶν μεταφραστῶν, τότε εὐλόγως γεννῶνται τὰ ἐπὶ μέρους ἐρωτήματα: Πῶς κατενόησαν, ἠρμήνευσαν καὶ ἀπέδωσαν οὗτοι τὰς ἀνὰ τοὺς αἰῶνας συντελεσθεῖσας μεταβολὰς καὶ τροποποιήσεις τῶν παλαιοδιαθηκικῶν ἐκφράσεων περὶ Θεοῦ; Καὶ πῶς εἶναι δυνατόν ἡμεῖς σήμερον νὰ ἀνιχνεύσωμεν, περιγράψωμεν καὶ ἐρμηνεύσωμεν μὲ σχετικὴν πληρότητα τὰς ἐκεῖ καὶ τότε συντελεσθεῖσας πνευματικὰς διαδικασίας²;

Α΄

Περὶ τὰ μέσα τοῦ 19ου αἰ., ἐγκύψας ὁ Zacharia Frankel³ εἰς τὴν σπουδὴν τῶν Ο΄, διεπίστωσεν τὴν βαρῦτητα τῆς Παλαιστίνης Ἑξηγητικῆς διὰ τὴν ὀρθὴν κατανόησιν τοῦ πνεύματος τῆς Μεταφράσεως τῶν Ο΄. Εἰς τὸ ἐρώτημα «*Πρόκειται ἄρα γε περὶ ἀπλῆς μεταφράσεως ἢ μήπως περὶ θρησκευτικοῦ ἔργου;*»⁴ ἀπήνησεν ὅτι ἡ Μετάφρασις τῶν Ο΄ δὲν ἔχει μόνον λογοτεχνικὴν ἀξίαν, ἀλλὰ ἀποτελεῖ τὴν πρώτην, τοιαύτης ἐκτάσεως, μεταφραστικὴν καὶ ἐρμηνευτικὴν προσπάθειαν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Παγκοσμίου Λογοτεχνείας. Συγχρόνως δ' ὅμως ἐτόνισεν ὅτι ἡ Μετάφρασις τῶν Ο΄ ἀποτελεῖ πρῶτον γραπτὸν μνημεῖον ὀλοκλήρου τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ, τοῦ ὁποίου αἱ ἐσωτερικαὶ δομαὶ συνυφαίνονται μὲ τὸ πνεῦμα τῆς Παλαιστίνης Ἑξηγητικῆς, ἢ ὅποια

1. Ἰσίδωρος Σεβίλλης, *Etymologiarum sive originum libri XX*, III,2.

2. E.G. Dafni, *Theologie der Sprache der Septuaginta*, ThZ 58 (2002) 315-328. Πρβλ. M. Rösler, *Towards a "Theology of the Septuagint"*, ἐν W. Kraus/R.G. Wooden ἐκδ., *Septuagint Research. Issues and Challenges in the Study of the Greek Jewish Scriptures*, SBL.SCSS 53, Atlanta GA 2006, 239-252. Τοῦ ἰδίου, *Der griechische Bibelkanon und seine Theologie*, ἐν T. Engberg-Petersen/N.P. Lemche/H. Tronier (ἐκδ.), *Kanon. Bibelens tilblivelse og normative status* (FS Mogens Müller), *Forum for Bibelsk Eksegese* 15 (2006) 60-80. A. Aejmelaeus, *Von Sprache zur Theologie: Methodologische Überlegungen zur Theologie der Septuaginta*, ἐν M. Knibb (ἐκδ.), *The Septuagint and Messianism*, BETL 195, Leuven, 2006, 21-48.

3. Z. Frankel, *Vorstudien zu der Septuaginta*, Leipzig 1841. Τοῦ ἰδίου, *Ueber den Einfluss der Palästinischen Exegese auf die Alexandrinische Hermeneutik*, Leipzig 1851.

4. Z. Frankel, *Ueber den Einfluss der Palästinischen Exegese*, 1851, 3.

κατέστησεν γόνιμον τὴν Ἀλεξανδρινὴν Ἑρμηνευτικὴν. Ἡ Μετάφρασις τῶν Ο΄ ὡς κανονικὸν κείμενον τῆς Συναγωγῆς τῶν Ἑλληνορωμαϊκῶν χρόνων ὑπῆρξεν ἔκφρασις τῆς πεμπτουσίας τῆς ἀληθοῦς Ἰσραηλιτικῆς θρησκευτικῆς πίστεως, ἀθθεντικῶς ἐκπροσωπούμενης ὑπὸ τοῦ Παλαιστινοῦ Ἰουδαϊσμοῦ.

Ἀντίπουν εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Frankel λεχθέντα ἀποτελεῖ ἡ τοποθέτησις τοῦ Adolf Deissmann. Εἰς τὴν περιφραστικὴν μελέτην του «Die Hellenisierung des semitischen Monotheismus» (= Ὁ Ἑξελληνισμὸς τῆς Σημιτικῆς Μονοθεΐας, 1903) ἐξαιρεῖ τὴν εὐεργετικωτάτην συμβολὴν τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ Ἰουδαϊσμοῦ εἰς τὴν γένεσιν τοῦ Παγκοσμίου Ἰουδαϊσμοῦ. Θεωρεῖ ὅτι οἱ δημιουργοὶ τῆς Μεταφράσεως τῶν Ο΄ δὲν ἔπαυσαν νὰ εἶναι Ἰουδαῖοι, εὐρισκόμενοι εἰς τὸ ἐπίκεντρον τῆς διαδικασίας Ἑξελληνισμοῦ, ἡ ὁποία ἤρχισεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Συναγωγῆς καὶ συμπύπτει μὲ τὴν γένεσιν τῆς Ἰουδαϊκῆς Διασπορᾶς εἰς τὰς ἐξελληνισθεῖσας πόλεις τῆς Αἰγύπτου, Συρίας καὶ Μικρᾶς Ἀσίας, τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀρχιπελάγους καὶ τῆς Νοτίου Εὐρώπης. Ἡ Μετάφρασις τῶν Ο΄ ἀποτελεῖ ἔξοχον μαρτυριαν τῆς εὐσεβείας τῶν δημιουργῶν τῆς καὶ τῆς προσαρμογῆς των εἰς τὸν κόσμον, καθὼς καὶ πολυτιμωτάτην πηγὴν ἐξακριβώσεως τοῦ «Ἑξελληνισμοῦ τῆς Σημιτικῆς Μονοθεΐας» ὡς πνευματικοῦ ρεύματος τ.ἔ. τῆς κατ' εἶδος καὶ καθ' ὕλιν διαδικασίας προσαρμογῆς τῆς Ἰουδαϊκῆς πίστεως εἰς τὸν Δυτικὸν κόσμον. Σημειωτέον δ' ὅμως ὅτι ἡ διαδικασία αὕτη δὲν συμπύπτει πρὸς τὴν συνετελεσθεῖσαν προσαρμογὴν τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ Ἰουδαϊσμοῦ εἰς τοὺς φιλολογικοὺς κύκλους, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίδρασιν τῆς Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας (Φίλων).

Ὁ Georg Bertram ὑπεστήριξεν ὅτι τὰ βιβλικὰ θεμέλια τῆς Καινῆς Διαθήκης δὲν πρέπει νὰ ἀναζητοῦνται εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν Σημιτικὴν Βίβλον, ἀλλὰ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Παλαιὰν Διαθήκην τῶν Ο΄. Τοῦτο δὲ διότι ὁ Ἑλληνιστικὸς Ἰουδαϊσμὸς ἀνέπτυξεν ἰδίαν θρησκευτικότητα, ἡ ὁποία ἀπετυπώθη ἀθθεντικῶς εἰς τὴν Μετάφρασιν τῶν Ο΄ (Septuaginta-Frömmigkeit). Ἡ Ἑβδομηκοντολογικὴ θρησκευτικότης συνέδεσε θρησκευτικὴν, φιλοσοφικὴν καὶ παγκόσμιον ἱστορίαν⁵, συνέβαλε δὲ ἀποφασιστικῶς εἰς τὴν μεταβολὴν τοῦ ἐθνι-

στικοῦ Ἰουδαϊσμοῦ εἰς παγκόσμιον ἱεραποστολικὴν θρησκείαν. Διὰ τῆς Μεταφράσεως τῶν Ο΄ προηποτιμάσθη ὁ δρόμος τοῦ Εὐαγγελίου, ἐφ' ὅσον ἐδημιουργήθησαν αἱ ἀναγκαῖαι προϋποθέσεις διὰ τὴν μετάδοσιν καὶ ἐξάπλωσιν τοῦ καινοδιαθηκικοῦ μηνύματος εἰς τὸν ἑλληνόφωνον ἀρχαῖον κόσμον (Praeparatio Evangelica)⁶. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ὁ Bertram ἐξῆρε μὲν τὴν σημασίαν τῶν Ο΄ διὰ τὴν Χριστιανικὴν Θεολογίαν, ἐδημιούργησεν δ' ὅμως πλείονα μεθοδολογικὰ καὶ ιδεολογικὰ προβλήματα σχετικῶς μὲ τὸ ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ἡ Βίβλος τῶν Ο΄ περιέχει πρᾶγματι ἰδικὴν τῆς θεολογίας καὶ πῶς εἶναι δυνατόν νὰ διαπιστωθῇ αὕτη καὶ νὰ καταγραφῇ συστηματικῶς. Αἱ θέσεις του προεκάλεσαν ἐντόνους ἀντιδράσεις, ἰδίᾳ ἐκ μέρους Ἑβραίων βιβλικῶν ἐπιστημόνων.

Β΄

Τὸ 1948 εἶδαν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος δύο διατριβαί, τὰ πορίσματα τῶν ὁποίων ἀποτελοῦν σήμερον κοινὸν σημεῖον ἀναφορᾶς πάντων τῶν εἰδικῶν ἐγκυπτόντων εἰς τὴν σπουδὴν τῶν Ο΄.

Ὁ Leo Priejs⁷ ὑπεστήριξεν ὅτι ἡ Μετάφρασις τῶν Ο΄, ὡς καὶ τὰ Ταργκουμὶ τῶν Ἰωνάθαν, Ἱερουσάλμι, Ὀνκέλου, ἀλλὰ καὶ ἡ Ἀραβικὴ μετάφρασις τοῦ Saadja Gaon (10ος αἰ μ.Χ.) ἔχουν κοινὰς ρίζας εἰς τὴν Ἰουδαϊκὴν Ἑξηγητικὴν Παράδοσιν, ἐρειδομένην ἐπὶ τῶν κανόνων τῆς Χαλαγὰ καὶ τῆς Ἀγγαδά. Ἡ σύγκρισις τῆς Μεταφράσεως τῶν Ο΄ πρὸς τὰ προαναφερθέντα γραπτὰ μνημεῖα τῆς Ραββινικῆς Γραμματείας ἀποδεικνύει ὅχι μόνον ὅτι οἱ Ο΄ εἶναι δυνατόν νὰ κατανοηθοῦν πληρέστερον, ὅταν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ Ραββινικὴ γραμματεία, ἀλλὰ καὶ ὅτι φιλολογικῶς καὶ θεολογικῶς σκοτεινὰ σημεῖα τῆς ἐν λόγῳ γραμματείας εἶναι δυνατόν νὰ διαλευκανθοῦν, ἐὰν τὰ προσεγγίσωμεν ὑπὸ τὸ φῶς τῆς Μεταφράσεως τῶν Ο΄.

Ὁ Isac Leo Seeligmann⁸ θεωρεῖ ὅτι ἡ Μετάφρασις τῶν Ο΄ ἀποτελεῖ κατ' ἔξοχὴν τεκμήριον τῆς Ἰουδαιο-

6. G. Bertram, Praeparatio Evangelica in der Septuaginta, VT 7 (1957) 225.

7. L. Priejs, Jüdische Tradition in der Septuaginta, Leiden 1948 (Diss), Hildesheim 1987.

8. I.L. Seeligmann, The Septuagint Version of Isaiah. A Discussion of its Problems, Κεφ. Δ': The Translation as a Document of Jewish-Alexandrian Theology, Leiden 1948, 95 ἔξ.

5. G. Bertram, Septuaginta-Frömmigkeit, RGG³ V, 1709.

αλεξανδρινῆς Θεολογίας. Ἡ Θεολογία τῆς Μεταφράσεως ἔγκειται εἰς τὰς θρησκευτικὰς ἀντιλήψεις τοῦ ἐκάστοτε μεταφραστοῦ. Ἡ ἀνάδειξις τῆς κατὰ περίπτωσιν ἐφαρμοσθείσης μεθοδολογίας εἶναι δυνατὸν νὰ παραπέμπῃ ἐφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὰς ὑποκειμενικὰς πεποιθήσεις τοῦ μεταφραστοῦ καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὰς ἀντιλήψεις τοῦ πολιτισμικοῦ περιβάλλοντός του, αἱ ὁποῖαι, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, ἐπέδρασαν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἰδεολογίας. Τὸ ἐρευνητικὸν ἐνδιαφέρον ἐπικεντρῶνται εἰς τὰς διαφορὰς μεταξὺ Ἑβραϊκοῦ κειμένου καὶ Ἑλληνικῆς μεταφράσεως (given divergence), μὲ ἀπώτερον σκοπὸν νὰ ἀποδειχθῇ, ποῖαι ἐξ αὐτῶν ὑπῆρχαν ἤδη εἰς τὸ πρωτότυπον (Vorlage) καὶ ποῖαι εἰσήχθησαν εἰς αὐτὸ ἐκ τῶν ὑστέρων. Εἰς τὴν περίπτωσιν δεδομένης συμφωνίας, (given agreement), τ.ἔ. ποσοτικῆς ταύτισεως τῶν δύο κειμένων, Ἑβραϊκοῦ καὶ Ἑλληνικοῦ, εἶναι δυνατὸν νὰ ἐμφιλοχωρίσουν εἰς τὴν μετάφρασιν νοήματα, τὰ ὁποῖα, ἐνῶ συνδέονται πρὸς τὰ ἑλληνικά μεταφραστικὰ ἰσοδύναμα, ἀφίστανται ἐννοιολογικῶς ἢ καὶ ἀντιδιαστέλλονται πρὸς τὰς σημασιολογικὰς ἀποχρώσεις τῶν μεταφρασθεισῶν ἑβραϊκῶν λέξεων. Δεδομένου ὅμως ὅτι λεξικολογικαί, ἱστορικαὶ καὶ θρησκευτικὰ ἐρμηνεῖαι, ἐκφραζόμεναι διὰ τῆς μεταφράσεως, εἶναι ἑβραϊκαὶ ὡς πρὸς τὴν προέλευσιν, τὸ περιεχόμενον καὶ τὴν μορφήν, πρέπει κατὰ τὸν Seeligmann, ἢ Μετάφρασις τῶν Ο' νὰ ἐρευνηθῆται καὶ κατανοεῖται κατ' ἀρχὴν ὡς πηγὴ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἐξηγητικῆς τῶν Ἑλληνιστικῶν Χρόνων.

Ὁ Robert Hanhart⁹ εἶναι πεπεισμένος ὅτι ἡ Θεολογία τῶν Ο' δὲν ἔχει αὐτόνομον ὑπαρξιν ἐκτὸς τῶν ὁρίων, τὰ ὁποῖα θέτει αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἢ Ἑβραϊκὴ Βίβλος. Ὑποστηρίζει ὅτι, ὑπὸ τὸν ὄρον «Θεολογία τῶν Ο'» εἶναι δυνατὸν νὰ νοηθῇ μόνον ἡ νέα Ἑλληνιστικὴ Ἀλεξανδρινὴ ἐρμηνεῖα τῆς Ἑβραϊκῆς Βίβλου. Σημειωτέον δ' ὅτι τὴν αὐτὴν ἀποψιν υἱοθετεῖ καὶ ἡ R. Sollamo¹⁰, ἢ ὁποῖα διατείνεται ὅτι μικραὶ μεταβολαὶ

τῆς αὐτῆς περίπου φύσεως δὲν ἀποτελοῦν ἀπόδειξιν ὑπάρξεως εἰδικῆς θεολογίας ἢ ἰδεολογίας τῶν Ο'. Εἰς τὰς Βιβλικὰς σπουδὰς ἢ μαρτυρία τῶν Ο' εἶναι σημαντικὴ, μόνον διότι ἐπιτρέπει νὰ διαπιστώσωμεν μεταγενεστέρως ἰδεολογικὰς καὶ θεολογικὰς ἐξελίξεις. Συνεπῶς, ἀντὶ τοῦ ὄρου Θεολογία τῶν Ο' προτιμώτεροι θὰ ἦσαν οἱ ὄροι «Θεολογικὴ Ἑρμηνεῖα τῶν Ο' (ἢ εἰς τὴν Μετάφρασιν τῶν Ο')».

Ὑπὸ τὸν ὄρον «Θεολογικὴ Ἑρμηνεῖα» εἶναι δυνατὸν νὰ ἐννοήσωμεν δύο τινά: α) μετάφρασιν βάσει θεολογικῶν κριτηρίων καὶ ὑπὸ θεολογικὰς προϋποθέσεις (theologisch-motivierte Übersetzung) ἢ β) ἱστορικοφιλολογικὴ καὶ/ἢ θεολογικὴ ἐρμηνεῖα μὲ θεολογικὰς συνεπείας (theologische Interpretation). Διὰ τῶν ἐν λόγῳ ὄρων γίνεται προσπάθεια διακρίσεως μεταξὺ ἐκείνου, τὸ ὁποῖον προαιρετικῶς ἀνήκει εἰς τὰς διραστηριότητας ἐνὸς μεταφραστοῦ, τ.ἔ. νὰ καταστήσῃ ἐπίκαιρον τὴν μετάφρασίν του, καὶ ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ ἐγγενὲς στοιχεῖον τῆς μεταφραστικῆς διαδικασίας καὶ ὀφείλομεν νὰ καταστήσωμεν ἀντικείμενον διαπραγματεύσεως εἰς τὰ πλαίσια τῆς ἐρεῦνης τῆς μεταφραστικῆς τεχνικῆς, τ.ἔ. ἢ ἔκφρασις μὲ ἀκρίβειαν καὶ πιστότητα τοῦ νοήματος τοῦ πρωτοτύπου. Οὐσιαστικὰς συμβολὰς εἰς τὴν διερεύνησιν τῶν ἀνωτέρω ἐρωτημάτων, ἐπὶ τῇ βάσει ἐνὸς μεμονωμένου βιβλίου, ἔχουν προσφέρει κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας οἱ J.W. Wevers¹¹ (Πεντάτευχος), M. Rösel¹² (Γένεσις, Πρωτοῖστορία), A. Van der Kooij¹³ (Ἡσαΐας), J. Cook (Παροιμίαι)¹⁴, S. Olofs-

9. R. Hanhart, Die Septuaginta als Problem der Textgeschichte, der Forschungsgeschichte und der Theologie, VTS XXII (1972) 185-200.

10. R. Sollamo, The Significance of Septuagint Studies, ἐν S.M. Paul/R.A. Kraft/ L.H. Schiffman/ W.W. Fields (ἐκδ.), Emanuel, 2003, 506 ἔξ.

11. J.W. Wevers, Notes on the Greek Text of Exodus, SBL.SCS 30, Atlanta 1990. Notes on the Greek Text of Genesis, Atlanta, GA 1993. Notes on the Greek Text of Deuteronomy, SBL.SCS 39, Atlanta, GA 1995. - Notes on the Greek Text of Leviticus, SBL.SCS 44, Atlanta, GA 1997. -Notes on the Greek Text of Numbers, SBL.SCS 46, Atlanta, GA 1998.

12. M. Rösel, Übersetzung als Vollendung der Auslegung. Studien zur Genesis-Septuaginta, BZAW 223, Berlin 1994.

13. A. Van der Kooij, Zur Theologie des Jesajabuches in der Septuaginta, ἐν H. Graf Reventlow (ἐκδ.), Theologische Probleme, 1997, 9-25. - The Oracle of Tyre. The Septuagint of Isaiah XXIII as Version and Vision, VTS 71, Leiden/Boston 1998.

14. J. Cook, The Septuagint of Proverbs. Jewish and/or Hellenistic Proverbs. Concerning the Hellenistic Colouring of LXX Proverbs, VTS 69, Leiden 1997.

son¹⁵, J. Schaper¹⁶ καὶ H. Gzella¹⁷ (Ψαλμοί). Αἱ ἐν λόγῳ συμβολαὶ σημαίνουν τὴν προοδευτικὴν ἀπομάκρυνσιν τῆς συγχρόνου ἑβδομηκοντολογικῆς ἐρεύνης ἀπὸ τὰ στενῶς ἐννοούμενα προβλήματα τῆς Κριτικῆς τοῦ Κειμένου τῆς Ἑβραϊκῆς Βίβλου (Textkritik), τῆς ὁποίας ἡ Μετάφρασις τῶν Ο΄ ὑπῆρξεν μέχρι τοῦδε θεραπεινίς, καὶ τῆς ἐξατομικευμένης γλωσσολογικῆς περιγραφῆς, ἡ ὁποία ἀγνοεῖ τὸν νοηματικὸν πλοῦτον τῶν κειμένων καὶ ἐθελοτυφλεῖ τοῦ ἰδεολογικοῦ καὶ θεολογικοῦ βάθους των.

Ὁ Emanuel Tov¹⁸ ἐκφράζει σκεπτικισμόν εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν δυνατότητα ἀνιχνεύσεως συστηματικῆς θεολογικῆς ἐξηγήσεως εἰς τὴν Μετάφρασιν τῶν Ο΄ καὶ προτιμᾷ, ὡς καὶ ὁ Seeligmann, νὰ ἀναφέρεται εἰς θεολογούμενα. Δὲν ἀσκεῖ μόνον κριτικὴν, ἀλλὰ προσφέρει ἐξηγητικὰ βοηθήματα πρὸς ὑπέρβασιν τοῦ προβλήματος. Οὕτως, ποιεῖται διάκρισιν μεταξὺ σημασίας τῶν Ἑλληνικῶν λέξεων εἰς τὴν γραμματείαν, ἡ ὁποία προηγήθη τῆς Μεταφράσεως τῶν Ο΄, τῆς σημασίας τῶν λέξεων εἰς τοὺς Ο΄ καὶ τῆς σημασίας, τὴν ὁποίαν προσέλαβαν, χρησιμοποιούμεναι ὑπὸ μεταγενεστέρων συγγραφέων, τ.ἔ. τῆς ἐξωκανονικῆς γραμματείας τῶν Ἑλληνορωμαϊκῶν χρόνων, τῆς Καινῆς Διαθήκης, τῶν Ἀποστολικῶν Πατέρων, τῶν Πατέρων καὶ Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας¹⁹. Ἐφαρμοζομένη ἢ ἐν λόγῳ διάκρισις εἰς τὴν Ἐξήγησιν καὶ Ἐρμηνείαν κειμένων ἐκ τῶν Ο΄, δύναται νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἀνεύρεσιν ἐκείνου τὸ ὁποῖον δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν ἀκραιφνῆ Θεολογίαν τῶν Ο΄, ἀνεξάρτητον ἀπὸ

τὴν Θεολογίαν τοῦ Ἑβραϊκοῦ κειμένου καὶ τὴν Θεολογίαν τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἡ ἀκραιφνῶς ἐννοουμένη Θεολογία τῶν Ο΄ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀπλῶς ὡς μέρος τῆς Ἱστορίας τῆς Θρησκείας τῆς Ἑβραϊκῆς Βίβλου ἢ παράρτημα τῆς Βιβλικῆς Θεολογίας καθ' ὅλου, ἀλλὰ δέον νὰ ἀποτελέσῃ αὐτοτελῆ ἐπιστημονικὸν τομέα.

Γ΄

Οἱ ὄροι «Θεολογία τῆς Μεταφράσεως τῶν Ο΄» ἢ «Θεολογία τῶν ἐπὶ μέρους βιβλίων της» ἢ «Θεολογία τῶν ἐκάστοτε μεταφραστῶν της» ἢ «Θεολογία τῆς Γλώσσης τῶν Ο΄», οἱ ὁποῖοι ἀπαντοῦν ὡς τίτλοι ἢ ὑπότιτλοι διαφόρων ἐπιστημονικῶν δημοσιευμάτων, ἀποτελοῦν κατ' οὐσίαν διαφορετικὰς προτάσεις προσεγγίσεως ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀνοικτοῦ ἐπιστημονικοῦ προβλήματος. Ἐμφαίνουν ἐξ ἄλλου καὶ τὴν ἐμβέλειαν τῶν ἐκάστοτε ἐρευνητῶν, καθὼς καὶ παράγοντας, ἀντικειμενικὸς καὶ ὑποκειμενικὸς, οἱ ὁποῖοι εἶναι δυνατόν νὰ προσδιορίσουν μελλοντικῶς τὴν μέθοδον συγγραφῆς μιᾶς ἐπιτομῆς τῆς Θεολογίας τῶν Ο΄.

«Θεολογία τῶν Ο΄ καθ' ὅλου» εἶναι ἡ θεώρησις τῆς Μεταφράσεως τῶν Ο΄ ὡς ἀπληρισμένου ὅλου, ὡς ἐνότητος, διεπομένης ἀπὸ συγκεκριμένης ἐρμηνευτικῆς γραμμῆς καὶ ἐκφραζούσης συγκεκριμένης θεολογικῆς ἀντιλήψεως, αἱ ὁποῖαι δὲν ταυτίζονται ἀπολύτως πρὸς τὰς ἀντιλήψεις τοῦ Μασωριτικοῦ κειμένου²⁰. Εἶναι εὐνόητον ὅτι ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔννοιαν εἶναι δυνατόν νὰ γίνεται λόγος καὶ περὶ Θεολογίας τοῦ Μασωριτικοῦ κειμένου, τῆς Λατινικῆς μεταφράσεως²¹ κ.ο.κ. Ἀξίζει νὰ σημειωθῇ ὅτι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐρμηνευτικαὶ γραμμαὶ καὶ θεολογικαὶ ἀντιλήψεις δὲν πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς δεδομένα. Ἡ σύγχρονος ἐπιστημονικὴ ἔρευνα καλεῖται, ἐκ νέου, νὰ τὰς ἀνακαλύψῃ καὶ νὰ τὰς ἀναδείξῃ ὡς τοιαύτας. Ἡ ἐν λόγῳ ἀντιλήψις περὶ τῆς Θεολογίας τῶν Ο΄ προϋποθέτει τὴν ὑπαρξίν κοινῶν ἰδεολογικοῦ καὶ θεολογικοῦ ὑπο-

15. S. Olofsson, God is my Rock. A Study of Translation Technique and Theological Exegesis in the Septuagint, CB.OT 31, Stockholm 1990.

16. J. Schaper, Eschatology in the Greek Psalter, WUNT II/76, Tübingen 1995.

17. H. Gzella, Lebenszeit und Ewigkeit. Studien zur Eschatologie und Anthropologie des Septuaginta-Psalter, BBB 134, Berlin 2002.

18. E. Tov, Die Septuaginta in ihrem Theologischen und Traditionsgeschichtlichen Verhältnis zur Hebräischen Bibel, ἐν M. Klopfenstein κ.ἄ. (ἐκδ.), Mitte der Schrift? Ein Jüdisch-Christliches Gespräch. Texte des Berner Symposions vom 6.-12. Januar 1985, Judaica et Christiana 11, Bern/Frankfurt/New York/Paris 1987, 237-265.

19. E. Tov, Three Dimensions of LXX Words, RB 83 (1976) 529-544.

20. J. Schreiner, Hermeneutische Leitlinien in der Septuaginta, ἐν O. Loretz/W. Strolz (ἐκδ.), Die Hermeneutische Frage in der Theologie, Schriften zur Weltgespräch 3, Freiburg, Br. 1968, 356-394.

21. J. Ziegler, Dulcedo Dei. Ein Beitrag zur Theologie der Griechischen und Lateinischen Bibel, ATA XIII/2, München 1937.

βάθρου τῆς μεταφράσεως, παραγνωρίζει ὁμως, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, τὴν ἀτομικὴν συμβολὴν τῶν μεταφραστῶν ἐκάστου βιβλίου ἢ ἐνότητος εἰς τὴν καθ' ὅλου κατανόησιν καὶ ἐρμηνείαν τοῦ πρωτοτύπου. Εὐκόλως δὲ συγγέεται ἡ τοποθέτησις τοῦ μεταφραστοῦ ὡς μεμονομένης προσωπικότητος πρὸς τὰς ἐν γένει θεολογικὰς ἀντιλήψεις καὶ δοξασίας τοῦ Ἑλληνιστικοῦ Ἰουδαϊσμοῦ. Ἐντεῦθεν, καθίσταται ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη διαλευκάνσεως τοῦ προβλήματος τοῦ τρόπου τῆς θεολογικῆς καὶ ἰδεολογικῆς τοποθετήσεως τῶν ἐπὶ μέρους βιβλίων ἢ μεταφραστῶν τῶν Ἑβραϊκῶν Ἱερῶν Γραφῶν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

Ὁ Νικόλαος Π. Μπρατσιώτης κατέστησεν, νομίζομεν, ἀρκούντως σαφές, ὅτι ἡ ἔρευνα τῆς γλώσσης τῆς Μεταφράσεως τῶν Ο' δὲν συμπύπτει μὲ τὴν ἔρευναν τῆς θεολογίας τῆς, ἢ ὅποια ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστον μέρος τῆς Βιβλικῆς Θεολογίας, ἀλλὰ εἶναι δυνατόν νὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὴν πληρεστέραν κατανόησιν, ἐρμηνείαν καὶ καταγραφὴν ταύτης, θεωρουμένης, βεβαίως, ὡς αὐτοτελοῦς πεδίου ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης²².

Ἐὰν τὸ δεῦτερον σκέλος τοῦ ὅρου «Θεολογία τῆς Μεταφράσεως τῶν Ο'» ἐκληφθῇ ὡς γενικὴ ὑποκειμενικὴ, τότε ὁ ὅρος εἰς τὸ σύνολόν του εἶναι δυνατόν νὰ σημαίνει τὴν θεολογίαν, ἢ ὅποια πράγματι ἐμπεριέχεται εἰς τοὺς Ο'. Αὕτη ἀναδύεται εἰς φῶς α) εἴτε διὰ τῆς σκοπίμου ἐπιλογῆς μεταφραστικῶν ἰσοδυνάμων ἐκ μέρους τοῦ μεταφραστοῦ πρὸς ἔκφρασιν περιεχομένων τῆς πίστεως, τὰ ὅποια δὲν ἀναφέρονται ρητῶς εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν Βίβλον, β) εἴτε διὰ μεταφραστικῶν ἐπιλογῶν, αἱ ὅποια, καὶ ἂν δὲν ἀπεσκοποῦν ἐξ ἀρχῆς εἰς τὴν διατύπωσιν θεολογικῆς ἀποκλίσεως ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ πρωτοτύπου, ἐν τούτοις εἶναι δυνατόν νὰ γεννοῦν τοιαύτην ἐντύπωσιν εἰς τὸν ἐκάστοτε ἀναγνώστην.

Ἐὰν ὁμως τὸ δεῦτερον σκέλος τοῦ ὅρου θεωρηθῇ ὡς γενικὴ ἀντικειμενικὴ, τότε ἐμφαίνει τὴν θεολογίαν, τὴν ὅποιαν χρεώνει ἡ Χριστιανικὴ Θεολογικὴ Ἐπιστήμη σήμερον εἰς τὴν Μετάφρασιν τῶν Ο',

πρᾶγμα τὸ ὅποion, βεβαίως, προϋποθέτει συγκεκριμένας ἀξιολογικὰς κρίσεις καὶ συγκεκριμένην στάσιν τοῦ Ἑβδομηκοντολόγου ὡς θεολόγου ἔναντι τοῦ ἀντικειμένου ἐρεῦνης του.

Δ'

Οἱ Ἑβδομήκοντα ἀνέλαβαν τὸ ἔργον τῶν ἔχοντες στερορὰν τὴν πεποίθησιν ὅτι τὰ πρὸς μετάφρασιν κείμενα ἦσαν αὐθεντικὴ ἔκφρασις τῆς συναντήσεως θεοῦ καὶ ἀνθρωπίνου παράγοντος. Συνεπῶς, ὁ ἐκάστοτε τρόπος μεταφράσεως εἶναι ἐνδεικτικὸς τοῦ βαθμοῦ καὶ τοῦ τρόπου κατανόησεως καὶ ἐρμηνείας τῶν πρὸς μετάφρασιν Ἁγίων Γραφῶν τοῦ Ἀρχαίου Ἰσραήλ. Ἄλλοι μὲν μεταφράζοντες κατὰ λέξιν ἀπέβλεπαν, ἐν πρώτοις, εἰς τὴν, κατὰ τὸ δυνατόν, ἀναπαραγωγὴν τῶν μορφολογικῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ Ἑβραϊκοῦ πρωτοτύπου εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, ὅπερ δύναται νὰ ἐμφαίνει εἴτε ὅτι εἰς ὠρισμένας περιπτώσεις ἡ γλωσσικὴ μορφή εἶναι λίαν σημαντικὴ διὰ τὴν ὀρθὴν κατανόησιν τοῦ θεοῦ λόγου, εἴτε ὅτι ὁ θεῖος λόγος εἶναι ἀρρήτως συνδεδεμένος μὲ τὸ γράμμα τοῦ βιβλικοῦ κειμένου. Ἄλλοι δὲ ἀποδίδοντες τὸ κείμενον ἐλευθέρως φαίνεται ὅτι ὑπεγράμμιζαν τὸ πνεῦμα τοῦ κειμένου, τὸ ὅποion δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὸν νὰ ταυτίζεται ἀπολύτως πρὸς τὴν ἐκάστοτε γλωσσικὴν μορφήν του. Τοῦτο δὲ διότι ἡ ἐκάστοτε γλωσσικὴ μορφή τοῦ ἱεροῦ κειμένου δύναται νὰ ἀντικατοπτρίξῃ τὰς διανοητικὰς καὶ φιλολογικὰς ἰκανότητας τῶν ἐπὶ μέρους μεταφραστῶν.

Ἡ μετάφρασις θέλει νὰ ὑπηρετήσῃ τὸ κοινὸν αἷτημα πάσης μεταφραστικῆς προσπάθειας, τ.ἔ. τὴν πλήρη πιστότητα εἰς τὸ πνεῦμα τῆς πρωταρχικῆς γλώσσης, εἴτε αὕτη ἀκολουθεῖ τὴν ὁδὸν τῆς κατὰ λέξιν μετάφρασεως εἴτε τὴν ὁδὸν τῆς ἐλευθέρας ἀποδόσεως, κατὰ τὸ πρότυπον τῆς διερμηνείας.

Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ διερμηνέως μόνον κατὰ τοῦτο εἶναι δυνατόν νὰ συγκριθῇ πρὸς τὴν ἐργασίαν τῶν Ο' μεταφραστῶν· ἀμφότεροι μεταφέρουν νοήματα ἐκ μιᾶς γλώσσης εἰς ἑτέραν. Ἐνῶ ὁμως ὁ διερμηνεύς ἀσχολεῖται μὲ προφορικὰ κείμενα, ἀφορῶντα εἰς τὴν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἐπικοινωνίαν καὶ συναλλαγὴν, ὁ μεταφραστὴς τῶν Ο' ἔχει πλήρη συνείδησιν τοῦ γεγονότος, ὅτι τὰ πρὸς μετάφρασιν κείμενα δὲν εἶναι μόνο ἀνθρώπινα, ἀλλὰ καὶ θεῖα. Ἐντεῦθεν καὶ ἀπο-

22. N.P. Bratsiotis, **ΨΔ**]-ΨΥΧΗ. Ein Beitrag zur Erforschung der Sprache und der Theologie der Septuaginta, VTS XV (1966) 58-89. - Ἀνθρωπολογία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, Ὁ Ἄνθρωπος ὡς Θεῖον Δημιούργημα, Ἀθήνα 1964-67. 1996⁸.

βλέπει εἰς τὴν διὰ τοῦ λόγου ἀληθῆ κοινωνίαν Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου. Αἱ ἀποκεκαλυμμένα θεῖα ἀλήθεια τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἶναι ἐπίτευγμα θεανθρώπινον, τὸ ὁποῖον ἐνεπιστεύθη ὁ Κύριος εἰς τὸν ἐκλεκτὸν λαὸν Του, μὲ τὴν ἐντολὴν τοῦ εὐαγγελισμοῦ εἰς ὅλα τὰ ἔθνη. Ὅταν ἀφαιρεθῆ ἡ διάστασις αὕτη, τότε ἡ Θεολογία τῶν Ο΄, μὲ τὴ συνδρομὴν διαφόρων μορφῶν τῆς Ἱστορικοφιλολογικῆς Μεθόδου, ἀποβαίνει θεραπαινὶς τῆς Ἱστορίας τῶν Θρησκειῶν. Ὅμως, οἱ ἑβδομήκοντα μεταφρασταὶ οὐδέποτε ὑπῆρξαν ἀπλοὶ παρατηρηταὶ τῶν Ἁγίων Γραφῶν τοῦ Ἰσραήλ. Τὸ ἐνδιαφέρον των δὲν ἦτο ἀπλῶς ἐπαγγελματικόν, τ.ἔ. ὑπολογιστικόν, ἀλλὰ βαθύτατα ὑπαρξιακόν καὶ πρωτίστως θεολογικόν, οὕτως ὥστε ἡ προχριστιανικὴ Συναγωγὴ ὁμοῦ μετὰ τῆς Ἀρχαίας Ἐκκλησίας νὰ ἀνεγνώρισεν εἰς τὸ ἔργον των τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἐπίνευσιν τοῦ Παναγίου Πνεύματος²³.

Ε΄

Ὡς ἀναγκαία προϋπόθεσις διὰ πᾶσαν περαιτέρω ἑβδομηκοντολογικὴν ἔρευναν ἴσχυσεν ἀπὸ τὰ τέλη

23. Θεμελιώδης, ἐν προκειμένῳ, εἶναι ἡ περὶ θεοπνευστίας τῶν Ο΄ ἀντίληψις τοῦ Κωνσταντίνου Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων, ὁ ὁποῖος παρέμεινεν εἰς τὸ πνεῦμα τῆς Ὀρθοδόξου Θεολογίας τῆς πρώτης μ.Χ. χιλιετίας (Περὶ τῶν Ο΄ Ἑρμηνευτῶν τῆς Παλαιᾶς Θείας Γραφῆς Βιβλίον Δ, Ἀθήναι 1847, 825 ἐξ.): *...ἀφ' οὗ θεία νεύσει καὶ βουλῆ διέλαμψε τὸ τῆς ἐρμηνείας τῶν Ο΄ κάλλιστον φέγγος, ταύτην, ἣ, τε πρὸ Χριστοῦ τῶν Ἑλληνιστῶν Ἰουδαίων Συναγωγῆ, ὡς ὁμότιμον καὶ ἰσοδύναμον τῷ θεοπνεύστῳ πρωτοτύπῳ τῆς ἑβραϊδος, ἐξεθειάζε... καὶ οἱ χριστοκλήρυκες Ἀποστόλοι ὡς θεόπνευστον ἐν ταῖς ἀκηράτοις αὐτῶν συνεξύφαναν συγγραφαῖς... Καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ μετὰ τῶν θείων Εὐαγγελίων ὡς θεῖαν καὶ ταύτην παρέδωκαν... Διὸ καὶ οἱ ἀποστολικοὶ Πατέρες... καὶ οἱ ἐφεξῆς τῶν Ἀποστόλων διάδοχοι, καὶ οἱ πνευματοφόροι Σύνοδοι..., καὶ πᾶσα ἡ σειρὰ τῶν θεοφόρων Πατέρων καὶ Διδασκάλων, ταύτην καὶ μόνην ἀγίαν καὶ ἀποστολικὴν διεπρέσβευον... Οὕτως ἐξ ἀρχῆς οἱ Χριστῷ τῷ Θεῷ πεπιστευκότες, παῖς πατρὸς παραλαβόντες, ἐτήρουν τῶν Ἀποστόλων τὰ δόγματα καὶ τῶν Προφητῶν τὰ θεσπίσματα, κατὰ τὰς Γραφάς, τὴν τε Παλαιὰν καὶ τὴν Καινὴν καὶ πᾶσα ἡ ἀγία καὶ ἄμωμος Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ οἷας παρέλαβεν ἐν τοῖς ἀκράντοις αὐτῆς κόλποις τὰς δύο ταύτας θεοτυπώτους τοῦ Θεοῦ Διαθήκας, τοιαύτας δι' αἰῶνος καὶ εἰς αἰῶνας ἐκράτησε καὶ διακρατήσσει, ὡς θέμεθλα τῆς Πίστεως, ὡς ζωηρόνους τῆς αἰωνίου σωτηρίας πηγὰς, ὡς ἀμφοτέρας ἀποτελούσας τὴν ὁμόρρυθον «Ἐκκλησιαστικὴν συμφωνίαν Νόμου καὶ Προφητῶν ὁμοῦ, καὶ Ἀποστόλων σὺν καὶ τῷ Εὐαγγελίῳ»...*

τῆς δεκαετίας τοῦ '60 ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀρχῆς νὰ ἐρευνῶνται τόσο τὸ Μασωριτικὸν ὅσον καὶ οἱ Ο΄, ἐν πρώτοις, ὡς αὐτοτελῆ κείμενα, τῶν ὁποίων τὰ πρωτότυπα ἔχουν ἀπολεσθεῖ.

Ἐὰν λοιπόν, εἰς τὴν προσπάθειάν μας νὰ ἀνιχνεύσωμεν εἰδικὴν Θεολογίαν τῶν Ο΄, θελήσωμε νὰ εἴμεθα συνεπεῖς, τότε πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι δὲν διαθέτομεν σήμερον οὔτε τὸ Πρωτότυπον Ἑβραϊκὸν κείμενον, οὔτε βεβαίως τὸ Ἑλληνικόν. Ἐχομεν μόνον μορφὰς κειμένου, τὰς λεγομένας διπλωματικὰς, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὡς βᾶσιν ἕνα ἐκ τῶν σωζομένων κωδίκων, ἢ ἐκλεκτικὰ κείμενα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς φιλολογικῆς κριτικῆς καὶ συνδυάζουν πλείονας μορφὰς κειμένου. Ὅπωςδήποτε ὅμως μία μορφή κειμένου δὲν δύναται καὶ δὲν πρέπει νὰ ταυτίζεται αὐτομάτως πρὸς τὸ Πρωτότυπον.

Δὲν γνωρίζομεν πλέον τὴν ἀρχικὴν μορφήν τῆς Μεταφράσεως τῶν Ο΄, τοὺς λεγομένους Πρωτοεβδομήκοντα, ἀλλὰ οὔτε τὴν ἀρχικὴν μορφήν τῆς Ἑβραϊκῆς Βίβλου, τὸ λεγόμενον Πρωτομασωριτικόν. Τὰ διαθέσιμα κείμενα ἔχουν ὑποστῆ πλείονας, σκοπίμους ἢ τυχαίας, οὐσιώδεις ἢ ἐπουσιώδεις μεταβολὰς καὶ ποικίλλας ἀναθεωρήσεις. Αἱ διαφοραὶ τῶν δύο κειμένων, Ἑβραϊκοῦ καὶ Ἑλληνικοῦ, ἐὰν δὲν εἶναι τυχαῖαι, τότε εἶναι ἐνδεικτικαὶ διαφορῶν προσπαθειῶν ἐρμηνείας ἢ πολλαπλῶν ἀναθεωρήσεων.

Βασικὴν θεολογικὴν προϋπόθεσιν τῶν Χριστιανῶν ἀναθεωρητῶν τῆς Βίβλου τῶν Ο΄ ἀπετέλεσεν ἡ κατανόησις τῆς ὡς μεταφράσεως Ἑβραϊκοῦ πρωτοτύπου, ἢ σχέσις τῆς πρὸς τὸ ὁποῖον ἔπρεπε ὅπωςδήποτε νὰ προσδιοριστῆ μὲ ἀκρίβειαν. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἀποτυπῶται καὶ εἰς τὰ διαρθώσεις, εἰς τὰς ὁποίας προέβησαν οἱ παλαιότεροι ἑβδομηκοντολόγοι προκειμένου νὰ ἀποκαταστήσουν τὴν ἀκριβῆ μετάφρασιν. Γεγονὸς εἶναι ὅτι, αἱ διαπιστούμεναι μεταβολαὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξηγηθοῦν πάντοτε ἐπὶ τῇ βᾶσει τῆς Ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Τὰ Βυζαντινὰ κείμενα ἔχουν ἄλλην προβληματικὴν. Τὸ θέμα τοῦ Πρωτοτύπου θεωρεῖται ὅτι ἔχει κλείσει δι' αὐτά. Λέξεις τῶν Βυζαντινῶν χειρογράφων, αἱ ὁποῖαι δεικνύουν προσπάθειαν ἐκσυγχρονισμοῦ καὶ ἐπικαιροποιήσεως, δύναται νὰ ἐμφαίνουν συγχρόνως θεολογικὴν τοποθέτησιν τοῦ Βυζαντινοῦ ἀντιγραφῆως ἔναντι τῶν βασικῶν θεολογικῶν προβλημάτων τῆς Ἑλληνικῆς Βί-

βλου. Συνεπῶς, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνεται λόγος περὶ τῆς Θεολογίας τῶν Ο΄ ἐὰν δὲν ἐξασφαλίζεται προηγουμένως στερεὰ μεθοδολογικὴ βάσις. Ὅρος ἀπαράβατος εἶναι, βεβαίως, ἡ προηγουμένη εἰς τὰ εἰσαγωγικὰ καὶ ἐρμηνευτικὰ προβλήματα τῆς Μεταφράσεως τῶν Ο΄, ὡς ἀρμοδίως διευτυπώθησαν καὶ διατυπῶνται ὑπὸ ἐκπροσώπων τῆς Ἑβδοομηκοντολογικῆς ἐπιστήμης.

ζ΄

Προκειμένου νὰ συμβάλωμεν εἰς τὴν διεθνή ἐπιστημονικὴν συζήτησιν περὶ τὴν Θεολογίαν τῶν Ο΄, προτείνωμεν τὴν χρῆσιν τοῦ ὄρου «Θεολογία τῆς Γλώσσης τῶν Ο΄»²⁴. Ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦτον ἐννοοῦμεν πᾶσαν θεολογικὴν ἐρμηνείαν, ἡ ὁποία δύναται νὰ προκύψῃ ἐκ τῶν ἀποκλίσεων τῆς γλώσσης τῶν Ο΄ ἐν σχέσῃ πρὸς τὸ Μασωριτικὸν κείμενον. Ἡ ἔρευνα τῆς Θεολογίας τῆς γλώσσης τῶν Ο΄ ἐκκινεῖ ἐκ τῶν ἑξῆς διαπιστώσεων: α) Πᾶσα ἐρμηνευτικὴ προσέγγις τοῦ κειμένου τῶν Ο΄ καταλήγει ἀναποφεύχτως εἰς ἀξιολογικὰ κρίσεις ἀναφορικῶς πρὸς τὴν σχέσιν τῆς γλώσσης πρὸς τὴν Θεολογίαν τῶν Ο΄. β) Πᾶσα θεολογία, ὅχι μόνον ἡ Ἑλληνιστικὴ Ἰουδαϊκὴ καὶ ἡ Καινοδιαθηκικὴ, ἀλλὰ καὶ ὀλόκληρος ἡ Χριστιανικὴ Θεολογία στοχάζεται καὶ ἐκφράζεται διὰ τῆς γλώσσης τῆς Μεταφράσεως τῶν Ο΄.

Εἰς τὸ ἐρώτημα, τί εἶδους ἀποκλίσεις δύνανται νὰ ἐκφράζουσιν ἰδιάζουσιν θεολογικὴν τάσιν, δίδεται ἡ ἑξῆς ἀπάντησις: α) κατ' εἶδος καὶ καθ' ὕλιν σκόπιμοι ἢ τυχαῖα διαφορὰ κειμένου καὶ β) μεταφραστικαὶ ἐπιλογαί. Σημασίαν ἔχει ἡ διαπίστωσις διαφορετικῆς γλωσσικῆς ἐκδοχῆς μετὰ διαφορετικὸν νόημα, τὸ ὁποῖον εἴτε ὀφείλεται εἰς διαφορετικὴν μορφήν Ἑ-

βραϊκοῦ πρωτοτύπου (Vorlage), εἴτε προεκλήθη σκοπίμως ὑπὸ τοῦ μεταφραστοῦ, εἴτε ἐνυπάρχει ἀνεπιστήτως εἰς τὰ ἐννοιολογικὰ δυνατὸτητα τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καθ' ἑαυτήν. Ἡ σύγκρισις πρὸς ψήγματα τῶν ὑπολοίπων Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν μεταφράσεων τῶν Ἀκύλα, Θεοδοπίου καὶ Συμμάχου, εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναδείξῃ τὴν ἰδιαιτερότητα καὶ ἐξαιρετικὴν θεολογικὴν σπουδαιότητα τῶν ἐκάστοτε γλωσσικῶν ἐπιλογῶν τῆς Μεταφράσεως τῶν Ο΄, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιλογή σημαίνει συγχρόνως ἀποκλεισμὸν ἄλλων δυνατοτήτων, αἱ ὁποῖαι ἐνδέχεται νὰ ὀδηγοῦν εἰς διαφορετικὰς ἐρμηνευτικὰς καὶ θεολογικὰς ἀξιολογικὰς κρίσεις.

Ἐάν ἀκολουθήσωμεν τὰ πρότυπα, τὰ ὁποῖα μᾶς ἐκληροδότησεν ἡ Θεολογία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ὡς ἐπιστημονικὸς κλάδος, τότε εἶναι δυνατὸν νὰ προτείνωμεν τοὺς ἑξῆς γενικοὺς τύπους συγγραφῆς μιᾶς Θεολογίας τῆς Μεταφράσεως τῶν Ο΄: α) τὸν ἱστορικόν, ἀναλόγως πρὸς τὴν χρονολόγησιν τῆς ἐκάστοτε ἀποκλινοῦσης μεταφράσεως καὶ τὰς ἱστορικοφιλολογικὰς ἐξαρτήσεις της, β) τὸν φιλολογικόν, συμφώνως πρὸς τὸν ὁποῖον, διαφορετικὰ βιβλία ἐκφράζουν διαφορετικὰς τάσεις, καθ' ὅσον ἡ Ἑλληνικὴ ἀπόδοσις των ἀνάγεται εἰς διαφορετικοὺς μεταφραστάς, οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ εἶναι φορεῖς διαφορετικῶν ἰδεολογικῶν καὶ θεολογικῶν ἀντιλήψεων, καὶ γ) τὸν συστηματικόν, δηλαδή εἴτε κατὰ θεολογικὰς ἐννοίας καὶ ἰδέας, εἴτε συμφώνως πρὸς τὴν κανονικὴν σειρὰν τῶν βιβλίων τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ κανόνος ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸν Παλαιστίνον, ὁ ὁποῖος ἐμφαίνει διάφορον κατανόησιν τῆς ἐννοίας τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ὡς πηγῆς τῶν ἀποκεκαλυμμένων θείων ἀληθειῶν.

24. E.G. Dafni, *Theologie der Sprache der Septuaginta*.

Μνήμη Μητροπολίτου Καστορίας Νικηφόρου

Πενήντα χρόνια συμπληρώνονται ἐφέτος ἀπὸ τὴν εἰς Κύριον ἐκδημίαν τοῦ αἰοιδίμου Μητροπολίτου Καστορίας Νικηφόρου Παπασιδέρη. Γιὰ νὰ τιμηθεῖ ἡ μνήμη του ἡ Ἱερά Μητρόπολις Καστορίας ὀργάνωσε σειρά ἐκδηλώσεων κατὰ τὸ διήμερο 7-8 Ἰουνίου ἐ.ἔ. Τὴν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐξεπροσώπησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γρεβενῶν κ. Σέργιος, ὁ ὁποῖος καὶ ἀνέγνωσε σχετικὸ μῆνυμα. Ὁ μακαριστὸς Ἱεράρχης γεννήθηκε στὸ Δισπηλιὸ Καστορίας καὶ διετέλεσε Ἡγούμενος τῆς ἱστορικῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Νικάνορος Ζάβορδας. Σπούδασε στὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης καὶ ἐν συνεχείᾳ ὑπηρέτησε στὶς Συνοδικὲς Ὑπηρεσίαις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τὴν Ἱερά Μητρόπολη Καστορίας ἐποίμανε ἀπὸ τὸ 1936 μέχρι τὸ 1958. Στὸ Ἐγκόλπιον Ἡμερολόγιον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Καστορίας τοῦ ἔτους 2008, τὸ ὁποῖο εἶναι ἀφιερωμένο στῆ μνήμη τοῦ μακαριστοῦ Νικηφόρου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καστορίας κ. Σεραφεῖμ γράφει μεταξὺ ἄλλων τὰ ἐξῆς: «Ἄκουσα πολλὰ γιὰ τὸν Ἱεράρχη αὐτὸν καὶ διάβασα γιὰ τὴν διακονία του καὶ τὸ ἔργο του σὲ ἰδιαιτέρα κρίσιμες ἐποχὲς γιὰ τὴν πατρίδα καὶ τὴν Ἐκκλησία. Στὸ πρόσωπό του συναντοῦμε τὸν ἀπλό ποιμένα τῶν λογικῶν προβάτων. Ἐποίμανε τὸ ποίμνιό του μὲ ἀπλότητα, πὺν εἶναι μία ἀπὸ τίς σπάνιες ἀρετὲς, μὲ σύνεση, μὲ ταπεινώση, μὲ θυσίαις πολλές. ... Αὐτὸς ὁ Ἱεράρχης ἔχει καὶ ἓνα τέλος ἀγαθό, ἀνώδυνο, ἀνεπαίσχυντο καὶ εἰρηνικό. Τελώντας μία Ἐξόδιο Ἀκολουθία κάποιαις Καστοριανῆς κατὰ τὴν παραμονὴ τῆς ἐορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τοῦ 1958 καὶ κατὰ τὴν διάρκειά τῶν «νεκρωσίμων Εὐλογηταρίων» φτερούγισε ἡ ἀγία ψυχὴ του ἀπὸ τὸ γήινο σαρκίον του στὴν χώρα τῶν ζώντων, στὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ, στὸν θρόνον τοῦ Ἐσφαγμένου Ἀρνίου... Αἰωνία σου ἡ μνήμη Γέροντα».

K.X.

**Ἡ Ἡμερίδα τοῦ Παρατηρητηρίου Κοινωνικῶν
Φαινομένων**

Τὴν Δευτέρα 26 Μαΐου τ.ἔ. πραγματοποιήθηκε στὸ Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης ἡ καθιερωμένη κατ' ἔτος Ἡμερίδα τοῦ Παρατηρητηρίου Κοινωνικῶν Φαινομένων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Συμμετεῖχαν οἱ Γραμματεῖς τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ τὸ ἐπιστημονικὸ προσωπικό (κληρικοί καὶ λαϊκοί) τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Τῶν ἐργασιῶν προήδρευσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος μετέφερε καὶ τὸν χαιρετισμὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, καὶ ὁ κ. Ἀντώνιος Παπαντωνίου, Θεολόγος-Κοινωνιολόγος, Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου Παλινοστούτων καὶ Μεταναστῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Τὸ γενικὸ θέμα τῆς Ἡμερίδος ἦταν: «Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐνώπιον τῶν ποικίλων πολιτικῶν, κοινωνικῶν

**Μνήμη Μητροπολίτου
Καστορίας Νικηφόρου**

Ἡ Ἡμερίδα τοῦ Παρατηρητηρίου Κοινωνικῶν Φαινομένων

**Ἡ Ἐκκλησία κοντὰ στοὺς
Σεισμοπαθεῖς**

Ρωγμὲς σὲ Ναοὺς

**Συγχαρητήρια στὸν
Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο
Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελο**

καὶ ἄλλων ἐξελίξεων». Ὁμίλησαν κατὰ σειράν οἱ ἐξῆς: Δρ. Κωνσταντῖνος Ζορμπᾶς, Θεολόγος-Κοινωνιολόγος καὶ Διευθυντὴς τοῦ Παρατηρητηρίου, Χριστόδουλος Λάζαρης, Διευθυντὴς Ἐκκλησιαστικῶν Ὑποθέσεων τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, Δρ. Νικόλαος Κοτζίᾱς, Συγγραφεὺς καὶ Πρόεδρος τοῦ Κέντρου Μελετῶν Ι.ΣΤ.Α.ΜΕ., Ἀπόστολος Νικολαΐδης, Καθηγητὴς στὸ Τμῆμα Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καὶ Ἀθανάσιος Χατζηλάκος, Καθηγητὴς Πληροφοριακῶν Συστημάτων στὸ Ἄνοικτὸ Πανεπιστήμιο Κύπρου. Μεταξὺ τῶν σκοπῶν τοῦ Παρατηρητηρίου εἶναι καὶ ἡ ὑποβολὴ θεολογικῶς καὶ κοινωνιολογικῶς τεκμηριωμένων εἰσηγήσεων πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ὥστε νὰ ἀντιμετωπίσει ἐπιτυχῶς τὰ σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα σὲ ἓνα διαρκῶς μεταβαλλόμενο κόσμο.

K.X.

Ἡ Ἐκκλησία κοντὰ στοὺς Σεισμοπαθεῖς

Ὁ σεισμὸς ἐντάσεως 6,5 Ρίχτερ πού ἐπληξε τὴν Ἡλεία καὶ τὴν Ἀχαΐα στίς 8.6.2008 προκάλεσε τὸν θάνατο δύο συνανθρώπων μας, τὸν τραυματισμὸ πολλῶν καὶ τὴν καταστροφὴ σημαντικοῦ ἀριθμοῦ οἰκιῶν καὶ δημοσίων κτηρίων. Οἱ ἐπιχώριοι Μητροπολίται, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἡλείας κ. Γερμανὸς καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πατρῶν κ. Χρυσόστομος, ἔσπευσαν ἀμέσως κοντὰ στοὺς πληγέντες καὶ ἐξεδήλωσαν τὴν διάθεσιν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας γιὰ ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ συμπαράσταση. Ἐξ ἄλλου ἡ Μ.Κ.Ο. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀνεκοίνωσε ὅτι ἐνισχύει ἤδη μὲ κάθε τρόπο τοὺς σεισμοπαθεῖς.

Μὲ ἐντολὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Ἱερωνύμου, τὸ κλιμάκιο τοῦ Ὄργανισμοῦ, σὲ συνεργασία καὶ μὲ τὴν ἐκεῖ Ἱερέα Μητροπόλιν, ἔφτασε στὰ χωριά πού ὑπέστησαν σοβαρὰς ὑλικὰς ζημιὰς ἀπὸ τὸ χτύπημα τοῦ Ἐγκέλαδου καὶ παρέδωσε στὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἡλείας κ. Γερμανό:

- 1 τόνο ἐμφιαλωμένο νερὸ
- 500 σεντόνια
- 600 κουβέρτες (θερινές)
- 100 κουβέρτες γιὰ ὑπόστρωμα

- 8 σκηνές
- 150 κιλά ζυμαρικά
- 400 τεμάχια κονσέρβες

τὰ ὁποῖα διανεμήθηκαν στὰ χωριά τοῦ Δήμου Πηνείας πού ὑπέστησαν τὶς μεγαλύτερες ζημιές. Ἐνῶ στὴν Ἱερά Μητρόπολη Πατρῶν παραδόθηκαν ἄλλον ἓνας τόνους ἐμφιαλωμένου νεροῦ.

Ἡ Μ.Κ.Ο. «Ἀλληλεγγύη» μὲ ἐντολὴ τοῦ διευθύνοντος συμβούλου κ. Κωστῆ Δήμισα τέθηκε στὴ διάθεσιν τῆς Γενικῆς Γραμματείας Πολιτικῆς Προστασίας, προκειμένου νὰ καλυφθοῦν οἱ ἄμεσες ἀνάγκες τῶν σεισμοπαθῶν.

Τὸ Μουστογιάννιο Ἰδρυμα «Ὁ Καλὸς Σαμαρεΐτης» στὰ Τρόπαια Ἀρκαδίας δύναται νὰ παραχωρήσει κλίνες σὲ ἄτομα, τῶν ὁποίων τὰ σπίτια ὑπέστησαν σοβαρὰς ζημιές, ἐὰν αὐτὸ κριθεῖ ἀπαραίτητο.

Ἐξάλλου, σὲ συνεργασία μὲ τὸ Ὑπουργεῖο Ὑγείας καὶ Κοινωνικῆς Ἀλληλεγγύης, ἡ Κινητὴ Μονάδα Ψυχικῆς Ὑγείας Λακωνίας τῆς «Ἀλληλεγγύης» τέθηκε στὴ διάθεσιν τῶν κατοίκων τῶν νομῶν, πού ἐπλήγησαν περισσότερο ἀπὸ τὸν καταστροφικὸ σεισμὸ.

Κατὰ τὴν παραλαβὴ τῆς ἀνθρωπιστικῆς βοήθειας τόσο ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἡλείας κ. Γερμανὸς ὅσο καὶ ὁ δήμαρχος Πηνείας κ. Βασίλειος Παπαδόπουλος ἐξέφρασαν τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὴν εὐχαριστίαν πρὸς τὴν Ἀλληλεγγύη γιὰ τὴν ἄμεση ἀποστολὴ ἀνθρωπιστικῆς βοήθειας πρὸς τοὺς κατοίκους τοῦ Δήμου καὶ τῆς Μητροπόλεως.

Ἐπίσης γιὰ τὴν ἀνακούφιση τῶν σεισμοπλήκτων ἡ Ἱ. Μητρόπολις Πατρῶν συνέστησε εἰδικὸ Ταμεῖο.

K.X.

Ρωγμὲς σὲ Ναοὺς

Ἐνα συγκινητικὸ στιγμιότυπο ἀπὸ τὴν σχετικὴ εἰδησεογραφία ζήσαμε ὅταν ἀκούσαμε στὰ τηλεοπτικὰ δελτία τὴν παλλόμενη φωνὴ τοῦ ἱερέως τῆς Κάτω Ἀχαΐας, ὁ ὁποῖος μᾶς πληροφοροῦσε ὅτι ὑπέστη ζημιὰς ἀπὸ τὸν σεισμὸ ὁ Ναὸς τῆς κωμοπόλεως. Δὲν ἀποκλείεται δὲ νὰ ὑπάρχουν σοβαρὰς ζημιὰς καὶ σὲ ἄλλους Ναοὺς χωριῶν. Εὐχόμεθα ὁ Θεὸς νὰ χαρίσει ἀνακούφιση καὶ παρηγορία στοὺς σεισμοπαθεῖς τῆς Πελοποννήσου καὶ εἴμαστε βέβαιοι ὅτι πολὺ γρήγορα

μέ τήν συνεισφορά τῶν πιστῶν καί τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν θά ἐπισκευασθοῦν ὅλες οἱ ζημίες στοὺς πληγέντες Ναούς.

Κ.Χ.

**Ἀνηγορεύθη Διδάκτωρ ὁ Θεοφιλέστατος
Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος**

Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ἔκφράζει τὰ θερμὰ συγχαρητήριά της στὸν Θεοφιλέστατο ἐπίσκοπο Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελο, ὁ

ὁποῖος ἀνηγορεύθη Διδάκτωρ τοῦ Ποντιφικίου Ἀνατολικοῦ Ἰνστιτούτου (Pontificium Institutum Orientale). Τὸ θέμα τῆς Διατριβῆς ἦταν: «Ἡ κανονικὴ καὶ θεολογικὴ παράδοση περὶ τῆς παραλαβῆς, τοῦ καθαγιασμοῦ καὶ τῆς χρήσεως ἐν τῇ λατρείᾳ τοῦ Ἁγίου Μύρου στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸν ΙΘ' καὶ Κ' αἰῶνα». Ἡ τελετὴ Ἀναγορεύσεως ἔλαβε χώρα στὴν Ρώμη στὶς 15.5.2008. Εὐχόμεθα στὸν Θεοφιλέστατο κ. Ἀγαθάγγελο, Γενικὸ Διευθυντὴ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, νὰ συνεχίσει εὐδοκίμως, μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, τὴν διακονία του στὴν Ἐκκλησία.

Κ.Χ.

“Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἐνισχύσουν τὴν προσπάθεια τῆς Μ.Κ.Ο. «Ἀλληλεγγύη» γιὰ τὴ στήριξη τῶν σεισμόπληκτων συνανθρώπων μας, μποροῦν νὰ καταθέτουν τὴ συνεισφορά τους στοὺς τραπεζικοὺς λογαριασμοὺς τοῦ Ὄργανισμοῦ στὶς τράπεζες:

ΠΕΙΡΑΙΩΣ (5054018129257),
ALPHA BANK (188002002000802),
EUROBANK (0530200156646)
ΚΥΠΡΟΥ (19118605).

Τὸ τηλεφωνικὸ κέντρο τοῦ Ὄργανισμοῦ (τηλ.: 210.5203031-5) βρίσκεται στὴ διάθεση ὅλων ὅσοι ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ περισσότερες πληροφορίες γιὰ τὶς ἀνθρωπιστικὲς ἀποστολές.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριστείδη Πανώτη:
«Τὸ Συνοδικὸν τῆς ἐν
Ἑλλάδι Ἐκκλησίας»

Ἡ ἑλληνικὴ θεολογικὴ βιβλιογραφία ἔχει πολλὰς ἀναφορὰς στὴν ἱστορικὴ πορεία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τόσο ἐπίτομες ὅσο καὶ σὲ μορφὴ ἐπισημονικῶν ἄρθρων καὶ ἀνακοινώσεων. Κάθε νέα ἐργασία γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό, ἀποτελεῖ ξεχωριστὸ γεγονός γιὰ τὴ θεολογικὴ καὶ τὴν ἱστορικὴ γραμματεία μας, καθὼς φέρνει στὸ φῶς νέα στοιχεῖα, καὶ προβάλλει νέες ἀπόψεις καὶ νέες ἐρμηνεῖες γιὰ τὰ γεγονότα ποὺ διαμόρφωσαν τὴν ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ στὸν τόπο μας.

Στὴ σχετικὴ βιβλιογραφία ὑπάρχουν ἐκδόσεις, προϊόντα πολὺμοχθῆς διευρεύνησης καὶ μακροχρόνιας ἐνασχόλησης, ποὺ κυριολεκτικῶς ἀφήνουν ἐποχὴ, καὶ ἀποτελοῦν ὄροσημα γιὰ τὴν μελλοντικὴ ἐρευνητικὴ ἐργασία ἄλλων συγγραφέων. Στὴν κατηγορία τῶν θεμελιωδῶν αὐτῶν ἔργων ὀπωσδήποτε ἀνήκει καὶ ὁ τόμος «Τὸ Συνοδικόν. Ἐπίτομη ἱστορία τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας κυρίως ὡς κληματίδας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου», τοῦ Ἀρχοντος Μ. Ἱερομνήμονος καὶ ἐξέχοντος συγγραφέως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου κ. Ἀριστείδη Γ. Πανώτη. Ὁ τόμος, ποὺ ἀποτελεῖ τὸ πρῶτο μέρος ἑνὸς εὐρύτερου ἔργου καὶ καλύπτει τὸ χρονικὸ διάστημα 50 μ.Χ. ὡς 1850, ἀποτελεῖται ἀπὸ 631 μεστὲς καὶ καλοτυπωμένες σελίδες, ἔχει δὲ ἐκδοθεῖ (Ἀθήνα 2008) ἀπὸ τὸν γνωστὸ ἐκδοτικὸ οἶκο τοῦ κ. Ἀθ. Σταμούλη, σὲ μία καλαίσθητη καὶ δεμένη ἔκδοση, ποὺ μαρτυρεῖ μεράκι καὶ μαστοριὰ τυπογραφικὴ.

Τὸ βιβλίον εἶναι ἀφιερωμένο στοὺς ἀειμνήστους Μητροπολίτες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, Περγάμου Ἀδαμάντιο (1909-1958), Ἰκονίου Ἰάκωβο (1916-1965) καὶ Χαλκηδόνος Μελίτων (1913-1989), καὶ μετὰ τὸν πρόλογο (σ. 13) καὶ τὴν εἰσαγωγή (σ. 21) διαιρεῖται σὲ τέσσερα μέρη. Τὸ πρῶτο καὶ τὸ δεύτερο μέρος ἀφιερώνονται στὴν πρώτη περίοδο τῆς ἱστορίας τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας, ποὺ καλύπτει τὸ διάστημα ὡς καὶ τὴν ἄλωση τῆς Κωνσταντινούπολης ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανοὺς Τούρκους, τὸ 1453. Τὸ δὲ τρίτο καὶ τέταρτο μέρος συναποτελοῦν τὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας ἐν Ἑλλάδι μετὰ τὴν ἄλωση, καὶ κυρίως μετὰ τὸ 1821 καὶ τὴν μονομερῆ ἀνακήρυξη τοῦ Ἀυτοκεφάλου, ὡς τὸ 1850. Ὁ τόμος κατακλείεται μὲ τὴν ἐξαγωγή συμπερασμάτων (σ. 627).

Ὁ συγγραφέας τοῦ ἔργου ἔχει σπουδάσει θεολογία στὴν Ἀθήνα καὶ στὸ Παρίσι, καὶ ἔχει διδάξει ὡς καθηγητὴς ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὴν ἱερὰ ἐπιστήμη, ἐνῶ διατέλεσε καὶ ἀρχισυντάκτης τῆς μοναδικῆς καὶ σπουδαιοτάτης *Θρησκευτικῆς καὶ Ἠθικῆς Ἐγκυκλοπαιδείας* (1962-1968). Σύμβουλος καὶ συνεργάτης τῶν ἀοιδίμων Οἰκουμενικῶν Πατριαρχῶν Ἀθηνᾶγόρα Α΄ καὶ Δημητρίου Α΄, ὡς ἐπίσης καὶ τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, ἀποτελεῖ τὸν πρεσβυγενῆ Ἀρχοντα Ὁφφικίαλο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, καθὼς χειροθετήθηκε τὸ 1967. Τὸ ἐπιστημονικὸ ἔργο του περιστρέφεται περὶ τίς σχέσεις τῶν Πατριαρχείων Παλαιᾶς καὶ Νέας Ρώμης, τίς διορθόδοξες καὶ τίς διεκκλησιαστικὲς σχέσεις, ἐνῶ ἔχει καὶ μεγάλο ἐκλαϊκευτικὸ ἔργο, θεωρούμενος ἀπὸ τοὺς πλέον ἐγκυρους γνῶστες τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων σήμερα. Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἔχει τιμηθεῖ μὲ πολλὰ ἐκκλησιαστικὰ παράσημα καὶ διακρίσεις, ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πα-

Τοῦ
Μ. Γ. Βαρθόλη,
Ἀναπλ. Καθηγητοῦ τοῦ
Δημοκριτείου Πανεπιστημίου
Θράκης

τριαρχεῖο, τὸ Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων, ἀρχιεπισκοπές, μητροπόλεις, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν Πάπα Παῦλο Στ'.

Ὁ στέρεος αὐτὸς ὄπλισμός, εἶναι εὐδιάκριτος καὶ στὶς σελίδες τῆς μετὰ χεῖρας μελέτης. Μὲ βάση τὴν ὑπάρχουσα ἔγκυρη βιβλιογραφία, ἀλλὰ καὶ πολλὲς πηγές, τίς ὁποῖες κατέχει καὶ κριτικὰ ἀντιμετωπίζει καὶ διασταυρώνει, ὁ κ. Ἀρ. Πανώτης περιγράφει καὶ σκιαγραφεῖ τὴν πορεία τοῦ χριστιανισμοῦ στὸν ἑλληνικὸ χῶρο, ἀλλὰ καὶ εὐρύτερα στὴν περιοχὴ τῆς ἀνατολικῆς Μεσογείου, ἀπὸ τοὺς χρόνους τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὡς τὸ τέλος τῆς πρώτης χιλιετίας (σ. 35-307). Ἡ διάδοση τοῦ χριστιανισμοῦ στὸν ἑλλαδικὸ χῶρο, τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου, οἱ χριστιανικὲς κοινότητες τῆς Κορίνθου καὶ τῆς Μήλου, οἱ διωγμοὶ καὶ οἱ πρῶτες Οἰκουμενικὲς Σύνοδοι, ἡ παγίωση τοῦ πολιτεύματος τῆς Ἐκκλησίας, ὁ θρίαμβος τῆς Ὀρθοδοξίας στὴν Ἀνατολὴ καὶ ἡ παλαιὰ Ἑλλάδα ὑπὸ τὴν πνευματικὴ καὶ ποιμαντικὴ σκέπη τῆς Νέας Ρώμης, ἀποτελοῦν τοὺς κυριότερους σταθμοὺς στὴν διαγραφὴ τῆς μεγάλης καὶ θαυμαστῆς αὐτῆς πορείας.

Τὸ δεύτερο μέρος τοῦ βιβλίου (σ. 307-344) εἶναι ἀφιερωμένο στὰ ἐκκλησιαστικὰ γεγονότα ἀπὸ τὸ 1000 ὡς τὸ 1453, μὲ ἰδιαίτερη μάλιστα ἀναφορὰ στὴν ἄλωση τῆς Πόλης τὸ 1204, καὶ τὴ συνακόλουθη ἐξορία τοῦ Πατριαρχείου στὴ Νίκαια, ὡς τὸ 1261, ὅποτε ἡ Κωνσταντινούπολη ἀνακαταλαμβάνεται, καὶ ἡ Ἀνατολικὴ Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία ἀνασυστήνεται. Πρόκειται γιὰ τὸν κύριο κορμὸ τῆς βυζαντινῆς περιόδου, κατὰ τὴν ὁποία ἐδραιώνεται καὶ διαμορφώνεται ἡ ἐκκλησιαστικὴ κατάσταση στὸν ἑλλαδικὸ χῶρο, ἀλλὰ καὶ παγιώνεται ἡ ἄμεση πνευματικὴ καὶ ποιμαντικὴ σχέση τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας μὲ τὸν πάνσεπτο Οἰκουμενικὸ Θρόνο τῆς πρωτεύουσας τῆς Αὐτοκρατορίας, τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Στὸ τρίτο μέρος (σ. 345-469) μελετᾶται συστηματικὰ ὁ ρόλος καὶ ἡ ὀργάνωση τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ὡς ψυχῆς καὶ κιβωτοῦ τοῦ Γένους, κατὰ τὴν περίοδο τῆς ὀθωμανικῆς κατακτῆσεως. Τὰ προνόμια τοῦ Γένους καὶ τὰ ἐπάλληλα ἐπαναστατικὰ γεγονότα, ἡ παγίωση τοῦ συστήματος τοῦ κοινοτισμοῦ καὶ ἡ ἐθναρχικὴ πολιτικὴ καὶ δράση τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας περιγράφονται καὶ ἐκτιμῶνται ἀκριβοδίκα, στὶς πραγματικὲς τοὺς διαστάσεις, ἀφοῦ

πράγματι διαμόρφωσαν θεσμούς, νοσοτροπίες καὶ ἀντιλήψεις, καὶ καθόρισαν ἀπολύτως τὴ μορφή, τὴν πνευματικὴ φυσιογνωμία καὶ τὴν ταυτότητα τῆς Ρωμοσύνης. Ὅλες αὐτὲς οἱ διαδικασίες, ποὺ ὀδήγησαν σὲ ἀποτελέσματα καὶ σήμερα ὄρατά, σκιαγραφοῦνται καὶ ἐκτιμῶνται ἀριστοτεχνικὰ ἀπὸ τὸν συγγραφέα τοῦ βιβλίου.

Μὲ τὸ τέταρτο μέρος (σ. 470-626) ἀρχίζει ἡ ἀφήγησις τῆς καθαρῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ποὺ θὰ κορυφωθεῖ στὸν ἐναγωνίως προσδοκώμενο δεύτερο τόμο τοῦ ἔργου. Κι αὐτὸ ἐπειδὴ ἐδῶ ὁ συγγραφεὺς διαπραγματεύεται τὴν συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν Ἐπανάσταση τοῦ Γένους (1821-1833), τὴ θέση τῆς θρησκείας στὴ συντεταγμένη νέα ἑλληνικὴ Πολιτεία καὶ κατὰ τὴν διακυβέρνηση τοῦ Ἰωάννη Καποδίστρια, τὸ «αὐτόβουλο» ἑλλαδικὸ σχίσμα (1833-1850) καὶ τὰ σχετικὰ μὲ αὐτό: τὸ σχέδιο «χειροαφετήσεως» τῆς Ἐκκλησίας, τὰ γεγονότα ποὺ ὀδήγησαν στὴν αὐθαίρετη ἑλλαδικὴ ἐκκλησιαστικὴ «αὐτονόμηση», τὴν «καταδούλωση» τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας, τὴν διασπάθιση τῆς ἐκκλησιαστικῆς παρουσίας, τὴν διαμάχη πολιτειακοῦ καὶ παραδοσιακῶν, τὸν «Θεοσεβισμό» τοῦ Θεόφιλου Καΐρη (1784-1853), τὴν «λουθηροκαλβινικὴ» παρεμβολή, τὴν ἀφετηρία τῶν ἑλληνικῶν θρησκευτικῶν ὀργανώσεων καὶ τὸ ἀδιέξοδο τῆς αὐθαίρετης διαστάσεως τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας ἀπὸ τὴν Μητέρα Μεγάλὴ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ὅλα αὐτὰ περιγράφονται μὲ γλαφυρότητα λόγου καὶ σαφήνεια, κυρίως δὲ μὲ τὴ χρήση τέτοιου ὑποστηρικτικοῦ ὕλικου, ὥστε νὰ ἀποτελοῦν στέρεα συμπεράσματα μᾶς πολύχρονης καὶ πολύμοχθης κριτικῆς ἐπιστημονικῆς ἐνασχολήσεως. Ὁ πρῶτος τόμος κλείνει μὲ τὴν δεκαεπτάχρονη «ἀκοινωνησία» τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας, ποὺ κάποτε προσεῖλκυσε τὸ πολιτειακὸ ἐνδιαφέρον, ὥστε νὰ ἐπιχειρηθεῖ ἡ ἐπιστροφή στὴν κανονικότητα, ποὺ ἐκφράζεται καὶ ἐκπροσωπεῖται μόνον ἀπὸ τὸν Πρωτοκορυφαῖο γιὰ τὴν Ὀρθοδοξία πάνσεπτο Οἰκουμενικὸ Θρόνο.

Καὶ εἶναι εὐχῆς ἔργον ὅτι ὁ κ. Ἀρ. Πανώτης γνωρίζει τόσο καλὰ βιβλιογραφία καὶ πηγές, ὥστε νὰ μπορεῖ μὲ νηφαλιότητα καὶ ἔγκυρο ἐπιστημονικὸ λόγο νὰ περιγράφει μίαν περίοδο ὅπωςδήποτε ταραγμένη, ποὺ ἔχει ἀφήσει μέχρι σήμερα τὰ ὑπολείμματά της στὴ

σύγχρονη μας ἑλλαδικὴ ἐκκλησιαστικὴ καὶ πνευματικὴ πραγματικότητα. Καὶ βεβαίως ἀναδεικνύεται μέσα ἀπὸ τὶς σελίδες τοῦ βιβλίου ἡ ἀποστολικὴ γραμμὴ καὶ παράδοση ποὺ συνδέει ἄρρηκτα τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, εἰς τὸ διηγεσθῆναι.

Μὲ πολλὴ σοφία ὁ συγγραφεὺς στὸν πρόλογο τοῦ ἔργου του (σ. 13-14) τονίζει ὅτι τὸ ἔργο δὲν ἀφορᾷ τόσο τοὺς ψυχραίμους γνώστες τῆς ἱστορίας, ὅσο ἐκείνους ποὺ συχνὰ ἐπιχειροῦν νὰ ἀναβιώσουν προβλήματα καὶ διαφωνίες, πάντοτε μὲ τρόπο ἀνιστόρητο, καὶ συχνότατα μὲ σκοποὺς ἰδιοτελεῖς. Καὶ φυσικά, παρόμοια ἔργα συντελοῦν ὥστε νὰ ἀποκαθίσταται ἡ πραγματικὴ γαλήνη, ποὺ ἔχει ἀνάγκη τὸ χριστεπώνυμο πλήρωμα σὲ καιροὺς χαλεποὺς –ὅπως οἱ δικοὶ μας– ὥστε ἡ Ἐκκλησία νὰ ὀλοκληρώνει τὴ σωτηριώδη ἀποστολή της στὸν κόσμος, μακριὰ ἀπὸ τὴν τύρβη καὶ τὴν ταραχὴ πρόσκαιρων ἐπιδιώξεων καὶ πρόχειρων ἀποφάσεων. Ὅπως ἄλλωστε ὁ κ. Ἄρ. Πανώτης τονίζει (σ. 17) εἶναι ἡ συνοδικότητα ποὺ συχνὰ προφυλάσσει τὸ σκάφος τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ κλυδωνισμοὺς καὶ κινδύνους, γεγονός ποὺ ἀπεικονίζεται καὶ στὸν τίτλο ποὺ ἐπέλεξε γιὰ τὸ σύγγραμμά του.

Ἡ ἰδέα τῆς παρουσιάσεως τῆς ἱστορίας τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας ἀπ' ἀρχῶν ἕως σήμερα, καὶ ὑπὸ τὸ

πρῶσιμα τῶν σχέσεών της πρὸς τὴν Μητέρα Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, εἶναι εὐρηματικὴ καὶ πρωτότυπη, δίνει δὲ στὸ ὅλο ἔργο τὸν χαρακτήρα πραγματικῆς ἀνεπανάληπτης συμβολῆς στὴν ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία μας. Θέτει ἀκριβῶς τὸ δάκτυλον «ἐπὶ τὸν τύπον τῶν ἡλῶν», καὶ πραγματοποιεῖται ὑπὸ τὴ μύχια σκέψιν τοῦ σωφρονισμοῦ, διὰ τῆς ἱστορικῆς γνώσεως, ὧν ὅσοι θὰ ἤθελαν καὶ στὸ μέλλον νὰ δημιουργηθοῦν προβλήματα, παρόμοια τῶν ὁποίων προσφάτως βιώσαμε. Σὲ κάθε περίπτωσι, ἡ σαφὴς καὶ ἀκριβῆς ἱστορικὴ γνώσι, ἰδίως ὅταν αὐτὴ συνδυάζεται μὲ γνήσιον ἐκκλησιαστικὸν φρόνημα καὶ φόβον Θεοῦ, ἀποτελεῖ τὸ καλλίτερον ἀλεξιτήριον παρομοίων ἐξελίξεων. Καὶ αὐτὸς εἶναι βεβαίως ὁ τελικὸς σκοπὸς τῆς συγγραφῆς.

Δὲν γνωρίζω τίς προθέσεις τοῦ συγγραφέως περὶ τῆς συνεχείας, ὅπωςδήποτε ὅμως μία συγκεντρωτικὴ βιβλιογραφία στὸ τέλος τοῦ ὅλου ἔργου καὶ ἓνα τελικὸ –στὸν τελευταῖο τόμο– ἀναλυτικὸ εὐρετήριο ὀνομάτων καὶ πραγμάτων μεγάλως θὰ διευκόλυναν τὸν ἐρευνητὴ τοῦ μέλλοντος. Σὲ κάθε πάντως περίπτωσι, τὸ βιβλίον αὐτὸ διακρίνεται γιὰ τὸ ὑψηλότατον ἐπιστημονικὸν του ἐπίπεδον ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν πρωτοτυπία τῆς συμβολῆς του στὴν γενικὴ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία μας.

**ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Οἱ ἐργασίες τῆς ΔΙΣ τῆς 10.6.2008

Ἀθήνα, 10 Ἰουνίου 2008

**Ἱερά Σύνοδος τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος**

**Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή
Ἀθηνῶν**

Ἱεραὶ Μητροπόλεις

Γλυφάδας

Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου

**Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀθ-
μωπίας**

Ἀλεξανδρουπόλεως

Σύρου

Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας

Λεοντοπόλεως

Ἐκκλησία τῆς Κύπρου

Συνήλθε τὴν Τρίτη 10.6.2008, στὴν πρώτη Συνεδρία Της γιὰ τὸν μῆνα Ἰούνιο ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 151ης Συνοδικῆς Περιόδου, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴν σημερινὴ Συνεδρία:

1. Ἡ Δ.Ι.Σ. ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικὰ τῆς Ἐξουσιοδοτήσεως.

2. Ἡ Δ.Ι.Σ. ἐνημερώθηκε:

– Ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἡλείας κ. Γερμανὸ σχετικά μὲ τὸν καταστροφικὸ σεισμὸ πού ἐγίνε τὴν Κυριακὴ 8.6.2008 καὶ εἶχε ὡς ἐπίκεντρο περιοχὲς τῶν Νομῶν Ἀχαΐας καὶ Ἡλείας. Ὁ Σεβασμιώτατος περιέγραψε τὰ προβλήματα πού προκάλεσε ὁ σεισμὸς σὲ οἰκίες, σχολεῖα, δημόσια κτίρια, Ἱεροῦς Ναοὺς καὶ κυρίως ἀναφέρθηκε στοὺς τραυματίες καὶ στοὺς δύο συνανθρώπους μας πού ἔχασαν τὴν ζωὴ τους. Ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή ἦταν παρούσα, ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς, στὸ πλεῦρὸ τῶν ἐμπερίστατων ἀδελφῶν μας διὰ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ τῶν Ἐφημερίων τῶν πληθεισῶν περιοχῶν. Ὁ Μὴ Κυβερνητικὸς Ὄργανισμὸς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ», πού κινητοποιήθηκε ἄμεσα μὲ ἐντολὴ τοῦ Μακαριωτάτου, ἔχει ἤδη παραδώσει στοὺς ἀρμόδιους φορεῖς, μεγάλη ἀνθρωπιστικὴ βοήθεια, ἀποτελούμενη ἀπὸ σκηνές, κλινοσκεπάσματα, εἶδη ρουχισμοῦ, τρόφιμα καὶ πόσιμο νερό, πρὸς διανομὴ στοὺς πληγέντες. Ἐπιπρόσθετα, ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀποφάσισε νὰ διαθέσει τὸ ποσὸν τῶν 500.000 € γιὰ τοὺς σεισμοπαθεῖς καὶ ἀνέθεσε σὲ κλιμάκιο Τεχνικῶν τῆς Ναοδομίας νὰ καταγράψει τὶς ζημιές σὲ Ἱεροῦς Ναοὺς καὶ νὰ συντάξει σχετικὲς μελέτες.

– Ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο σχετικά μὲ τὸ καταρτισθὲν πρόγραμμα γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τῆς ἱερᾶς μνήμης τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἱδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖο θὰ περιλαμβάνει τὸν Πανηγυρικὸ Ἐσπερινὸ μὲ τὴ συμμετοχὴ τῶν Σεβασμιωτάτων Συνοδικῶν Ἱεραρχῶν στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἀποστόλου Παύλου Κορίνθου, τὴν Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἀγίου Παύλου ὁδοῦ Ψαρῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ τὸ ἀπόγευμα τῆς 29ης Ἰουνίου 2008 τὸν Πανηγυρικὸ Ἐσπερινὸ στὸ Βῆμα τοῦ Ἀποστόλου στὸν Ἄρειο Πάγο.

– Ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο σχετικά μὲ τὴν γενομένη πρώτη Εἰρηνικὴ Ἐπίσκεψη αὐτοῦ καὶ τῆς Ἀντιπροσωπείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ λεπτομερῶς γιὰ τὶς συνομιλίες πού πραγματοποιήθηκαν μεταξύ τῶν Ἐκπροσώπων τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Ἀπὸ τὴν συζήτηση διεπιστώθη ὅτι σταθερὰ σημεῖα ἀναφορᾶς καὶ συμφωνίας γιὰ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος παραμένουν ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ τήρηση τοῦ Πατριαρχικοῦ Τόμου τοῦ 1850 καὶ τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Πράξεως τοῦ 1928, πού ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἐπαναβεβαίωσε διὰ τῆς Ἀποφάσεώς Της, κατὰ τὴν ἑκτακτὴ Συνεδρία Αὐτῆς τῆς 28ης Μαΐου 2004, ἡ συνεργασία στὸ ἐπίπεδο τῶν Ἀντιπροσωπειῶν στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση

Οικουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ θέματα σχέσεων καὶ συνεργασίας μετ' αὐτῆς, καθὼς καὶ ἡ σημασία τῆς ἐνότητας μεταξὺ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Θυγατρὸς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τηρουμένων τῶν δικαιοδοσιῶν κατὰ τὴν παραδεδομένη καὶ κανονικὴ τάξη. Παρὰ τὴν ἀπαιτητικὴν καὶ κανονικὴν τάξιν, παραλλήλως πρὸς ὅσα ὑπὲρ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐλήχθησαν διευτυπώθη ἡ θέσις ὅτι πρέπει νὰ παραμείνῃ πλήρως σεβαστὴ ἡ Αὐτοκεφαλία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

3. Ἡ Δ.Ι.Σ.:

– Διόρισε τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεο, Πρόεδρο τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ Εἰδικῶν Ποιμαντικῶν Θεμάτων καὶ Καταστάσεων.

– Ἀποφάσισε τὴν ἔκτακτὴ σύγκλησις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν Τρίτην, 24.6.2008, γιὰ τὴν πλήρωσις τῶν τριῶν κενῶν Μητροπολιτικῶν ἐδρῶν, Λευκάδος καὶ Ἰθάκης, Θηβῶν καὶ Λεβαδείας καὶ Παροναξίας, καθὼς καὶ τὴν ἐκλογὴν τριῶν Βοηθῶν Ἐπισκόπων γιὰ τὴν Ἱερὰν Μητροπόλιν Ἠλείας, Ἰωαννίνων καὶ Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας.

– Ὅρισε τὴν τακτικὴν σύγκλησις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ 1ης ἕως 4ης Ὀκτωβρίου 2008. Τὰ κύρια θέματα πού θὰ συζητηθοῦν διεξοδικὰ κατὰ τὴν τέσσαρην Συνεδρίαν εἶναι: α) Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Παιδεία καὶ τὰ προβλήματα αὐτῆς καὶ β) ὁ προγραμματισμὸς ἐκτελέσεως Ἐκκλησιαστικῶν ἔργων βάσει Εὐρωπαϊκῶν Προγραμμάτων.

– Δήλωσε ὅτι ἡ ὁμοφυλοφιλία ἀποτελεῖ παράβασις τοῦ θελήματος τοῦ Ἀγίου Θεοῦ καὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Εὐαγγελίου.

4. Τέλος ἡ Δ.Ι.Σ. συζήτησε καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

Στὸ διάλειμμα τῆς Συνεδρίας, περὶ τὴν 11.00 π.μ., τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο ἐπισκέφθησαν ὁ κ. Γεώργιος Κασιμάτης, Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου στὴν Ἀθήνα, ὁ κ. Γεώργιος Κούρτης, Πρόεδρος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ ὁ κ. Παναγιώτης Κανελλόπουλος, Καθηγητὴς τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαίου στὸ Πανεπιστήμιον Πειραιῶς, οἱ ὅποιοι καὶ ἀποτελοῦν τὸ Προεδρεῖο τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀξιολογήσεως τοῦ Πανευρωπαϊκοῦ Μαθητικοῦ Διαγωνισμοῦ γιὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου κ. Σπυρίδωνος Κατραμάδου. Οἱ ὡς ἄνω

παρέδωσαν τὸν Μακαριώτατο τὸν κατάλογο τῶν 350 διακριθέντων μαθητῶν τοῦ Πανευρωπαϊκοῦ Διαγωνισμοῦ τοῦ ἔτους 2007 μὲ σκοπὸν τὴν ἔγκρισιν ἀπὸ τὴν Δ.Ι.Σ. τῶν Ἐκδηλώσεων βραβεύσεως αὐτῶν.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

Οἱ ἐργασίες τῆς ΔΙΣ τῆς 11.6.2008

Ἀθήνα, 11 Ἰουνίου 2008

Συνήλθε τὴν Τετάρτην 11.6.2008, στὴν δεύτερην Συνεδρία τῆς γιὰ τὸν μῆνα Ἰούνιο ἡ Διάρκῃς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 151ης Συνοδικῆς Περιόδου, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴν σημερινὴν Συνεδρία:

1. Ἡ Δ.Ι.Σ. ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης Συνεδρίας.

2. Ἡ Δ.Ι.Σ. ἐνημερώθηκε:

– αὐτοπροσώπως ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκόπιον, Πρόεδρον τῆς Τριμελοῦς ἐξ Ἀρχιερέων Ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν προβλημάτων σχετικὰ μὲ τὴν λειτουργίαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν, γιὰ τὰ ζητήματα, τὴν ἐκκρεμότητα καὶ τὴν προοπτικὴν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, προκειμένου ἡ Δ.Ι.Σ. νὰ ὑποβάλῃ τὴν προτάσιν τῆς στὴν Πολιτεία γιὰ τὴν τελικὴν διαμόρφωσιν καὶ τὴν καλλίτερον ἀπόδοσιν τῶν σπουδαστῶν τῶν δύο βαθμίδων τοῦ σημαντικοῦ αὐτοῦ τομέα τῆς παιδείας μας.

– ἀπὸ τὴν ἐκθεσιν τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων σχετικὰ μὲ τὴν συμμετοχὴ τῆς Ἐκκλησίας μας στὴν Διάσκεψιν πού ἐγένετο στὸ Λονδίνο στὴν 2.6.2008 μὲ θέμα «Ἡ ἀνοικτὴ ἐπιστολή τῶν Μουσουλμάνων Ἠγετῶν».

3. Ἡ Δ.Ι.Σ. ἐνέκρινε:

– τὸν κατάλογο τῶν δικαιούχων τοῦ ἐπιδόματος γιὰ τὸ τρίτον τέκνον στὴν Θράκην, γιὰ τὸ δίμηνον Μαΐου-Ἰουνίου 2008. Οἱ οἰκογένειαι πού θὰ λάβουν τὸ ἐπίδομα εἶναι 863 καὶ τὸ ποσὸν ἀνέρχεται στὰ 189.464,00 €,

– τὴν ἀνανέωσιν τῶν χορηγουμένων, ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑποτροφῶν σὲ 111 Ἑλληνας καὶ Ἀλλοδαποὺς Φοιτητῆς, καὶ τὴν χορήγησιν νέων γιὰ τὸ προσεχὲς ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 2008-2009

– τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἐκκλησίας μας:

α. στὴν πρώτη Ἐπίσημην Συνεδρίαν τοῦ Καθολικοῦ - Ὀρθοδόξου Βήματος (Catholic-Orthodox Forum) γιὰ

τὴν ὑπεράσπιση τῶν χριστιανικῶν ἀξιών ἐντὸς τῆς εὐρωπαϊκῆς κοινωνίας, ἡ ὁποία θὰ πραγματοποιηθεῖ στὸ Trento τῆς Ἰταλίας, ἀπὸ 11 ἕως 14 Δεκεμβρίου 2008.

β. στὴν 12^η Γενικὴ Συνέλευση τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐκκλησιῶν γιὰ τοὺς Μετανάστες στὴν Εὐρώπη (CCME),

γ. στὴν Συνάντηση τῶν ἐκπροσώπων Τύπου τῶν Ἐκκλησιῶν - Μελῶν τοῦ Π.Σ.Ε., ἡ ὁποία θὰ λάβει χώρα στὴν Γενεύη, ἀπὸ 5 ἕως 7 Σεπτεμβρίου 2008,

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁμιλία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου στὸν Καθεδρικὸ Ἱ. Ναὸ Ἀγ. Νικολάου στὴ Νίκαια

9.6.2008

«Ἐμεῖς σήμερα μπορούμε νὰ παραχαράσουμε μὲ τὰ λόγια μας καὶ τὶς πράξεις μας τὴν διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ;», Τὸ ἐρώτημα αὐτὸ ἔθεσε στὸ ἐκκλησιαστικόν, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Ἱερώνυμος ἀπὸ τὸν Καθεδρικὸ Ἱ. Ναὸ Ἀγ. Νικολάου στὴ Νίκαια ὅπου ἱερούργησε, μὲ ἀφορμὴ τὴν ἑορτὴ τῶν 318 Θεοφόρων Πατέρων τῆς Ἀ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

«Κάθε ἄνθρωπος», εἶπε, «ἔχει τὸ χάρισμα καὶ τὸ τάλαντό του καὶ ἡ ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ εἶναι νὰ τὰ αὐξήσει, διότι ἔτσι θὰ δείξει ὅτι ἀκοινοῦθῃ τὴν ἐντολή του». «Ὅμως», συνέχισε, «ὑπάρχει καὶ ὁ ἐγωϊσμός, σὲ μιὰ ἐποχὴ ἀνταγωνιστικὴ ὅπου προσπαθοῦμε νὰ ἀποκτήσουμε περισσότερα. Ὁ ἐγωϊσμός κάνει τὸν ἄνθρωπο ἀτομοκεντρικό, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀξιοποιεῖ τὰ χαρίσματά του γύρω ἀπὸ τὸν ἑαυτό του», τόνισε χαρακτηριστικά.

Ὁ Μακαριώτατος δὲν παρέλειψε νὰ ἀναφερθεῖ στοὺς λειτουργοὺς τῆς Ἐκκλησίας, ὑπογραμμίζοντας πὼς «στὸ χῶρο τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὅλοι προικισμένοι, ἄλλος περισσότερο, ἄλλος λιγότερο. Ἄλλος ἔχει τὸ χάρισμα τοῦ κηρύγματος, ἄλλος τὸ χάρισμα τῆς φιληλερωπίας, ἄλλος τῆς ἀγγυπνίας κ.ἄ.» καὶ συνέχισε: «ὅταν ὅμως μπεῖ τὸ στοιχεῖο τοῦ ἐγωϊσμοῦ, ὅλα τὰ ἀπολυτοποιεῖ καὶ γίνεται αἵρεση».

ΙΕΡΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Γλυφάδας

Ἡ λῆξις τῶν Κατηχητικῶν καὶ ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου

1. Τὸ δεύτερον καὶ τρίτον Σαββατοκύριακον τοῦ μηνὸς Μαΐου 2008, 10-11 καὶ 17-18, ἐπραγματοποιήθη

στ' ὄλους τοὺς Ἱεροὺς Ἐνοριακοὺς Ναοὺς τῆς Μητροπόλεως μας ἡ λῆξις τῶν μαθημάτων τῶν Κατηχητικῶν Σχολεῖων. Εἰς τὰς ἐπιμελημένας, ἀπὸ τοὺς Ἱερεῖς Νεότητος, Κατηχητὰς καὶ Κατηχητριάς, συναθροίσεις ἐπεκράτησε μεγάλος ἐνθουσιασμός ἀπὸ τὴν προσέλευση καὶ συμμετοχὴ τῶν Κατηχητοπαίδων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ περιεχόμενον τῆς ἑορτῆς, μὲ ἀποτέλεσμα τόσον τὰ παιδιά, ὅσον καὶ οἱ γονεῖς ποὺ παρευρέθησαν, νὰ ἀποχωρήσουν ἀφ' ἐνὸς μὲν, μὲ τὶς καλῦτερες ἐντυπώσεις καὶ ἐκτιμήσεις, γιὰ τὴν προσφορὰ τῆς διακονίας αὐτῆς εἰς αὐτὰ καὶ στὴν κοινωνίαν, ἀφ' ἑτέρου δέ, μὲ τὴν ἀνανέωση τῆς ὑποσχέσεως «τῆς καλῆς ἀντάμωσος» γιὰ τὸν ἐρχόμενον, πρῶτα ὁ Θεός, Ὀκτώβριον.

Δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι εἰς ὅλα τὰ παιδιά τῶν Κατηχητικῶν Σχολεῖων προσεφέρθησαν ἀναμνηστικὰ δῶρα, γλυκίσματα καὶ ἀναψυκτικά.

2. Προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας κ. Παύλου καὶ μὲ τὴν ἀθρόαν προσέλευση καὶ συμμετοχὴ τόσον τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου, ὅσον καὶ τοῦ πιστοῦ λαοῦ, ὡς καὶ τῶν Πολιτικῶν (Υπουργοί, Βουλευταί, Δήμαρχοι κ.ἄ.) καὶ Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν τῆς περιοχῆς ἐτελέσθησαν μετὰ πάσης ἐκκλησιαστικῆς τάξεως καὶ μεγαλοπρεπείας οἱ Ἱερῆς Ἀκολουθίαις –Ἐσπερινός, Λιτανεία, Ὕρθρος, Θεία Λειτουργία καὶ μεθέορτος Ἐσπερινός– ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν Ποιλιούχων Γλυφάδας Ἀγίων Ἐνδόξων Θεοστέπων Βασιλέων καὶ Ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης τὴν 20ὴν καὶ τὴν 21ν Μαΐου τρ. ἔ. εἰς τὸν ὁμώνυμον Ἱερὸν Καθεδρικὸν Ναόν.

Κατ' αὐτὰς ὠμίθησαν, ἐπικαίρως, ὁ Σεβασμιώτατος, ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρ. Κωνσταντῖνος Στρατηγόπουλος, Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου Δικηγορικῶν Γλυφάδας καὶ ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρ. Νικόλαος Σκιαδαρέσης, τ. Διευθυντῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Λυκείου Πατρῶν καὶ Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματικοῦ Ναοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου Πατρῶν.

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερὰ Μητρόπολις Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου

Ἡ θρησκευτικὴ κληρονομιά τῆς Ξάνθης σὶς Βρυξέλλες

Βρυξέλλες, 5 Ἰουνίου 2008

Μὲ μεγάλη ἐπιτυχία στέφθηκε ἡ παρουσίαση τοῦ λευκώματος «Θρησκευτικὰ Μνημεῖα στὸ Νομὸ Ξάν-

θης» στο Εὐρωπαϊκὸ Κοινοβούλιο στὶς Βρυξέλλες παρουσίᾳ Ἑλλήνων καὶ ξένων εὐρωβουλευτῶν, ἀντιερῶν λειτουργῶν τῶν θεσμικῶν ὀργάνων τῆς Ἑνωσης, ἀλλὰ καὶ Ἑλλήνων καὶ ξένων διπλωματῶν. Ἡ διγλωσση (ἑλληνικὰ καὶ ἀγγλικά) αὐτὴ ἔκδοση, ποὺ συγχρηματοδοτήθηκε ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσις καὶ παρουσιάστηκε γιὰ πρώτη φορὰ ἐκτὸς Ἑλλάδος, ἀποτελεῖ τὴν πρώτη συλλογικὴ προσπάθεια συστηματικῆς καταγραφῆς τῆς θρησκευτικῆς κληρονομίᾳς τῆς περιοχῆς. Ἀναδεικνύει τὰ χριστιανικά –ὀρθόδοξα, ρωμαιοκαθολικά καὶ ἀρμενικά–, τὰ μουσουλμανικά καὶ τὰ ἐβραϊκά μνημεῖα τοῦ Νομοῦ, τεκμηριώνοντας ἔτσι τὴ μακρόχρονη εἰρηνικὴ συνύπαρξη τῶν τριῶν μεγάλων μονοθεϊστικῶν θρησκειῶν στὴν περιοχὴ.

Ἡ ἐκδήλωση διοργανώθηκε ἐπὶ τῆ εὐκαιρίᾳ τοῦ «Εὐρωπαϊκοῦ Ἔτους Διαπολιτισμικοῦ Διαλόγου - 2008» καὶ τέθηκε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἀντιπροέδρου τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου κας Ρόδης Κράτσα - Τσαγκαροπούλου, ἡ ὁποία εἶχε τὴ σχετικὴ πρωτοβουλία, καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος κ. Vito Bonsignore.

Ὁ κ. Bonsignore, ἐπισήμανε στὴν ἐναρκτήρια ὁμιλία του, πὼς τὸ παράδειγμα τῆς Ξάνθης ἀποδεικνύει ὅτι ὁ διαπολιτισμικὸς διάλογος δὲν ἀποτελεῖ ἀπλῶς ἓνα πολιτικὸ σύνθημα τῶν Εὐρωπαίων πολιτικῶν, ἀλλὰ τὴν πραγματικότητα τῆς καθημερινῆς ζωῆς τῶν Εὐρωπαίων πολιτῶν ἐδῶ καὶ πολλοὺς αἰῶνες. Ἡ Ἑλληνίδα εὐρωβουλευτὴς Ρόδη Κράτσα ἐπισήμανε στὴν ὁμιλία της πὼς ἡ Εὐρώπη κινδυνεύει μᾶλλον ἀπὸ μία ἄκριτη καὶ τεκνοκρατικὴ ὁμογενοποίηση παρὰ ἀπὸ τὴς πολήλαπλῆς ταυτότητές της, ἐθνικῆς, γλωσσικῆς, θρησκευτικῆς. Τόνισε ἐπίσης ὅτι τὸ κράτος δικαίου στὴν ΕΕ προστατεύει τὴν ἰσονομία καὶ τὴν ἐλευθερία ὄλων τῶν πολιτῶν ἀλλὰ εἶναι ἐξίσου ἀπαραίτητες καὶ τέτοιες πρωτοβουλίες τῶν ἴδιων τῶν τοπικῶν κοινωνιῶν ποὺ προβάλλουν ἐπιτυχημένα παραδείγματα συνύπαρξης διαφορετικῶν ταυτοτήτων: «*Ὁφείλομε νὰ διατηρήσουμε τὴ μνήμη τῶν παραδειγμάτων αὐτῶν, νὰ τὰ ἀναδείξουμε καὶ νὰ ἐμπνευστοῦμε ἀπὸ αὐτά*».

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ.κ. Παντελεήμων ἀνέλυσε τὴν ποιοτικὴ διαφορὰ μεταξὺ τῆς σύγχρονης ἔννοιας τῆς ἀνεκτικότητας, ποὺ ἐγκρύπτει μιὰ ἀσυνείδητη αἴσθησις ὑπεροχῆς ἐναντι τοῦ ἄλλου, καὶ τοῦ μηνύματος ἀγάπης τῆς Ἐκκλησίας μας, τονίζοντας ὅτι ἡ Ἐκκλησία βλέπει τὸν «ἄλλο» ὄχι ὡς «ξένο» ἀλλὰ ὡς «πλησίον». Ὁ Σοφολογιώτατος Μουφτής Ξάνθης κ.κ. Ἐμὶν Σινίκογλου μετέφερε τὴν

μαρτυρία τῶν μουσουλμάνων τῆς Ξάνθης τονίζοντας ὅτι «*ἡ φωνὴ τοῦ χότζα ἀπὸ τὸν μιναρὲ καὶ ὁ ἦχος τῆς καμπάνας τῶν ἐκκλησιῶν εἶναι σὲ μᾶς τοὺς Μουσουλμάνους τῆς Ξάνθης τὸ ἴδιο οἰκεῖο*». Μετὰ τὴν παρουσίαση τοῦ βιβλίου ἀπὸ μέλη τῆς συγγραφικῆς ὁμάδας, ὁ Πρόεδρος τῆς Νομαρχιακῆς Αὐτοδιοίκησης Δράμας - Καβάλας - Ξάνθης καὶ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Περιφερειῶν κ. Κωνσταντῖνος Τάτσης παρουσίασε τὴς προσπάθειες τῆς τοπικῆς αὐτοδιοίκησης γιὰ τὴν ἀρμονικὴ συμβίωση τῶν κοινοτήτων, ἐνῶ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀρμενικῆς Κοινότητος Ξάνθης κ. Τακβὸρ Καραογλιανὴν ἀναφέρθηκε στὴν ἱστορία τῆς ἀρμενικῆς κοινότητος τῆς περιοχῆς.

Ἡ ἐκδήλωση πραγματοποιήθηκε στὸ πλαίσιο τῆς Ὀμάδας ἐργασίας γιὰ τὸ Ἰσλὰμ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος ἀλλὰ καὶ τῆς ἐκστρατείας «1001 Δράσεις γιὰ τὸν διάλογο» τοῦ Εὐρωμεσογειακοῦ Ἰδρύματος Anna Lindh.

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀθμωπίας

Μοναχικὸ Συνέδριο

Τὸ Σάββατο 17 Μαΐου στὸ Ἱερὸ Ἑσυχαστήριον τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ Κουφαλιῶν πραγματοποιήθηκε τὸ Μοναχικὸ Συνέδριο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀθμωπίας μὲ γενικὸ θέμα «*Ὁ Ὀρθόδοξος Μοναχισμὸς σήμερα*».

Τὸ πρωτὶ τελέσθηκε Ἀρχιερατικὴ θεία Λειτουργία στὸ Καθολικὸ τοῦ Ἑσυχαστηρίου, κατὰ τὴν ὁποία συλλειτουργήσαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Ναυπάκτου κ. Ἱερόθεος, Καστορίας κ. Σεραφεῖμ καὶ Ζιχνῶν κ. Ἱερόθεος, ἐνῶ τὸν λόγον κήρυξε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καστορίας.

Ἡ Ἡμερίδα ἀρχισε μὲ τοὺς χαιρετισμοὺς τοῦ οἰκείου Ποιμενάρχου κ. Ἰωὴλ καὶ τῆς Ἡγουμένης μ. Ξένης. Περιελάμβανε δύο Συνεδρίες. Στὴν πρώτη Πρόεδρος ἦταν ὁ Σεβασμιώτατος κ. Ἰωὴλ καὶ εισηγητὲς ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἱερόθεος μὲ θέμα: «*Τὸ μῆνυμα τοῦ Ὀρθόδοξου Μοναχισμοῦ σήμερα*», ὁ Πανοσ. Ἀρχιμ. π. Ἰωαννίκιος Κοτσῶνης, Ἡγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς Μεταμορφώσεως Σοχοῦ, μὲ θέμα: «*Λογισμοὶ γιὰ τὸν σύγχρονον Μοναχισμό*», καὶ ἡ Ὁσιοθ. Μοναχὴ Θεολογία, Ἡγουμένη τῆς Ἱ. Μονῆς Κοιμήσεως Θεοτόκου Μικροκάστρου μὲ θέμα: «*Μοναχισμὸς καὶ ἱεραποστολὴ σήμερα*». Στὴν δευτέρην Συνεδρία Πρόεδρος ἦταν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καστορίας κ. Σεραφεῖμ καὶ εισηγητὲς ὁ Πανοσ. Ἀρχιμ. π. Μάξιμος Κυρίτσος, Ἡγούμενος τῆς Ἱ.

Μονῆς Ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ, μὲ θέμα: «Ὁ Μοναχισμὸς κατὰ τὸν πατέρα Σωφρόνιο», ὁ Πανος. Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Ζαχαράκης, Ἡγούμενος τῆς Ἱ. Μ. Ἀγάθωνος Φθιώτιδος, μὲ θέμα: «Ἀναμνήσεις ἀπὸ τὸν γέροντα Βησσαρίωνα Ἀγαθωνίτη» καὶ ὁ Ὅσιοι. Μοναχὸς π. Μωϋσῆς Ἀγιορείτης μὲ θέμα: «Τὸ Ἅγιον Ὅρος καὶ ἡ ἀγιότητα σήμερα».

Στὸ Συνέδριο, τὸ ὁποῖο διεξήχθη σὲ πολὺ καλὴ ἀτμόσφαιρα, μὲ τὶς πνευματικὲς εἰσηγήσεις καὶ τὴν φιλοξενεία τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἡσυχαστηρίου, παρακολούθησαν ἐπίσης οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Φλωρίνης κ. Θεόκλητος καὶ Σιδηροκάστρου κ. Μακάριος, οἱ Μοναχοὶ καὶ Μοναχὲς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καθὼς καὶ πολλοὶ φιλομόναχοι ἡαῖκοί.

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἀλεξανδρουπόλεως

Δωρεὰ γιὰ κατασκευὴ σχολείου στὸ Κονγκό

Τὸ Σάββατο 31 Μαΐου 2008, στὴν πόλη Κιπούσι τῆς περιοχῆς Λουμπουμπάσι τῆς Δημοκρατίας τοῦ Κονγκό, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἐνθιμος ἐγκαινίασε τὸ κτίριο τοῦ σχολείου ποὺ φέρει τὸ ὄνομα «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ».

Ὁ κ. Ἐνθιμος ταξίδεψε στὴν χώρα τῆς κεντρικῆς Ἀφρικῆς μὲ βασικὸ σκοπὸ τὰ ἐγκαίνια τοῦ σχολείου, τὸ ὁποῖο κατασκευάστηκε μὲ χρήματα ποὺ προέρχονταν ἀπὸ τοὺς πιστοὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καθὼς καὶ ἀπὸ τοὺς μαθητὲς τῶν σχολείων τῆς ἐπαρχίας μας.

Ἡ ὑποδοχὴ ποὺ ἐπιφύλαξαν στὴν ἀποστολὴ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τόσο τὰ μέλη τοῦ Ὁρθόδοξου Ἱεραποστολικοῦ Κλημακίου, ὅσο καὶ οἱ τοπικὲς ἀρχές, ἦταν ξεχωριστή. Ἐκπαιδευτικοί, μαθητὲς καὶ γονεῖς ἐξέφρασαν μὲ κάθε τρόπο τὸν ἐνθουσιασμὸ καὶ τὴν ἱκανοποίησή τους γιὰ τὴν οὐσιαστικὴ καὶ σημαντικὴ συμβολὴ τῆς Μητροπόλεως μας στὴ δημιουργία σχολικῶν ὑποδομῶν στὴν περιοχὴ τους. Σὲ μία περιοχὴ ὅπου οἱ δυσκολίες, κυρίως, οικονομικὲς, εἶναι τὶς περισσότερες φορὲς ἀνυπερβλήτες, τὴν ἴδια στιγμὴ ποὺ οἱ δυσμενεῖς συνθήκες διαβίωσης τῶν κατοίκων καθιστοῦν τὴν ἐκπαίδευση, ἂν ὄχι εἶδος πολυτελείας, σίγουρα δευτερευούσης σημασίας, ἡ δημιουργία ἐνὸς σχολικοῦ συγκροτήματος μὲ δυνατότητα ἐξυπηρέτησης περισσότερων τῶν 600 μαθητῶν, ἀποτελεῖ σημαντικὴ προοπτικὴ γιὰ τὸ μέλλον τῶν νέων τῆς πόλης τοῦ Κιπούσι.

Πρὶν ἀπὸ τὴν τέλεση τῶν ἐγκαινίων, ὁ Σεβασμιώτατος κ. Ἐνθιμος, χοροστάτησε στὴ Θεία Λειτουργία ποὺ ἐγίνετο στὸν Ἱερό Ναὸ τῆς Ἁγίας Σοφίας, ἐνῶ συμμετεῖχαν ὁ

Ἐπίσκοπος Κοιλουζί τοῦ Κονγκό, κ. Μελέτιος, ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Μητροπόλεώς μας πατὴρ Εἰρηνναῖος Λαφτσῆ, ὀρθόδοξοι ἱερεῖς ἀπὸ τὴν περιοχὴ καθὼς καὶ πλῆθος πιστῶν.

Ἀκολούθησαν οἱ ὁμιλίαι τῶν ἐπισήμων, μὲ τὸν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Μελέτιο νὰ ἐκφράζει τὶς ἐγκάρδιες εὐχαριστίες του πρὸς τὴν Μητρόπολη, ἀλλὰ καὶ γενικότερα στοὺς κατοίκους τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως, γιὰ τὴν «συγκινητικὴ καὶ ἀπλόχερη ἀνταπόκρισή τους στὸ κάλεσμα βοήθειας τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου στὴν ἀχανῆ χώρα τοῦ Κονγκό». Ὁ κ. Μελέτιος χαρακτήρισε τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ κ. Ἀνθίμου «ὡς μία τονωτικὴ, πνευματικὴ ἔνεση, ἡ πρώτη Ἑλληνικὴ Μητροπολίτου ποὺ συμβάλλει οὐσιαστικὰ στὴν προσπάθεια τῶν ἱεραποστόλων».

Ὁ Ἐκπρόσωπος τοῦ Κυβερνήτη τῆς πόλεως τοῦ Κιπούσι, ποὺ ἐκπροσώπησε τὴν τοπικὴ ἀρχὴ στὰ ἐγκαίνια τοῦ σχολείου, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς εὐχαριστίες, στάθηκε στὶς προοπτικὲς συνεργασίας ποὺ μπορεῖ νὰ ἀναπτυχθοῦν μεταξὺ τῶν δύο περιοχῶν, παρὰ τὴ μεγάλη ἀπόσταση ποὺ τὶς χωρίζει. Ὁ ἴδιος ἔμεινε ἀπόλυτα ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὴν ποιότητα τῆς δουλειᾶς ποὺ ἔγινε στὸ κτίριο, ἐνῶ κάλεσε τὸν Μητροπολίτη νὰ συνεχίσει, στὸ μέτρο τοῦ δυνατοῦ, τὴ βοήθεια στὸν τομέα τῆς ἐκπαίδευσης.

Ἰκανοποιημένος ἀπὸ τὴν εὐκαιρία ποὺ δόθηκε γιὰ ἐκ τοῦ σύνεγγυς παρακολούθησιν καὶ ἀξιολόγησιν τοῦ ἔργου τῆς ἱεραποστολῆς, ἐμφανίστηκε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθιμος, ὁ ὁποῖος δὲν ἔκρυψε τὸν ἐνθουσιασμό, ἀλλὰ καὶ τὸν θαυμασμό του γιὰ τὸ ἔργο ποὺ ἐπιτελεῖται ἀπὸ τὰ μέλη τῆς ἐξωτερικῆς ἱεραποστολῆς στὴ «Μαύρη Ἡπειρο».

«Ὄνομασίες καὶ περιοχὲς ποὺ ἦταν ἀπόλυτα ἄγνωστες σὲ ἐμᾶς, θὰ ἀποτελοῦν μετὰ ἀπὸ αὐτὴ τὴν πνευματικὴ μας παρουσία, σημεῖα ἀναφορᾶς καὶ θὰ εἶναι οἰκεία τόσο σὲ μᾶς ὅσο καὶ στοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς μας» εἶπε χαρακτηριστικὰ ὁ κ. Ἀνθιμος, ὁ ὁποῖος εὐχαρίστησε τὸν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Κοιλουζί κ. Μελέτιο γιὰ τὸ συντονιστικὸ του ρόλο στὸ ἔργο τῆς ἱεραποστολῆς. Ἰδιαίτερη ἀναφορὰ ἔγινε στὸν Ἱερομόναχο Ἱεραπόστολο Κύριλλο Γρηγοριάτη, ὁ ὁποῖος ἦταν ὁ πρῶτος ποὺ ἤρθε σὲ ἐπαφὴ μὲ τὴν Μητρόπολη Ἀλεξανδρουπόλεως, γνωστοποιώντας τὸ αἴτημα γιὰ οἰκονομικὴ βοήθεια καὶ ἠθικὴ συμπαράστασιν γιὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ σχολείου. «Ἐνὸς σχολείου ποὺ θὰ συμβάλλει» τόνισε ὁ κ. Ἀνθιμος «στὴ διάδοσιν τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὴν περιοχὴ τοῦ Κιπούσι τῆς Δημοκρατίας τοῦ Κονγκό».

Πρὶν ἀπὸ τὸ κόψιμο τῆς κορδέλας καὶ ἀμέσως μετὰ τὴν τέλεισιν τοῦ ἀγιασμοῦ, ἡ φιλαρμονικὴ μπάντα τοῦ Δήμου Κιπούσι ἔδωσε ἀφρικάνικο χρῶμα στὴν ἐκδήλωση, ἐνῶ μαθητὲς σχολείων τῆς περιοχῆς παρουσίασαν σύντομα σκετς σχετικὰ μὲ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Μητροπολίτη καὶ τῶν ὑπολοίπων μελῶν τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως.

Τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Πρωτοσύγκελλο π. Εἰρηνναῖο Λαφτσῆ, συνόδευσαν ὁ μαθηματικὸς καθηγητὴς Λυκείου κ. Γεώργιος Λεργιῶς καὶ ὁ ἐκπρόσωπος τύπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως κ. Χαράλαμπος Λασκαράκης.

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

Ἱερὰ Μητρόπολις Σύρου

Διήμερη ἐπίσκεψιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου Β΄ στὴ Σίφνο (4-5 Ἰουνίου 2008)

Τὴν Τετάρτη, 4 Ἰουνίου, παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος Β΄, προσκλήθεισιν ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Σύρου καὶ Σίφνου Δωρόθεο Β΄, τὸν Δῆμο Σίφνου καὶ τὸν Σύνδεσμο Σιφνίων, συνδιοργανωτῶν κατ' ἔτος τῶν λαμπρῶν ἑορταστικῶν ἐκδηλώσεων γιὰ τὴν πανήγυρην τῆς Πολιοῦχου τῆς Σίφνου «Παναγίας τῆς Χρυσοπηγῆς», μετέβη στὴ Σίφνο ὅπου συμπαραστατούμενος ἀπὸ πλειάδα Ἀρχιερέων προεξῆρχε τῶν ἱατρειτικῶν καὶ λειτουργικῶν ἐκδηλώσεων, ἐπὶ τῇ ὡς ἄνω ἱερᾷ ἐπετείῳ.

(Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως)

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Χρονικὰ τῆς Μητροπόλεως Λεοντοπόλεως (Ἰσμανλίας)

Ὅπως κάθε χρόνο ἔτσι καὶ φέτος μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν Χάριν τοῦ Κυρίου, ἐορτάσθησαν εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Λεοντοπόλεως τὴν πόλιν τῆς Ἰσμανλίας οἱ Ἅγιες ἡμέρες τῶν Παθῶν καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐτελέσθη τὸ Μυστήριον τοῦ Ἱ. Εὐχελαίου. Εἰς δὲ τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ, πολιοῦχου τῆς πόλεως Ἰσμανλίας, ἀνε-

γνώσθησαν τὰ 12 Εὐαγγέλια εἰς Ἑλληνικὴν καὶ Ἀραβικὴν. Εἰς τὸν ἴδιον Ἰ. Ναὸν ἐτελέσθησαν αἱ ῥητορικαὶ Ἰ. Ἀκοιλουθία τῆς Ἀποκαθηλώσεως, τῆς Ταφῆς καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

Ἡ Θεία Λειτουργία τῆς Ἀναστάσεως ἔγινε εἰς Ἑλληνικὴν καὶ Ἀραβικὴν. Εἰς τὸ τέλος αὐτῆς ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λεοντοπόλεως διεβίβασεν τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεοδώρου τοῦ Β΄.

Ἀντηλήθησαν Πασχάλιες εὐχὲς μὲ τοὺς Ἀρχηγοὺς διαφόρων Ἐκκλησιῶν.

Ὁ Ἐκπρόσωπος τῆς Αἰγυπτιακῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁ Δήμαρχος τῆς πόλεως Ἰσμαηλίας ἐπεσκέφθησαν ὡσαύτως τὸν Σεβ. Λεοντοπόλεως κ. Διονύσιον διὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα καὶ εὐχήθησαν εἰς αὐτόν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Φωτογραφικὴ Ἐκθεση στὸ Εὐρωπαϊκὸ Κοινοβούλιο στὶς Βρυξέλλες, μὲ θέμα «Τὰ θρησκευτικὰ μνημεῖα στὴν Τουρκοκρατούμενη Κύπρο: ὄψεις καὶ πράξεις μιᾶς συνεχιζόμενης καταστροφῆς»

Ἄνοιξε τὸ μεσημέρι τῆς Τετάρτης 28 Μαΐου 2008 τὶς πύλεις τῆς καὶ παρέμεινε ἀνοικτὴ εἰς κόσμου κοινωνία γιὰ μία, περίπου, ἑβδομάδα ἡ φωτογραφικὴ ἔκθεση, μὲ θέμα «Τὰ θρησκευτικὰ μνημεῖα στὴν Τουρκοκρατούμενη Κύπρο: ὄψεις καὶ πράξεις μιᾶς συνεχιζόμενης καταστροφῆς», ποὺ διοργάνωσε τὸ Μουσεῖο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, σὲ συνεργασία μὲ τὸν Εὐρωβουλευτὴ Παναγιώτη Δημητρίου καὶ τὴν ὀμάδα τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος (Χριστιανοδημοκράτες).

Ἡ ἔκθεση ἀποτελεῖται ἀπὸ 30 περίπου φωτογραφίες ὅπου ἀποτυπώνονται εὐγλωττα ἡ σημερινὴ τραγικὴ κατάσταση τῶν χριστιανικῶν μνημείων μας καὶ ἡ καταστροφικὴ μανία τῆς κατοχῆς. Στόχος τῆς νὰ διαφωτίσει τοὺς εὐρωπαϊοὺς πολῖτες γιὰ τὸ δράμα τοῦ κυπριακοῦ ἑλλητισμοῦ καὶ τὴν καταστροφὴ τῆς πολιτιστικῆς μας κληρονομιάς.

Παρόντες στὰ ἐγκαίνια τῆς ἐκθέσεως ἦταν μεταξύ ἄλλων ὁ Πρόεδρος τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου κ. Hans-Gert Pottering, ὁ Πρόεδρος τῆς ὀμάδας τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος (Χριστιανοδημοκράτες) κ. Joseph Daul, ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ ΔΗΣΥ κ. Ἀβέρωφ Νεοφύτου, ὅλοι οἱ Κύπριοι Εὐρωβουλευτές, Ἕλληνες καὶ ξένοι Εὐρωβουλευτές, πρέσβεις, ἐπίσημοι καὶ

πλήθος κόσμου. Παρόντες ἐπίσης, ἀπὸ ἐκκλησιαστικῆς πλευρᾶς, ὁ Θεοφιλέστατος Χωρεπίσκοπος Νεαπόλεως Πορφύριος, ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὶς Βρυξέλλες, μητροπολίτης Ἀχαΐας Ἀθανάσιος, ἐκπρόσωπος τοῦ Μητροπολίτη Βελγίου καὶ τοῦ Μητροπολίτη Γαλλίας.

Ὡς «κραυγὴ ἀγωνίας» γιὰ τὰ χριστιανικὰ μνημεῖα πολιτισμοῦ στὴν κατεχόμενη ἀπὸ τὰ τουρκικὰ στρατεύματα Κύπρο, ποὺ μεθοδικὰ καὶ ἐσκεμμένα καταστρέφονται, χαρακτήρισε τὴν ἔκθεση, ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κύκκου καὶ Τηληλυρίας κ. Νικηφόρος.

«Ἡ παρούσα ἔκθεση», ἀνέφερε, στὴν ὀμιλία του, ὁ Πανιερώτατος, «καρπὸς ἐρευνητικοῦ προγράμματος τοῦ Μουσείου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, παρουσιάζει μὲ φωτογραφίες τὴ συντελούμενη στὴν κατεχόμενη βόρεια Κύπρο πολιτιστικὴ καταστροφὴ, μὲ στόχο τὴν εὐαισθητοποίησίν σας, τὴν εὐαισθητοποίηση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου, τὴν εὐαισθητοποίηση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης, τὴν εὐαισθητοποίηση τῆς διεθνοῦς κοινωνίας, ὥστε νὰ ἀσκηθεῖ ἀποτελεσματικὴ πίεση καὶ νὰ σταματήσῃ τὸ κακὸ, νὰ ἐπιστραφοῦν, δηλαδή, οἱ χριστιανικοὶ αὐτοὶ χώροι ἡλιθίας στὸ νόμιμο ἰδιοκτητικὸν τους, τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου, ὥστε νὰ προχωρήσουμε στὴν ἐπιδιόρθωση, ἀνακαίνιση καὶ ἐπαναληψιουργία τους».

«Ἡ συνείδηση τοῦ πολιτισμένου κόσμου δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ συνεχιζεῖ τὸν ἐφησυχασμὸ τῆς μπροστὰ στὴν τραγωδία αὐτὴ συντελεῖται καθημερινά», σημείωσε ὁ Κύκκου Νικηφόρος. «Δὲν εἶναι δυνατό, πλὴν, νὰ κλεινοῦμε τὰ μάτια μπροστὰ στὴν πολιτιστικὴ αὐτὴ αἱμορραγία στὸ σῶμα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης».

Παρατήρησε, ἀκόμη, ὅτι «ὄσο δὲν θὰ ἀποκαθίστανται, θὰ στέκουν ἐκεῖ ἀκρωτηριασμένα, βεβηλωμένα καὶ κατεστραμμένα, γιὰ νὰ καταγγέλλουν τοὺς μισαλλόδοξους κατακτητὲς ποὺ τὰ τραυμάτισαν καὶ νὰ ζητοῦν δικαίωση ἀπὸ ὅλο τὸν πολιτισμένο κόσμον».

Ὁ Μητροπολίτης Κύκκου ἀφοῦ παρουσίασε, ἐνώπιον τῶν μελῶν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου, μὲ τὰ μελανότερα χρώματα τὴ συνεχιζόμενη, συστηματικὴ καὶ ἐσκεμμένη καταστροφὴ τῶν χριστιανικῶν μνημείων στὴν κατεχόμενη Κύπρο, εὐχήθηκε ἡ φωτογραφικὴ ἔκθεση νὰ ἀποτελέσῃ τὸ «ἐγερτήριο σάλπισμα γιὰ ὅλη τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση, ὥστε νὰ ἀφήσῃ τὴν ἐκνευριστικὴ ἀδιαφορία τῆς καὶ νὰ μετασχηματίσῃ τὸν ἐφησυχασμὸ τῆς σὲ ἐνέργεια καὶ δράση πρὸς προστασία τῆς κοινῆς μας αὐτῆς Εὐρωπαϊκῆς πολιτιστικῆς κληρονομιάς».

«Ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες χριστιανοὶ τῆς Κύπρου, πιστεύουμε στὴν Εὐρώπη» ἀνέφερε. «Πιστεύουμε στὸν πολιτισμὸ ποὺ κουβαλᾷ ἡ Εὐρώπη γιὰ πολλοὺς αἰῶνες μέσα της, καὶ ποὺ ἔχει ὡς ἀφετηρία καὶ βάση τὸ πνεῦμα τῆς ἀνοχῆς, τῆς ἀλληλεγγύης, τῆς συνεργασίας καὶ τῆς ἀγάπης. Ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες χριστιανοὶ τῆς Κύπρου θέλουμε τὰ μνημεῖα τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῶν δύο κοινοτήτων, Ἑλληνοκυπρίων καὶ Τουρκοκυπρίων, νὰ ἀποτελοῦν τοὺς διαύλους ἐπικοινωνίας, συνεργασίας καὶ ἀλληλοκατανόησης, καὶ τὶς γέφυρες ποὺ θὰ ἐνώνουν καὶ ὄχι νὰ χωρίζουν».

«Ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες χριστιανοὶ τῆς Κύπρου» ἐπεσήμανε ὁ Κύκκου Νικηφόρος «καλοῦμε τοὺς Τουρκοκύπριους συμπατριῶτες μας νὰ ἐνώσουμε πάνω σὰ ἱερὰ αὐτὰ θυσιαστήρια τὰ χέρια, καὶ ἀπὸ κοινοῦ νὰ ἐργαστοῦμε γιὰ τὴν ἐπανένωση τῆς πατρίδας μας σὲ συνθῆκες ἀσφάλειας, ἐλευθερίας καὶ δημοκρατίας, σύμφωνα μὲ τὸ Εὐρωπαϊκὸ κεκτημένο, τὸν Εὐρωπαϊκὸ πολιτικὸ πολιτισμὸ καὶ τὶς ἀρχὲς τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου».

Σὲ χαιρετισμὸ ποὺ ἀπνύθηκε σὰ ἐγκαίνια τῆς Φωτογραφικῆς Ἑκθεσης, ὁ Πρόεδρος τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου κ. Hans-Gert Pottering, ἀφοῦ ἐξῆρε τὸν πολιτισμὸ τῆς Κύπρου καὶ τὴ σημαντικὴ συνεισφορά της στὸν Εὐρωπαϊκὸ Πολιτισμὸ, ἔκανε εἰδικὴ μνεῖα στὴν κατάσταση τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἀρχαιολογικῶν χώρων σὰ κατεχόμενα. Ἀναφερόμενος, στὴ συνέχεια,

στό «ὕπὸ συνεχῆ ξένη κατοχὴ βόρειο μέρος τῆς Κύπρου», τόνισε ὅτι «δυστυχῶς, ἓνα σημαντικό κομμάτι τῆς ἀρχαιολογικῆς καὶ θρησκευτικῆς κληρονομιάς, ποὺ βρίσκεται σὲ αὐτὸ τὸ μέρος τῆς Κύπρου ἔχει ὑποστεί ζημιὲς ἢ ἔχει παρανόμως ἀπομακρυνθεῖ τὰ τελευταῖα 30 χρόνια». Μετέφερε, ἀκόμη, τὴν ἔγνοια καὶ τὴν ἀγωνία τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκογένειας γιὰ τὴ συνεχιζόμενη καταστροφὴ σὰ κατεχόμενα, λέγοντας χαρακτηριστικὰ ὅτι: «ἡ διαφύλαξη τῆς πολιτιστικῆς κληρονομιάς τῆς Κύπρου δὲν εἶναι ὑπόθεση μόνο τῶν Κυπρίων, ἀλλὰ ἐπηρεάζει, ταυτόχρονα, ὀλόκληρη τὴν Εὐρωπαϊκὴ Κοινότητα καὶ συνεπῶς ἐναποθέτει στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση τὴν εὐθύνη γιὰ νὰ ἀναλάβει δράση».

Ἀπὸ πλευρᾶς του, ὁ Εὐρωβουλευτὴς κ. Παναγιώτης Δημητρίου ἀναφέρθηκε στὶς σχετικὲς πρωτοβουλίες ποὺ ἔχει λάβει κατὰ καιροὺς καὶ τὶς ὁποῖες υἱοθέτησε τὸ Εὐρωπαϊκὸ Κοινοβούλιο. Παρέπεμψε στὴν Γραπτὴ Δήλωση τοῦ Εὐρωκοινοβουλίου γιὰ τὴν προστασία τῆς θρησκευτικῆς κληρονομιάς σὰ κατεχόμενα καὶ στὴν υἱοθέτηση τῆς τροπολογίας του στὸν Προϋπολογισμὸ τῆς ΕΕ (2008) γιὰ διενέργεια μελέτης ὕψους 500.000 εὐρὼ γιὰ τὴ διερεύνηση τῆς κατάστασης τῆς πολιτιστικῆς κληρονομιάς σὰ κατεχόμενα. Καταλήγοντας, ὁ κ. Δημητρίου κάλεσε τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση νὰ παρέμβει δραστικὰ γιὰ τὴ διάσωση τῆς θρησκευτικῆς καὶ πολιτιστικῆς κληρονομιάς τῆς Κύπρου.

Ἡ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Στὴν ἰστοσελίδα www.ecclesia.gr/greek/press/magazines.html μπορεῖτε νὰ διαβάσετε παλαιότερα τεύχη τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Γιὰ νὰ ἀποστείλετε ἄρθρα ἢ ἀνακοινώσεις στὸ περιοδικὸ ΕΚΚΛΗΣΙΑ μπορεῖτε νὰ χρησιμοποιήσετε τὴ διεύθυνση ἠλεκτρονικοῦ ταχυδρομείου:
theologia@ecclesia.gr

**Κανονισμὸς περὶ συστά-
σεως καὶ λειτουργίας Τε-
χνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς
Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Μεσσηνίας**

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ἀριθμὸς 592

Συνεδρίασις 26ης Ἰουνίου 2007

Ἐν Καλαμάτᾳ τῇ 26ῃ τοῦ μηνὸς Ἰουνίου, τοῦ ἔτους 2007, ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 12ην μεσημβρινήν, συνήλθε τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας, κατόπιν γραπτῆς προσκλήσεως τοῦ Ἀναπληρωτοῦ τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου Πανσο. Ἀρχιμ. Θεοκλήτου Λαμπρινάκου, Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας, τῆς συνεδριάσεως ταύτης γενομένης συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 35 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (ΦΕΚ 146/31-5-1977, τ. Α'), καὶ συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 2152 τῆς 13-6-1977 Ἐγκυκλίῳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας, εἰς ἃ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον παρέστησαν κατὰ τὸ ὡς ἄνω ἄρθρον, πλὴν τοῦ ὡς ἄνω Ἀναπληρωτοῦ Πρωτοσυγκέλλου: 1) ὁ Αἰδεσ. Πρωτ. Γεώργιος Στασινόπουλος, 2) ὁ Αἰδεσ. Ἱερεὺς Χρυσόστομος Γιαννακᾶς, 3) ὁ κ. Διονύσιος Χριστόπουλος, Συνταξιούχος Εἰσαγγελεὺς Ἐφετῶν, Δικηγόρος, καὶ 4) ὁ Ἐκκλησιαστικὸς Σύμβουλος κ. Ἡλίας Ἰωαννίδης, καὶ ὁ Γραμματεὺς Αἰδεσ. Ἱερεὺς Νικόλαος Βασιλόπουλος, καὶ ἀπεφάσισε τὰ ἑξῆς:

Ἀκοιούτως, τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, λαβὼν γνώσιν ὅτι εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Μεσσηνίας δὲν ἔχει συσταθεῖ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία, καὶ ἔχον, ὡσαύτως, ὑπ' ὄψει:

- α) Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»,
- β) Τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8/1979 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν»,
- γ) Τὴν ἀνάγκην ὀργανώσεως Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει, διὰ ἐκτέλεσιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων, καὶ
- δ) Τὴν ἀνάγκην καθορισμοῦ τῶν ὀργάνων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ὅπως προβλέπονται ἀπὸ τὸν Νόμον 1418/1984, τὸ Π.Δ. 609/1985 καὶ τὸ Π.Δ. 23/1993, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὰ ὁποῖα χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ τὰς Δημοσίας Ἐπενδύσεις, καθὼς καὶ ἀπὸ τὰς Ἐπενδύσεις τῶν «Κοινοτικῶν Πηλασίῳν Στήριξης», ἢ ἐξ ἑτέρας νομίμου πηγῆς,

Ἀπεφάσισε:

Τὴν σύστασιν Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας, καὶ ὀρίζει τὰ κάτωθι:

1. Ὡς Ἀναθέτουσα Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Π.Δ. 23/1993, ὀρίζεται, ἐπίσης, τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας.
2. Ὡς Προϊσταμένη Ἀρχή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται, ὁμοίως, τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας.
3. Ὡς Διευθύνουσα Ὑπηρεσία, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας.

4. Ὡς ἐπιβλέπουσα ὑπηρεσία, ὀρίζονται τὰ Μέλη τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, τὰ ὁποῖα ἀσκοῦν τὰ καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ' ἀνάθεσιν. Ἐπὶ πλεόν, καθήκοντα Ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ δύνανται νὰ ἀνατεθοῦν καὶ εἰς ἕτερα πρόσωπα, Ἰδιώτας Μηχανικούς, οἵτινες δύνανται νὰ προσληφθοῦν ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως διὰ συμβάσεως ὀρισμένου ἔργου, ἢ ὀρισμένου χρόνου, πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐργολαβιῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ καλυφθῶσιν ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας.

5. Ὡς Τεχνικὸν Συμβούλιον κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ὀρίζεται τὸ Τεχνικὸν Συμβούλιον τῆς οἰκείας Νομαρχίας, ἡ ὁποία γνωματεύει, εἰσηγεῖται καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργων καὶ τῶν τυχόν ἀνακυψάντων διαφορῶν καὶ προβλημάτων ἐπ' αὐτῶν.

6. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμικοῦ πλαισίου ἐκτελέσεως τῶν Δημοσίων Ἔργων, διέπει τὰς καταρτισθησομένας συμβάσεις ἐκτελέσεως ἔργων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἰσχύος τῶν διατάξεων του, ὡς συμβατικῶν ρητρῶν.

7. Διαφωναίαι, αἰτίτες τυχόν προκύψουν, ἐπιλύονται εἰς τὰ ἀρμόδια δικαστήρια, μὲ βάσιν τὴν καθ' ὑλὴν καὶ τόπον ἀρμοδιότητα, ὅπως αὕτη ὀρίζεται ἀπὸ τὸ Κ.Π.Α. μετὰ τὴν ἐξάντησιν τῆς προδικασίας, ὅπως αὕτη προβλέπεται διὰ τοῦ Νόμου 1418/1984 καὶ τοῦ Π.Δ. 609/1985, ἀποφαινομένου ἐπὶ τῶν αἰτήσεων θεραπείας, τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

8. Ἡ σύνταξις μελετῶν τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων, πραγματοποιεῖται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, ἡ δὲ θεωρησις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου αὐτῆς.

9. Διὰ τὴν δημοπράτησιν τῶν ἔργων, αἱ συνταχθεῖσαι Μελέται ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, δηλαδή, τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει καὶ τὴν σχετικὴν Διακήρυξιν.

10. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία ἀδυνατεῖ νὰ συντάξῃ καὶ νὰ ἐκπονήσῃ τὰς σχετικὰς μελέτας, δύνανται νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐκπόνησις αὐτῶν εἰς εἰδικὸν ἔμπειρον ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργου Μηχανικόν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Προϊσταμένης Ἀρχῆς, καὶ μετὰ εἰσήγησιν τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου. Αἱ μελέται, αἱ ὁποῖαι συντάσσονται ὑπὸ τρίτων, θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας καὶ ἐγκρίνονται ἀπὸ τὴν Προϊσταμένην Ἀρχὴν.

Κατὰ ταῦτα, ἡ ὀργάνωσις τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν Ἐκκλησιαστικῶν Ἔργων εἰς τὴν Ἱερὰν Μητροπόλιν Μεσσηνίας, καθορίζεται ὡς κάτωθι:

1. Ἡ Προϊσταμένη Ἀρχὴ καὶ ἡ Ἀναθέτουσα Ἀρχὴ εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας.

2. Ἡ Διευθύνουσα Ὑπηρεσία εἶναι ἡ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἡ ὁποῖα στελεχώνεται ἐκ δύο (2) Μηχανικῶν, ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, τῶν Μηχανικῶν: α) κ. Γεωργίου Μπουγά, Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ, β) κ. Χριστίνης Χριστοπούλου, Ἀρχιτέκτονος Μηχανικοῦ, καὶ γ) κ. Δημητρίου Δημοπούλου, Ἀρχιτέκτονος Μηχανικοῦ, τοῦ πρώτου ὀριζομένου ὡς Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας, ἡ ὁποῖα ἐνεργεῖ καὶ ὡς Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία.

3. Τὸ Τεχνικὸν Συμβούλιον, ἀποτελούμενον ἐξ ἑξ (6) Μελῶν, ὀρίζεται μὲ ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, ἐκ τῶν: α) κ. Ἀντωνίας Ζέρβα-Μάραντου, Ἀρχιτέκτονος Μηχανικοῦ, β) κ. Διακουμῆ Κυβέλλου, Μηχανολόγου Μηχανικοῦ, γ) κ. Χαραλάμπους Λευκιμιάτη, Τοπογράφου Μηχανικοῦ, δ) κ. Εὐγενίας Καυκά-Τζιναέτη, Ἀρχιτέκτονος Μηχανικοῦ, ε) κ. Βασιλείου Παπαευσταθίου, Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ, καὶ στ) κ. Ἡλίας Κλημεντίδη, Ἡλεκτρολόγου Μηχανικοῦ.

4. Ἡ θητεία τῶν ὡς ἄνω Μελῶν τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας καὶ τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου ὀρίζεται τριετής, δυναμένη νὰ ἀνανεωθῇ.

5. Ἡ παροῦσα Πράξις νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Μεθ' ὃ μὴ ὑπάρχοντος ἐτέρου θέματος ἡ συνεδρίασις ἐληύθη.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη τὸ παρὸν πρακτικόν, ὅπερ καὶ ὑπογράφεται:

Ὁ Ἀναπληρωτὴς τοῦ Σεβ. Προέδρου
τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου
Ἀρχιμ. Θεόκλητος Λαμπρινᾶκος

ΤΑ ΜΕΛΗ

Πρωτοπρ. Γεώργιος Στασινόπουλος
Ἱερεὺς Χρυσόστομος Γιαννακᾶς
Διονύσιος Χριστόπουλος
Ἡλίας Ἰωαννίδης

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Ἱερεὺς Νικόλαος Βασιλόπουλος

Ἀκριβὲς ἀπόσπασμα

Ἐν Καλαμάτᾳ τῇ 10ῃ Ἀπριλίου 2008

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

Πρόεδρος τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου

† Ὁ Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 29 παρ. 2 καὶ 59 παρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977 «*Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*».

2. Τὰς ὑποχρεώσεις τῆς Ποιμανούσης Ἐκκλησίας τὰς ἀπορροεούσας ἐκ τῶν Εὐαγγελικῶν Ἐπιταγῶν, τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους πρὸς τὸ Χριστεπώνυμον τῆς Ἐκκλησίας πλήρωμα, καὶ δὴ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου: «*ἄφετε τὰ παιδιά ἐλθεῖν πρὸς με*».

3. Τὰς ὑφισταμένας Κοινωνικὰς καὶ Πνευματικὰς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Τυρνάβου.

4. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 45/2007 Πρᾶξιν καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 1827/11.12.2007 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λαρίσης καὶ Τυρνάβου κ. Ἰγνατίου.

7. Τὴν ἀπὸ 31.12.2007 Γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Γραφείου τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

8. Τὴν ἀπὸ 8.5.2008 Ἀπόφασιν Αὐτῆς.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Συνιστᾶ εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Λαρίσης καὶ Τυρνάβου Ἐκκλησιαστικὸν Ἴδρυμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «**ΚΡΙΚΚΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΑΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΥΡΝΑΒΟΥ**», τὸ ὁποῖο θὰ λειτουργεῖ ὡς ἐξηρητημένη Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Τυρνάβου, αὐτοτελοῦς διαχειρίσεως καὶ μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρος, ὑπὸ τὸν ἔλεγχο καὶ ἐποπτεῖαν αὐτῆς καὶ θὰ ἐδρεύει εἰς τὴν πόλιν τῆς Λαρίσης. Ἡ ὀργάνωσις, διοίκησις, διαχείρησις καὶ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος αὐτοῦ θὰ διέπεται ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑΝ «ΚΡΙΚΚΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΑΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΥΡΝΑΒΟΥ»

Ἄρθρον 1

Σύστασις- Ἐπωνυμία- Ἔδρα

Στὴν Ἱερὰ Μητρόπολιν Λαρίσης καὶ Τυρνάβου συνιστᾶται ἰδιαιτέρᾳ Ἐκκλησιαστικὴ Ὑπηρεσία μὲ τὴν ἐπωνυμία: «**Κρίκκειον Ἐκκλησιαστικὸν Ὀρφανοτροφεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Τυρνάβου**», τὸ ὁποῖο θὰ λειτουργῆ ὡς ἐξηρητημένη καὶ ἀποκεντρωμένη Ὑπηρεσία ὑπαγομένη στὸ Νομικὸ Πρόσωπο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Τυρνάβου, μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρα καὶ θὰ διέπεται ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Ἔδρα τοῦ Ὀρφανοτροφείου (ἐφεξῆς Ἴδρυμα) εἶναι ἡ πόλις τῆς Λαρίσης. Τὸ Ἴδρυμα θὰ στεγάζεται σὲ ἀκίνητο ἰδιοκτησίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ποῦ ἀνε-

Κανονισμὸς περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «ΚΡΙΚΚΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΑΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΥΡΝΑΒΟΥ»,

γείρεται ἤδη σὲ οἰκόπεδο ποῦ ἔχει παραχωρηθεῖ ἀπὸ τὴν Ἐνορία τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Λαρίσας καὶ εὐρίσκεται στὴ διασταύρωση τῶν ὁδῶν Κυθήρων καὶ Πρεβεζῆς. Τὸ Ἴδρυμα θὰ μπορεῖ νὰ ἔχει στὸ μέλλον καὶ ἀλλοῦ παραρτήματα ἢ ἐξοχικὲς κατοικίες πρὸς χρῆσιν τῶν τροφίμων τοῦ Ἰδρύματος.

Στὴν εἴσοδο τοῦ Ἰδρύματος καὶ τῶν εἰς τὸ μέλλον ἰδρυθησομένων παραρτημάτων εἰδικὴ πλῆακα θὰ ἀναγράφει: «Ἱερὰ Μητρόπολις Λαρίσης καὶ Τυρνάβου - Κρίκκειον Ἐκκλησιαστικὸν Ὀρφανοτροφεῖον».

ἄρθρον 2

Σκοποὶ τοῦ Ἰδρύματος

Σκοποὶ τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

α) Ἡ προστασία καὶ ἀνατροφή παιδιῶν, κατ' ἀρχὴν κορασίδων καὶ δυναμένη νὰ ἐπεκταθεῖ στὸ μέλλον καὶ ἐπὶ ἀγοριῶν, ἀνηλίκων ὀρφανῶν ἀπὸ τοὺς δύο ἢ τὸν ἕνα γονεὰ ἢ καὶ διαζευγμένων γονέων κατ' ἐξάιρεσιν, κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος. Ἡ ἐξ ὀλοκλήρου ἀνάληψη τῆς παροχῆς στέγης, τροφῆς καὶ ὄλων τῶν ἀναγκαίων γιὰ τὴ διαβίωση στοιχείων ἀνατροφῆς καὶ διαπαιδαγώγησής των καὶ ἡ ἐν γένει ἐξυπηρέτηση, φύλαξη, προστασία, ἰατροφαρμακευτικὴ περίθαλψη, δημιουργικὴ ἀπασχόληση, ψυχαγωγία, καὶ ἐν γένει φροντίδα γιὰ τὶς σπουδὲς καὶ τὴν ἀποκατάστασή τους. Ἡ ὄλη διαπαιδαγώγησή τους θὰ γίνεται κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς Ὀρθόδοξης Πίστεως, Παράδοσης καὶ Διδασκαλίας.

β) Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς συντασσόμενος ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος θὰ περιλαμβάνει ἡλετομέρειες τοῦ καθημερινοῦ προγράμματος διαβιώσεως τῶν τροφίμων.

ἄρθρον 3

Παροχὲς στοὺς τροφίμους

Τὸ Ἴδρυμα παρέχει μεταξὺ ἄλλων στοὺς τροφίμους του, ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς ἐγκαταστάσεώς τους μέχρι καὶ τὴν ἐνηλικίωσή τους, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ στέγη καὶ τὴν τροφή, τὰ παρακάτω:

1) Ὑγιεινὴ καὶ ἀσφαλὴ παραμονή, προσαρμοσμένη στὶς ἀνάγκες τῆς ἡλικίας των.

2) Ἀπασχόληση, καλλιέργεια, διαπαιδαγώγηση, ψυχαγωγία, ἀνάπαυση, ψυχολογικὴ ἀρωγή, στοργὴ καὶ ἀγάπη σύμφωνα μὲ τὶς ἀνάγκες τῆς ἡλικίας των.

3) Μέρηματα γιὰ τὴν ὁμαλὴ ψυχοσυναισθηματικὴ καὶ ὑγιὴ ἀνάπτυξή τους.

4) Ὑγιεινὴ καὶ ἐπαρκὴ διατροφή μὲ σωστὴ ποιοτικὴ σύνθεση ἀνάλογα μὲ τὴν ἡλικία τους.

5) Φροντίδα γιὰ τὴν ἀτομικὴ καθαριότητα τῶν τροφίμων, καθὼς καὶ τὴν καθαριότητα τῶν χώρων τοῦ Ἰδρύματος.

6) Τακτικὴ ἱατρικὴ παρακολούθηση καὶ φαρμακευτικὴ περίθαλψη.

7) Φοίτηση σὲ Σχολεῖα Δημόσια ἢ Ἰδιωτικά, κατὰ τὴν κρίση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος.

8) Φοίτηση σὲ Φροντιστήρια Ξένων Γλωσσῶν, Γυμναστήρια κ.λπ. ἀνάλογα μὲ τὰ ἐνδιαφέροντά τους.

9) Προετοιμασία γιὰ Ἀνώτερη καὶ Ἀνώτατη Ἐκπαίδευση, κατὰ τὴν κρίση τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος.

ἄρθρον 4

Προϋποθέσεις εἰσαγωγῆς

1) Στὸ Ἴδρυμα γίνονται δεκτὰ κατ' ἀρχὴν κορασίδες καὶ μετέπειτα ἀγόρια, ἀπὸ τὸ στάδιο τῆς νηπιακῆς ἡλικίας των, ὀρφανὰ ἀπὸ τὸν ἕνα ἢ τοὺς δύο γονεῖς ἢ καὶ διαζευγμένων γονέων κατ' ἐξάιρεση, ὕστερα ἀπὸ Ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ. καὶ ἐὰν ὑπάρχουν θέσεις, τέκνα πτωχῶν οικογενειῶν προερχόμενα καταρχὴν ἀπὸ τὴν περιφέρειαν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Τυρνάβου ἢ κατὰ δεύτερον καὶ ἀπὸ ἄλλης περιφέρειες ἂν ἐπαρκοῦν οἱ θέσεις.

2) Τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ εἶναι ἡλικίας τριῶν (3) ἐτῶν καὶ ἄνω καὶ νὰ μὴν πάσχουν ἀπὸ ἀνιάτο νόσημα ἢ μοιλοσμητικὴ ἀσθένεια. Νὰ εἶναι ἀρτιμελῆ καὶ ψυχικὰ ὑγιῆ. Ἡ ἡλικία καὶ ἡ καλὴ ὑγεία ἀποδεικνύονται ἀπὸ σχετικὰ ἠηξιαρχικὰ ἐγγραφα καὶ ἀνάλογα πιστοποιητικὰ ὑγείας ἀπὸ Δημόσιο Νοσοκομεῖο. Ὁ ἀριθμὸς τῶν τροφίμων καθορίζεται μὲ Ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, σύμφωνα μὲ τὴν κατὰ καιροὺς δυναμικότητά του.

ἄρθρον 5

Ὀργάνωση - Διοίκηση - Διοικητικὸ Συμβούλιο

1) Τὸ Ἴδρυμα διοικεῖται ἀπὸ ἐπταμελὲς (7/μελές) Διοικητικὸ Συμβούλιο (ἐφεξῆς Δ.Σ.) ποῦ ἀπαρτίζεται ἀπὸ:

α) Τὸν ἐκάστοτε Μητροπολίτη Λαρίσης καὶ Τυρνάβου ὡς Πρόεδρο, ἀναπληρούμενο ἀπὸ τὸν Πρωτοσύγκελλο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

β) Δύο (2) Κληρικοὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ἕνας διορίζεται ὡς Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος.

γ) Ἐναν (1) Ἐκκλησιαστικὸ Σύμβουλο ἀπὸ τὶς Ἐνορίες τῆς πόλεως Λαρίσης.

δ) Τρία (3) λαϊκὰ μέλη, ἄνδρες ἢ γυναῖκες, προερχόμενα ἀπὸ τὴν περιφέρεια τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Τυρνάβου, μὲ ἰσάριθμα Ἀναπληρωματικὰ Μέλη.

2) Ὅλα τὰ Μέλη τοῦ Δ.Σ. πρέπει νὰ διακρίνονται γιὰ τὸ ἥθος τους, τὴν πνευματικὴ κατάρτιση καὶ ὠριμότητά τους, καὶ τὸ γενικότερο ἐνδιαφέρον τους γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας.

3) Ἄπαντα τὰ Μέλη, διορίζονται ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Λαρίσης καὶ Τυρνάβου γιὰ μία (1) τριετία. Οἱ διορισθέντες δύνανται νὰ ἐπαναδιορισθοῦν, τὸ δὲ ἀξίωμα τους εἶναι τιμητικὸ καὶ ἄμισθο.

4) Μέλη τοῦ Δ.Σ. ποὺ δὲν ἀνταποκρίνονται στὰ καθήκοντά τους ἢ δὲν συμβάλλουν στὴν εὐρυθμὴ, ὁμαλὴ καὶ ἀπρόσκοπη λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος ἢ προβαίνουν σὲ ἐνέργειες ποὺ ἔρχονται σὲ ἀντίθεση μὲ τοὺς σκοπούς του ἢ παραιτοῦνται πρὶν ἀπὸ τὴ λήξη τῆς θητείας των, παύονται καὶ ἀντικαθίστανται ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη.

5) Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος συγκροτεῖται σὲ σῶμα κατὰ τὴν πρώτη συνεδρίασή του καὶ ἐκλέγει τὸν Γραμματέα καὶ τὸν Ταμῖα αὐτοῦ.

6) Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος συνέρχεται τακτικὰ κάθε μῆνα καὶ ἐκτάκτως ὅταν παρίσταται ἀνάγκη, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Προέδρου καὶ σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματος αὐτοῦ, ὑπὸ τοῦ Ἀντιπροέδρου, ἢ ὕστερα ἀπὸ ἔγγραφη αἴτηση πρὸς τὸν Πρόεδρο τριῶν (3) τουλάχιστον μελῶν τοῦ Δ.Σ., στὴν ὁποία θὰ πρέπει νὰ ἀναφέρονται τὰ πρὸς συζήτηση θέματα.

7) Τὸ Δ.Σ. εὐρίσκεται σὲ ἀπαρτία καὶ ἀποφασίζει νόμιμα, ὅταν παρίσταται ὅπωςδῆποτε ὁ Πρόεδρος ἢ σὲ περίπτωση ἀπουσίας ἢ κωλύματος αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος καὶ τρία (3) τουλάχιστον ἀπὸ τὰ μέλη του. Οἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφία τῶν παρόντων μελῶν. Σὲ περίπτωση ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 6

Ἀρμοδιότητες τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος

Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος ἔχει τὶς ἀκόλουθες ἀρμοδιότητες:

1) Ἀποφασίζει γιὰ κάθε θέμα ποὺ ἀφορᾷ στὴν ὀργάνωση, διοίκηση καὶ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος. Ἐποπεύει τὴ διαχείριση καὶ ἀξιοποίηση τῶν πάσης φύσεως περιουσιακῶν στοιχείων, ποὺ ἔχουν ἀποκτηθεῖ ἢ διατεθεῖ σὲ χρῆση τοῦ Ἰδρύματος. Τέλος γιὰ κάθε ἐνέργεια

ποὺ σχετίζεται μὲ τὴν ὁμαλὴ ἐκπλήρωση τῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος. Γιὰ κάθε ζήτημα μὴ προβλεπόμενο ἀπὸ τὸν παρόντα Κανονισμὸ ἐπιλαμβάνεται καὶ ἀποφασίζει τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος.

Ἡ ἀπόφαση ὑποβάλλεται πρὸς ἐγκριση στὸν οἰκεῖο Μητροπολίτη (σὲ περίπτωση ποὺ ὁ ἴδιος δὲν εἶχε συμμετάσχει στὴ λήψη τῆς ὡς Πρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος).

2) Συνεργάζεται γιὰ ὅλα τὰ σχετικὰ ζητήματα μὲ τὸ Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Τυρνάβου καὶ τὰ Δ.Σ. τῶν φιλανθρωπικῶν, κοινωνικῶν καὶ λοιπῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων τῆς περιφέρειας τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως, μὲ διάφορους πολιτιστικούς, ἐπιστημονικούς καὶ φιλανθρωπικούς συλλόγους, καθὼς καὶ μὲ τὴν Νομαρχιακὴ καὶ τὴν Τοπικὴ Αὐτοδιοίκηση, τοὺς τοπικοὺς φορεῖς καὶ ἐν γένει τὶς ἀρμόδιες κρατικὲς ὑπηρεσίες γιὰ τὴν προαγωγή καὶ ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος.

3) Μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἐξεύρεση οἰκονομικῶν πόρων καὶ τὴν ἐπαύξηση αὐτῶν, καθὼς ἐπίσης γιὰ τὴν εὐρυθμὴ, ὁμαλὴ, ἀπρόσκοπη καὶ ἀποτελεσματικὴ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος.

4) Προσλαμβάνει τὸ ἀναγκαῖο γιὰ τὴν λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος ἔμισθο (τακτικὸ) προσωπικὸ, σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τῆς κειμένης Νομοθεσίας καὶ τὸ ἐθελοντικὸ προσωπικὸ. Ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι πρέπει νὰ διακρίνονται γιὰ τὸ ἥθος, τὴν πνευματικὴ κατάρτιση καὶ ὠριμότητά τους, τὶς ἐξειδικευμένες γνώσεις, τὶς ἐμπειρίες τους καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τους γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Ἰδρύματος.

5) Ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν αἰτήσεων εἰσαγωγῆς στὸ Ὀρφανοτροφεῖο κορασίδων καὶ ἀγοριῶν καὶ γενικὰ γιὰ τὸν ἀριθμὸ τῶν τροφίμων.

6) Καταρτίζει τὸν ἐτήσιο Προϋπολογισμὸ καὶ Ἀπολογισμὸ τοῦ Ἰδρύματος, τοὺς ὁποίους καὶ ὑποβάλλει γιὰ ἐγκριση στὸ οἰκεῖο Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο.

7) Εἰσηγεῖται στὸ οἰκεῖο Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο, τὸ ὁποῖο καὶ ἀποφασίζει σχετικά, τὴν ἀποδοχὴ ἢ τὴν ἀποποίηση δωρεῶν, κληρονομιῶν καὶ κληροδοσιῶν κινητῶν καὶ ἀκινήτων, φυσικῶν καὶ νομικῶν προσώπων, καταλειπομένων ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ἄσκηση ἀγωγῶν, τὴν παραίτηση ἀπὸ δικόγραφα ἀγωγῶν, ἀπὸ διαδικαστικὲς πράξεις καὶ ἀπὸ ὀλόκληρη τὴν δίκην, τὴν παραίτηση ἀπὸ ἔνδικα μέσα, τὸν συμβιβασμὸ ἢ τὴν ἐξωδικαστικὴ ἐπίλυση διαφορῶν.

8) Ἀποφασίζει γιὰ κάθε ἄλλο θέμα, τὸ ὁποῖο ἀνακύπτει κατὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ δὲν προβλέπεται ρητὰ σὲ αὐτόν, μὲ τὴν ἐπιφύλαξη τῆς ἐγκρίσεως τῶν Πράξεων του ἀπὸ τὸ οἰκεῖο

Μητροπολιτικό Συμβούλιο. Γιὰ ὅλα τὰ παραπάνω τὴν εὐθύνη τῆς εἰσηγήσεως ἐνώπιον τοῦ Δ.Σ. ἔχει ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος.

ἄρθρον 7

Ἄρμοδιότητες τοῦ Προέδρου, τοῦ Ἀντιπροέδρου, τοῦ Γραμματέα καὶ τοῦ Ταμῆ τοῦ Δ.Σ.

1) Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου:

α) ἔχει τὴν ἐποπτεία ὄλων τῶν δραστηριοτήτων καὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος. Συντονίζει δὲ τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. γιὰ τὴν ὑλοποίηση τῶν σκοπῶν αὐτοῦ.

β) Ἐκπροσωπεῖ τὸ Ὀρφανοτροφεῖο ἐνώπιον πάσης Διοικητικῆς, Δικαστικῆς, Ἐκκλησιαστικῆς καὶ ὁποιασδήποτε ἄλλης Ἀρχῆς, καθὼς ἐπίσης σὲ ὅλες του τὶς σχέσεις μὲ ἄλλα Ἰδρύματα, Ὄργανισμούς, νομικὰ καὶ φυσικὰ πρόσωπα.

γ) Λαμβάνει γνῶση ὄλων τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων τοῦ Ἰδρύματος. Συνυπογράφει μὲ τὸν Γραμματέα ὅλη τὴν ἀλληλογραφία, ἐνῶ μὲ τὸν Ταμῆ τὰ πάσης οικονομικῆς φύσεως ἔγγραφα.

δ) Συγκαλεῖ τὸ Δ.Σ. σὲ τακτικὲς ἢ ἔκτακτες συνεδριάσεις, διευθύνει τὶς συζητήσεις καὶ συνυπογράφει μὲ τὸν Γραμματέα τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων.

ε) Ἐν γένει μεριμνᾷ γιὰ τὴν πιστὴ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δ.Σ.

2) Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Δ.Σ. ἀναπληρώνει τὸν Πρόεδρο. Σὲ περίπτωσι ἀπουσίας ἢ κωλύματος αὐτοῦ ἐνεργεῖ κατόπιν γραπτῆς ἐντολῆς του σὲ ὅλες τὶς ὡς ἄνω ἀρμοδιότητες αὐτοῦ κατὰ περίπτωσι.

3α) Ὁ Γραμματέας τοῦ Δ.Σ. τηρεῖ τὸ Βιβλίον Πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων τοῦ Ἰδρύματος καὶ συντάσσει ὅλα τὰ ἔγγραφα καὶ ὅλη τὴν ἀλληλογραφία τοῦ Ἰδρύματος, γιὰ τὴν ὁποία ἐνημερώνει τὸν Πρόεδρο καὶ τὴν ὁποία συνυπογράφει μὲ αὐτόν.

3β) Ἐπίσης, τηρεῖ τὰ λοιπὰ Γενικὰ Διαχειριστικὰ Βιβλία, τὰ ἀπαραίτητα γιὰ τὴν ὁμαλὴ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος, τῶν ὁποίων τὴν τήρησι ἠθέλη ἀποφασίσει τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος. Συντάσσει καὶ συνυπογράφει μὲ τὸν Πρόεδρο τὰ πρακτικὰ τοῦ Δ.Σ. τὰ ὁποία καὶ φυλάσσει σὲ ἀσφαλῆ μέρος, τὰ ἔγγραφα, τὴν ἀλληλογραφία, τὰ Διαχειριστικὰ αὐτοῦ Βιβλία, καθὼς καὶ τὴ σφραγίδα τοῦ Ἰδρύματος.

4α) Ὁ Ταμῆς ἐνεργεῖ γιὰ λογαριασμὸ τοῦ Δ.Σ. (ἐναντι τοῦ ὁποίου εἶναι ὑπόλογος) τὶς διαχειριστικὰ πράξεις

ἀναφορικὰ μὲ τὰ πάσης φύσεως περιουσιακὰ στοιχεῖα, ποὺ ἔχουν διατεθεῖ πρὸς χρῆσι τοῦ Ἰδρύματος.

4β) Τηρεῖ τὸ Βιβλίον Ταμείου, καθὼς καὶ τὰ Διπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεως καὶ Ἐντάληματα Πληρωμῶν.

4γ) Εἰσπράττει κάθε ἔσοδο τοῦ Ἰδρύματος ἐκδίδοντας διπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεως, θεωρημένα καὶ φυλλομετρημένα ἀπὸ τὴν οἰκεία Ἱερὰ Μητρόπολι, τὰ ὁποία συνυπογράφει μὲ τὸν Πρόεδρο.

4δ) Διενεργεῖ τὶς πληρωμὰς γιὰ κάθε δαπάνη ποὺ προβλέπεται στὸν ἐγκεκριμένο Προϋπολογισμὸ βάσει διπλοτύπων Ἐνταλημάτων Πληρωμῶν, θεωρημένων ἀπὸ τὴν οἰκεία Ἱερὰ Μητρόπολι, τὰ ὁποία ἐπίσης συνυπογράφει, ὅπως καὶ ὅλα τὰ οικονομικῆς φύσεως ἔγγραφα, μὲ τὸν Πρόεδρο.

4ε) Εὐθύνεται γιὰ τὴ φύλαξι χρημάτων τοῦ Ἰδρύματος, τὰ ὁποία κατατίθενται σὲ ἰδιαίτερο λογαριασμὸ σὲ μία ἀπὸ τὶς Τράπεζες ποὺ λειτουργοῦν στὴν πόλι τῆς Λαρίσις ἐπ' ὀνόματι τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μὲ τὴν ἐνδειξι: “Κρίκειον Ἐκκλησιαστικὸν Ἰδρυμα - Ὀρφανοτροφεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσις καὶ Τυρνάβου”.

4στ) ἔχει τὴν εὐχέρεια νὰ παρακρατεῖ ἐξ αὐτῶν ποσὸ ἀναγκαῖο γιὰ τὴν κάλυψι τῶν ἐκτάκτων καὶ ἐπείγουσῶν δαπανῶν τοῦ Ἰδρύματος, τὸ ὕψος τοῦ ὁποίου καθορίζεται μὲ ἀπόφασι τοῦ Δ.Σ. Διενεργεῖ δὲ ἀναλήψεις χρημάτων κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ., γιὰ τὴν λήψι τῆς ὁποίας εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ψήφος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ὡς Πρόεδρου.

4ζ) Ἐπίσης τηρεῖ τὸ Βιβλίον Κτηματολογίου καὶ τὸ Βιβλίον Ὑλικοῦ τοῦ Ἰδρύματος.

ἄρθρον 8

Προσωπικὸ τοῦ Ἰδρύματος

1) Μονίμα ὑπεύθινο πρόσωπο ποὺ ἐκπροσωπεῖ τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος καὶ εὐρίσκεται σὲ αὐτό, εἶναι ὁ Ἀντιπρόεδρος αὐτοῦ, κληρικὸς ποὺ μετέχει στὸ Δ.Σ. καὶ ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν εὐθύνη γιὰ τὴ λειτουργία καὶ διαχείρισή του, συντονίζει δὲ τὸ προσωπικὸ αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν καθοδήγησι καὶ τὶς ἐντολὰς τοῦ προέδρου τοῦ Δ.Σ.

2) Τὸ προσωπικὸ τοῦ Ἰδρύματος (πρέπει νὰ εἶναι ἐξειδικευμένο καὶ ἐπιλεγμένο μὲ κριτήριον καὶ γνώμονα τὴν ἀγάπη γιὰ τὸ παιδί), διακρίνεται δὲ σὲ ἐθελοντικὸ καὶ ἔμμισθο (τακτικὸ). Στὸ ἐθελοντικὸ προσωπικὸ συγκαταλέγονται ὅσοι (δάσκαλοι, νηπιαγωγοί, παιδίατροι, νοσηλεύτριες, καθαρίστριες, μαγειρίσσεις, κοινωνικὲς λειτουργ-

γοί, ψυχολόγοι κ.λπ.) με τὴ θέλησή τους καὶ ἄνευ οἰασ-
δήποτε ἀμοιβῆς παρέχουν τὶς ὑπηρεσίες τους σὲ αὐτὸ.
Τὸ ἔμμισθο (τακτικὸ) προσωπικὸ προσλαμβάνεται ἀπὸ
τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, ἀπασχολεῖται, ἀμείβεται καὶ παύ-
εται, σύμφωνα με τὶς διατάξεις τῆς κείμενης νομοθεσίας.

3) Για τὴν εὐρυθμὴ, ὁμαλὴ, ἀπρόσκοπτη, ἀποτελεσμα-
τικὴ καὶ σύννομη λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος προσλαμ-
βάνεται καταρχὴν γιὰ τὸ τμῆμα τῶν Ἑθελῶν Διευθύντρια,
(ἀντίστοιχα γιὰ τὸ τμῆμα Ἀρρένων Διευθυντῆς) ἢ ὁποῖα,
μεριμνᾷ γιὰ τὴν ὑγιεινὴ κατάσταση, τὴν καλὴν διατροφή
καὶ τὴν διαπαιδαγώγηση τῶν κορασίδων. Ἐποπτεύει τὴν
καθαριότητα τοῦ Ἰδρύματος, ἀπασχολεῖ τὰ παιδιὰ κατὰ
τὸ παιδαγωγικὸ πρόγραμμα καὶ τηρεῖ τὸ Μητρώο τῶν
τροφίμων τοῦ Ἰδρύματος. Ἡ Διευθύντρια δύναται νὰ
εἶναι καὶ ἡ Γραμματεὺς αὐτοῦ.

4) Προσλαμβάνονται μάγειροι ἢ μαγείρισσες καὶ
εὐπρεπιστῆς ἢ εὐπρεπίστριες σὲ ἀριθμὸ ἀνάλογο με τὶς
ἀνάγκες τοῦ Ἰδρύματος.

5) Ἡ διάρθρωση τῶν θέσεων, πάντως, προσωπικοῦ
τοῦ Ἰδρύματος καθορίζονται με ἐσωτερικὸ Κανονισμὸ
λειτουργίας αὐτοῦ ποὺ καταρτίζεται ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τοῦ
Ἰδρύματος

6) Στὸν ἐν λόγῳ Κανονισμὸ ποὺ ἐγκρίνεται ἀπὸ τὸ
οἰκείο Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο, ἐξειδικεύονται μεταξὺ
ἄλλων: οἱ ὑποχρεώσεις, οἱ ἀρμοδιότητες καὶ τὰ καθήκο-
ντα τῶν μελῶν τοῦ προσωπικοῦ.

ἄρθρον 9

Τηρούμενα Βιβλία

Α) Τὸ Ἴδρυμα τηρεῖ ὑποχρεωτικῶς, με τὴ μερίμνα τοῦ
Δ.Σ., τὰ Γενικὰ καὶ Διαχειριστικὰ αὐτοῦ Βιβλία, τὰ ὁποῖα
πρέπει νὰ φέρουν ἰδίᾳ ἀρίθμηση τὸ καθένα κατὰ φύληλο
καὶ νὰ εἶναι θεωρημένα γιὰ κάθε νόμιμη χρῆση ἀπὸ τὴν
Ἱερὰ Μητρόπολη Λαρίσης καὶ Τυρνάβου, ἥτοι:

1) Βιβλίον Πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομέ-
νων ἐγγράφων.

2) Βιβλίον Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Δ.Σ.

3) Μητρώο ἐγγραφῆς τῶν τροφίμων τοῦ Ἰδρύματος.

4) Βιβλίον Ταμείου καὶ ἀριθμημένα κατ' αὐξοῦντα ἀριθμὸ
Διπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεως καὶ Ἐντάληματα Πλη-
ρωμῶν, ἐκτελεστέα ἐφόσον φέρουν τὴν ὑπογραφή τοῦ
Προέδρου καὶ τοῦ Ταμῆ τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος.

5) Βιβλίον Κτηματολογίου, στὸ ὁποῖο καταγράφονται
ὅλα τὰ ἀκίνητα περιουσιακὰ στοιχεῖα, ποὺ ἔχουν διατε-
θεῖ σὲ χρῆση τοῦ Ἰδρύματος.

6) Βιβλίον Ὑλικοῦ, στὸ ὁποῖο καταγράφονται ὅλα τὰ κι-
νῆτα περιουσιακὰ στοιχεῖα, ποὺ ἔχουν διατεθεῖ σὲ χρῆση
τοῦ Ἰδρύματος.

Τὸ Ἴδρυμα τηρεῖ καὶ ἄλλα βιβλία, τὰ ὁποῖα κρίνονται
ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος ἀπαραίτητα γιὰ τὴν ὁμαλὴ
λειτουργία του.

ἄρθρον 10

Πόροι τοῦ Ἰδρύματος καὶ διάθεση αὐτῶν.

1) Πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

α) Ποσοστὰ ἐπὶ τῶν Προϋπολογισμῶν τῶν Ἐνοριῶν
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τῶν Ἱερῶν Προσκυνημάτων
καὶ Μονῶν αὐτῆς.

β) Εἰσφορὰ ὑπὸ τῆς Λογίας Φιλαδελφίας καὶ Ἀλλη-
λεγγύης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Τυρνά-
βου.

γ) Πρόσοδοι ἀπὸ τὴν πραγματοποίηση διαφόρων
ἐκδηλώσεων τοῦ Ἰδρύματος, ἡλαιοφόρων ἀγορῶν,
ἐράνων νόμιμα διενεργουμένων κ.ἄ.

δ) Δωρεές, κληρονομίαι καὶ κληροδοσίες κινητῶν καὶ
ἀκινήτων φυσικῶν καὶ νομικῶν προσώπων, καταλειπό-
μενες ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ περιερχόμενες κατὰ πλήρη κυριό-
τητα στὸ Ἴδρυμα.

ε) Πρόσοδοι ἀπὸ τὴν ἀξιοποίηση τῶν κινητῶν καὶ ἀκι-
νήτων περιουσιακῶν στοιχείων ποὺ ἔχουν διατεθεῖ σὲ
χρῆση τοῦ Ἰδρύματος.

στ) Τόκοι ἀπὸ προϊόντα καταθέσεων σὲ λογαριαμοὺς
τοῦ Ἰδρύματος.

ζ) Εἰσφορῆς σὲ εἶδος ἢ χρῆμα φίλων τοῦ Ἰδρύματος.

η) Κρατικὲς ἐπιχορηγήσεις, ἐπιχορηγήσεις (σχετικὲς με
τοὺς σκοποὺς τοῦ Ἰδρύματος) ἀπὸ προγράμματα τῆς
Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, ἐπιχορηγήσεις τῆς Νομαρχιακῆς
ἢ τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοίκησης, Ὄργανισμῶν καὶ ἄλλων
Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου,
δωρεές φυσικῶν προσώπων.

θ) Κάθε ἄλλη πρόσοδος, σύμφωνη με τὸ Ὁρθόδοξο
Χριστιανικὸ πνεῦμα, ποὺ προέρχεται ἀπὸ νόμιμη καὶ
χρηστὴ πηγὴ καὶ δὲν κατονομάζεται ρητὰ στὸν παρόντα
Κανονισμὸ.

2) Οἱ ἀνωτέρω πόροι τοῦ Ἰδρύματος διατίθενται κατό-
πιν ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. αὐτοῦ καὶ ὕστερα ἀπὸ ἔγκριση
ἀπὸ τὸ οἰκείο Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο, γιὰ:

α) Τὴν ἐξυπηρέτηση, φύλαξη, προστασία, σίτιση,
ιατροφαρμακευτικὴ περίθαλψη, διαπαιδαγώγηση, δημι-
ουργικὴ ἀπασχόληση, ψυχαγωγία καὶ φροντίδα, τὶς

σπουδές και τὴν ἀποκατάσταση τῶν παιδιῶν - τροφίμων τοῦ Ἰδρύματος.

β) Τὴν κάλυψη τῶν δαπανῶν συντήρησης, ἐπισκευῆς, διαρρύθμισης κ.λπ. τοῦ ἀκινήτου στὸ ὁποῖο στεγάζεται τὸ Ἰδρυμα ἢ στὰ παραρτήματα ἢ στὰ ἐξοχικὰ αὐτοῦ.

γ) Τὴν κάλυψη τῶν τρεχουσῶν δαπανῶν διοίκησης καὶ λειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος.

δ) Τὴν προμήθεια τοῦ ἀπαραίτητου ἐξοπλισμοῦ καὶ λοιπῶν ἀναλωσίμων πρὸς ἐξυπηρέτηση τῶν σχετικῶν ἀναγκῶν.

ε) Τὶς ἀμοιβές καὶ τὶς ἀσφαλιστικὲς ἐργοδοτικὲς εἰσφορὲς τοῦ ὑπηρετοῦντος ἐμμίσθου (τακτικοῦ) προσωπικοῦ, σύμφωνα μὲ τὶς ἰσχύουσες κάθε φορὰ διατάξεις τῆς κείμενης νομοθεσίας.

στ) Τὴν κάλυψη κάθε ἄλλης δαπάνης τοῦ Ἰδρύματος ποὺ προβλέπεται στὸν ἐγκεκριμένο Προϋπολογισμὸ αὐτοῦ, καθὼς ἐπίσης καὶ κάθε δαπάνης ποὺ ἀνακύπτει καὶ ἀποσκοπεῖ στὴν ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος.

Τελικὲς Διατάξεις

ἄρθρον 11

Τὸ Ἰδρυμα ἐορτάζει τὴν 13η Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους, ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποία ἡ ἀοίδιμος Ἰωάννα σύζυγος Ὀδυσσέως Κρίκη, συνέταξε διαθήκη ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν κορασιδῶν. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ τελεῖται Θεία Λειτουργία στὸ Παρεκκλήσιο τοῦ Ἰδρύματος ἢ σὲ ἄλλον ἱερὸ Ναὸ κατὰ τὴν κρίση τοῦ Δ.Σ., καὶ Μνημόσυνο ὑπὲρ τῶν Εὐεργετῶν καὶ Δωρητῶν τοῦ Ἰδρύματος, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν Εὐεργετῶν καὶ Δωρητῶν πάντων τῶν ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἰδρυμάτων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Ἐφέστια Εἰκόνα τοῦ Ἰδρύματος εἶναι ἡ Εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Βρεφοκρατούσης. Αὐτὴν τιμᾶ καὶ ἐορτάζει τὸ Ἰδρυμα τὴν ἡμέρα τῆς Ἑορτῆς του, τὴν ὁποία ὀνομάζουμε: Παναγία ἢ Ὀρφανοτρόφος. Κατὰ τὴν ἡμέρα αὐτὴ τελεῖται ἀργία καὶ πανήγυρις στὸ Ἰδρυμα.

ἄρθρον 12

Σφραγίδα τοῦ Ἰδρύματος

Τὸ Ἰδρυμα ἔχει δική του σφραγίδα μὲ δύο ἐπάλληλους κύκλους, ἡ ὁποία φέρει στὸ κέντρο τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας. Στὸν μὲν ἐξωτερικὸ κύκλιο ἀναγράφονται οἱ λέξεις: “Ἱερὰ Μητρόπολις Λαρίσης καὶ Τυρνάβου” στὸν

δὲ ἐσωτερικὸ ἢ ἐπωνυμία τοῦ Ἰδρύματος: “Κρίκειον Ἐκκλησιαστικὸν Ὀρφανοτροφεῖον”.

ἄρθρον 13

Κατάργηση τοῦ Ἰδρύματος

Τὸ παρὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ἰδρυμα καταργεῖται, ὅταν καθίσταται ἀδύνατη ἡ λειτουργία του ἢ δὲν ἐκπληρώνει τὶς Ἐκκλησιαστικὲς προϋποθέσεις καὶ τὴν ἀποστολή του ἢ παρεκκλίνει ἀπὸ τοὺς σκοποὺς του. Ἡ ἀπόφαση καταργήσεως του λαμβάνεται ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο κατόπιν προτάσεως τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου ὕστερα ἀπὸ ἀπόφαση - αἴτηση τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος. Τὸ Ἰδρυμα καταργεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ. στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ Περιοδικὸ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ». Σὲ περίπτωση καταργήσεώς του, ἡ χρῆση τῶν πάσης φύσεως περιουσιακῶν στοιχείων, ἡ ὁποία εἶχε παραχωρηθεῖ στὸ Ἰδρυμα ἀνήκει αὐτοδικαίως στὸ Νομικὸ Πρόσωπο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Τυρνάβου.

ἄρθρον 14

Ἰσχὺς καὶ τροποποίηση τοῦ Κανονισμοῦ

1) Ὁ παρὼν Κανονισμὸς ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ στὸ ἐπίσημο Δελτίο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

2) Ὁ παρὼν Κανονισμὸς τροποποιεῖται μὲ ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὕστερα ἀπὸ πρόταση τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου κατόπιν ἀποφάσεως - αἰτήσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος. Ἡ τροποποίηση ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ. στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ Περιοδικὸ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ἄρθρον 15

Ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη σὲ βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Τυρνάβου, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθεῖ.

Ἀθῆναι, 8 Μαΐου 2008

Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερὰ Μητρόπολις Σερρών καὶ Νιγρίτης

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐπιλογὴν πλήρωσιν μιᾶς (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ὑπαλλήλου κλάδου ΠΕ Διοικητικοῦ - Οἰκονομικοῦ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως Σερρῶν καὶ Νιγρίτης, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ. ΕΓΚΡ. 10/οικ. 5839/13.3.2001 Π.Υ.Σ., καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ εἰς τὴν τοπικὴν Ἐφημερίδα «ΠΡΟΟΔΟΣ», ὑποβάλλουν τὰ προβλεπόμενα δικαιολογητικὰ εἰς τὰ ἐν Σέρραις Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ὡς ἄνω θέσεως.

Ἐν Σέρραις τῇ 4ῃ Ἀπριλίου 2008

† Ὁ Σερρῶν καὶ Νιγρίτης ΘΕΟΛΟΓΟΣ

Προκηρύξεις

Ἱερῶν Μητροπόλεων:

**Σερρῶν
καὶ Νιγρίτης**

Ἐλευθερουπόλεως

Χαλκίδος

**Ἰθάκας,
Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης**

**Γυθείου
καὶ Οἰτύλου**

**Σερβίων
καὶ Κοζάνης**

Ἀργοῦδος

**Κλητήριον Ἐπίκριμα
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Μεσογαίας
καὶ Λαυρεωτικῆς**

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἐλευθερουπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 "Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος" καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων", προκειμένου, νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Παντελεήμονος Δρυάδος,

Ἁγίας Παρασκευῆς Ἐξοχῆς,

Κοιμήσεως Θεοτόκου Ὁρφανίου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἄνω τέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ἐλευθερουπόλει τῇ 30ῃ Ἀπριλίου 2008

† Ὁ Ἐλευθερουπόλεως ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Χαλκίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 "Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος" καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων", προκειμένου, νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Εὐβοέων Ἁγίων Χαλκίδος,

Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου Γλυφάδας,

Ἁγίων 12 Ἀποστόλων Ν. Ἀρτάκης (Δ' καὶ Ε' θέσεις),

Ἁγίας Παρασκευῆς Πολιτικῶν (Β' θέσις),

Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου, Θεολόγου,

Ἁγίου Ἀθανασίου Γαλατσάδων,

Τιμίου Προδρόμου Γαλιλασώνας,
 Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Καστέλλας,
 Ἁγίας Παρασκευῆς Καστανιωτίσσης,
 Φανερωμένης Σκοπέλου,
 Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κοντοδεσπότη,
 Ἁγίας Τριάδος Στροπώνων,
 Ἁγίου Νικολάου Ἁγίας Σοφίας,
 Ἁγίας Τριάδος Βλαχιᾶς,
 Ἁγίας Παρασκευῆς Αὐγαριάς,
 Ἁγίου Ἰωάννου Σταυροῦ,
 Ἁγίας Παρασκευῆς Σέττας,
 Ἁγίου Γεωργίου Ἰστιαίας,
 Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου Ἀγδινῶν,
 Προφήτου Ἡλίου Κοτσικίων,
 Ἁγίου Δημητρίου Κούτουρη,
 Ἁγίου Ἰωάννου Βουτᾶ,
 Ἁγίου Παντελεήμονος Καμματριάδων,
 Ἁγίων Ἀναργύρων Χρόνιας,
 Ἁγίας Τριάδος Κερασιᾶς,
 Ἁγίου Ἰωάννου Κοτσικιάς,
 Ἁγίου Ἰωάννου Μύλων,
 Ἁγίας Παρασκευῆς Παγῶντα,
 Ἁγίων Ἀναργύρων Ἀγριοβοτάνου,
 Ἁγίου Νεκταρίου Χαλκίδος (Β΄ Θέσις),
 Ἁγίου Ἰωάννου Μετοχίου Διρφύων,
 Ἁγίου Γεωργίου Βατώντος,

καλοῦμεν τοὺς βουλευομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Χαλκίδι τῇ 6ῃ Μαΐου 2008

† Ὁ Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Χαλκίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἀρθρῶν 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς ἰ. ναοῖς

Ἁγίου Νεκταρίου Χαλκίδος,
 Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Ψαχνῶν

Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου Λίμνης
 καλοῦμεν τοὺς βουλευομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Χαλκίδι τῇ 6ῃ Μαΐου 2008

† Ὁ Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἰδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 "Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος" καὶ τῶν ἀρθρῶν 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων", προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίας Τριάδος Μεθάνων,

καλοῦμεν τοὺς βουλευομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Ἰδρᾷ τῇ 20ῃ Μαΐου 2008

† Ὁ Ἰδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης ΕΦΡΑΙΜ

Ἱερὰ Μητρόπολις Γυθείου καὶ Οἰτύλου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ Νόμου 3473/2006, καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ.ΕΓΚΡ.10/463/20440/16.8.2007 Ἀπόφασιν τῆς Τριμελοῦς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς, καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν μιᾶς (1) κενῆς θέσεως Ὑπαλλήλου ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἱερᾷ Μητροπόλει Κλάδου ΠΕ Διοικητικοῦ - Οἰκονομικοῦ, καλοῦμεν τοὺς βουλευομένους καὶ ἔχοντας τὰ ἀπαιτούμενα τυπικά καὶ οὐσιαστικά προσόντα, ὅπως, ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ εἰς τὴν Ἐφημερίδα

«ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ», ὑποβάλλωσιν ὑμῖν αἴτησιν μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Γυθείῳ τῆ 22α Μαΐου 2008

† Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Σερβίων καὶ Κοζάνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 "Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος" καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων", προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴ θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης Κοζάνης,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Κοζάνῃ τῆ 29η Μαΐου 2008

† Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης ΠΑΥΛΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἀργολίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς ἱ. ναοῖς

Ἁγίου Πέτρου Ἄργους,

Τιμίου Προδρόμου Ἄργους,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικά καὶ

νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ναυπλίῳ τῆ 5η Ἰουνίου 2008

† Ὁ Ἀργολίδος ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς

ΚΛΗΣΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΥ

Πρὸς

Τὸν Ἱερολογιώτατον

π. Γεώργιον Φραγκιάδην

Ἱεροδιάκονον Ἰ. Ν. Κοιμ. Θεοτόκου Παλλήνης

(καὶ νῦν ἀγνώστου διαμονῆς)

Ἱερολογιώτατε,

Καλοῦμεν σὲ ὅπως ἐμφανισθῆς ἐνώπιον ἐμοῦ, τοῦ Ἀρχιμ. Ἱερωνύμου Σχίζα ἐνεργούντος ὡς Ἀνακριτοῦ συνωδᾶ τῆ ὑπ' ἀριθμ. 326/19.03.2008 ἐντολῆ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Νικολάου καὶ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 110 τοῦ Ν. 5383/1932, ἐν Σπάτοις καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς τῆ 2α Ἰουνίου 2008, ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ καὶ ὥρα 10.00 π.μ., προκειμένου ἵνα ἀπολογηθῆς ἐπὶ τῶν ἀποδιδομένων σοι κατηγοριῶν α) ἐπὶ ἐγκαταλείψει θέσεως καὶ β) αὐτογνώμονι ἀποσχηματισμῶ, ἀδικήμασι προβλεπομένοις καὶ τιμωρουμένοις ὑπὸ τῶν ἘΒ' καὶ ΝΗ' Ἱερῶν Κανόνων τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ Ζ' Ἱεροῦ Κανόνος τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, Κανονικῶν Διατάξεων.

Προσπεριδηλοῦμέν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανισεῶς του θέλει ἐνεργηθῶσι κατὰ σοῦ τὰ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 62 καὶ 112 τοῦ Ν. 5383/1932 ὡς ταῦτα ἰσχύουσι κατὰ τὰ σαφῶς ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 44 παρ. 1 τοῦ Ν. 590/1977 διατασσόμενα.

Ἐν Σπάτοις τῆ 7η Μαΐου 2008

Ὁ Ἀνακριτῆς Ἀρχιμ. Ἱερώνυμος Σχίζας

